ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΥΠΕΘΟΟ 23/09/2026
Α. Π.: 152039 ΕΞ 2026

23.09.2026 19:55:38
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
CHRISTOS KARAKASIS

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
Δ.Α. Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση»
Μονάδα Α2: Αξιολόγηση και Επιλογή Πράξεων

Ταχ. Δ/νση : Μέρλιν 5
Ταχ. Κώδικας : 10671

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Κωδικός Πρόσκλησης: 1.4.2.2
Α/Α ΟΠΣ ΕΣΠΑ: 23486

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Πρώτη (1η) τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» - φάση Γ΄ του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» 2021 – 2027.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22.04.2005), και διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 119 παρ.22 του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
2. Το Ν. 4914/2022 (Α΄ 61) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις » όπως ισχύει.
3. Το ν. 4622/2019 (Α' 133) για το «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
4. Το π.δ. 77/2023 (Α΄130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».

5. Το π.δ. 79/2023 (Α΄131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
6. Το π.δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α'130) - Μεταβατικές διατάξεις».
7. Την υπ' αριθ. Υ21/22.12.2025 (Β΄7190/31.12.2025) Απόφαση Ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση».
8. Τις διατάξεις του ν. 4872/2021 (Α΄ 247) «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων απολιγνιτοποίησης και άλλες επείγουσες διατάξεις».
9. Την υπ' αριθ. 4434/18-1-2022 (Υ.Ο.Δ.Δ.' 20) Κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για το διορισμό Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης όπως ανανεώθηκε με την υπ' αριθ. 9296 ΕΞ 2025/20.01.2025 (Υ.Ο.Δ.Δ΄ 16) Κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
10. Την υπ' αριθ. 77160/15-05-2026, ΑΔΑ: 9ΑΜΠΗ-ΙΩ2 (Β΄2868/2026) Υ.Α με θέμα «Τροποποίηση της υπ' αρ. 653/17.01.2024 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και αντικατάσταση των υπουργικών αποφάσεων υπ'αρ. 45903/04.05.2022 (Β'2303) και υπ' αρ. 25544/21.03.2023 (Β'1957)» (Β' 462), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 162235/6.11.2024 (Β' 6143), και με την υπ' αρ. 211765/03.12.2025 (Β' 6506), ως προς τα άρθρα 5 και 6 αυτής».
11. Την υπ' αριθ. 52552/20-05-2022 ΥΑ με θέμα «Τοποθέτηση Προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ ΔΑΜ 2021-2027» (ΑΔΑ: 93ΜΟ46ΜΤΛΡ-ΤΟΣ).
12. Την υπό τα στοιχεία C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (ΕΣΠΑ 2021-2027).
13. Την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής C(2022) 3943/16.06.2022 (CCI 2021EL16JTPR001), για την έγκριση του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» για στήριξη από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, όπως αναθεωρήθηκε με την C(2025) 5684 final/11.08.2025 (1η αναθεώρηση) και με την C(2026) 915 final/16.02.2026 (2η αναθεώρηση) και ισχύει.
14. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 (OJ L 231 30.6.2021) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1056 (OJ L 231 30.6.2021) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης.
16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2025/1914 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2025 για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058 και (ΕΕ) 2021/1056 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση στρατηγικών προκλήσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης.

17. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 (ΕΕ L 187 της 26.6.2014) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός») όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
18. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 508/2014 (ΕΕ L 149 της 20.5.2014) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας
19. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1139 (ΕΕ L 247 της 13.7.2021) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 2021 για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1004, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
20. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027.
21. Το Ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
22. Το Ν.4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 139/30-07-2018) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων».
23. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
24. Την υπ' αριθ. 115474/28-08-2024 (Β΄4921) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αρ. 114274/28.11.2022 απόφασης «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022, Α' 61)» (Β' 6131).
25. Την Υ.Α. 114947/29-11-2022 (Β' 6132) «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» (Ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20).
26. Την Υ.Α. 110565/17-11-2022 (Β' 5958) «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του Ν. 4914/2022 (Α' 61)» (άρθρο 63, παρ.16), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
27. Την Κ.Υ.Α. 5483/20-01-2023 «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ Β' 390).
28. Το με αρ. πρωτ.92415/ΕΥΚΕ 6282/28-8-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες και Παρότρυνση τήρησης διαδικασιών προς φορείς που εμπλέκονται στην χορήγηση κρατικών Ενισχύσεων».
29. Το με αρ. πρωτ.115150/ΕΥΚΕ 4023/2-11-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».

30. Το με αρ. πρωτ. 8093/27-01-2023 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης «Αποστολή 3ης τεχνικής οδηγίας σχετικά με τη συμμόρφωση των δράσεων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 με την Αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Do No Significant Harm-DNSH)».
31. Την υπ' αριθ. 66021/29.06.2022 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027» (Β΄ 3359/30.06.2022).
32. Την υπ' αριθ. 46174/18.05.2023 εγκύκλιο του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης».
33. Την υπ' αριθ. 98287 ΕΞ 2026/19.06.2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΚΘΗ-ΑΜΗ) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα «3ος Ορισμός Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ) ως Ενδιάμεσος Φορέας του Προγράμματος "Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027" και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ ΔΑΜ για τη διαχείριση Πράξεων κρατικών ενισχύσεων επιχειρηματικότητας και στήριξης κρίσιμων τεχνολογιών σε στρατηγικούς τομείς (STEP)».
34. Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027.
35. Τον εγκεκριμένο προγραμματισμό έκδοσης προσκλήσεων σύμφωνα με το από με αρ. πρωτ. 57988/08-04-2026 (ΑΔΑ Ε48ΖΗ-Η4Ε) έντυπο Ε.Ι.1_1 του Συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου 2021-2027.
36. Την υπ' αριθ. Πρωτ 2959 ΕΞ 2026/09.01.2026 (ΑΔΑ ΡΤ22Η-2Θ6) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την έγκριση, των τευχών εξειδίκευσης 19.2, 20.2, 21.2, 22.2.
37. Την υπ' αριθ. πρωτ. Α/0018/05.02.2024 Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027» για την έγκριση, μέσω της 5ης Γραπτής Διαδικασίας της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής των δράσεων των τευχών εξειδίκευσης 19.1, 20.1, 21.1 και 22.1.
38. Το από 23/04/2026 μην. ηλ. ταχυδρομείου της Ε.Υ.Δ. ΔΑΜ ΕΣΠΑ 2021-2027 με Θέμα «Υποβολή σχεδίων Προσκλήσεων για Μεγάλες (Νέες & Υφιστάμενες) του Προγράμματος ΔΑΜ»
39. Το με αριθμ. πρωτ. ΥΠΕΘΟ 72714 /08.05.2026 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Διατύπωση Γνώμης για τα σχέδια Προσκλήσεων του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» ΕΣΠΑ 2021-2027» ΕΣΠΑ 2021-2027.
40. Το από 14/05/2026 μην. ηλ. ταχυδρομείου της ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ με θέμα «Αίτημα σύμφωνης γνώμης επί προτεινόμενων τροποποιήσεων στις προσκλήσεις ΜΜΕ και Μεγάλων επιχειρήσεων – φάση Γ'».
41. Το με αριθμ. πρωτ. ΥΠΕΘΟΟ 76972/ ΕΥΚΕ 625/15-5-2026 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Αίτημα σύμφωνης γνώμης επί προτεινόμενων τροποποιήσεων στις προσκλήσεις ΜΜΕ και Μεγάλων επιχειρήσεων – φάση Γ'» του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» ΕΣΠΑ 2021-2027.
42. Το με αριθμ. πρωτ. ΥΠΕΘΟΟ 102136 ΕΞ 2026/ ΕΥΚΕ 834/25-6-2026 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Απάντηση σε e-mail σχετικά με τις Προσκλήσεις του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» ΕΣΠΑ 2021-2027– φάση Γ'».
43. Την με Α.Π. 107273 ΕΞ 2026/02-07-2026 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με Θέμα: Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων

επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» - φάση Γ΄ του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» 2021 – 2027 (Ψ45ΦΗ-Θ5Χ).

44. Τα από 2/09/2026 και 9/09/2026 μην. ηλ. ταχυδρομείου της ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ με θέμα «Αίτημα σύμφωνης γνώμης επί προτεινόμενων τροποποιήσεων στις προσκλήσεις ΜΜΕ και Μεγάλων επιχειρήσεων – φάση Γ'».
45. Το με αριθμ. πρωτ. ΥΠΕΘΟΟ 146517 ΕΞ 2026/ ΕΥΚΕ 15/09-2026 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Διατύπωση Γνώμης για την 1η τροποποίηση τεσσάρων (4) σχεδίων Προσκλήσεων του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» ΕΣΠΑ 2021-2027».
46. Το από 16-09-2026 ενημερωτικό σημείωμα του Προϊσταμένου της ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ για την 1η τροποποίηση της πρόσκλησης.
47. Τη με αρ. πρωτ. 148702ΕΞ2026/18-09-2026 εισήγηση του Διοικητή ΕΥΔΑΜ για την 1η τροποποίηση της πρόσκλησης.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Α. Την πρώτη (1η) τροποποίηση της με Α.Π. 107273 ΕΞ 2026/02-07-2026 (Ψ45ΦΗ-Θ5Χ) Απόφασης με θέμα: Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης»- φάση Γ' του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» ΕΣΠΑ 2021-2027, ως προς τα παρακάτω:

1. Στον πίνακα ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ, προστίθενται τα κάτωθι σημεία:

Όρος	**Επεξήγηση**
ΕΣΕΕ / RIS3	Η Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027, όπως εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 66021/29.06.2022 απόφαση και εξειδικεύεται μέσω της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης.
ΔΕΑ	Η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης, μέσω της οποίας προσδιορίζονται, εξειδικεύονται και επικαιροποιούνται οι προτεραιότητες της ΕΣΕΕ.
Τομέας ΕΣΕΕ	Το πρωτοβάθμιο επίπεδο της ιεραρχικής κατάταξης της ΕΣΕΕ. Περιλαμβάνει έναν από τους οκτώ τομείς προτεραιότητας.
Περιοχή Παρέμβασης	Το δευτεροβάθμιο επίπεδο της ιεραρχικής κατάταξης, στο οποίο εξειδικεύεται το αντικείμενο κάθε Τομέα ΕΣΕΕ.

Όρος	Επεξήγηση
Προτεραιότητα ΕΣΕΕ	Το ειδικότερο επίπεδο της ιεραρχικής κατάταξης που αποτυπώνει συγκεκριμένο πεδίο τεχνολογικής, παραγωγικής ή καινοτομικής παρέμβασης.
Τιμή RIS	Η πλήρης ιεραρχική επιλογή που καταχωρίζεται στο ΟΠΣΚΕ και περιλαμβάνει τον Τομέα, την Περιοχή Παρέμβασης και, όπου διατίθεται, την ειδικότερη Προτεραιότητα. Ως αυτοτελής τιμή καταχώρισης προβλέπεται επίσης η επιλογή «Δεν Απαιτείται/Δεν Αφορά».

2. Στο κεφάλαιο «ΕΙΣΑΓΩΓΗ» ο πίνακας δεικτών και ειδικότερα ο δείκτης RCO01 διαμορφώνεται από

Κωδικός Δείκτη	**Τίτλος Δείκτη**
RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (από τις οποίες: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)

σε

Κωδικός Δείκτη	**Τίτλος Δείκτη**
RCO01	RCO01 - Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (από τις οποίες: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες) - RCO01d Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: μεγάλες)

3. Στο κεφάλαιο 4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ», η τυπική προϋπόθεση συμμετοχής α/α 9 για τις νέες επιχειρήσεις, διαμορφώνεται από

«Σε περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, να μην έχει διαπράξει μία ή περισσότερες από τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.»

σε

«Σε περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας ή της υδατοκαλλιέργειας δε χορηγούνται ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που έχουν διαπράξει μία ή

περισσότερες από τις παραβάσεις, που προβλέπονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 και για τις πράξεις του άρθρου 11 του εν λόγω Κανονισμού, καθώς και στο άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ) και στην παράγραφο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 και για τις πράξεις του άρθρου 13 του εν λόγω Κανονισμού

4. Στο κεφάλαιο 5 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ» προστίθεται εδάφιο στα ΚΥΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ως εξής:

Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (camping)

- Κατάταξη σε κατηγορία τριών αστέρων (3***) και άνω

5. Στο κεφάλαιο 5 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ» προστίθεται εδάφιο στις διευκρινήσεις, ως εξής:

«Δεν είναι δυνατή η σύσταση νέας επιχείρησης (ΑΦΜ) με εταίρο την προηγούμενη επιχείρηση ή τους εταίρους/μέτοχους αυτής για την εκμετάλλευση του ιδίου καταλύματος (σήμα λειτουργίας).»

6. Στο Κεφ. 6.2 «ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ», στην ενότητα της δαπάνης 02.29 «Επενδυτικές δαπάνες στην παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των αντλιών θερμότητας που συμμορφώνονται με το παράρτημα VII της οδηγίας 2018/2001, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειες» το σημείο:

«Στην υποκατηγορία περιλαμβάνεται η προμήθεια και εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού, για την κάλυψη των ιδίων αναγκών της επιχείρησης (αυτοπαραγωγή), ο οποίος υποχρεωτικά θα συνοδεύεται από σύστημα αποθήκευσης (το σύστημα αποθήκευσης είναι επιλέξιμο στην υποκατηγορία 02.30.).»

διαμορφώνεται ως εξής:

«Στην υποκατηγορία περιλαμβάνεται η προμήθεια και εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού, για την κάλυψη των ιδίων αναγκών της επιχείρησης (αυτοπαραγωγή).»

7. Στο κεφάλαιο 8 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ» το σημείο:

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Ημερομηνία και ώρα Έναρξης Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης	**Ημερομηνία και ώρα Λήξης Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης**
15-07-2026 και ώρα 13:00	**30-09-2026 και ώρα 14:00**

διαμορφώνεται ως εξής:

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Ημερομηνία και ώρα Έναρξης Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης	Ημερομηνία και ώρα Λήξης Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης
15-07-2026 και ώρα 13:00	**16-11-2026 και ώρα 14:00**

8. Στο Κεφ. 9.1 «ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ», «Επιτροπή Αξιολόγησης» η πρώτη παράγραφος διαμορφώνεται από

«Για τις ανάγκες της αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης, συστήνεται Επιτροπή Αξιολόγησης με ευθύνη της ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και απόφαση του Διοικητή της ΕΥΔΑΜ, στην οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητες, ορίζονται τα μέλη της, τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη και ό,τι άλλο απαιτείται σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης. Σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη, είναι δυνατή η σύσταση επιπρόσθετων Επιτροπών Αξιολόγησης για την εξέταση των αιτήσεων καθώς και η συνδρομή τους από εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες που θα επιλεγούν για αυτό το σκοπό.»

σε

«Για τις ανάγκες της αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης συστήνεται Επιτροπή Αξιολόγησης με ευθύνη της ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στην οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητες, ορίζονται τα μέλη της, τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη και ό,τι άλλο απαιτείται σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης. Σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη, είναι δυνατή η σύσταση επιπρόσθετων Επιτροπών Αξιολόγησης για την εξέταση των αιτήσεων καθώς και η συνδρομή τους από εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες που θα επιλεγούν για αυτό το σκοπό.»

9. Στο Κεφ. 9.1 «ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ», η παράγραφος «Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης» διαμορφώνεται από

«Η ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ είναι υπεύθυνη για τον γενικό συντονισμό της διαδικασίας αξιολόγησης. Μεταξύ άλλων μεριμνά για:

- την έκδοση οριζοντίων οδηγιών, διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών,
- την παρακολούθηση και τον έλεγχο του χρονοδιαγράμματος της αξιολόγησης,
- την αναζήτηση στοιχείων εθνικών βάσεων δεδομένων, όπου είναι απαραίτητο,
- τις σχετικές εισηγήσεις προς τον Διοικητή της ΕΥΔΑΜ για την έκδοση αποφάσεων έγκρισης αποτελεσμάτων αξιολόγησης και ένταξης πράξεων.»

σε

«Η ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ είναι υπεύθυνη για το γενικό συντονισμό της διαδικασίας αξιολόγησης και μεταξύ άλλων μεριμνά για:

- την έκδοση οριζοντίων οδηγιών, διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών
- την παρακολούθηση και τον έλεγχο του χρονοδιαγράμματος της αξιολόγησης
- την αναζήτηση στοιχείων Εθνικών Βάσεων Δεδομένων (όπου απαιτείται)

- τις σχετικές εισηγήσεις προς τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προκειμένου να εκδοθούν η/οι σχετική/ές Απόφαση/άσεις Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης και Ένταξης.

10. Στο κεφάλαιο 10.1 «ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ- ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ», το σημείο

«**Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης για εκτέλεση έργου τουλάχιστον 20% του εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ της επένδυσης θα πρέπει υποχρεωτικά να υποβληθεί εντός των πρώτων δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης)**.

Σε ενταγμένες πράξεις για τις οποίες:

- είτε δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα το αίτημα αυτό,
- είτε επί υποβληθέντος τέτοιου αιτήματος και μετά την κάλυψη τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων, πιστοποιούνται δαπάνες σε ποσοστό μικρότερο του 15% του επιχορηγούμενου Π/Υ,

ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης αυτών από το Πρόγραμμα και κινείται η διαδικασία επιστροφής εντόκως, της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης σύμφωνα με το ισχύον κατά περίπτωση Θεσμικό Πλαίσιο.

Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθούν σε ηλεκτρονική μορφή μέχρι δύο (2) το πολύ και να αφορούν εκτέλεση έργου τουλάχιστον 20% και έως 80% του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υλοποιημένες και εξοφλημένες δαπάνες).

διαμορφώνεται ως εξής

«Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης για εκτέλεση έργου τουλάχιστον 35% του εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ της επένδυσης θα πρέπει υποχρεωτικά να υποβληθεί εντός των πρώτων είκοσι (20) μηνών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).»

Σε ενταγμένες πράξεις για τις οποίες:

- είτε δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα το αίτημα αυτό,
- είτε επί υποβληθέντος τέτοιου αιτήματος και μετά την κάλυψη τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων, πιστοποιούνται δαπάνες σε ποσοστό μικρότερο του 30% του επιχορηγούμενου Π/Υ,

ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης αυτών από το Πρόγραμμα και κινείται η διαδικασία επιστροφής εντόκως, της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης σύμφωνα με το ισχύον κατά περίπτωση Θεσμικό Πλαίσιο.

Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθούν σε ηλεκτρονική μορφή μέχρι δύο (2) το πολύ και να αφορούν εκτέλεση έργου τουλάχιστον 35% και έως 80% του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υλοποιημένες και εξοφλημένες δαπάνες).

11. Στο κεφάλαιο 10.1 «ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ- ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ», το σημείο

«• Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μετά την ολοκλήρωση των δαπανών του έργου, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και το αργότερο**, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης του**. **Το διάστημα των 60 ημερολογιακών ημερών δεν έχει ισχύ για δικαιούχους που υποβάλουν τελικό αίτημα επαλήθευσης εντός των πρώτων δεκαοχτώ (18) μηνών, χωρίς να έχει προηγηθεί πιστοποίηση ενδιάμεσου αιτήματος επαλήθευσης.»**

διαμορφώνεται ως εξής

«• Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μετά την ολοκλήρωση των δαπανών του έργου, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και το αργότερο**, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης του**. **Το διάστημα των 60 ημερολογιακών ημερών δεν έχει ισχύ για δικαιούχους που υποβάλουν τελικό αίτημα επαλήθευσης εντός των πρώτων είκοσι (20) μηνών, χωρίς να έχει προηγηθεί πιστοποίηση ενδιάμεσου αιτήματος επαλήθευσης.**

12. Στο κεφάλαιο 10.1 «ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ- ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ», το σημείο

«• Η διοικητική επαλήθευση διενεργείται στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης με δαπάνες που ανέρχονται κατ' ανώτατο στο 50% της συνολικά επιχορηγούμενης δαπάνης και όχι μικρότερο του 20%.»

διαμορφώνεται ως εξής

«• Η διοικητική επαλήθευση διενεργείται στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης με δαπάνες που ανέρχονται κατ' ανώτατο στο 50% της συνολικά επιχορηγούμενης δαπάνης και όχι μικρότερο του 35%.»

13. Στο παράρτημα ΙΙΙ «ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ» στον πίνακα «Κριτήρια Επιλεξιμότητας» το κριτήριο α/α 26 διαμορφώνεται από

«Σε περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, να μην έχει διαπράξει μία ή περισσότερες από τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.»

σε

«Σε περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας ή της υδατοκαλλιέργειας δε χορηγούνται ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που έχουν διαπράξει μία ή

περισσότερες από τις παραβάσεις, που προβλέπονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 και για τις πράξεις του άρθρου 11 του εν λόγω Κανονισμού, καθώς και στο άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ) και στην παράγραφο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 και για τις πράξεις του άρθρου 13 του εν λόγω Κανονισμού.»

14. Στο παράρτημα V «ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ» το σημείο α/α 18 διαμορφώνεται από

«Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, αυτή δεν έχει διαπράξει μία ή περισσότερες από τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.»

σε

«Σε περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας ή της υδατοκαλλιέργειας δε χορηγούνται ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που έχουν διαπράξει μία ή περισσότερες από τις παραβάσεις, που προβλέπονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 και για τις πράξεις του άρθρου 11 του εν λόγω Κανονισμού, καθώς και στο άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ) και στην παράγραφο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 και για τις πράξεις του άρθρου 13 του εν λόγω Κανονισμού»

15. Στο παράρτημα XIV «ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΔ)» προστίθενται οι παρακάτω ΚΑΔ

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑ-ΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΚΑΔ ΕΣΔΙΜ
	55.30				Χώροι κατασκήνωσης και εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής	
		55.30.0			Υπηρεσίες για χώρους κατασκήνωσης και εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής (τροχόσπιτα)	
			55.30.00		Υπηρεσίες για χώρους κατασκήνωσης και εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής (τροχόσπιτα)	
				55.30.00.00	Υπηρεσίες Για Χώρους Κατασκήνωσης Και Εγκαταστάσεις Για Οχήματα Αναψυχής (Τροχόσπιτα)	

16. Προστίθεται νέο παράρτημα XV «ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΣΕΕ (RIS3)» που περιγράφει τους τομείς προτεραιότητας της ΕΣΕΕ καθώς και τον τρόπο καταγραφής και τεκμηρίωσης της συνεισφοράς του επενδυτικού σχεδίου στην ΕΣΕΕ

Β. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναγραφόμενα στην με Α.Π. 107273 ΕΞ 2026/02-07-2026 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με Θέμα: Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» - φάση Γ΄ του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» 2021 – 2027 (Ψ45ΦΗ-Θ5Χ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με τα συνημμένα αυτής παραρτήματα ως αναπόσπαστο μέρος της.

Γ. Η παρούσα τροποποίηση της Πρόσκλησης της Δράσης θα δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και θα αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥ του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2027 (ΠΔΑΜ) www.eydam.gr, Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» του ΕΣΠΑ 2021 – 2027 ΕΦΕΠΑΕ www.efepae.gr και των εταίρων του με την χωρική αρμοδιότητα των γεωγραφικών περιοχών κάλυψης της παρούσας, «Κέντρου Επιχειρηματικής και Πολιτιστικής Ανάπτυξης - Αναπτυξιακή Ένωση Μακεδονίας» (ΚΕΠΑΑΝΕΜ ΑΜΚΕ) www.kepa-anem.gr και «Διαχειριστική Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Δυτικής Ελλάδος – Πελοποννήσου - Ηπείρου & Ιονίων Νήσων» www.diaxeiristiki.gr.

Δ. Αναλυτικές πληροφορίες και ενημέρωση για το Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2027, το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των προτάσεων, παρέχονται στον δικτυακό τόπο της ΕΥΔΑΜ, ο οποίος αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΔΑ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το Πρόγραμμα «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» 2021-2027 και σε αυτόν ανακοινώνεται κάθε σχετική πληροφορία.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Συνημμένα:
- Η Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης με τα Παραρτήματά της

Κοινοποίηση:
- ΕΦΕΠΑΕ
- ΜΟΔ, Τομέας Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας

Εσωτερική διανομή:
- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Διοικητή ΕΥΔΑΜ

- Εθνική Αρχή Συντονισμού
- Αρχή Πιστοποίησης
- ΕΥΚΕ ΧΕ
- ΕΥΣΕ
- Προϊστάμενο Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ ΔΑΜ
- Προϊστάμενοι Μονάδων Α1, Α2, Β1 & Γ' ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης

Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος

«Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση»

Πρόγραμμα

«ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ 2021-2027»

«Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» - φάση Γ΄

Αθήνα, Ιούλιος 2026

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ 3

ΕΙΣΑΓΩΓΗ....7

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.... 10

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ 12

3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.... 14

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 14

5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 22

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.... 27

6.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 27

6.2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ 30

6.3. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ 43

7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ.... 43

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ 47

9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΝΤΑΞΗΣ/ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ 52

9.1. ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ 52

9.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.... 53

9.3. ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ/ ΕΝΤΑΞΗ - ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.... 57

9.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ 59

10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ 61

10.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.... 61

10.2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ.... 68

10.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.... 72

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ.... 73

11.1. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ 75

11.2. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ 75

11.3. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ 79

12. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΠΡΑΞΕΩΝ 80

13. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ 83

13.1. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ 83

13.2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ) 86

13.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ 88

14. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679 91

15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 92

16. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ 92

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ 93
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ 114
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ 132
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ & ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΓΕΘΟΥΣ 143
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ 157
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ 170
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ 186
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ 188
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX: ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 192
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X: ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ 197
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI: ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 204
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII: ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ 209
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII: ΑΥΞΗΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ 216
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV: ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΔ) 223
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV: ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΣΕΕ (RIS3) 224

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
ΑΙΕ	Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης
Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ και αποστέλλεται στον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του.
Αίτημα Χρηματοδότησης	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ προς έλεγχο και αξιολόγηση για την ένταξη στη Δράση.
Ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης	ΑΙΕ: το ποσό της ενίσχυσης, εάν είχε παρασχεθεί υπό μορφή επιχορήγησης στον δικαιούχο κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων
ΑμεΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με μακροχρόνια κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/ γνωστική κλπ. αναπηρία.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Ανεξάρτητη Επιχείρηση	Κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).
Αρχική Επένδυση	Αρχική επένδυση συνιστά ένα από τα ακόλουθα: α) επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σε σχέση με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα: τη δημιουργία νέας εγκατάστασης, την επέκταση της παραγωγικής ικανότητας υφιστάμενης εγκατάστασης, τη διαφοροποίηση της παραγωγής υφιστάμενης εγκατάστασης σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν παρήγαγε προηγουμένως η εγκατάσταση ή τη θεμελιώδη αλλαγή στη συνολική παραγωγική διαδικασία των προϊόντων ή στη συνολική παροχή υπηρεσιών που αφορά η επένδυση στην εγκατάσταση ·

	β) απόκτηση στοιχείων ενεργητικού που ανήκουν σε εγκατάσταση που έχει κλείσει ή θα είχε κλείσει αν δεν είχε αγορασθεί. Η απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης δεν χαρακτηρίζεται αρχική επένδυση. Συνεπώς, η επένδυση αντικατάστασης δεν συνιστά αρχική επένδυση.
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.
ΑΦΜ	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου.
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
ΓΑΚ	Γενικός Απαλλακτικό Κανονισμός. Πρόκειται για τον Κανονισμό ΕΕ 651/2014 (ΕΕ L 187 της 26.6.2014) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του Προγράμματος.
ΔΕΑ	Η Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης, μέσω της οποίας προσδιορίζονται, εξειδικεύονται και επικαιροποιούνται οι προτεραιότητες της ΕΣΕΕ.
Δημόσια Δαπάνη/ Ενίσχυση	Κάθε συνεισφορά για τη χρηματοδότηση πράξεων η οποία προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή οποιονδήποτε ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) που έχει ιδρυθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (7), τον προϋπολογισμό της Ένωσης που διατίθεται στα Ταμεία, τον προϋπολογισμό οργανισμών δημοσίου δικαίου ή τον προϋπολογισμό ενώσεων δημόσιων αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου και, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης για προγράμματα ή τις προτεραιότητες του ΕΚΤ+, σε αυτήν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται τυχόν χρηματοδοτικοί πόροι στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα

	Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου, η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που έχει την ευθύνη για την έναρξη ή για την έναρξη και την υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, η επιχείρηση που εκτελεί μεμονωμένο έργο και λαμβάνει δημόσια ενίσχυση.
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη ΔΑ μέσω της προκήρυξης και της συνοδευτικής αναλυτικής πρόσκλησης, βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις.
ΕΔΕΛ	Επιτροπή δημοσιονομικού Ελέγχου
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΚΤ+	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+
ΕΜΕ	Ετήσια Μονάδα Εργασίας: Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι (ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία - Γ.Κ.Α.Κ.), ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά ένα ημερολογιακό έτος (40 ώρες εβδομαδιαίως επί 52 εβδομάδες/12 μήνες). Η εργασία ενός ατόμου που δεν έχει εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκε με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσμα ΕΜΕ.
ΕΣΕΕ / RIS3	Η Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027, όπως εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 66021/29.06.2022 απόφαση και εξειδικεύεται μέσω της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης.
Εργαζόμενος με αναπηρία	Κάθε άτομο: α) που έχει αναγνωριστεί ως εργαζόμενος με αναπηρία βάσει της εθνικής νομοθεσίας ή β) με μακροχρόνιες σωματικές, νοητικές, πνευματικές ή αισθητηριακές βλάβες, οι οποίες σε συνδυασμό με διάφορα εμπόδια μπορούν να δυσχεράνουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή του στο εργασιακό περιβάλλον σε ισότιμη βάση με τους άλλους εργαζομένους.

Έναρξη των Εργασιών της επένδυσης	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση.
Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ή ανανεώσιμη ενέργειαΕνέργεια από ανανεώσιμες πηγές ή ανανεώσιμη ενέργεια	Η ενέργεια που παράγεται από μονάδες που χρησιμοποιούν μόνο ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, καθώς και το μερίδιο, από άποψη θερμογόνου ισχύος, της ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε υβριδικές εγκαταστάσεις οι οποίες χρησιμοποιούν και συμβατικές πηγές ενέργειας· περιλαμβάνεται επίσης η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που χρησιμοποιείται για τα μη συνδεδεμένα με τον μετρητή (behind-the-meter) συστήματα αποθήκευσης (που εγκαθίστανται από κοινού ή ως πρόσθετο στην εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας), εξαιρουμένης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται ως αποτέλεσμα των συστημάτων αποθήκευσης.
Ενιαίο Επενδυτικό Έργο	Ως ενιαίο επενδυτικό έργο θεωρείται κάθε αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου), η οποία αφορά την ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα και αρχίζει εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια περιφέρεια επιπέδου 3 της ονοματολογίας εδαφικών στατιστικών μονάδων. (παρ. 13, άρθρο 14 Γ.Α.Κ.). Όταν το ενιαίο επενδυτικό έργο αποτελεί μεγάλο επενδυτικό έργο (δηλ. επενδυτικό έργο άνω των πενήντα (50) εκ. ευρώ), το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το ενιαίο επενδυτικό έργο δεν υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης για μεγάλα επενδυτικά έργα.
Επενδυτικό σχέδιο	Το σύνολο των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονται στην αίτηση χρηματοδότησης του Δικαιούχου στο πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης.
ΕΣΠΑ 2021 - 2027	Η C (2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.07.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης).
ΕΥΔΑΜ	Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης
ΕΥΚΕ-ΧΕ	Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας: Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας Διαχειριστικής Αρχής ή Αρχής Πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα

	εξ ονόματος μίας τέτοιας αρχής σε σχέση με Δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.
Ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές	Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.
Ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης	Η ημερομηνία απονομής στον δικαιούχο του εννόμου δικαιώματος να λάβει την ενίσχυση σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό καθεστώς.
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου.
ΚΑΔ	Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας
Καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων	Η καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων στη συγκεκριμένη επιχειρηματική εγκατάσταση, σε σύγκριση με τον μέσο όρο σε μια δεδομένη χρονική περίοδο, μετά την αφαίρεση από τον αριθμό των θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν τυχόν απωλειών θέσεων εργασίας κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου. Ο αριθμός των ατόμων πλήρους, μερικής και εποχιακής απασχόλησης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σύμφωνα με τα κλάσματα των ετήσιων μονάδων εργασίας·
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
Μεγάλες επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
Μεγάλο επενδυτικό έργο	Η αρχική επένδυση με επιλέξιμες δαπάνες άνω των 50 εκατ. ευρώ, υπολογιζόμενες με τις τιμές και τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης
Μετεγκατάσταση	Μεταφορά της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας ή μέρους αυτής από επιχειρηματική εγκατάσταση στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (αρχική εγκατάσταση) σε επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία πραγματοποιείται η ενισχυόμενη επένδυση στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (ενισχυόμενη εγκατάσταση). Μεταφορά υπάρχει όταν το προϊόν ή η υπηρεσία στην αρχική και στην ενισχυόμενη εγκατάσταση εξυπηρετεί, τουλάχιστον εν μέρει, τον ίδιο σκοπό και καλύπτει τις απαιτήσεις ή τις ανάγκες του ίδιου τύπου πελατών και χάνονται θέσεις εργασίας στην ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα σε μία από τις αρχικές εγκαταστάσεις του δικαιούχου στον ΕΟΧ.
ΟΠΣΚΕ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα που περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων.

Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στη θέσπιση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό αυτής.
ΠΔΑΜ	Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
Περιοχή Παρέμβασης	Το δευτεροβάθμιο επίπεδο της ιεραρχικής κατάταξης, στο οποίο εξειδικεύεται το αντικείμενο κάθε Τομέα ΕΣΕΕ.
Πράξη	Έργο που επιλέγεται από τη διαχειριστική αρχή του οικείου προγράμματος και το οποίο συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων πολιτικής.
Πρόγραμμα	Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους εταίρους και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός ή περισσοτέρων ΕΔΕΤ.
Προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης	Το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσό ενίσχυσης για ένα μεγάλο επενδυτικό έργο που υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο: προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης = R × (A + 0,50 × B + 0 × C) όπου: R είναι η μέγιστη ένταση ενίσχυσης που εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη περιοχή, εκτός της αυξημένης έντασης ενίσχυσης για τις ΜΜΕ· A είναι το μέρος των επιλέξιμων δαπανών που ισούται με 55 εκατ. EUR· B είναι το μέρος των επιλέξιμων δαπανών μεταξύ 55 εκατ. EUR και 110 εκατ. EUR, και C είναι το μέρος των επιλέξιμων δαπανών άνω των 110 εκατ. EUR·
Προτεραιότητα ΕΣΕΕ	Το ειδικότερο επίπεδο της ιεραρχικής κατάταξης που αποτυπώνει συγκεκριμένο πεδίο τεχνολογικής, παραγωγικής ή καινοτομικής παρέμβασης.
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου
Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 3 στην παράγραφο 3 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.

Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 3 στην παράγραφο 2 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.
Τιμή RIS	Η πλήρης ιεραρχική επιλογή που καταχωρίζεται στο ΟΠΣΚΕ και περιλαμβάνει τον Τομέα, την Περιοχή Παρέμβασης και, όπου διατίθεται, την ειδικότερη Προτεραιότητα. Ως αυτοτελής τιμή καταχώρισης προβλέπεται επίσης η επιλογή «Δεν Απαιτείται/Δεν Αφορά ».
Τομέας ΕΣΕΕ	Το πρωτοβάθμιο επίπεδο της ιεραρχικής κατάταξης της ΕΣΕΕ. Περιλαμβάνει έναν από τους οκτώ τομείς προτεραιότητας.
ΥΑΕΚΕΔ	Η με Α.Π. 114947/01.12.2022 (Β΄ 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027»
Υπεύθυνος του Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για την υλοποίηση της πράξης, τον συντονισμό του έργου σε επίπεδο διοικητικό και σε επίπεδο επικοινωνίας μεταξύ επιχείρησης με την ΕΥΔ και τον ΕΦ.
ΦΟΑ	Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο
Φορέας της Επένδυσης/ Φορέας υλοποίησης	Άτυπος, εναλλακτικός τρόπος περιγραφής των Δικαιούχων στο πλαίσιο των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης.
Χαρακτήρας Κινήτρου	Θεωρείται ότι οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα. Η αίτηση για τη χορήγηση ενίσχυσης περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α) την ονομασία και το μέγεθος της επιχείρησης· β) περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης· γ) τον τόπο εκτέλεσης του έργου δ) κατάλογο των δαπανών του έργου· ε) είδος ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, επιστρεπτέα προκαταβολή, εισφορά κεφαλαίου ή άλλο) και ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που απαιτείται για το έργο.
€	Ευρώ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Πρωτόκολλο του Κιότο και η Συμφωνία του Παρισιού έθεσαν τις βάσεις για να ορίσει η ΕΕ ως στόχο της την επιτυχημένη και βιώσιμη μετάβαση σε μια οικονομία κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 και να καθορίσει το σχέδιο στρατηγικής για τον μετασχηματισμό αυτό με την «Πράσινη Συμφωνία». Η χώρα, προκειμένου να αντιμετωπίσει τις ευρύτερες κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις που θα προκύψουν στις περιοχές όπου η απασχόληση και το εισόδημα εξαρτώνται έντονα από τα ορυκτά καύσιμα ή από βιομηχανίες υψηλής έντασης εκπομπών, αξιοποιεί τον νέο Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης (ΜΔΜ) της ΕΕ.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» του ΕΣΠΑ 2021-2027 και της προτεραιότητας 1: «Ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικότητας», επιχειρείται η προετοιμασία του κατάλληλου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, η προώθηση του καινοτόμου μετασχηματισμού των υφιστάμενων επιχειρήσεων & η συμβολή στην προσέλκυση νέων επενδύσεων για να διαφοροποιηθεί το παραγωγικό μοντέλο των περιοχών που πλήττονται περισσότερο.

Η δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων υπό σύσταση και νεοσύστατων μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης – φάση Γ'» χρηματοδοτείται στο πλαίσιο της παραπάνω προτεραιότητας και σκοπός της είναι η ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων, που θα υλοποιηθούν στις περιοχές των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (Ε.Σ.ΔΙ.Μ.) Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης, τα οποία συνοδεύουν το Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2027. Στόχος είναι να δοθεί στις περιοχές αυτές η δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικές, εργασιακές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις της απολιγνιτοποίησης και η μετάβαση τους σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία και μια ισορροπημένη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Σύνοψη στοιχείων δράσης

Τίτλος Δράσης	Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων υπό σύσταση και νεοσύστατων μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης – φάση Γ'
Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	30.000.000€

Ελάχιστος & Μέγιστος επιχορηγούμενος προϋπολογισμός επένδυσης	5.000.000€ έως 40.000.000€
Βασικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών	• Δαπάνες για Κτήρια & Περιβάλλοντα Χώρο • Δαπάνες Εξοπλισμού & Μεταφορικών Μέσων • Δαπάνες Λογισμικού • Δαπάνες Πιστοποίησης • Δαπάνες Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας • Δαπάνες προσωπικού
Δείκτες	• RCO01 - Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (από τις οποίες: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες) - RCO01d Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: μεγάλες) • RCO02 - Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις • RCO05 - Νέες επιχειρήσεις που υποστηρίζονται • RCR01 - Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν σε υποστηριζόμενες οντότητες
Καθεστώς ενίσχυσης	Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, όπως ισχύει
Ταμείο	Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης
Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Μη επιστρεπτέα επιχορήγηση
Μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου	Τριάντα (30) μήνες από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).
Διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων	Συγκριτική
Δικαιούχοι	Επιχειρήσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει το Κεφάλαιο 4 «Δικαιούχοι – Όροι και Προϋποθέσεις Συμμετοχής»
Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ)	ΕΦΕΠΑΕ

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η νομική βάση της δράσης είναι:

- Η C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία.
- Ο Ν.4914/2022 (Α' 61) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις » όπως ισχύει.
- Οι διατάξεις του ν. 4872/2021 (Α΄ 247) «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων απολιγνιτοποίησης και άλλες επείγουσες διατάξεις».
- Η υπ' αριθ. 77160/15-05-2026, ΑΔΑ: 9ΑΜΠΗ-ΙΩ2 (Β΄2868/2026) Υ.Α με θέμα «Τροποποίηση της υπ' αρ. 653/17.01.2024 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και αντικατάσταση των υπουργικών αποφάσεων υπ'αρ. 45903/04.05.2022 (Β'2303) και υπ' αρ. 25544/21.03.2023 (Β'1957)» (Β' 462), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 162235/6.11.2024 (Β' 6143), και με την υπ' αρ. 211765/03.12.2025 (Β' 6506), ως προς τα άρθρα 5 και 6 αυτής».
- Η Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής C(2022) 3943/16.06.2022 (CCI 2021EL16JTPR001), για την έγκριση του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» για στήριξη από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, όπως αναθεωρήθηκε με την C(2025) 5684 final/11.08.2025 (1η αναθεώρηση) και με την C(2026) 915 final/16.02.2026 (2η αναθεώρηση) και ισχύει.
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 (OJ L 231 30.6.2021) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1056/2021 (OJ L 231 30.6.2021) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης.
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 (ΕΕ L 187 της 26.6.2014) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (Γ.Α.Κ.)] (L 187), όπως ισχύει.
- Η υπ' αριθμ. C(2021) 2594 final/19.4.21 Ανακοίνωση της Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2022-2027».
- Η υπό στοιχεία C(2023) 6801 final/16-10-2023 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία ενέκρινε τον Χάρτη Περιφερειακών ενισχύσεων για την Ελλάδα (1η Ιανουαρίου 2022 - 31η

Δεκεμβρίου 2027) για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027 (ενδιάμεση επανεξέταση) - SA.109322 (2023/N) - Ελλάδα, όπως η απόφαση αυτή τροποποιήθηκε με τη C(2024) 7152 final/21-10-2024 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία τροποποιήθηκε εκ νέου ο χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων της Ελλάδας (1η Ιανουαρίου 2022 - 31η Δεκεμβρίου 2027) και προβλέφθηκαν αυξημένες εντάσεις ενίσχυσης για επενδύσεις που καλύπτονται από τον Κανονισμό STEP - SA.115889 (2024/N) – Ελλάδα.

- Ο Ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
- Ο Ν.4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 139/30-07-2018) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων».
- Η Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
- Η υπ' αριθ. 114947/1-12-2022 (ΦΕΚ 6132/Β/01-12-2022) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027», όπως ισχύει.
- Η υπ’ αριθ. 110565/22-11-22 (ΦΕΚ 5958/Β/22-11-2022) Υπουργική Απόφαση «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α’ 61)», όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- Η με Α.Π. 5483/20.01.2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ 390/Β/30-01-2023).
- Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841/Β/24.02.2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α΄ 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β΄ 2471)» (Β΄ 2471)».
- Ο Νόμος 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις» (Α’ 137).

- Το με αρ. πρωτ. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28-8-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες και Παρότρυνση τήρησης διαδικασιών προς φορείς που εμπλέκονται στην χορήγηση κρατικών Ενισχύσεων».
- Το με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/2-11-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».
- Η με αρ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ1162/27-10-2023 εγκύκλιος της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
- Το με αρ. πρωτ. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27-11-2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων» και ειδικότερα της συνημμένης σε αυτό επιστολής της ΕΥΚΕ με αρ. πρωτ. 31523/ΕΥΚΕ 446/19-3-2018.
- Το με αρ. πρωτ. 8093/27-01-2023 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης «Αποστολή 3ης τεχνικής οδηγίας σχετικά με τη συμμόρφωση των δράσεων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 με την Αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Do No Significant Harm-DNSH)».
- Η υπ' αριθ. 98287 ΕΞ 2026/19.06.2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΚΘΗ-ΑΜΗ) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα «3ος Ορισμός Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ) ως Ενδιάμεσος Φορέας του Προγράμματος "Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027" και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ ΔΑΜ για τη διαχείριση Πράξεων κρατικών ενισχύσεων επιχειρηματικότητας και στήριξης κρίσιμων τεχνολογιών σε στρατηγικούς τομείς (STEP)».
- Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027.
- Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2016/C 262/01) σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων υπό σύσταση και νεοσύστατων μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης – φάση Γ'» στοχεύει στην ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων, που θα υλοποιηθούν στις περιοχές των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (Ε.Σ.ΔΙ.Μ.) Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης, ώστε να αντιμετωπιστούν οι κοινωνικές, εργασιακές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις της

απολιγνιτοποίησης και να υποστηριχθεί η μετάβαση τους σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία και μια ισορροπημένη και βιώσιμη ανάπτυξη.

Οι επενδύσεις θα ενισχύσουν την οικονομική δραστηριότητα, θα διαφοροποιήσουν το βιομηχανικό προφίλ των επηρεαζόμενων περιοχών με νέους τομείς δραστηριοτήτων και αλυσίδες αξίας, θα συμβάλλουν στον παραγωγικό μετασχηματισμό αυτών, θα συνεισφέρουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων και θα δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας.

Σημειώνεται ότι ειδική έμφαση θα δοθεί στις επενδύσεις που συνεισφέρουν στους ειδικούς τομείς αναδιάρθρωσης του παραγωγικού μοντέλου κάθε ΕΣΔΙΜ:

Για το ΕΣΔΙΜ Δυτικής Μακεδονίας:

- Ο τομέας της ενέργειας.
- Ο τομέας της αγροδιατροφής.

Για το ΕΣΔΙΜ Μεγαλόπολης:

- ο τομέας της φαρμακευτικής.

Η δράση χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» του ΕΣΠΑ 2021-2027 στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 1: «Ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικότητας» και υποστηρίζει:

(α) παραγωγικές επενδύσεις που οδηγούν σε οικονομική διαφοροποίηση, εκσυγχρονισμό και μετατροπή,
(β) επενδύσεις στην ίδρυση νέων μονάδων που οδηγούν στη δημιουργία θέσεων εργασίας,
(γ) επενδύσεις προώθησης της μεταφοράς προηγμένων τεχνολογιών,
(δ) επενδύσεις στην ανάπτυξη τεχνολογίας,
(στ) επενδύσεις στην ψηφιακή καινοτομία και την ψηφιακή συνδεσιμότητα,

Η Δημόσια Δαπάνη της Δράσης ανέρχεται σε **30.000.000 €** και θα διατεθεί ως εξής:

ΕΣΔΙΜ	%	Π/Υ (1)	ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	%	Π/Υ (2)
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	70%	21.000.000 €	ΠΕ Κοζάνης & Φλώρινας	60%	12.600.000 €
			ΠΕ Καστοριάς & Γρεβενών	40%	8.400.000 €
ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ	30%	9.000.000 €	Δ. Μεγαλόπολης	60%	5.400.000 €
			Δ. Τρίπολης, Γορτυνίας & Οιχαλίας	40%	3.600.000 €

Η παραπάνω κατανομή του προϋπολογισμού δύναται να τροποποιηθεί σύμφωνα με την εξέλιξη και τις δημιουργούμενες ανάγκες της δράσης και να πραγματοποιηθεί μεταφορά Π/Υ μεταξύ των Ε.Σ.ΔΙ.Μ. ή/και των περιφερειακών ενοτήτων ή/και των Δήμων, εφόσον διαπιστωμένα και έπειτα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολών ή/και αξιολόγησης προκύψουν αδιάθετοι πόροι σε κάποια(ες) από τις

γεωγραφικές περιοχές παρέμβασης και ζήτηση σε κάποια άλλη(ες) που υπερβαίνει το ποσό της αρχικής κατανομής.

Η ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ δύναται να κάνει χρήση της δυνατότητας υπερδέσμευσης εντός των ορίων που προβλέπονται στο Ν. 4914/2022.

Η Δράση υλοποιείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως ισχύει και ειδικότερα των άρθρων 14, 33 και 41 του Κανονισμού.

Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή. Το ΤΔΜ συμβάλλει στον ενιαίο ειδικό στόχο του να δοθεί η δυνατότητα στις περιφέρειες και τους ανθρώπους να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικές, εργασιακές, οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις της μετάβασης προς τους στόχους της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα για το έτος 2030 και προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία της Ένωσης έως το 2050, βάσει της συμφωνίας του Παρισιού.

Η Δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, ένταξη, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κλπ.) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ), η πρόσβαση στο οποίο παρέχεται στους δυνητικούς δικαιούχους της Δράσης μέσω της ιστοσελίδας https://app.opske.gr/ και στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΕΥΔΑΜ/ΕΦ (π.χ. αιτήματα χρηματοδότησης, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κλπ).

3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα Δράση υλοποιείται από την Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΕΥΔΑΜ), μέσω της Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ-ΔΑΜ και με Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) τον ΕΦΕΠΑΕ, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 98287 ΕΞ 2026/19.06.2026 (ΑΔΑ: Ψ8ΚΘΗ-ΑΜΗ) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα «3ος Ορισμός Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ) ως Ενδιάμεσος Φορέας του Προγράμματος "Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027" και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ ΔΑΜ για τη διαχείριση Πράξεων κρατικών ενισχύσεων επιχειρηματικότητας και στήριξης κρίσιμων τεχνολογιών σε στρατηγικούς τομείς (STEP)».

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Ως «Δικαιούχος» χαρακτηρίζεται:

α) για νέες επιχειρήσεις: το νομικό πρόσωπο που υποβάλλει πρόταση,

β) για υπό σύσταση επιχειρήσεις: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (ή η ομάδα προσώπων) το οποίο υποβάλλει πρόταση με σκοπό τη δημιουργία επιχείρησης.

Ο δικαιούχος φέρει την ευθύνη για την έναρξη και την υλοποίηση μιας πράξης, έναντι της ΕΥΔΑΜ, καθώς και για την καλή εκτέλεση του έργου.

Δικαιούχοι, που δύνανται να τύχουν δημόσιας χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, είναι νέες και υπό σύσταση μεγάλες επιχειρήσεις, που θα υλοποιήσουν επενδυτικό σχέδιο στις περιοχές των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (Ε.Σ.ΔΙ.Μ.) Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης, το οποίο θα σχετίζεται με τουλάχιστον έναν από τους επιλέξιμους ΚΑΔ που περιλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV: «Επιλέξιμοι τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ)» της παρούσας πρόσκλησης.

Ως **υπό σύσταση** νοούνται οι επιχειρήσεις που θα συσταθούν μετά από την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

Ως **νέες** νοούνται οι επιχειρήσεις που, κατά την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας πρόσκλησης, δεν έχουν κλείσει πλήρη διαχειριστική χρήση, δηλαδή έχουν ημερομηνία έναρξης **μεταγενέστερη της 1/1/2025**.

Ως ημερομηνία σύστασης ορίζεται η ημερομηνία έναρξης εργασιών, που εμφανίζεται στα στοιχεία μητρώου της επιχείρησης στην ΑΑΔΕ.

Κλεισμένη πλήρης διαχειριστική χρήση, νοείται η χρήση διάρκειας τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών, για την οποία έχει προσδιοριστεί λογιστικά το τελικό οικονομικό αποτέλεσμα και έχουν υποβληθεί τα προσήκοντα φορολογικά έντυπα (πχ έντυπα Ε3 & Ν) στην ΑΑΔΕ.

Όροι και Προϋποθέσεις Συμμετοχής Δικαιούχων

Για τις νέες επιχειρήσεις:

1. Να υποβάλλουν μια και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης ανά Α.Φ.Μ.
2. Κατά την ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησής, να μην διαθέτουν πλήρη κλεισμένη διαχειριστική χρήση. (ημερομηνία έναρξης μεταγενέστερη της 1/1/2025).
3. Να τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία του Ν.4308/2014, όπως ισχύει.
4. Να λειτουργούν νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά τους (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής.
   Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν

απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση, με σχετική τεκμηρίωση.

5. Να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α΄ 139), ως ισχύει.
6. Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής ένωσης, με την οποία μια ενίσχυση χορηγούμενη από το ίδιο Κράτος Μέλος κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
7. Να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
8. Να δεσμευτούν ότι δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 39, παρ. 1-4 και του άρθρου 40, παρ. 1, του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017).
9. Σε περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας ή της υδατοκαλλιέργειας δε χορηγούνται ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που έχουν διαπράξει μία ή περισσότερες από τις παραβάσεις, που προβλέπονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 και για τις πράξεις του άρθρου 11 του εν λόγω Κανονισμού, καθώς και στο άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ) και στην παράγραφο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 και για τις πράξεις του άρθρου 13 του εν λόγω Κανονισμού
10. Να μην έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή αν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης να έχει αποπληρωθεί το δάνειο και να έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης ή αν έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης αυτή να έχει ολοκληρωθεί.
11. Να μην είναι χρηματοπιστωτικοί και ασφαλιστικοί οργανισμοί, δημόσιες επιχειρήσεις, δημόσιοι φορείς, δημόσιοι οργανισμοί ή θυγατρικές αυτών, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) ή εξωχώριες (offshore) επιχειρήσεις.

<u>Για όλους τους δικαιούχους (νέες και υπό σύσταση επιχειρήσεις):</u>

12. Ο ίδιος φορέας επένδυσης (εταίρος/μέτοχος/επιχείρηση) να μη συμμετέχει σε παραπάνω από ένα (1) επενδυτικό σχέδιο που να αφορά υπό σύσταση επιχείρηση.
13. Να τηρήσουν, από τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, διπλογραφικά βιβλία του Ν.4308/2014, όπως ισχύει (Οι νέες εταιρίες που τηρούν απλογραφικά βιβλία θα πρέπει υποχρεωτικά να τηρήσουν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα).
14. Να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν στην ελληνική επικράτεια και να πραγματοποιήσουν επένδυση αποκλειστικά σε μία από τις περιοχές (χωρικές ενότητες) των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (Ε.Σ.ΔΙ.Μ.) Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης.
15. Να λειτουργούν ή να λειτουργήσουν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχειρήσεων:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΟΡΦΗΣ ΜΗ φ.Π. ΑΑΔΕ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΚΕ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΟΡΦΗΣ ΟΠΣΚΕ
ΟΕ	1	Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.)
ΕΕ	2	Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.)
ΕΕ ΚΑΤΑ ΜΕΤΟΧΕΣ	3	Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) κατά μετοχές
ΕΠΕ	4	Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)
ΕΠΕ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ	5	Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Μ.Ε.Π.Ε.)
ΑΕ	7	Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)
ΑΕ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ	51	Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Μ.Α.Ε)
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	57	Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.)
ΜΟΝΟΠΡΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	58	Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Μ.Ι.Κ.Ε.)

16. Να έχουν την ιδιότητα της Μεγάλης Επιχείρησης (επιχειρήσεις που ΔΕΝ πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 2 του παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 – βλ. Παράρτημα IV της παρούσας).
17. Να μην είναι προβληματικές επιχειρήσεις (τόσο σε επίπεδο αιτούσας όσο και σε επίπεδο ομίλου επιχειρήσεων - αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), σύμφωνα με το σημείο 18 του άρθρου 2 του Καν. ΕΕ 651/2014 και τα οριζόμενα στο Παράρτημα VIII «Ορισμός της Προβληματικής Επιχείρησης» της παρούσας.
18. Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να αφορά σε έναν ή περισσότερους από τους επιλέξιμους ΚΑΔ που περιλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV: «Επιλέξιμοι τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ)» της πρόσκλησης, στον/στους οποίο/ους οι δικαιούχοι θα πρέπει να δραστηριοποιηθούν στον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή).
19. Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να έχει **χαρακτήρα αρχικής επένδυσης,** όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παρ. 49.α του Καν. ΕΕ 651/2014 και ειδικότερα να αφορά σε επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σχετικά με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:
    i. Δημιουργία νέας εγκατάστασης.
    ii. Επέκταση της παραγωγικής ικανότητας υφιστάμενης εγκατάστασης. Η πρόσθετη ικανότητα της εγκατάστασης λόγω του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνον εφόσον η υφιστάμενη ικανότητα της εγκατάστασης μπορεί να πιστοποιηθεί από επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης.

iii. Διαφοροποίηση της παραγωγής υφιστάμενης εγκατάστασης σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν παρήγαγε προηγουμένως η εγκατάσταση, με τον όρο ότι οι ενισχυόμενες δαπάνες βάσει του άρθρου 14 του Καν. 651/2014, όπως ισχύει, να υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά διακόσια τοις εκατό (200%) τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται, όπως η αξία αυτή έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της έναρξης των εργασιών.

20. Να πληρείται ο **χαρακτήρας κινήτρου,** σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 6 του Καν. ΕΕ 651/2014 (ΓΑΚ). Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνο εφόσον η αίτηση χρηματοδότησής υποβάλλεται πριν από την έναρξη των εργασιών της επένδυσης (όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο 23 του ΓΑΚ – βλ. πίνακα επεξήγησης όρων και συντμήσεων) και **σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.**
21. Να μην έχουν προβεί, κατά τα δύο έτη που προηγούνται της αίτησης για ενίσχυση, σε μετεγκατάσταση στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, και δεσμεύονται ότι δεν θα το πράξουν εντός μέγιστης περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση.
22. Το ύψος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου να είναι μεγαλύτερο από το κατώτατο όριο που ορίζεται στην ενότητα 6.3. Προϋπολογισμός & Διάρκεια υλοποίησης της παρούσας και οι δαπάνες της αίτησης να συνδέονται με τον ΚΑΔ του επενδυτικού σχεδίου και τις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που ορίζονται στην ενότητα 6.1. «Επιλέξιμες Δαπάνες».
23. Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να είναι χρηματοοικονομικά βιώσιμο και συγκεκριμένα:
    i. η οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης **θα πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον 25% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών**, είτε μέσω ιδίων πόρων, είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, και ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να υποβάλλει τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης που προβλέπονται στο παράρτημα ΙΙ «Δικαιολογητικά υποβολής-ένταξης»,
    ii. ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να τεκμηριώνει ότι είναι φερέγγυος και να υποβάλλει τα σχετικά δικαιολογητικά φερεγγυότητας που προβλέπονται στο παράρτημα ΙΙ «Δικαιολογητικά υποβολής-ένταξης» (μόνο για τις νέες επιχειρήσεις),
    iii. ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να υποβάλει ρεαλιστικό επιχειρηματικό σχέδιο που πιστοποιεί τη μελλοντική βιωσιμότητα της επένδυσης.
24. Η οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης για τις δαπάνες που επιχορηγούνται βάσει του άρθρου 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 θα πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον 25% μέσω ιδίων πόρων ή μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής στήριξης, δημόσιας ενίσχυσης ή παροχής.
25. Να δεσμευτούν ότι, μέχρι την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης, θα προχωρήσουν στη δημιουργία ελάχιστου αριθμού νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας (ΕΜΕ), οι οποίες, για τις νέες επιχειρήσεις, θα είναι πρόσθετες αυτών που διέθεταν το τελευταίο 12μηνο που προηγείται του μήνα

υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, και η αύξηση αυτή θα διατηρηθεί για τουλάχιστον 5 έτη μετά την τελική εκταμίευση της επιχορήγησης. Ως ελάχιστη υποχρέωση ορίζεται:

- Για ίδρυση ή επέκταση εγκατάστασης: 1 ΕΜΕ ανά 350.000€ επιχορήγησης.
- Για διαφοροποίηση προς νέα προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν παρήγαγε προηγουμένως η εγκατάσταση: 1 ΕΜΕ ανά 500.000€ επιχορήγησης.

Σε περίπτωση όπου στο επενδυτικό σχέδιο τεκμηριώνονται δύο περιπτώσεις αρχικής επένδυσης με διαφορετική υποχρέωση (π.χ. της επέκτασης μονάδας και της διαφοροποίησης προς νέα προϊόντα) ως ελάχιστη υποχρέωση ορίζεται αυτή της κατηγορίας «ίδρυση ή επέκταση μονάδας».

26. Να δεσμευτούν ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν πραγματοποιείται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.
27. Να δεσμευτούν ότι το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου και οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης:
    - Δεν έχουν χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
    - Δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες επενδυτικού σχεδίου σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
    - Εφόσον λάβει χώρα έγκριση και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.

    Εξαιρούνται οι αιτήσεις / εγκρίσεις χρηματοδότησης που αφορούν χρηματοδοτικά προϊόντα (δάνεια ή εγγυήσεις) που υλοποιούνται με εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, τα οποία δύνανται συμπληρωματικά να χρηματοδοτούν το ίδιο επενδυτικό σχέδιο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν οδηγούν σε υπέρβαση των μέγιστων ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στον Καν. ΕΕ 651/2014, όπως ισχύει, και τηρείαι η προϋπόθεση της ύπαρξης χαρακτήρα κινήτρου..
28. Να δεσμευτούν ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα διασφαλίζουν:
    - τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. Παράρτημα ΙΧ),
    - την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου,
    - την αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού,
    - τη διαφάνεια,
    - την προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία,
    - την τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.
29. Να δεσμευτούν ότι μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης και ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης, θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες παρεμβάσεις έτσι ώστε να διασφαλίζεται

η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία (ΑμΕΑ) στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (βλ. Παράρτημα Χ: «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία»).

30. Να τηρούν τα προβλεπόμενα στην Ανακοίνωση της επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027.
31. Να πληρούται το σύνολο των προϋποθέσεων του Κεφαλαίου Ι και των εφαρμοζόμενων κατά περίπτωση άρθρων του Καν. ΕΕ 651/2014, όπως ισχύει.
32. Να υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση χρηματοδότησης, η οποία να συνοδεύεται από το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 8 «Διαδικασία υποβολής αίτησης χρηματοδότησής» της παρούσας.
33. Η αίτηση χρηματοδότησης να συγκεντρώνει κατ' ελάχιστο συνολική βαθμολογία 65 στα βαθμολογούμενα κριτήρια αξιολόγησης που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «Κριτήρια αξιολόγησης πράξεων».

<u>Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται στο σύνολό τους. Η μη ικανοποίηση μίας ή περισσότερων εξ' αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του επενδυτικού σχεδίου και συνεπώς λόγο που συνιστά αδυναμία υποβολής της αίτησης ή/και απόρριψης αυτής.</u>

Επισημαίνεται ότι:

- Για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης του άρθρου 4 και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης του κεφαλαίου ΙΙΙ του Καν. ΕΕ 651/2014, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται στην ενισχυόμενη δραστηριότητα, στο ενισχυόμενο έργο ή στην επιχείρηση.

  Σύμφωνα με το Κεφάλαιο ΙΙΙ του Καν. ΕΕ 651/2014: για τις δαπάνες του άρθρου 14 η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης που προσδιορίζεται στον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων ο οποίος ισχύει κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης στη συγκεκριμένη περιοχή.

- <u>Σε περίπτωση που χρηματοδοτικά εργαλεία συνδυάζονται με επιχορηγήσεις:</u>

  1. Οι διατάξεις που ισχύουν για τα χρηματοδοτικά εργαλεία εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές στήριξης για τις εν λόγω πράξεις,
  2. Πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και συνδυασμού επιχορηγήσεων με τα χρηματοδοτικά εργαλεία,
  3. Πρέπει να διενεργούνται χωριστές λογιστικές εγγραφές για την κάθε μορφή στήριξης,
  4. Μπορεί ο συνδυασμός τους να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού εργαλείου μαζί με την επιχορήγηση

να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου),

5. Οι επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του Μέτρου δεν χρησιμοποιούνται για την αποπληρωμή στήριξης που ελήφθη από χρηματοδοτικά εργαλεία,
6. Τα χρηματοδοτικά εργαλεία δεν χρησιμοποιούνται για τη προχρηματοδότηση επιχειρήσεων.
7. Επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το ΑΙΕ αυτής σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων.

- Όταν ενωσιακή χρηματοδότηση που υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο των κρατών μελών συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας (Άρθρο 8, παρ. 2 του Καν. 651/2014).

- Για τη σώρευση ενισχύσεων με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες που απαλλάσσονται βάσει του Καν. 651/2014 (ΓΑΚ) ισχύουν τα εξής (Άρθρο 8, παρ. 3):

  - για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης,
  - οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορίσιμες δαπάνες,
  - δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή,
  - οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

- Κάθε αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου), περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, η οποία αφορά την ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα και αρχίζει εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη

ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια περιφέρεια επιπέδου 3 της ονοματολογίας εδαφικών στατιστικών μονάδων, θεωρείται ότι ανήκει σε ενιαίο επενδυτικό έργο.

Όταν το ενιαίο επενδυτικό έργο αποτελεί μεγάλο επενδυτικό έργο, το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το ενιαίο επενδυτικό έργο δεν υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης για μεγάλα επενδυτικά έργα.

- Πρέπει να τηρούνται οι υποχρεώσεις δημοσιότητας του αρ. 9 του Καν. ΕΕ 651/2014 για τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού και στο παράρτημα ΙΙΙ για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 100 000 EUR.
- Στις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α (σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β΄841/2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α΄ 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β΄ 2471)» (Β΄ 2471)»), και επειδή αυτά αποτελούν έργα με σημαντικές ή πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, απαιτείται ειδική κατά περίπτωση αντιμετώπιση των ζητημάτων κλιματικής ανθεκτικότητας, ώστε να ενσωματωθούν στο εκάστοτε έργο τα κατάλληλα, ειδικά για κάθε περίπτωση μέτρα.

  Η ενσωμάτωση των εν λόγω κατάλληλων μέτρων, ελέγχεται με βάση την «Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας του επενδυτικού σχεδίου» η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το πρότυπο και τις παρεχόμενες οδηγίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΧΙ «Τεκμηρίωση Κλιματικής Ανθεκτικότητας» της παρούσας.
- Η κατηγορία των μεγάλων επιχειρήσεων αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν περισσότερους από 250 εργαζομένους ή των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ και ταυτόχρονα το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ συνολικά (αθροιστικά στοιχεία αιτούσας επιχείρησης και τυχόν συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων).

  Σημειώνεται ότι για να χαρακτηριστεί μεγάλη μια επιχείρηση θα πρέπει να υπερβαίνει τα ως άνω όρια επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Μέσω της δράσης ενισχύονται δραστηριότητες των τομέων της μεταποίησης και των υπηρεσιών. Ειδική έμφαση και έξτρα βαθμολογική πριμοδότηση θα δοθεί σε παραγωγικές επενδύσεις που είναι σε συνάφεια και απαραίτητες για την υλοποίηση του Εδαφικού Σχεδίου Δίκαιης Μετάβασης κάθε περιοχής.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

Για το ΕΣΔΙΜ Δυτικής Μακεδονίας :

- ο τομέας της ενέργειας
- ο τομέας της αγροδιατροφής

Για το ΕΣΔΙΜ Μεγαλόπολης :

- ο τομέας της φαρμακευτικής

Το σύνολο των επιλέξιμων Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ), καθώς και των ειδικών κωδικών που πριμοδοτούνται περιλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV: «Επιλέξιμοι τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ)» της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης.

Επισήμανση για επενδύσεις στον τομέα του τουρισμού:

Τα επενδυτικά σχέδια με επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης του Τομέα του Τουρισμού (ΚΑΔ 55Χ) θα πρέπει να ακολουθούν τις κάτωθι προϋποθέσεις:

ΚΥΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

➢ Ξενοδοχεία

- Κατάταξη σε κατηγορία τεσσάρων αστέρων (4****) και άνω Δυναμικότητα δώδεκα (12) κλίνες και άνω

➢ Τουριστικά καταλύματα σε κτίρια αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, όπως προβλέπονται στον Ν 4531/2018 (άρθρο 39)

➢ Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (camping)

- Κατάταξη σε κατηγορία τριών αστέρων (3***) και άνω

Διευκρινίζεται ότι:

- ☞ Επιχειρήσεις οι οποίες θα επιλέξουν ως ΚΑΔ επένδυσης τουλάχιστον έναν εκ των ΚΑΔ του τομέα του τουρισμού (ΚΑΔ 55Χ), δεν επιτρέπεται – επί ποινή αποκλεισμού από τη Δράση - να δηλώσουν ως ΚΑΔ επένδυσης μη τουριστικό ΚΑΔ και το αντίστροφο.
- ☞ Για τα κύρια και μη κύρια τουριστικά καταλύματα απαιτείται μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης η έκδοση/γνωστοποίηση ειδικού σήματος λειτουργίας και πιστοποιητικού κατάταξης για τα καταλύματα που κατατάσσονται σε κατηγορίες αστεριών ή και κλειδιών. Αυτό ισχύει και για επενδυτικά σχέδια που θα υλοποιηθούν σε κτιριακές υποδομές τουριστικών καταλυμάτων

για τα οποία α) έχει επέλθει διακοπή της υφιστάμενης άδειας (σήμα) λειτουργίας λόγω παύσης της δραστηριότητας της επιχείρησης ή β) έχει επέλθει διακοπή της υφιστάμενης άδειας (σήμα) λειτουργίας, έχει εγκαταλειφθεί η λειτουργία τους και οι κτιριακές της υποδομές διατίθενται με πώληση ή εκμίσθωση σε επιχείρηση (ΑΦΜ) που συμμετέχει στην παρούσα δράση. Η διακοπή του σήματος λειτουργίας και για τις δύο ως άνω υπο-περιπτώσεις θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί τουλάχιστον (τρεις) 3 μήνες πριν την ημερομηνία της προκήρυξης της Δράσης.

- ☞ Δεν είναι δυνατή η σύσταση νέας επιχείρησης (ΑΦΜ) με εταίρο την προηγούμενη επιχείρηση ή τους εταίρους/μέτοχους αυτής για την εκμετάλλευση του ιδίου καταλύματος (σήμα λειτουργίας).

<u>Επισήμανση για επενδύσεις στον ΚΑΔ «56.11.01.02- Υπηρεσίες εστιατορίου μέσα σε ξενοδοχείο ύπνου»</u>

Τα επενδυτικά σχέδια με ΚΑΔ επένδυσης τον ΚΑΔ «56.11.01.02- Υπηρεσίες εστιατορίου μέσα σε ξενοδοχείο ύπνου» είναι επιλέξιμα εφόσον αφορούν σε ξενοδοχεία τα οποία θα πληρούν τις κάτωθι προϋποθέσεις και σύμφωνα με τον Ν. 4276/2014, όπως ισχύει:

- Κατάταξη κατηγορία τεσσάρων αστέρων (4****) και άνω
- Δυναμικότητα δώδεκα (12) κλίνες και άνω

Επισημαίνεται ότι στην παρούσα Πρόσκληση <u>δεν είναι επιλέξιμες</u>:

α) επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, που εμπίπτουν στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου,

β) επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής,

γ) επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του χάλυβα, στον τομέα του λιγνίτη και στον τομέα του άνθρακα,

δ) επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των μεταφορών και στη συναφή υποδομή,

στ) επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, διανομή, αποθήκευση, μεταφορά ενέργειας και τις υποδομές ενέργειας,

ε) ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

i) όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις,

ii) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς,

ζ) επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ευρυζωνικών δικτύων,

η) επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται με τον παροπλισμό ή την κατασκευή πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής,

θ) επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παρασκευή, επεξεργασία και εμπορία καπνού και προϊόντων καπνού

ι) επιχειρήσεις που σχετίζονται με την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταφορά, τη διανομή, την αποθήκευση ή την καύση ορυκτών καυσίμων

Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς οι οποίοι αναφέρονται στα παραπάνω στοιχεία (α) έως (ι) και δραστηριοποιούνται επίσης σε έναν ή περισσότερους από τους επιλέξιμους κωδικούς δραστηριότητας της παρούσας δράσης, ο κανονισμός ΕΕ 651/2014 εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στις επιλέξιμες δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει λογιστικά σαφής διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή διάκριση του κόστους και ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού ΕΕ 651/2014 δεν τυγχάνουν ενίσχυσης που χορηγείται δυνάμει του κανονισμού ΕΕ 651/2014.

Ιδιαιτέρως τονίζεται ότι ο Καν. (ΕΕ) 651/2014 δεν εφαρμόζεται:

α) στις ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων, που εμπίπτουν στην απόφαση 2010/787/ΕΕ του Συμβουλίου

β) στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, και συγκεκριμένα στις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα

γ) στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση ή υποχρέωση χρήσης εγχώριων προϊόντων ή εθνικών υπηρεσιών.

δ) σε μέτρα ενίσχυσης τα οποία περιορίζουν τη δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται τόσο στους τομείς που εξαιρούνται όσο και στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Καν.(ΕΕ) 651/2014 ο Κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς ή δραστηριότητες της δεύτερης αυτής περίπτωσης, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, με τα κατάλληλα μέσα, όπως τον διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή τη

διάκριση των δαπανών, ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

6.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται **η ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.** Δαπάνες που πραγματοποιούνται (ή συμβασιοποιούνται) πριν από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών (ακόμα και αν δεν έχει τιμολογηθεί η σύμβαση) **καθιστούν το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.**

Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης, ήτοι **τριάντα (30) μήνες από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).**

Το επενδυτικό σχέδιο, για να είναι επιλέξιμο, θα πρέπει τεκμηριωμένα να έχει χαρακτήρα αρχικής επένδυσης και κάθε επί μέρους δαπάνη του να συνδέεται με τουλάχιστον ένα από τους επιλέξιμους ΚΑΔ της πρόσκλησης που θα δηλωθεί ως ΚΑΔ επένδυσης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV: «Επιλέξιμοι τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ)»).

Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού των προς χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων στη Δράση, επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών είναι οι ακόλουθες:

I. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού (άρθρο 14 ΓΑΚ).
II. Δαπάνες για παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (άρθρο 41 ΓΑΚ).
III. Δαπάνες απασχόλησης εργαζομένων με αναπηρία (άρθρο 33 ΓΑΚ).

Κατά τη συμπλήρωση της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ θα πρέπει να πραγματοποιείται η καταχώρηση των δαπανών, βάσει της κατηγοριοποίησης και των ορίων του παρακάτω πίνακα:

Κωδικός Δαπάνης ΟΠΣΚΕ		ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ/ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ / ΟΡΙΑ
03.		**Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο**	**Άρθρο 14 ΓΑΚ**
	03.13.	Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλων χώρος	Έως 45% του επιχορηγούμενου Π/Υ
	03.14	Αγορά Κτιρίου	Έως 20% (Άρθρο 14 ΓΑΚ)
02.		**Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων**	**Άρθρο 14 ΓΑΚ** για τις 02.06., 02.19, 02.20 & 02.24

Κωδικός Δαπάνης ΟΠΣΚΕ		ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ/ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ / ΟΡΙΑ
			Άρθρο 41 ΓΑΚ για την 02.29 & 02.30
	02.20	Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Τουλάχιστον 15% του επιχορηγούμενου Π/Υ
	02.19.	Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου	έως 5% του επιχορηγούμενου Π/Υ
	02.06.	Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης	έως 2% του επιχορηγούμενου Π/Υ
	02.29.	Επενδυτικές δαπάνες στην παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των αντλιών θερμότητας που συμμορφώνονται με το παράρτημα VII της οδηγίας 2018/2001, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειες	Άθροισμα υποκατηγοριών 02.29 και 02.30 έως 20% του επιχορηγούμενου Π/Υ
	02.30.	Λοιπές δαπάνες άρθρου 41 που δεν καλύπτονται από την δαπάνη 02.29	
	02.24.	Ηλεκτρικά Μεταφορικά Μέσα	Έως 10% του επιχορηγούμενου Π/Υ και έως 100.000€/μεταφορικό μέσο
06.		**Δαπάνες Λογισμικού**	**Άρθρο 14 ΓΑΚ**
	06.07.	Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού	Έως 25% του επιχορηγούμενου Π/Υ
04.		**Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών**	**Άρθρο 14 ΓΑΚ**
	04.24.	Πιστοποίηση και συμμόρφωση προϊόντων σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και προαιρετικά πρότυπα ευρωπαϊκών χωρών ή /και χωρών εκτός Ε.Ε.	Έως 1% του επιχορηγούμενου Π/Υ & έως 6.000€/πιστοποιητικό
	04.25.	Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα	
08.		**Δαπάνες Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας**	**Άρθρο 14 ΓΑΚ**
	08.02.	Δαπάνες απόκτησης επικύρωσης και προστασίας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας	Έως 5% του επιχορηγούμενου Π/Υ

Κωδικός Δαπάνης ΟΠΣΚΕ		ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ/ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ / ΟΡΙΑ
01.		**Δαπάνες προσωπικού**	**Άρθρο 33 ΓΑΚ**
	01.17	Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Εργαζομένων Με Αναπηρία	Έως 5 ΕΜΕ & έως 15.000€/ΕΜΕ

Διευκρινίζεται ότι, για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού, τα ανωτέρω ποσά/ποσοστά είναι τα μέγιστα επιλέξιμα για κάθε κατηγορία δαπάνης.

Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» (ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20).

Σημειώνονται τα κάτωθι:

- Για επενδύσεις που πραγματοποιούνται για διαφοροποίηση υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, οι επιλέξιμες δαπάνες που χορηγούνται βάσει του άρθρου 14 θα πρέπει υπερβαίνουν κατά τουλάχιστον 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της έναρξης των εργασιών.
- Τα αποκτώμενα στοιχεία ενεργητικού πρέπει να είναι καινούργια.
- Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη μίσθωση ενσώματων στοιχείων ενεργητικού μπορούν να λαμβάνονται υπόψη υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

  α) για τη γη και τα κτίρια, η μίσθωση πρέπει να συνεχίζεται για τουλάχιστον πέντε έτη μετά την αναμενόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης για μεγάλες επιχειρήσεις ή τρία έτη στην περίπτωση των ΜΜΕ·

  β) για τις μονάδες παραγωγής ή τα μηχανήματα, η μίσθωση πρέπει να λαμβάνει τη μορφή χρηματοδοτικής μίσθωσης και να περιλαμβάνει υποχρέωση αγοράς των στοιχείων ενεργητικού κατά τη λήξη της διάρκειας της μίσθωσης από τον δικαιούχο της ενίσχυσης.
- Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού είναι επιλέξιμα για τον υπολογισμό των επενδυτικών δαπανών, εφόσον πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

  α) πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση·

  β) πρέπει να είναι αποσβεστέα·

γ) πρέπει να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή και

δ) πρέπει να περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένα με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση επί τουλάχιστον πέντε έτη.

- Οι δαπάνες άυλων στοιχείων ενεργητικού είναι επιλέξιμες μόνον έως το 50 % των συνολικών επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για την αρχική επένδυση.
- Η επένδυση διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή για τουλάχιστον πέντε έτη, μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.

Σε περίπτωση έγκρισης του σχεδίου, είναι αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου και ελεγκτικό πεδίο του οργάνου ελέγχου, οι δαπάνες που θα υλοποιηθούν και πιστοποιηθούν να:

- ✓ είναι επιλέξιμες,
- ✓ έχουν πραγματοποιηθεί και εξοφληθεί κατά τη διάρκεια του χρονικού πλαισίου που προσδιορίζεται στην παρούσα πρόσκληση,
- ✓ είναι εύλογες ως προς το κόστος,
- ✓ συνάδουν με την δραστηριότητα επένδυσης,
- ✓ εξυπηρετούν το αρχικό επιχειρηματικό πλάνο,
- ✓ τεκμηριώνονται με τα κατάλληλα παραδοτέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI «Παραδοτέα πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου».

6.2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Στις ακόλουθες επισημάνσεις λαμβάνονται υπόψιν τα οριζόμενα στον Καν. ΕΕ 651/2014, ως ισχύουν.

Δαπάνες για Κτήρια, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο

03.13 Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλων χώρος

Στην κατηγορία αυτή επιλέξιμες είναι κάθε μορφής εργασίες για ανέγερση, κατασκευή, επέκταση, αναβάθμιση και διαμόρφωση κτιριακών υποδομών και λοιπών εγκαταστάσεων, εγκαταστάσεις για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και κάθε μορφής εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου της ενισχυόμενης επιχείρησης. Στις επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνεται το κόστος υλικών και εργασιών.

Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Κτιριακές εργασίες, ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες, εγκατάσταση δικτύων και ειδικές εγκαταστάσεις, στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης και διάθεσης προϊόντων, εργαστηριακούς χώρους, χώρους παροχής υπηρεσιών και χώρους διοίκησης της επιχείρησης.
- Κτιριακές παρεμβάσεις για την προστασία του Περιβάλλοντος και την Εξοικονόμηση Ενέργειας, Ύδατος καθώς και Επεξεργασίας Αποβλήτων.
- Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις των κτιριακών εγκαταστάσεων που αποβλέπουν στη διευκόλυνση πρόσβασης των ΑμΕΑ, σύμφωνα με τις Οδηγίες Σχεδιασμού για ΑμΕΑ «Σχεδιάζοντας για όλους» του ΥΠΕΚΑ.
- Εργασίες βελτίωσης, αναβάθμισης και διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις για τις εργασίες ή σε περίπτωση που δεν απαιτούνται θα πρέπει να υποβάλλεται η ηλεκτρονική βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού ότι δεν απαιτείται κάποιου είδους έγκριση, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία (άρθρο 52 Ν4759/9-12-2020/ ΦΕΚ Α245). Σε διαφορετική περίπτωση οι δαπάνες θα κρίνονται μη επιλέξιμες.
- Να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον εννέα (9) ετών. Η περίοδος της εννιαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται πριν την καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης. Ειδικά για ανέγερση/επέκταση κτιρίου σε μισθωμένο ακίνητο, το συμφωνητικό μίσθωσης πρέπει να αφορά χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα (12) ετών από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης.
- Να αποτελούν πάγια στοιχεία και να είναι καταχωρημένες στο μητρώο παγίων της επιχείρησης.

03.14 Αγορά Κτιρίου

Οι δαπάνες της υποκατηγορίας 03.14 είναι επιλέξιμες έως ποσοστού 20% επί του Επιχορηγούμενου Προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.

Γενικές επισημάνσεις για την Κατηγορία Δαπανών 3.14:

- Το κτίριο πρέπει να αφορά στον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης
- Επιλέξιμη είναι αποκλειστικά η καθαρή αντικειμενική αξία αγοράς του κτιρίου, όπως αυτή προκύπτει από τη Δήλωση Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτου, το συμβόλαιο αγοράς ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο. Δεν είναι επιλέξιμη η αξία γης, οικοπέδου, αγροτεμαχίου, περιβάλλοντος χώρου ή λοιπών μη δομημένων επιφανειών. Σε περίπτωση ενιαίου συμβολαίου αγοράς, απαιτείται διακριτή

αποτίμηση της αξίας κτιρίου και γηςΕπιλέξιμη είναι αποκλειστικά η καθαρή αντικειμενική αξία αγοράς του κτιρίου, όπως αυτή προκύπτει από τη Δήλωση Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτου, το συμβόλαιο αγοράς ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο. Δεν είναι επιλέξιμη η αξία γης, οικοπέδου, αγροτεμαχίου, περιβάλλοντος χώρου ή λοιπών μη δομημένων επιφανειών

- Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν φόρους, τέλη, έξοδα μεταβίβασης, συμβολαιογραφικά και νομικά έξοδα, χρηματοοικονομικά κόστη, αμοιβές εκτιμητών ή ορκωτών ελεγκτών, καθώς και κάθε συναφές κόστος που δεν αφορά την καθαρή αξία κτήσης του κτιρίου ως παγίου στοιχείου
- Το κτίριο πρέπει να είναι ολοκληρωμένο και αποπερατωμένο πριν την προκήρυξη της Δράσης και να έχει εκδοθεί η τελικώς ισχύουσα θεωρημένη άδειας δόμησης του.
- Από την υφιστάμενη ισχύουσα άδεια δόμησης του κτιρίου πρέπει να προκύπτει ότι η χρήση του είναι επαγγελματική.

Η δαπάνη αγοράς υφιστάμενου κτιρίου δεν είναι επιλέξιμη όταν ο πωλητής είναι:

1. Φυσικό πρόσωπο το οποίο:
    - είναι σύζυγος ή συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως και έκτου βαθμού του δικαιούχου (εφόσον πρόκειται για ατομική επιχείρηση), ή των εταίρων / μετόχων / διαχειριστών / μελών Διοικητικού Συμβουλίου της δικαιούχου επιχείρησης,
    - τελεί σε σχέση συμβίωσης με τα ανωτέρω πρόσωπα,
    - ασκεί άμεσα ή έμμεσα κυρίαρχη επιρροή επί της δικαιούχου επιχείρησης.
2. Νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που:
    - συνιστά συνδεδεμένη ή συνεργαζόμενη επιχείρηση με τον δικαιούχο,
    - ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από τα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου,
    - συμμετέχει στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου της δικαιούχου επιχείρησης,
    - τελεί υπό κοινό έλεγχο με τη δικαιούχο επιχείρηση,

έχει κοινή διοίκηση ή κοινά φυσικά πρόσωπα με δυνατότητα άσκησης αποφασιστικής επιρροής. Οι προαναφερόμενες σχέσεις δεν επιτρέπεται να υφίστανται κατά τα δύο (2) έτη που προηγούνται της ημερομηνίας δημοσίευσης της παρούσας Δράσης έως και τον χρόνο ολοκλήρωσης της αγοράς.

<u>Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες:</u>

- Η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων.
- Οι εργοδοτικές εισφορές για κατασκευαστικές εργασίες και οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, κλπ.

- Δαπάνες, για τις οποίες προσκομίζονται προς πιστοποίηση πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης (αποδείξεις δαπανών, τιμολόγια αυτοπαράδοσης κ.α), καθώς και τίτλοι κτήσης.
- Δαπάνες για την έκδοση αδειών.

Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων

Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και εξοπλισμού, εξοπλισμού για την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας, εξοπλισμού κυκλικής οικονομίας, καθώς και προμήθεια ηλεκτρικών μεταφορικών μέσων. Αναλυτικότερα ανά υποκατηγορία:

02.20. Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός

Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Προμήθεια μηχανημάτων και εξοπλισμού για τους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης προϊόντων και χώρους παροχής υπηρεσιών.
- Προμήθεια εξοπλισμού για τη μείωση αέριων ρύπων και όχλησης και τη μείωση κατανάλωσης και απώλειας νερού.
- Προμήθεια συστημάτων ανάκτησης ενέργειας από τη λειτουργία παραγωγικού και μη παραγωγικού μηχανολογικού εξοπλισμού
- Προμήθεια εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την άσκηση της δραστηριότητα της επένδυσης.
- Προμήθεια συστημάτων αυτόματης σήμανσης, ιχνηλασιμότητας, κοστολόγησης και τιμολόγησης προϊόντων – εκσυγχρονισμού της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Προμήθεια μηχανημάτων έργου, ηλεκτροκίνητων ή χειροκίνητων ανυψωτικών, περονοφόρων
- Προμήθεια εξοπλισμού που προορίζεται για εργαστηριακές μετρήσεις, δοκιμές, αναλύσεις, ποιοτικό έλεγχο, διασφάλιση ποιότητας/συμμόρφωσης με διάφορα πρότυπα.
- Προμήθεια εξοπλισμού και εγκατάσταση μονάδων για τη διαχείριση των υγρών & στερεών αποβλήτων.
- Προμήθεια εξοπλισμού και εγκατάσταση μονάδων, συστημάτων για τον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας.

02.19. Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου

Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Εξοπλισμός για τη φιλοξενία εφαρμογών-λογισμικού εντός της επιχείρησης (Servers).
- Εξοπλισμός τήρησης αντιγράφων ασφαλείας.
- Εξοπλισμός ενσύρματου ή/ και ασύρματου δικτύου & καλωδίωση.
- Συστήματα διαχείρισης ήχου, βίντεο και εικόνας.
- Συστήματα και εργαλεία ηλεκτρονικής ασφάλειας.

- Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου (Η/Υ και περιφερειακά, σαρωτής, εκτυπωτής, ψηφιακό τηλεφωνικό κέντρο κλπ).
- Μικρο-οπτικο-ηλεκτρο-μηχανικά συστήματα και ολοκληρωμένα οπτικά (πηγές laser, οπτικά στοιχεία ανιχνευτές).
- Εξοπλισμός ασφαλείας και συστημάτων παρακολούθησης.

02.06. Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης

Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε προμήθεια επίπλων γραφείου και υποστηρικτικού εξοπλισμού.

02.29. Επενδυτικές δαπάνες στην παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των αντλιών θερμότητας που συμμορφώνονται με το παράρτημα VII της οδηγίας 2018/2001, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειες

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνεται η προμήθεια και εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού, για την κάλυψη των ιδίων αναγκών της επιχείρησης (αυτοπαραγωγή). Προκειμένου να κριθεί επιλέξιμη η δαπάνη θα πρέπει να ισχύουν τα κάτωθι:

- Να εξασφαλιστούν οι κατάλληλες αδειοδοτήσεις τόσο για την υλοποίηση όσο και για τη λειτουργία του φωτοβολταϊκού σταθμού.
- Η εγκατεστημένη ισχύς παραγωγής του φωτοβολταϊκού σταθμού δεν μπορεί να υπερβαίνει το άθροισμα των ηλεκτρικών καταναλώσεων της επιχείρησης, όπως αυτό προκύπτει από την ηλεκτρομηχανολογική μελέτη της εγκατάστασης στην οποία εγκαθίσταται ο υπό ένταξη σταθμός, από την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης, ή/και από βεβαίωση και λοιπά κατάλληλα στοιχεία τεκμηρίωσης από αρμόδιο προς τούτο πρόσωπο/φορέα.
- Η εγκατάσταση να πραγματοποιείται σε πρόσφατα εγκατεστημένη ή ανακαινισμένη δυναμικότητα παραγωγής.
- Το ποσό της ενίσχυσης να είναι ανεξάρτητο από την παραγωγή.

02.30. Λοιπές δαπάνες άρθρου 41 που δεν καλύπτονται από την δαπάνη 02.29

Σε αυτή την κατηγορία δαπανών εντάσσονται όλες οι δαπάνες που δεν καλύπτονται από την δαπάνη 02.29, αλλά μπορούν να ενταχθούν στο άρθρο 41 του Κανονισμού 651/2014 όπως ισχύει. Συγκεκριμένα στην υποκατηγορία 02.30 εντάσσονται οι δαπάνες για προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες συνοδεύουν δαπάνες για προμήθεια και εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού για την κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή) της υποκατηγορίας δαπάνης 02.29, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- οι δαπάνες για προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειες είναι επιλέξιμες και ενισχύονται μόνο στον βαθμό που χορηγούνται σε συνδυασμένα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αποθήκευσης (μη συνδεδεμένα με τον μετρητή) και το σύστημα αποθήκευσης απορροφά τουλάχιστον το 75% της ενέργειάς της, από άμεσα συνδεδεμένη εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σε ετήσια βάση.
- Να εξασφαλιστούν οι κατάλληλες αδειοδοτήσεις τόσο για την υλοποίηση όσο και για τη λειτουργία του συστήματος αποθήκευσης.
- Η εγκατάσταση να πραγματοποιείται σε πρόσφατα εγκατεστημένη ή ανακαινισμένη δυναμικότητα παραγωγής.

02.24. Ηλεκτρικά Μεταφορικά Μέσα

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνεται η προμήθεια ηλεκτρικών οχημάτων, για την κάλυψη αποκλειστικά των αναγκών της επιχείρησης.

Το μεταφορικό μέσο θα πρέπει:

- να είναι καινούργιο, αμεταχείριστο και στην κυριότητα της επιχείρησης (δε θα πρέπει να υπάρχει παρακράτηση στην άδεια κυκλοφορίας)
- να είναι επαγγελματικής χρήσης και έως εννέα (9) θέσεων (να χρησιμοποιείται για τη μεταφορά εξοπλισμού/υλικών ή μεταφορά πελατών χωρίς κόμιστρο)

Η προμήθεια του μεταφορικού μέσου θα πρέπει να δικαιολογείται από την δραστηριότητα της επένδυσης και να μην προορίζεται για μίσθωση.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που περιλαμβάνονται συνολικά στην κατηγορία «Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων» θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός να εξυπηρετεί άμεσα τη λειτουργία της επιχείρησης, να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούργιος, αμεταχείριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης.
- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να αποτελεί πάγιο στοιχείο για την επιχείρηση. Πάγιο στοιχείο θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη διάρκεια χρήσης μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται στο μητρώο παγίων και δέχεται αποσβέσεις.
- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός να περιγράφεται αναλυτικά, με τεχνικές προδιαγραφές, να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της χρήσης του και το εύλογο του κόστους και της ποσότητας απόκτησής του.

- Τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE (Ευρωπαϊκής Ένωσης).
- Οι δαπάνες προμήθειας πρόσθετων εξαρτημάτων είναι επιλέξιμες, εφόσον αυτά συντελούν σε παραγωγική διαφοροποίηση και δεν αποτελούν απλή αντικατάσταση υφιστάμενου εξαρτήματος (ανταλλακτικά).
- Οι δαπάνες προμήθειας ανταλλακτικών (ως πάγιο εξοπλισμό) είναι επιλέξιμες εφόσον αυτά είναι παρελκόμενα των κύριων εξαρτημάτων του εξοπλισμού που προμηθεύεται, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα τους για την ομαλή λειτουργία τους σύμφωνα με τους όρους προμήθειας του εξοπλισμού που προσφέρει ο προμηθευτής και δεν υπερβαίνουν το 10% της δαπάνης απόκτησης τού υπό προμήθεια εξοπλισμού.
- Η δαπάνη χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού θεωρείται επιλέξιμη μόνο όταν ο εκμισθωτής μπορεί να συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α'), όπως ισχύει, με υποχρέωση αγοράς του εξοπλισμού μετά τη λήξη της μίσθωσης και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 27 της Απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων 114947/1.12.2022 «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027», όπως ισχύει.
- Για δαπάνες οι οποίες εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία αλλά δεν δύναται η απόσπαση τους από τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης, χωρίς αυτές να χάσουν μέρος ή το σύνολο της αξίας τους (π.χ. δαπάνες προμήθειας και εγκατάστασης εξοπλισμού γεωθερμίας, συστήματος θέρμανσης, κεντρικού κλιματισμού, ασφαλείας, παραγωγής ενέργειας κλπ), θα πρέπει να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον εννέα (9) ετών. Η περίοδος της εννιαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται πριν την καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης.

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες:

- Τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης
- Δαπάνες συντήρησης, επισκευής και αντικατάστασης εξοπλισμού που χρησιμοποιείται ήδη από την επιχείρηση.
- Δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, εισφορές, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.
- Οι δαπάνες που αφορούν σε προμήθεια tablets και κινητών τηλεφώνων.
- Δαπάνες για την προμήθεια / χρήση εξοπλισμού, υπό καθεστώς υπηρεσίας (ενδεικτικά «Equipment-As-A-Service» ή άλλο παρεμφερές αυτού).
- Δαπάνες προμήθειας αναλώσιμων υλικών.
- Δαπάνη για απόκτηση ΙΧ επιβατικών οχημάτων.

- Προμήθεια οχήματος που έχει επιδοτηθεί από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα (π.χ. Κινούμαι ηλεκτρικά).

Δαπάνες Λογισμικού

06.07. Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού

Στην υποκατηγορία αυτή επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν προμήθεια, εγκατάσταση και αρχική παραμετροποίηση λογισμικού, που συνδέεται με την δραστηριότητα της επένδυσης και είναι απαραίτητο για την άσκηση αυτής. Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Εφαρμογές για την βελτιστοποίηση της παραγωγής / παροχής υπηρεσιών.
- Εφαρμογές προσομοίωσης και τρισδιάστασης μοντελοποίησης.
- Εφαρμογές διαχείρισης και ανάλυσης δεδομένων.
- Εφαρμογές γραφείου και διαχείρισης εγγράφων.
- Εφαρμογές διαχείρισης πελατών - CRM
- Εφαρμογές διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων – ERP
- Εφαρμογές διαχείρισης λογιστικών στοιχείων, καταμέτρησης και παρακολούθησης δεικτών απόδοσης.
- Εφαρμογές Διαχείρισης Ανθρωπίνων Πόρων και Μισθοδοσίας
- Εφαρμογές Διαχείρισης Αποθήκης – WMS
- Εφαρμογές αυτοματοποιημένης εξυπηρέτησης πελατών
- Ανάπτυξη ηλεκτρονικού καταστήματος (e-shop), το οποίο θα πρέπει να είναι διαθέσιμο σε τουλάχιστον ακόμη μια γλώσσα, πέραν της ελληνικής, και να προσφέρει ευκολία χρήσης και πρόσβασης μέσω έξυπνων συσκευών (κινητά – tablets κτλ).
- Τα κόστη εγκατάστασης και αρχικής παραμετροποίησης του λογισμικού είναι επιλέξιμα μόνο όταν περιλαμβάνονται στο τιμολόγιο του προμηθευτή του λογισμικού και δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 40% του κόστους προμήθειας του λογισμικού.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Το λογισμικό να περιγράφεται αναλυτικά, με τεχνικές προδιαγραφές, να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της χρήσης του και το κόστος απόκτησής του.
- Το λογισμικό να εξυπηρετεί άμεσα τη λειτουργία της επιχείρησης, να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούριο και η επιχείρηση να είναι νόμιμος κάτοχος της άδειας χρήσης αυτού.
- Το λογισμικό πρέπει να χρησιμοποιείται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένει συνδεδεμένο με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών.

- Το λογισμικό πρέπει να αγοράζεται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.
- Το λογισμικό, συμπεριλαμβανομένης και της αρχικής εγκατάστασης και παραμετροποίησης του, να μπορεί να χαρακτηριστεί ως άυλο στοιχείο ενεργητικού – σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα- να επιδέχεται αποσβέσεων και να είναι καταχωρημένο στο μητρώο παγίων.
- Σε περίπτωση αγοράς λογισμικού/εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.1 σε επίπεδο AA.

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες:

- Το κόστος αναβάθμισης υφιστάμενου λογισμικού.
- Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης Λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού.
- Οι υπηρεσίες ανάπτυξης λογισμικού που γίνεται με ίδια μέσα του δικαιούχου (ιδιοπαραγωγή λογισμικού).
- Η παροχή υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης.
- Η ανάπτυξη/αναβάθμιση ιστοσελίδας.

Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών

04.24 Πιστοποίηση και συμμόρφωση προϊόντων σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και προαιρετικά πρότυπα ευρωπαϊκών χωρών ή /και χωρών εκτός Ε.Ε.

04.25 Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα

Στις υποκατηγορίες αυτές είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν:

- επιθεώρηση και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα από διαπιστευμένους φορείς εσωτερικού ή εξωτερικού,
- πιστοποίηση και συμμόρφωση προϊόντων/υπηρεσιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα πρότυπα, καθώς και πρότυπα ευρωπαϊκών χωρών ή /και χωρών εκτός Ε.Ε. από διαπιστευμένους φορείς εσωτερικού ή εξωτερικού,
- κατοχύρωση εξειδικευμένων ευρωπαϊκών ή / και διεθνών σημάτων (π.χ ecolabel).
- συμβουλευτικές υπηρεσίες μελετών για την προετοιμασία της επιχείρησης, δοκιμές και έλεγχοι ποιότητας προϊόντων.

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιούνται για ανανέωση πιστοποίησης, καθώς και πιστοποιήσεις/σήματα που είναι υποχρεωτικές/α από την κείμενη νομοθεσία να διαθέτουν οι ενισχυόμενες επιχειρήσεις.

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων, που είναι υποχρεωτικά από την κείμενη νομοθεσία να διαθέτουν οι ενισχυόμενες επιχειρήσεις.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Να αφορούν την δραστηριότητα της επένδυσης και να υλοποιούνται στο χρονικό διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών.
- Να αφορούν πρώτη πιστοποίηση της επιχείρησης, να μπορεί να χαρακτηριστεί ως άυλο στοιχείο ενεργητικού, να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού και να είναι καταχωρημένες στο μητρώο παγίων.
- Να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή
- Να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών.
- Οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των μελετητών/ερευνητών/συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.

Δαπάνες Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας

08.02. Δαπάνες απόκτησης επικύρωσης και προστασίας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες για απόκτηση ή για πρώτη παραχώρηση αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης κατοχυρωμένης ευρεσιτεχνίας/πατέντας από την Ελλάδα ή το εξωτερικό, καθώς και δαπάνες κατοχύρωσης ευρεσιτεχνίας (εφόσον ληφθεί η κατοχύρωση).

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Να αφορούν την δραστηριότητα της επένδυσης και να υλοποιούνται στο χρονικό διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών.
- Να μπορούν να χαρακτηριστούν ως άυλο στοιχείο ενεργητικού – σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα- να επιδέχονται αποσβέσεων και να είναι καταχωρημένες στο μητρώο παγίων.

- Να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.
- Να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών.

Δαπάνες προσωπικού

01.17. Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Εργαζομένων Με Αναπηρία

Επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν πρόσληψη νέου προσωπικού υπό τους ακόλουθους όρους:

- Το νέο προσωπικό να απασχολείται στην επιχείρηση και συγκεκριμένα στον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης, με εξαρτημένη απασχόληση (μισθωτή εργασία), η οποία να ξεκινά μετά την ημερομηνία επιλεξιμότητας δαπανών.
- Το νέο προσωπικό να διαθέτει πιστοποίηση αναπηρίας σε ισχύ.
- Όλοι οι υπολογισμοί γίνονται σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ). Η μία (1) ΕΜΕ αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά ένα ημερολογιακό έτος (40 ώρες εβδομαδιαίως επί 52 εβδομάδες/12 μήνες). Η εργασία ενός ατόμου που δεν έχει εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκε με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσμα ΕΜΕ.
- Επιλέξιμο είναι έως το ποσό των 15.000€ για μία (1) ΕΜΕ. Σε περίπτωση κλάσματος ΕΜΕ το ποσό προσαρμόζεται αναλογικά.
- Η δαπάνη είναι επιλέξιμη κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης.
- Οι επιχορηγούμενες ΕΜΕ πρέπει να είναι πρόσθετες ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης που αυτή διέθετε το δωδεκάμηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (μέσος όρος δωδεκαμήνου). Ο έλεγχος των πρόσθετων ΕΜΕ γίνεται σε χρονολογικό διάστημα ακέραιων (ολόκληρων) μηνών και το διάστημα αυτό επιλέγεται από την δικαιούχο επιχείρηση.
- Όταν η πρόσληψη δεν αντιπροσωπεύει καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων της επιχείρησης η θέση ή οι θέσεις εργασίας πρέπει να έχουν μείνει κενές λόγω εθελοντικής αποχώρησης, αναπηρίας, συνταξιοδότησης λόγω ηλικίας, εθελοντικής μείωσης του χρόνου εργασίας ή νόμιμης απόλυσης για πειθαρχικούς λόγους και όχι λόγω κατάργησης των θέσεων εργασίας.
- Εκτός από την περίπτωση νόμιμης απόλυσης για πειθαρχικούς λόγους, οι εργαζόμενοι με αναπηρία δικαιούνται να απασχοληθούν σε συνεχή βάση για την ελάχιστη περίοδο που προβλέπεται στην οικεία εθνική νομοθεσία ή στις ενδεχόμενες συλλογικές συμβάσεις που είναι νομικά δεσμευτικές για την επιχείρηση και διέπουν τις συμβάσεις εργασίας.

- Η κάθε ΕΜΕ πιστοποιείται απολογιστικά, με βάση τα στοιχεία απασχόλησης που υποβάλλονται στο αίτημα του δικαιούχου για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της ΕΜΕ.
- ΕΜΕ μισθωτής εργασίας το κόστος της οποίας επιχορηγείται από άλλο Φορέα (πχ ΔΥΠΑ), δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη, αλλά προσμετράται στη διατήρηση προσωπικού. Δεν είναι επιλέξιμο το κόστος εργαζομένου ο οποίος κάνει πρακτική άσκηση σε δικαιούχο επιχείρηση και δεν προσμετράται στην διατήρηση προσωπικού.
- Δεν είναι επιλέξιμη η επιχορήγηση του μισθολογικού κόστους των εταίρων/μετόχων και εργαζομένων που είναι σύζυγοι ή συγγενείς α' και β' βαθμού των εταίρων – μετόχων και των ασκούντων τη διοίκηση/εκπροσώπηση της επιχείρησης, αλλά προσμετρώνται στη διατήρηση προσωπικού, εφόσον περιλαμβάνονται στις καταστάσεις του ΕΡΓΑΝΗ.
- Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι μισθολογικές δαπάνες για κάθε δεδομένη περίοδο απασχόλησης του εργαζομένου με αναπηρία.
- Στο μισθολογικό κόστος του προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές & ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρουμένης της αποζημίωσης απόλυσης και έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου ή στη σύμβαση εργασίας ή/και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc, bonus).
- Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί οι καθαρές (πληρωτέες) αποδοχές και δεν έχουν αποδοθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές και ο αντίστοιχος φόρος, δύναται να πιστοποιηθούν οι καθαρές αποδοχές υπό τον όρο ότι ο δικαιούχος έχει προβεί σε ρύθμιση των οφειλών του την οποία και εξυπηρετεί.

Γενικές επισημάνσεις για όλες τις κατηγορίες δαπανών:

1 Οι επιλέξιμες δαπάνες λαμβάνουν ενίσχυση με τη μορφή της επιχορήγησης και στη βάση του πραγματικού κόστους. Ως πραγματικές νοούνται οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί για την υλοποίηση πράξης, προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης, έχουν εξοφληθεί από τον δικαιούχο και τεκμηριώνονται από τιμολόγια και αποδεικτικά της καταβολής των σχετικών ποσών από τον δικαιούχο, καθώς και από τα λογιστικά αρχεία του.

2 Όλες οι δαπάνες εξετάζονται κατά την πιστοποίησή τους για την επιλεξιμότητα τους, το εύλογο του κόστους καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με το επενδυτικό σχέδιο της επιχείρησης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης, γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.

3 Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας του εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορεί να ζητούν από το ωφελούμενο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες, για εξακρίβωση της αξίας και τον έλεγχο των τιμών αυτών.

4 Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και Επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία.

5 Συμβάσεις ή Ιδιωτικά Συμφωνητικά που συντάσσονται για την υλοποίηση των δαπανών, θα πρέπει να έχουν υποβληθεί σε κατάσταση συμφωνητικών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 16 του άρθρου 8 του Ν.1882/1990.

6 Νομικές ή άλλες πράξεις που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και δεσμεύουν την επιχείρηση, ακόμα και αν δεν έχουν λάβει στοιχεία αξίας, **καθιστούν το επενδυτικό σχέδιο μη επιλέξιμο στο σύνολό του**.

7 Δεν γίνονται αποδεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης.

8 Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφόσον ο ωφελούμενος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του ωφελούμενου.
Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα (μικτή δραστηριότητα), ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί (prorata). Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο π/υ και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.

9 Για τον έλεγχο των ΕΜΕ της επιχείρησης, ο ΕΦΕΠΑΕ δύναται να λαμβάνει και να κάνει χρήση δεδομένων που αφορούν σε απασχόληση εργαζομένων από το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «ΕΡΓΑΝΗ».

10 Δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου δεν γίνονται αποδεκτές.

11 Οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου δεν είναι επιλέξιμα.

12 Οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

13 Δεν επιτρέπεται η χρήση των παγίων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι είναι δυνατή η εκμετάλλευση των προς πιστοποίηση δαπανών της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση, οι εν λόγω δαπάνες θα περικόπτονται και δύναται να υπάρξει ανάκληση της απόφασης ένταξης.

14 Δεν είναι επιλέξιμα πάσης φύσεως μηχανήματα και εξοπλισμός που χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα (π.χ. άνθρακας, πετρέλαιο, βενζίνη, φυσικό αέριο κ.λπ.) για τη λειτουργία τους. Σημειώνεται ότι και τα Plug-In Hybrid οχήματα δεν είναι επιλέξιμα, διότι κινούνται και με την χρήση ορυκτών καυσίμων.

15 Οι δαπάνες άυλων στοιχείων ενεργητικού είναι επιλέξιμες μόνο μέχρι ανώτατου ποσοστού 50 % των συνολικών επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για την αρχική επένδυση.

6.3. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου **δεν μπορεί να είναι μικρότερος από 5.000.000€ και μεγαλύτερος από 40.000.000€**

Επενδυτικά σχέδια με επιχορηγούμενο προϋπολογισμό μικρότερο των 5.000.000€ κρίνονται μη επιλέξιμα εξ' αρχής και δεν δύνανται να υποβληθούν.

Διάρκεια Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου

Η προθεσμία ολοκλήρωσης των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους **τριάντα (30) μήνες από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).**

Η διάρκεια υλοποίησης μιας πράξης αφορά στην απαραίτητη χρονική περίοδο για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης, μέχρι τη στιγμή που θα έχουν εκπληρωθεί οι ειδικότεροι στόχοι, όροι και υποχρεώσεις που τίθενται στην απόφαση ένταξής της.

Αιτήματα παράτασης υλοποίησης δε δύναται να υποβληθούν, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας όπως ορίζει ο Ν. 3885/2010 άρθρο 23.

7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Η υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου καλύπτεται από τη δημόσια δαπάνη (επιχορήγηση) και την ιδιωτική συμμετοχή .

Η δημόσια δαπάνη, ανάλογα με το επενδυτικό σχέδιο και τις δαπάνες που περιλαμβάνονται σε αυτό, διαμορφώνεται σύμφωνα με τα ποσοστά ενίσχυσης που αναγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Επισημαίνεται ότι: η ένταση της ενίσχυσης, εκφραζόμενη σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης που προσδιορίζεται στον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων 2022-2027, όπως ισχύει.

Επιλέξιμες δαπάνες	Σχετικές Επιλέξιμες Υποκατηγορίες Δαπανών	Δημόσια επιχορήγηση, έως	Ιδιωτική συμμετοχή, έως
Δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σύμφωνα με το άρθρο 14 (εκτός δαπάνης 3.14)	02.20. 02.19. 02.24. 02.06. 03.13. 04.24. 04.25. 06.07. 08.02.	50%	50%
Δαπάνη για αγορά κτιρίου (03.14)	03.14	30%	70%
Δαπάνες για Μισθολογικό Κόστος Εργαζομένων Με Αναπηρία, σύμφωνα με το άρθρο 33	01.17	75%	25%
Επενδυτικές δαπάνες στην παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των αντλιών θερμότητας που συμμορφώνονται με το παράρτημα VII της οδηγίας 2018/2001, του ανανεώσιμου υδρογόνου και της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειες, σύμφωνα με το άρθρο 41	02.29	45%	55%
Λοιπές δαπάνες άρθρου 41 που δεν καλύπτονται από την δαπάνη 02.29	02.30	30%	70%

Η ιδιωτική συμμετοχή του φορέα υπολογίζεται στο σύνολο των ενισχυόμενων δαπανών αυτού, αφού αφαιρεθεί το ποσό της δημόσια δαπάνης, και μπορεί να καλύπτεται με ίδιους πόρους ή/και εξωτερική χρηματοδότηση.

Η κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής τεκμηριώνεται με τους ακόλουθους τρόπους:

Α. Κάλυψη ιδιωτικής συμμετοχής ή τμήματος αυτής με ίδια κεφάλαια:

1. Με καταβολή ή αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου από νέες εισφορές σε μετρητά των εταίρων/μετόχων.
2. **Με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με κεφαλαιοποίηση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον**. Εφαρμόζεται υπό τις εξής προϋποθέσεις:
   i. κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια,
   ii. τα φορολογηθέντα αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα της επένδυσης βάσει διατάξεων οι οποίες δεν εμπεριέχουν όρους σχηματισμού και χρήσης τους που να αντιτίθενται στους κανόνες χορήγησης ενισχύσεων και δεν έχουν δεσμευθεί για να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς.
3. **Με την ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον**, τα οποία στην περίπτωση αυτή δεσμεύονται σε ειδικό λογαριασμό και δεν μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση πέντε ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Εφαρμόζεται υπό τις εξής προϋποθέσεις:
   i. κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια,
   ii. τα φορολογηθέντα αποθεματικά έχουν σχηματισθεί από πραγματοποιηθέντα έσοδα του φορέα της επένδυσης είτε προαιρετικά, είτε βάσει διατάξεων οι οποίες δεν εμπεριέχουν όρους σχηματισμού και χρήσης τους που να αντιτίθενται στους κανόνες χορήγησης ενισχύσεων και δεν έχουν δεσμευθεί για να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς.

Β. Κάλυψη ιδιωτικής συμμετοχής ή τμήματος αυτής με εξωτερική χρηματοδότηση:

Με τραπεζικό δάνειο ή δάνειο από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή ομολογιακό δάνειο εκδιδόμενο με δημόσια ή μη εγγραφή, αποκλειόμενης της μορφής του αλληλόχρεου λογαριασμού. Σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη της σχετικής δανειακής σύμβασης, το ως άνω δάνειο συνάπτεται

αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Επιπλέον, το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε ξένο νόμισμα.

Στο Παράρτημα ΙΙ ορίζονται τα αποδεκτά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της δυνατότητας κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής κατά το στάδιο της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, ενώ στο Παράτημα VI αναφέρονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την πιστοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου.

Προσοχή: κατά την υποβολή της αίτησης και προκειμένου να πληρούται ο χαρακτήρας κινήτρου θα πρέπει να υποβληθεί αποκλειστικά προέγκριση ή πρόθεση χορήγησης δανείου στην περίπτωση που εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής στη δράση και όχι τελική σύμβαση δανείου. Ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει μέχρι το πρώτο αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών τη Σύμβαση δανείου από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά στην χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης, άλλως απαιτείται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης Χρηματοδοτικού Σχήματος.

Σε περίπτωση δανείου, είναι δυνατόν αυτό να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του Χαρτοφυλακίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης του Προγράμματος ΕΣΠΑ ΔΑΜ 2021-2027 ή από οποιοδήποτε άλλο χρηματοδοτικό εργαλείο του ΕΣΠΑ, όπως ενδεικτικά α) παροχή εγγύησης από το Ελληνικό δημόσιο μέσω π.χ. της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας για λήψη επενδυτικού δανείου ή λήψη εγγυητικής επιστολής, β) την παροχή επιχειρηματικών δανείων με χαμηλό επιτόκιο και ευνοϊκούς όρους.

Σε περίπτωση συνδυασμού χρηματοδοτικών εργαλείων με επιχορηγήσεις τότε:

- Οι διατάξεις που ισχύουν για τα χρηματοδοτικά εργαλεία εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές στήριξης για τις εν λόγω πράξεις,
- Πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και συνδυασμού επιχορηγήσεων με τα χρηματοδοτικά εργαλεία,
- Πρέπει να διενεργούνται χωριστές λογιστικές εγγραφές για την κάθε μορφή στήριξης,
- Μπορεί ο συνδυασμός τους να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού εργαλείου μαζί με την επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου) και να τηρείται το όριο ανώτατης έντασης ενίσχυσης σύμφωνα με τον ΧΠΕ.
- Οι επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του Μέτρου δεν χρησιμοποιούνται για την αποπληρωμή στήριξης που ελήφθη από χρηματοδοτικά εργαλεία,

- Τα χρηματοδοτικά εργαλεία δεν χρησιμοποιούνται για τη προχρηματοδότηση επιχειρήσεων.
- Επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το ΑΙΕ αυτής σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων.

Προσοχή: ποσοστό τουλάχιστον 25% των επιλέξιμων δαπανών του άρθρου 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 θα πρέπει να καλύπτεται με ίδιους πόρους του δικαιούχου και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής στήριξης, δημόσιας ενίσχυσης ή παροχής.

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται **υποχρεωτικά ηλεκτρονικά** μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) (https://app.opske.gr/) κάνοντας χρήση του τυποποιημένου Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης (Ενδεικτικό έντυπο ηλεκτρονικής υποβολής στο Παράρτημα Ι) και συνοδεύεται από όλα τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ «Δικαιολογητικά υποβολής/ένταξης». Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν και να προχωρήσουν στο επόμενο στάδιο.

Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν και να προχωρήσουν σε επόμενο στάδιο.

Επισημαίνεται πως, εφόσον η συνολική βαθμολογία που συγκεντρώνει η αίτηση υπολείπεται αυτής που ορίζεται στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας και συγκεκριμένα στην ενότητα «Δικαιούχοι- Όροι και Προϋποθέσεις Συμμετοχής» δεν θα δίνεται η δυνατότητα υποβολής της αίτησης.

Την πρόσκληση και όλα τα συνοδευτικά έντυπα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔΑΜ www.eydam.gr
- του ΕΦΕΠΑΕ www.efepae.gr
- της ΚΕΠΑ-ΑΝΕΜ www.kepa-anem.gr
- της ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ www.diaxeiristiki.gr
- του ΕΣΠΑ www.espa.gr

Επίσης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με τους φορείς στα κάτωθι στοιχεία επικοινωνίας (e-mail/Τηλέφωνο):

- ✓ ΕΥΔΑΜ: p.dam@mou.gr , 2107546600

- ✓ ΚΕΠΑ-ΑΝΕΜ: info@kepa-anem.gr , info@e-kepa.gr , 2310480000
- ✓ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ: efd@diaxeiristiki.gr , 2610622711

Αιτήσεις που δεν έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά δεν αξιολογούνται.

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Ημερομηνία και ώρα Έναρξης Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης	Ημερομηνία και ώρα Λήξης Υποβολής Αιτήσεων Χρηματοδότησης
15-07-2026 και ώρα 13:00	**16-11-2026 και ώρα 14:00**

Η ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών με βάση την πορεία υποβολής των έργων. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΕΥΔΑΜ (www.eydam.gr).

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η υποβολή της αίτησης να ολοκληρωθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της αίτησης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή (μετά την ολοκλήρωση της επανεπεξεργασίας πρέπει να γίνει εκ νέου υποβολή/οριστικοποίηση της πρότασης από το χρήστη). Αιτήσεις, οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας, λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα προχωρούν σε αξιολόγηση.

Μετά τη λήξη της προθεσμίας ηλεκτρονικής υποβολής δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή/οριστικοποίηση αίτησης χρηματοδότησης. **Οι αιτήσεις χρηματοδότησης που θα υποβληθούν εκπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.**

Είναι επιτρεπτή αποκλειστικά μια και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης ανά Α.Φ.Μ., καθώς και μόνο μία συμμετοχή ανά φορέα επένδυσης (εταίρος/μέτοχος/επιχείρηση) σε αίτηση χρηματοδότησης που να αφορά υπό σύσταση επιχείρηση. Στην περίπτωση που κατά την αξιολόγηση προκύψει ότι δεν τηρήθηκαν οι εν λόγω προϋποθέσεις, όλες οι σχετικές αιτήσεις θα απορρίπτονται.

Οι **νέες επιχειρήσεις** πραγματοποιούν είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης και ορίζουν Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πράξης για τη συγκεκριμένη δράση στο Προφίλ τους. Ο Συντονιστής πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ.

Για τις **υπό σύσταση επιχειρήσεις** η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται από τον Συντονιστή για λογαριασμό τους. Ο Συντονιστής πραγματοποιεί είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους δικούς του κωδικούς TaxisNet, ορίζει υποδράση και, μέσω της επιλογής «προσθήκη δικαιούχου», δημιουργεί την βασική καρτέλα στοιχείων για την υπό σύσταση επιχείρηση.

Ο **Συντονιστής ΟΠΣΚΕ** διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών της πράξης στο ΟΠΣΚΕ, από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση της, για λογαριασμό του Δικαιούχου της ενίσχυσης. Ως Συντονιστές ΟΠΣΚΕ μπορούν να οριστούν και εξουσιοδοτημένα πρόσωπα του Δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος Εκπρόσωπος, Λογιστής).

Επιπλέον, σε σχετικό πεδίο στο έντυπο αίτησης χρηματοδότησης, δηλώνεται ο **Υπεύθυνος Έργου** (δύναται να είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος, ο συντονιστής ή τρίτο πρόσωπο), ο οποίος έχει την γενική εποπτεία του έργου. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η ευθύνη του συνολικού προγραμματισμού, συντονισμού, παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της επένδυσης, ώστε να εξασφαλίζεται η διαρκής εναρμόνιση του Έργου με τις υποχρεώσεις, τις κατευθύνσεις, τις οδηγίες και τους στόχους της Δράσης. Επιπλέον, έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με το ΕΦ για θέματα σχετικά με την πορεία υλοποίησης της επένδυσης και, σε περίπτωση που δεν είναι ο ίδιος και ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου, θα πρέπει να συνεργάζεται άμεσα μαζί του για όλες τις απαιτούμενες ενέργειες που πραγματοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ, σύμφωνα με την παρούσα πρόσκληση.

Οι Δικαιούχοι φέρουν την αποκλειστική και ακέραια ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης (καταχωρήσεις στο ΟΠΣΚΕ, & καταχωρήσεις στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων που αντλούνται διαλειτουργικά), καθώς και την ευθύνη εμπρόθεσμης υποβολής. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, δεν επιτρέπεται μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης, λαμβάνει ενάριθμο κωδικό κατά την αρχικοποίηση της υποβολής στο ΟΠΣΚΕ. Ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης, μέσω του συντονιστή του, υποχρεούται σωρευτικά:

- Να συμπληρώσει στο ΟΠΣΚΕ όλα τα σχετικά πεδία της αίτησης (επισημαίνεται πως η βαθμολογία της αίτησης υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα, βάσει κριτηρίων, όπως αυτά αναλυτικά περιγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ της παρούσας και για τον υπολογισμό της λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία που συμπληρώθηκαν στο έντυπο υποβολής της αίτησης ή ελήφθησαν διαλειτουργικά, ως εκ τούτου απαιτείται πολύ προσεκτική συμπλήρωση).
- Να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ όλα τα αναγκαία κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ «Δικαιολογητικά υποβολής / ένταξης».
- Να οριστικοποιήσει την αίτηση ώστε αυτή να καταστεί διαθέσιμη προς επεξεργασία σε επόμενο στάδιο και να λάβει ενίσχυση, σε περίπτωση έγκρισης.

Διευκρινίζεται ότι, πεδία της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης που αντλούνται και συμπληρώνονται αυτόματα, υποχρεωτικά μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ από εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. στοιχεία που αντλούνται/καταχωρούνται στην αίτηση μέσω ΑΑΔΕ όπως ΚΑΔ, έδρα, κ.α.) **δεν δύναται να επεξεργαστούν σε κανένα στάδιο της διαδικασίας,**

<u>συμπεριλαμβανομένου και αυτού της υποβολής της αίτησης.</u> Επιπλέον, σε περίπτωση τροποποίησης των στοιχείων των σχετικών βάσεων δεδομένων κατά την περίοδο επεξεργασίας - υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, χωρίς οι τροποποιήσεις αυτές να έχουν αποτυπωθεί στην ηλεκτρονική αίτηση μέσω της διαλειτουργικότητας, ή σε περίπτωση τροποποίησής τους μετά την τελική οριστικοποίηση της αίτησης, τα νέα στοιχεία δε θα λαμβάνονται υπόψη σε κανένα από τα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης (επιλεξιμότητα - ενστάσεις).
Αποκλειστική και ακέραια την ευθύνη των καταχωρήσεων στο ΟΠΣΚΕ, όσο και των καταχωρημένων στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων φέρει η αιτούσα επιχείρηση. Τουτέστιν, υιοθετούνται τα στοιχεία που αντλήθηκαν διαλειτουργικά και δεν δύναται να γίνουν από οποιονδήποτε χρήστη και σε οποιοδήποτε στάδιο, αλλαγές/τροποποιήσεις/καταχωρήσεις στα προαναφερθέντα πεδία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, έστω και αν αφορούν στοιχεία τα οποία:

- υπαγορεύουν υποχρεώσεις υλοποίησης,
- διαμορφώνουν τον Π/Υ της αίτησης,
- διαμορφώνουν βαθμολογία κριτηρίων,
- οδηγούν σε μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.

Ο Συντονιστής, αφού υποβάλλει την αίτησή χρηματοδότησης για το δικαιούχο και έως την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής, έχει τη δυνατότητα να την διορθώσει με την επιλογή «Επανεπεξεργασία» που του δίνει το σύστημα. **<u>Προσοχή!</u> Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου Υποβολή της αίτησης ώστε να είναι έγκυρη και να προχωρήσει σε επόμενα στάδια (Αξιολόγηση), ενώ πρέπει να σημειωθεί ότι λαμβάνεται υπόψη η τελευταία ημερομηνία υποβολής (επανυποβολής) για να θεωρηθεί η αίτηση εμπρόθεσμη. Αιτήσεις, οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας, λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν αξιολογούνται.**

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α΄75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου και συνέπεια με τα συνημμένα δικαιολογητικά. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς την ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-ΝΑΤ, κ.α.), καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της δράσης (ενδεικτικά: αυτόματη προσυμπλήρωση πεδίων ΟΠΣΚΕ μέσω διασύνδεσης με ΑΑΔΕ, έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών) και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της Δράσης.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του ν. 4624/2019, όπως ισχύει.

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι, τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα:

1. στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται) και

2. στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που ο ίδιος έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει,

επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών καθώς και ότι αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης/δικαιούχου η παρακολούθηση της/των εν λόγω ηλεκτρονικής/ων δ/νσης/νσεων και η ενημέρωση του ΕΦ για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας του.

Δικαιολογητικά συμμετοχής/ένταξης

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης να επισυνάψουν στο ΟΠΣΚΕ και όλα τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ «Δικαιολογητικά υποβολής / ένταξης».

Το σύνολο των δικαιολογητικών υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά και θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png και μεγέθους έως 10 MB ανά αρχείο.. Παρέχεται η δυνατότητα επισύναψης μέχρι πέντε (5) διαφορετικών ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται, τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (Taxis, κ.ο.κ.), χωρίς επεξεργασία. **Ειδικά για το αρχείο (excel) «Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας και Απολογιστικών Στοιχείων Φορέα» επισημαίνεται ότι η επισύναψη πραγματοποιείται επιτυχώς μόνο για αρχεία**

που περιλαμβάνουν συναρτήσεις ενώ αρχεία που περιέχουν μακροεντολές απορρίπτονται αυτόματα ως μη αποδεκτά.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Ο Δικαιούχος θα πρέπει να έχει αναρτήσει στο ΟΠΣΚΕ το σύνολο των απαιτούμενων δικαιολογητικών υποβολής σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ. Σε αντίθετη περίπτωση οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που χαρακτηρίζεται κατά τη διαδικασία αξιολόγησης ως ουσιώδης δύναται να καταστήσει την αίτηση απορριπτέα.

9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΝΤΑΞΗΣ/ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

9.1. ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Στην διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθέντων αιτήσεων χρηματοδότησης εμπλέκονται τα ακόλουθα όργανα:

Αξιολογητές

Ο αξιολογητής είναι στέλεχος του ΕΦΕΠΑΕ που υποστηρίζει την επιτροπή αξιολόγησης στα παρακάτω:

1. στην επιβεβαίωση της πληρότητας υποβολής των αναγκαίων δικαιολογητικών συμμετοχής, που περιέχονται στον συνημμένο στην αίτηση χρηματοδότησης – ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας
2. στην επιβεβαίωση της ορθότητας των δηλούμενων στην αίτηση χρηματοδότησης στοιχείων, που δεν έχουν αντληθεί από βάσεις δεδομένων και στη διόρθωση αυτών όπου απαιτείται,

εισηγείται σε αυτήν αναφορικά με την τήρηση των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, τη βαθμολογία, το εύλογο του προϋπολογισμού και την επιλεξιμότητα των δαπανών.

Οι αξιολογητές δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Επιτροπή Αξιολόγησης

Για τις ανάγκες της αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης συστήνεται Επιτροπή Αξιολόγησης με ευθύνη της ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στην οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητες, ορίζονται τα μέλη της, τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη και ό,τι άλλο απαιτείται σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης. Σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη, είναι δυνατή η σύσταση επιπρόσθετων Επιτροπών Αξιολόγησης για την εξέταση των αιτήσεων καθώς και η συνδρομή τους από εξειδικευμένους εμπειρογνώμονες που θα επιλεγούν για αυτό το σκοπό

Η επιτροπή αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση του αξιολογητή, ελέγχει στο σύνολό της την κάθε αίτηση χρηματοδότησης και γνωμοδοτεί για τα κάτωθι:

1. την επιλεξιμότητα της αίτησης (τήρηση όρων και τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής),
2. τη βαθμολογία της αίτησης,
3. την κατηγοριοποίηση και το χαρακτηρισμό των δαπανών,
4. το ύψος του επιλέξιμου/επιχορηγούμενου προϋπολογισμού και κατ' επέκταση της αναλογούσας δημόσιας χρηματοδότησης

και εισηγείται στην ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ την έγκριση ή απόρριψη των αιτήσεων.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Η γραμματεία δεν διαθέτει αποφασιστική αρμοδιότητα κατά τη λειτουργία της Επιτροπής. Ο ρόλος της είναι επικουρικός και αφορά στη σύνταξη των πρακτικών, καθ' υπόδειξη της Επιτροπής και στην αυτούσια και ακριβή καταχώριση των αποφάσεών της, στα απαιτούμενα πεδία του ΟΠΣΚΕ.

Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης

Η ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ είναι υπεύθυνη για το γενικό συντονισμό της διαδικασίας αξιολόγησης και μεταξύ άλλων μεριμνά για:

- την έκδοση οριζοντίων οδηγιών, διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών
- την παρακολούθηση και τον έλεγχο του χρονοδιαγράμματος της αξιολόγησης
- την αναζήτηση στοιχείων Εθνικών Βάσεων Δεδομένων (όπου απαιτείται)
- τις σχετικές εισηγήσεις προς τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προκειμένου να εκδοθούν η/οι σχετική/ές Απόφαση/άσεις Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης και Ένταξης.

9.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Μετά το πέρας της καταληκτικής ημερομηνίας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης, με την ευθύνη της ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και την υποστήριξη του ΕΦ.

Πριν την έναρξη της διαδικασίας αξιολόγησης, εξάγεται από το ΟΠΣΚΕ μια λίστα με τα ΑΦΜ των νέων φορέων που υπέβαλαν αίτηση χρηματοδότησης, καθώς και τα ΑΦΜ των εταίρων/μετόχων των υπό σύσταση φορέων, προκειμένου στη συνέχεια να είναι εφικτός ο έλεγχος από τους αξιολογητές

και την επιτροπή αξιολόγησης της τυπικής προϋπόθεσης που αφορά αποκλειστικά μια και μοναδική υποβολή αίτησης χρηματοδότησης ανά Α.Φ.Μ., καθώς και μόνο μία συμμετοχή ανά φορέα επένδυσης (εταίρος/μέτοχος/επιχείρηση) σε αίτηση χρηματοδότησης υπό σύσταση επιχείρησης.

Η αξιολόγηση είναι συγκριτική και πραγματοποιείται για το σύνολο των αιτήσεων που υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των όρων της πρόκλησης και τα κριτήρια αξιολόγησης που αναλύονται στο Παράρτημα ΙΙΙ «Κριτήρια αξιολόγησης».

Βασικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία αξιολόγησης είναι οι εξής:

- Ο αξιολογητής/τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης δεν ταυτίζονται με το συντάκτη του επενδυτικού σχεδίου και δεν συνδέονται με κανένα τρόπο με το επενδυτικό σχέδιο.
- Ο αξιολογητής/ επιτροπή αξιολόγησης προβαίνει στην αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων.

Η αξιολόγηση διενεργείται σε δύο (2) στάδια:

1ο στάδιο αξιολόγησης

Κάθε συστημικά διαθέσιμη πρόταση ανατίθεται από τον ΕΦΕΠΑΕ σε ένα (1) αξιολογητή, στέλεχος του, ο οποίος προβαίνει στη διεκπεραίωση των καθηκόντων του, όπως αυτά αποτυπώθηκαν παραπάνω στην ενότητα 9.1.

2ο στάδιο αξιολόγησης

Κάθε συστημικά διαθέσιμη πρόταση, για την οποία έχει ολοκληρωθεί το πρώτο στάδιο αξιολόγησης, διαβιβάζεται στην επιτροπή αξιολόγησης, η οποία προβαίνει στη διεκπεραίωση των καθηκόντων της, όπως αυτά αποτυπώθηκαν παραπάνω στην ενότητα 9.1., καθώς και στη σχετική απόφαση σύστασής της. Η διαβίβαση των αιτήσεων στην επιτροπή μπορεί να πραγματοποιείται τμηματικά ή και μια φορά για το σύνολο των αιτήσεων.

Αν κατά τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων ή/και των δικαιολογητικών συμμετοχής, διαπιστωθεί ότι απαιτείται η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων ή και διευκρινήσεων – τα οποία εκ παραδρομής δεν είχαν αναρτηθεί στο ΟΠΣΚΕ, εκ μέρους του δικαιούχου, υπό την προϋπόθεση πως τα δικαιολογητικά αυτά ήταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης – η Επιτροπή ενημερώνει ηλεκτρονικά τον συντονιστή του έργου και ο τελευταίος υποχρεούται να ανταποκριθεί εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ειδοποίηση. Τα δικαιολογητικά από πλευράς δυνητικών δικαιούχων, μετά την ανωτέρω ειδοποίηση, συμπληρώνουν τον ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των στοιχείων που ζητούνταν έως την ταχθείσα προθεσμία, οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή συμπεράσματος για την τήρηση των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση,

χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης με συνέπεια τη μη περαιτέρω αξιολόγηση του προτεινόμενου έργου. Στην περίπτωση έλλειψης ή ανακριβούς δικαιολογητικού που αφορά στην τεκμηρίωση κριτηρίου αξιολόγησης, το επενδυτικό σχέδιο επαναξιολογείται από την Επιτροπή με νέα βαθμολογική κατάταξη ή με αρνητική αξιολόγηση.

Με βάση τα αποτελέσματα και του 2ου σταδίου αξιολόγησης, παράγεται από το ΟΠΣΚΕ πίνακας κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, καθώς και πίνακες με όλες τις μη παραδεκτές (είτε λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού είτε λόγω αρνητικής αξιολόγησης) αιτήσεις χρηματοδότησης. Οι αιτήσεις που τελικά χρηματοδοτούνται προκύπτουν με βάση τη σειρά κατάταξης στην κατάσταση αποτελεσμάτων αξιολόγησης των παραδεκτών αιτήσεων χρηματοδότησης, και μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού της Πρόσκλησης.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και από την Επιτροπή Αξιολόγησης συντάσσονται οι παρακάτω πίνακες:

- αιτήσεων με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης (συμπεριλαμβανομένου του επιλέξιμου ποσού του ΠΥ, συγχρηματοδοτούμενου και ίδιας συμμετοχής), οι οποίες χαρακτηρίστηκαν ως επιλέξιμες και ο Π/Υ της δράσης επαρκεί για την κάλυψη της αναλογούσας Δ.Χ., δηλαδή αιτήσεις προς **«Έγκριση – Χρηματοδότηση»,**
- αιτήσεων οι οποίες χαρακτηρίστηκαν ως μη επιλέξιμες λόγω μη πλήρωσης όλων των όρων και των προϋποθέσεων συμμετοχής ή/και λόγω διαμόρφωσης της βαθμολογίας κάτω από την ελάχιστη βαθμολογική βάση πρόκρισης, δηλαδή αιτήσεις προς **«Απόρριψη – Μη Χρηματοδότηση»,**
- αιτήσεων με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης (συμπεριλαμβανομένου του επιλέξιμου ποσού του Π/Υ, συγχρηματοδοτούμενου και ίδιας συμμετοχής), οι οποίες χαρακτηρίστηκαν επιλέξιμες και των οποίων η βαθμολογία διαμορφώθηκε κάτω από την βαθμολογική βάση ένταξης, κατά την αξιολόγηση, δηλαδή αιτήσεις προς **«Έγκριση – Μη Χρηματοδότηση λόγω εξάντλησης Π/Υ».**

Στη συνέχεια η Επιτροπή Αξιολόγησης εισηγείται στη ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ την έκδοση της/των Απόφασης(εων) Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης.

<u>Επισημάνσεις – Διευκρινίσεις επί της διαδικασίας αξιολόγησης</u>

- Πεδία της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης που αντλούνται και συμπληρώνονται αυτόματα, υποχρεωτικά μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ από εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. στοιχεία που αντλούνται/καταχωρούνται στην αίτηση μέσω ΑΑΔΕ όπως ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) δεν δύναται να επεξεργαστούν σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου και αυτού της υποβολής της αίτησης. Αποκλειστική και ακέραια την ευθύνη των καταχωρήσεων στο ΟΠΣΚΕ, όσο και των καταχωρημένων στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων φέρει η αιτούσα επιχείρηση. Τουτέστιν, υιοθετούνται τα στοιχεία που αντλήθηκαν διαλειτουργικά

και δεν δύναται να γίνουν από οποιονδήποτε χρήστη και σε οποιοδήποτε στάδιο, αλλαγές/τροποποιήσεις/καταχωρήσεις στα προαναφερθέντα πεδία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται έστω και αν αφορούν στοιχεία τα οποία:

- υπαγορεύουν υποχρεώσεις υλοποίησης,
- διαμορφώνουν τον Π/Υ της αίτησης,
- διαμορφώνουν βαθμολογία κριτηρίων,
- οδηγούν σε μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.

- Για την πιθανή σώρευση ενισχύσεων σε ένα συγκεκριμένο έργο ισχύουν τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 Οι ενισχύσεις με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες, που χορηγούνται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (ΓΑΚ) μπορούν να σωρευθούν:
  - ✓ με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες.
  - ✓ με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνον αν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή δυνάμει του Καν. 651/2014 (ΓΑΚ).
  - ✓ Οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του κανονισμού δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται (Κεφάλαιο ΙΙΙ του Κανονισμού).

- Σε κάθε περίπτωση, εφόσον από τα υποβληθέντα στην αίτηση στοιχεία/δικαιολογητικά:
  - δεν δύναται να εξαχθεί με ασφάλεια η βαθμολογία κριτηρίου/ων, θα χρησιμοποιούνται μόνο τα στοιχεία εκείνα από τα οποία εξάγεται με βεβαιότητα ο βαθμός του/των κριτηρίου/ων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον μηδενισμό ή επανυπολογισμό του/των κριτηρίου/ων και τον επανυπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας.
  - δεν τεκμηριώνονται επαρκώς και δεν προκύπτει με ασφάλεια η επιλεξιμότητα των υποβαλλόμενων δαπανών, οι σχετικές δαπάνες θα κρίνονται μη επιχορηγούμενες, με ότι αυτό συνεπάγεται στον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του σχεδίου, την ιδιωτική συμμετοχή, την αναλογούσα δημόσια επιχορήγηση και τον επανυπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας.

- δεν προκύπτει με ασφάλεια η τήρηση όλων των όρων και των προϋποθέσεων συμμετοχής, η πρόταση θα κρίνεται μη επιλέξιμη.

- Κατά την αξιολόγηση δύναται να γίνουν διασταυρώσεις δεδομένων με στοιχεία που τηρούνται σε Εθνικές βάσεις (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-ΝΑΤ), ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των υποβληθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού. Σε κάθε περίπτωση που ληφθούν τα στοιχεία αυτά και χρησιμοποιηθούν είτε αυτούσια είτε για υπολογισμούς, κατισχύουν των δηλωθέντων στην αίτηση ή/και των αναγραφόμενων στα υποβληθέντα δικαιολογητικά και είναι αυτά που θα χρησιμοποιηθούν/υιοθετηθούν για την κρίση της αίτησης χρηματοδότησης ως επιλέξιμης ή μη και για τον υπολογισμό της βαθμολογίας του κάθε κριτηρίου.

- Για τη τεκμηρίωση του αριθμού των ΕΜΕ, τόσο για σκοπούς πληρότητας της αίτησης χρηματοδότησης όσο και πλήρωσης τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, θα αναζητηθούν στοιχεία από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ), καθώς και από το ΕΦΚΑ-ΝΑΤ.

- Προϋπόθεση για την θετική αξιολόγηση επιλεξιμότητας έκαστης αίτησης χρηματοδότησης είναι η θετική απάντηση της επιτροπής αξιολόγησης στα κάτωθι:

    1. στην πληρότητα υποβολής των αναγκαίων, κατά περίπτωση, δικαιολογητικών συμμετοχής (Παράρτημα ΙΙ «Δικαιολογητικά υποβολής / ένταξης»),
    2. στην τήρηση του συνόλου των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής που αναφέρονται στο κεφάλαιο 4: ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ,
    3. στην κάλυψη του ελάχιστου ορίου του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού (5.000.000€),
    4. στην κάλυψη της βαθμολογικής βάσης ένταξης (65 μονάδες).

9.3. ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ/ ΕΝΤΑΞΗ - ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ, προκειμένου να αποτυπωθεί η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένες, εγκεκριμένες μη επιχορηγούμενες, απορριφθείσες.

Οι προκύπτοντες πίνακες, μαζί με τα πρακτικά αξιολόγησης της/των Επιτροπής/ών Αξιολόγησης, διαβιβάζονται από την ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ στον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ο οποίος εκδίδει τη σχετική απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης, στην οποία αποτυπώνεται η έγκριση και η απόρριψη των πράξεων.

Η/Οι απόφαση(εις) αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του προγράμματος Δι@ύγεια καθώς και στους δικτυακούς τόπους της ΕΥΔΑΜ www.eydam.gr, του ΕΣΠΑ www.espa.gr, στην ιστοσελίδα του ΟΠΣΚΕ https://app.opske.gr/, του www.efepae.gr και σε αυτές των εταίρων του με γεωγραφική αρμοδιότητα τις περιοχές Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, συγκεκριμένα α) για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ΚΕΠΑ-ΑΝΕΜ www.kepa-anem.gr β) για τους δήμους της Περιφέρειας Πελοποννήσου Διαχειριστική Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων www.diaxeiristiki.gr .

Μετά την ολοκλήρωση και του προενταξιακού ελέγχου και την έγκριση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης, οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται στην/στις παραπάνω απόφαση(εις) και ο δυνητικός Δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣΚΕ, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει, για το πόρισμα αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του.

Η ενημέρωση μέσω ΟΠΣΚΕ επέχει θέση κοινοποίησης, κατά την έννοια του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ολοκληρώνεται με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωθείσα στο ΟΠΣΚΕ διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και επιφέρει όλες τις νόμιμες συνέπειες σύμφωνα με το άρθρο 56, παρ. 6, σημ., δ του Ν. 4914/2022 (ΦΕΚ Α 61).

Σημειώνεται ότι, η **ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης**.

Όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, με την ως άνω ενημέρωσή τους, λαμβάνουν γνώση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αξιολόγησης και για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 9.4 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης.

Εφόσον δεν υποβληθεί ένσταση επί των αποτελεσμάτων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας (σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ενότητα 9.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ), τεκμαίρεται ότι η επιχείρηση αποδέχεται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και το ισχύον τεχνικό παράρτημα, όπου υφίσταται.

Η αποδοχή χρηματοδότησης συνιστά αποδοχή της εγγραφής του δικαιούχου στον κατάλογο των πράξεων, που δημοσιεύεται σύμφωνα με τα άρθρα 46-50 και το παράρτημα IX του Κανονισμού 1060/2021. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση ενεργειών, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49, παράγραφος 2 του Καν. 1060/2021, στο παράρτημα IX αυτού και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Κατόπιν κοινοποίησης του τελικού πορίσματος αξιολόγησης, ακολουθεί η διαδικασία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης Πράξεων, η οποία παράγεται από το ΟΠΣ, μέσω των στοιχείων του ΟΠΣΚΕ, για το σύνολο των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης.

Η Απόφασης Ένταξης Πράξεων εκδίδεται από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από εισήγηση της ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και του Διοικητή ΕΥΔΑΜ.

9.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Η δυνατότητα υποβολής ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προβλέπεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και η διαδικασία που ακολουθείται για την υποβολή και εξέταση αυτών καθορίζεται στην Α.Π. 110565/22.11.2022 (ΦΕΚ 5958/Β/22-11-2022) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027», όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που συμμετέχουν στην διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο πρόσκλησης, δύνανται να υποβάλουν διοικητική ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

Οι ενστάσεις ασκούνται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης και **υποβάλλονται αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΕ** (https://app.opske.gr/)**, από τον δηλωθέντα συντονιστή του δικαιούχου, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών**, από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της απόφασης έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης. Στην ενέργεια υποβολής ένστασης επισυνάπτονται και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν κατά περίπτωση τα αναφερόμενα σε αυτή, κατά την κρίση του δικαιούχου.

Σημειώνεται πως επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ένστασης, υπό την προϋπόθεση να οριστικοποιηθεί εκ νέου μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τον δηλωθέντα συντονιστή μέσω του ΟΠΣΚΕ και με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί για τη συγκεκριμένη ένσταση είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. **Προσοχή:** Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου υποβολή της και ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου, λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή. Η εμπρόθεσμη υποβολή της ένστασης στο ΟΠΣΚΕ αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου. Ενστάσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν εξετάζονται.

Αρμόδιο όργανο για την αποδοχή ή απόρριψη των ενστάσεων είναι η Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων, η οποία συστήνεται με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στην οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητες, ορίζονται τα μέλη της και ό,τι άλλο απαιτείται σχετικά με τη

διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Σε περίπτωση που καταστεί αναγκαίο, δυνατή η σύσταση επιπρόσθετων Επιτροπών Εξέτασης Ενστάσεων.

Στην Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΔΑ/ΕΦ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης. Επιπλέον, τα μέλη της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Η γραμματεία δεν διαθέτει αποφασιστική αρμοδιότητα κατά τη λειτουργία της Επιτροπής. Ο ρόλος της είναι επικουρικός και αφορά στη σύνταξη των πρακτικών, καθ' υπόδειξη της Επιτροπής και στην αυτούσια και ακριβή καταχώριση των αποφάσεών της, στα απαιτούμενα πεδία του ΟΠΣΚΕ.

Οι ενστάσεις εξετάζονται από την επιτροπή, με την υποστήριξη του ΕΦ, μέσω του ΟΠΣΚΕ, τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης.

Τα μέλη της Επιτροπής Ενστάσεων δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κατόπιν διαβίβασης των πρακτικών της επιτροπής εξέτασης ενστάσεων από την ΔΑ και εισήγησης του Διοικητή ΕΥΔΑΜ, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Με βάση τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ, προκειμένου να αποτυπωθεί το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων (αποδοχή ή μερική αποδοχή ή απόρριψη), καθώς και η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένη, εγκεκριμένη μη επιχορηγούμενη, απορριφθείσα.

Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται σε αυτές και κοινοποιούνται αμελλητί στους δικαιούχους μέσω του ΟΠΣΚΕ (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει), ενώ η/οι απόφαση(εις) αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο του προγράμματος Δι@ύγεια καθώς και στους δικτυακούς τόπους της ΕΥΔΑΜ www.eydam.gr**,** του ΕΣΠΑ www.espa.gr, στην ιστοσελίδα του ΟΠΣΚΕ https://app.opske.gr/, του www.efepae.gr καθώς και σε αυτές των εταίρων του με Γεωγραφική Αρμοδιότητα τις περιοχές Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, συγκεκριμένα α) για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

ΚΕΠΑ-ΑΝΕΜ www.kepa-anem.gr β) για τους δήμους της Περιφέρειας Πελοποννήσου Διαχειριστική Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων www.diaxeiristiki.gr

Σημειώνεται ότι, η **ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το οριστικό χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης**.

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως απόφαση καθιστά οριστική την πράξη έγκρισης/τροποποίησης ή την τυχόν απόρριψη αυτής, αποκλειόμενου ετέρου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, τροποποιείται, εφόσον απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης και επαναλαμβάνεται η διαδικασία για την τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

10.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οι δικαιούχοι επενδυτές είναι υπεύθυνοι εξ' ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών, καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Ο Δικαιούχος της ενίσχυσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, υποχρεούται στην υποβολή μέσω του ΟΠΣΚΕ στοιχείων που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης, ήτοι Αιτημάτων Τροποποίησης και Επαλήθευσης.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον Δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης, μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης ένταξης και έντοκης επιστροφής της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Επισημαίνονται τα εξής :

1. Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στον ΕΦ:
    - οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων,
    - πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου του,

- την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την υλοποίηση της επένδυσης στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από τον ΕΦ, την ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές ενδέχεται να οδηγήσει σε ανάκληση της απόφασης ένταξης του δικαιούχου από τη Δράση (απένταξη) με έντοκη επιστροφή της τυχόν ήδη καταβληθείσας επιχορήγησης (περιπτώσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί ενδιάμεση καταβολή ή προκαταβολή).

2. Τυχόν διαπίστωση, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου σε ημερομηνία προγενέστερη της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, επιφέρει την ανάκληση της εγκριτικής απόφασης, ανεξαρτήτως σταδίου υλοποίησης της επένδυσης και εντός του προβλεπόμενου χρονικού ορίου ελέγχου, μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.

3. Οι **υπό σύσταση επιχειρήσεις**, πριν την οποιαδήποτε διενέργεια πράξης που αφορά την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης τους, θα πρέπει να συσταθούν, δηλαδή να πραγματοποιήσουν έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., **διατηρώντας αναλλοίωτα τα στοιχεία βάσει των οποίων εγκρίθηκαν**. Κατόπιν, μέσω του συντονιστή του έργου, να ενημερώσουν το ΟΠΣΚΕ με το νέο ΑΦΜ, ώστε να ολοκληρωθεί διαλειτουργικά η επικαιροποίηση των βασικών στοιχείων της επιχείρησης. Σε περίπτωση διαφοροποίησης των στοιχείων από τα εγκεκριμένα θα πρέπει να υποβληθεί αίτημα τροποποίησης (σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ενότητα 11 «Διαδικασία Τροποποιήσεων» της παρούσας), κατά την αξιολόγηση του οποίου θα εξεταστεί εξ αρχής η τήρηση των όρων ένταξης, καθώς και η βαθμολογία, με ότι αυτό συνεπάγεται για την επιλεξιμότητα του έργου).

4. Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν την εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ' αυτή, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης. Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να ισχύει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων ένταξης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

Α) Αιτήματα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης (ή αλλιώς Αιτήματα Καταβολής Ενίσχυσης – ΑΚΕ)

Τα Αιτήματα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης υποβάλλονται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ από το δικαιούχο, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, και συνοδεύονται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα, όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: «Παραδοτέα πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου».

Για τη διαχείριση των δικαιολογητικών/ παραδοτέων της επιχείρησης, ο Δικαιούχος πρέπει πρώτα, πραγματοποιώντας είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης, από την Καρτέλα «Σχέσεις ΟΠΣΚΕ» του προφίλ του να ορίσει τον Οικονομικό Υπεύθυνο, ο οποίος είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών για λογαριασμό του Δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Ο Οικονομικός υπεύθυνος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ (δύναται να ταυτίζεται με το Συντονιστή).

Ο Οικονομικός Υπεύθυνος :

- Καταχωρεί δικαιολογητικά μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας, ανάλογα με τον τύπο δικαιολογητικού,
- Καταχωρεί τιμολόγια μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας,
- Καταχωρεί παραστατικά εξόφλησης και
- Επιμερίζει τα τιμολόγια σε έργα, ώστε ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ να τα συνδέσει με δαπάνες σε κάθε αίτημα καταβολής Ενίσχυσης

Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης για εκτέλεση έργου τουλάχιστον 35% του εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ της επένδυσης θα πρέπει υποχρεωτικά να υποβληθεί εντός των πρώτων είκοσι (20) μηνών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης)

Σε ενταγμένες πράξεις για τις οποίες:

- είτε δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα το αίτημα αυτό,
- είτε επί υποβληθέντος τέτοιου αιτήματος και μετά την κάλυψη τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων, πιστοποιούνται δαπάνες σε ποσοστό μικρότερο του 30% του επιχορηγούμενου Π/Υ,

ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης αυτών από το Πρόγραμμα και κινείται η διαδικασία επιστροφής εντόκως, της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης σύμφωνα με το ισχύον κατά περίπτωση Θεσμικό Πλαίσιο.

Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθούν σε ηλεκτρονική μορφή μέχρι δύο (2) το πολύ και να αφορούν εκτέλεση έργου τουλάχιστον 35% και έως 80% του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υλοποιημένες και εξοφλημένες δαπάνες). Ο περιορισμός των δύο αιτημάτων αφορά σε αιτήματα που θα ελεγχθούν από τον ΕΦ και θα ολοκληρωθούν θετικά και όχι σε υποβληθέντα αιτήματα του δικαιούχου επενδυτή.

Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών μπορεί να υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή μετά την ολοκλήρωση των δαπανών του έργου.

Σημειώνονται τα κάτωθι:

- Αίτημα ενδιάμεσου ελέγχου είναι δυνατόν να υποβληθεί ηλεκτρονικά **το αργότερο έως ογδόντα (80) ημερολογιακές ημέρες πριν την τυπική ημερομηνία λήξης υλοποίησης της πράξης.** Αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης που υποβάλλεται μετά από αυτή την ημερομηνία θα απορρίπτεται.
- Τα αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δύναται να περιλαμβάνουν προκαταβολές σε προμηθευτές, που αθροιστικά δε θα υπερβαίνουν το 30% του συνολικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, με την προϋπόθεση ότι τα παραστατικά των δαπανών (για τα οποία έχουν δοθεί προκαταβολές) θα έχουν εξοφληθεί πλήρως κατά την ολοκλήρωση του έργου. Στις περιπτώσεις αυτές, απαιτούνται έγγραφα στα οποία καταγράφονται αναλυτικά οι όροι συναλλαγής και οι δαπάνες (πχ. Προτιμολόγιο, Έντυπο παραγγελίας, Ιδιωτικό Συμφωνητικό, Proforma invoice κλπ).
- Οι οφειλόμενες σε μελλοντικό χρόνο ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσής. Οι επιλέξιμες δαπάνες επίσης ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που ίσχυε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης.
- Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μετά την ολοκλήρωση των δαπανών του έργου, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και το αργότερο**, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης του**. **Το διάστημα των 60 ημερολογιακών ημερών δεν έχει ισχύ για δικαιούχους που υποβάλουν τελικό αίτημα επαλήθευσης εντός των πρώτων είκοσι (20) μηνών, χωρίς να έχει προηγηθεί πιστοποίηση ενδιάμεσου αιτήματος επαλήθευσης.**
    - Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης και δεν έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης, ο ΕΦ εκκινεί τις διαδικασίες για την ανάκληση της απόφασης ένταξης του έργου.
    - Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης και έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης με αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης, ο ΕΦ υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης, εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής. Κατά τον αυτεπάγγελτο επιτόπιο έλεγχο, ελέγχονται όλες οι προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής των πράξεων (βλ. ενότητα 12), όμως είναι δυνατόν να πιστοποιηθούν μόνο δαπάνες οι οποίες περιλήφθηκαν σε αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες αυτές δεν καλύπτουν το ελάχιστο όριο του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού που ορίζεται στην παρούσα, ο ΕΦ εκκινεί τις διαδικασίες για την ανάκληση της απόφασης ένταξης του

έργου και την ανάκτηση της επιχορήγησης που έχει καταβληθεί, χωρίς διενέργεια επιτόπιας επαλήθευσης.

Β) Επαλήθευση έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση του ΕΦ για το σκοπό αυτό όργανο ελέγχου, κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης- Πιστοποίησης του δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση:

α) της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου, (εκτός των περιπτώσεων προκαταβολών σε Προμηθευτές σε αιτήματα ενδιάμεσης επαλήθευσης),
β) της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης και του εύλογου του κόστους αυτών και
γ) της τήρησης των όρων που απορρέουν από την πρόσκληση.

Κατά την επαλήθευση – πιστοποίηση:

- γίνεται έλεγχος της εμπρόθεσμης υποβολής της Αίτησης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης,
- γίνεται έλεγχος της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου της επένδυσης,
- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, της ορθότητας, της σκοπιμότητας, της εγκυρότητας και της νομιμότητας των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών ως προς τις εγκεκριμένες,
- διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες Κατηγορίες Δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο, καθώς και η τήρηση των ορίων,
- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους των υποβληθεισών δαπανών,
- γίνεται έλεγχος έκδοσης των παραστατικών και εξόφλησης των δαπανών και των λοιπών δικαιολογητικών,
- γίνεται έλεγχος των τηρούμενων λογιστικών στοιχείων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικειμένου (π.χ.καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κλπ),
- επαληθεύεται η τήρηση των όρων της πρόσκλησης.

Σε κάθε περίπτωση οποιαδήποτε περικοπή δαπάνης θα πρέπει να είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη από το Όργανο Επαλήθευσης – Πιστοποίησης.

Τα παραδοτέα καθώς και τα απαιτούμενα παραστατικά και στοιχεία τεκμηρίωσης που πρέπει να συνοδεύουν το αίτημα επαλήθευσης αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: «Παραδοτέα πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου» της παρούσας πρόσκλησης.

Το όργανο επαλήθευσης διενεργεί τον έλεγχο επαλήθευσης/πιστοποίησης του αιτήματος και σε περίπτωση που, εντοπιστούν εκκρεμότητες/ελλείψεις ενημερώνει τη δικαιούχο μέσω διακριτής

καρτέλας «Επικοινωνία» στο ΟΠΣΚΕ. Κατά τη δημιουργία της επικοινωνίας αποστέλλεται ενημερωτικό e-mail και δημιουργείται σχετική ειδοποίηση (Notification) στον Συντονιστή. Η δικαιούχος έχει πρόσβαση στις επικοινωνίες μέσω της ενότητας «Οι Επικοινωνίες μου» στο ΟΠΣΚΕ όπου μπορεί να τις προβάλλει μόνο για ανάγνωση. Η δικαιούχος μέσω του Συντονιστή και του Οικονομικού Υπεύθυνου της καλείται να ανταποκριθεί και να καλύψει τα ζητούμενα σε εύλογο χρονικό διάστημα μέσω της ενότητας «Τα Δικαιολογητικά Δικαιούχου μου», με την διαδικασία της προσθήκης, επιλέγοντας από την αναδυόμενη λίστα του πεδίου «Τύπος Δικαιολογητικού» τον κατάλληλο. Κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων, ολοκληρώνεται η επαλήθευση – πιστοποίηση, με τη σύνταξη σχετικής έκθεσης στο ΟΠΣΚΕ.

Στην περίπτωση που **μετά το πέρας εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από την πρώτη γνωστοποίηση εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων**, ο δικαιούχος δεν έχει ανταποκριθεί στην κάλυψη του συνόλου αυτών, η επαλήθευση – πιστοποίηση δύναται να ολοκληρωθεί με τα διαθέσιμα δικαιολογητικά και στοιχεία.

Η επαλήθευση-πιστοποίηση διακρίνεται σε διοικητική και επιτόπια.

- Η διοικητική επαλήθευση διενεργείται στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, με δαπάνες που ανέρχονται κατ' ανώτατο στο 50% του συνολικά επιχορηγούμενου προϋπολογισμού και όχι μικρότερο του 35%.
- Η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται στις λοιπές περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, καθώς και στην ολοκλήρωση του έργου, κατόπιν εμπρόθεσμης υποβολής Αιτήματος Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, και περιλαμβάνει έλεγχο του οικονομικού και του φυσικού αντικειμένου του έργου στο σύνολό του, έλεγχο τήρησης των όρων την πρόσκλησης, καθώς και επίλυση θεμάτων που προέκυψαν σε τυχόν προηγηθείσα διοικητική επαλήθευση.

Ο ΕΦ, προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ακριβή ημερομηνία και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση.

Η επιχείρηση από την πλευρά της πρέπει να διευκολύνει τα στελέχη του οργάνου διενέργειας της επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που θα της υποδεικνύουν, καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά την επί τόπου επαλήθευση.

Η παρουσία του Υπευθύνου Έργου εκ μέρους του δικαιούχου, καθ' όλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Γ) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης - αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης:

- ο δικαιούχος ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης/πιστοποίησης στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει
- σε περίπτωση αποδοχής των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, ο Δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων. Αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης και καλείται να υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης μέσω της ενότητας "Τα δικαιολογητικά μου" στο ΟΠΣΚΕ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII «Δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης»).

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος, καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης, καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση, προσδιορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και τις διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022. όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία, αυτή αναφέρεται στη σχετική Έκθεση Επαλήθευσης-Πιστοποίησης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο δικαιούχος μέσω του δηλωθέντος συντονιστή του μπορεί, **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της έκθεσης**, να υποβάλει τις αντιρρήσεις του ως προς την προτεινόμενη διόρθωση, **ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ**, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση του.

Σημειώνεται ότι η αποδοχή μέσω ΟΠΣΚΕ μετά την ηλεκτρονική κοινοποίηση κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης- Πιστοποίησης και εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας των δεκαπέντε (15)

ημερολογιακών ημερών, συνιστά αποδοχή του συνόλου των αποτελεσμάτων κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης-Πιστοποίησης και παραίτηση του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης / πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους δικαιούχους με ευθύνη του ΕΦ.

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

10.2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός επενδυτικού σχεδίου, λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες, θα πρέπει να αποτελούν επενδυτικές δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του ΚΦΕ (Ν. 4172/2013, Ν. 4446/2016, Ν.4646/2019, ΠΟΛ. 1216/01.10.2014, ΠΟΛ.1079/06.04.2015, ΠΟΛ.1061/12.04.2017, ΠΟΛ.2109/21.05.2021) και η εξόφλησή τους να γίνεται – ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου - με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:

- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων ευρώ (500€) και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.
- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων ευρώ (500€) (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Σε περίπτωση τροποποίησης του ανωτέρου πλαφόν του ποσού των πεντακοσίων ευρώ (500€) για χρήση μετρητών σε συναλλαγές τότε θα ισχύει αυτό που θα ορίζεται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών), είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).
- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης,

που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).

- Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν αγορά αγαθού ή υπηρεσίας καθαρής αξίας άνω των πεντακοσίων ευρώ (500€), απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

- Έκδοση επιταγής από τον ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) το σχετικό με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπο κίνησης του λογαριασμού (extrait) για την ημέρα εξόφλησης της επιταγής ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης) (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Κατάθεση μετρητών από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον λογαριασμό πληρωμών, από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο καταθέτης (δικαιούχος της ενίσχυσης) και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Μεταφορά/έμβασμα (ηλεκτρονικό ή μη) από τον ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων ή της ηλεκτρονικής συναλλαγής, από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή (β) το σχετικό έντυπο κίνησης του λογαριασμού πληρωμών (extrait) του δικαιούχου για την ημέρα διενέργειας της συναλλαγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από το λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του

σώματος της αντίστοιχης επιταγής, (β) σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το σχετικό έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) για την ημέρα διενέργειας της συναλλαγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι είτε η κάρτα να έχει εκδοθεί στην επωνυμία του δικαιούχου της ενίσχυσης, είτε να συνδέεται απαραιτήτως με ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών. Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφαίνεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50). Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή).
- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου, δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€ ή όπως εκάστοτε ισχύει) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής ή σχετική αναγραφή στο εν λόγω τιμολόγιο/παραστατικό ότι εξοφλήθηκε τοις μετρητοίς και με σφραγίδα του προμηθευτή εφόσον το τιμολόγιο/παραστατικό είναι χειρόγραφο.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση λογιστικές καταχωρήσεις, βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014), δηλαδή θα πρέπει να υποβάλλονται αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και

εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης στο γενικό ημερολόγιο και στα αναλυτικά καθολικά των προμηθευτών.

Γενικές επισημάνσεις:

Σε κάθε περίπτωση ο ΕΦ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

- Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα πρέπει να έχει πλήρως εξοφληθεί μέχρι την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου (τριάντα (30) μήνες από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).
- Οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας, θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός δαπάνης που να οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση ή και πληρωμή τιμολογίου με σκοπό την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
- Όλες οι εταιρείες - προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες του προγράμματος θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση εξόφλησης δαπανών του έργου μέσω καταθέσεων/εμβασμάτων σε προσωπικό λογαριασμό μετόχου/εταίρου του προμηθευτή και όχι εταιρικό λογαριασμό δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταίρων /μετόχων της επιχείρησης.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή.
- Σε περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού από το εξωτερικό, το Proforma Invoice (προτιμολόγιο) δύναται να γίνει αποδεκτό σε ενδιάμεση επαλήθευση για πιστοποίηση, χωρίς τα συνοδευτικά παραστατικά διακίνησης (ως παραστατικό τεκμηρίωσης προκαταβολής δαπάνης). Τα σχετικά παραστατικά διακίνησης του εξοπλισμού θα πρέπει να εκδοθούν έως την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου και να υποβληθούν το αργότερο κατά το στάδιο της τελικής επαλήθευσης. Σε διαφορετική περίπτωση η ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ θα προβαίνει σε δημοσιονομική διόρθωση και σε ανάκτηση του αναλογούντος ποσού.

- Η δαπάνη της μισθοδοσίας ειδικά, εξοφλείται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Ο ΕΦ έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίηση τους, με σχετική αιτιολόγηση, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επενδυτικού σχεδίου ή δεν κριθούν εύλογες ως προς το κόστος τους και την τιμολογηθείσα αξία.

10.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η δημόσια χρηματοδότηση (επιχορήγηση) που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από τον ΕΦ, **κατόπιν υποβολής από μέρους τους των δικαιολογητικών του Παραρτήματος VII "Δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης".** Ο χρόνος καταβολής της επηρεάζεται από την άμεση ή μη διαθεσιμότητα των αντίστοιχων πιστώσεων.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στην επιχείρηση φορέα του επενδυτικού σχεδίου, μέσω ηλεκτρονικής πληρωμής σε τραπεζικό του λογαριασμό, και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της απαίτησης του ποσού της επιχορήγησης (εκτός της προκαταβολής) σε τραπεζικό ίδρυμα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με την τράπεζα στον αρμόδιο ΕΦ.

Α) Προκαταβολή (δυνητική)

Μετά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, **μέχρι το 40% της δημόσιας χρηματοδότησης**, κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου και εφόσον προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής, από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα. Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής εκδίδεται υπέρ του ΕΦΕΠΑΕ με διάρκεια ισχύος αορίστου χρόνου.

Το αίτημα προκαταβολής, το οποίο δε θα υπερβαίνει το προαναφερθέν ποσοστό, υποβάλλεται μέσω ΟΠΣΚΕ και πρέπει να προηγείται χρονικά του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής απομειώνεται σταδιακά, έπειτα από αίτημα επαλήθευσης δαπανών του δικαιούχου, με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της.

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά

έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, εντός της διάρκειας υλοποίησης της επένδυσης ή εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής ή την 31η Δεκεμβρίου 2029, όποια ημερομηνία είναι προγενέστερη. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν είναι επιλέξιμη η προκαταβολή κατά το μέρος που δεν έχει καλυφθεί από πραγματικές πληρωμές του δικαιούχου.

Β) Ενδιάμεση/σες καταβολή/λες

Καταβάλλεται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου από τον ΕΦ, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Σωρευτικά οι ενδιάμεσες καταβολές στον εκάστοτε δικαιούχο δεν μπορούν να υπερβούν το 80% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης και να είναι περισσότερες από δύο (2).

Β) Αποπληρωμή

Καταβάλλεται μετά την επιτόπια επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου και την οριστική παραλαβή του. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, καθώς και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Σημειώνεται ότι η προσκόμιση δικαιολογητικών για την καταβολή της επιχορήγησης εκ μέρους του Δικαιούχου, μετά την ηλεκτρονική κοινοποίηση κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης- Πιστοποίησης, συνιστά αποδοχή του συνόλου των αποτελεσμάτων κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης-Πιστοποίησης και παραίτηση του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.

Σε περίπτωση προκαταβολής οι επιλέξιμες δαπάνες και οι καταβολές ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης προκειμένου να προσδιοριστεί το τελικό καταβλητέο ποσό.

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης, όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης, είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την/ον ΔΑ/ΕΦ δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την αρμόδια διαχειριστική αρχή ή τον ΕΦ.

Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στο πρόγραμμα και μετακύληση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Οι κυριότερες μορφές τροποποιήσεων είναι:

1. Τροποποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ). (ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 07)
2. Τροποποίηση τόπου εγκατάστασης της επένδυσης, εντός της ίδιας περιοχής (χωρικής ενότητας) ΕΣΔΙΜ στην οποία χορηγήθηκε η ενίσχυση. (ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 02. Μεταβολή Τόπου - ΚΑΔ Επένδυσης)
3. Τροποποίηση εταιρικής ή μετοχικής σύνθεσης. (ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 05)
4. Αλλαγή Νομίμου εκπροσώπου. (ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 03)
5. Αλλαγή Υπεύθυνου έργου. (ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 04)
6. Τροποποίηση χρηματοδοτικού σχήματος, που αφορά τρόπο κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής. (ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 10)
7. Τροποποίηση ΚΑΔ επένδυσης (προσθήκη/αφαίρεση/αντικατάσταση), εφόσον δεν αλλοιώνεται ο χαρακτήρας και η βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου και της αρχικής επένδυσης, όπως αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε και οι τυχόν νέοι ΚΑΔ είναι επιλέξιμοι και συμβατοί με τις εγκεκριμένες δαπάνες. (ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 02. Μεταβολή Τόπου - ΚΑΔ Επένδυσης)
8. Τροποποίηση δικαιούχου λόγω αλλαγής ΑΦΜ (ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 11)
9. Αλλαγή έδρας δικαιούχου
10. Μεταβολή επωνυμίας ή/και νομικής μορφής.

Επισημαίνεται ότι οι τροποποιήσεις **Αλλαγή έδρας δικαιούχου** και Τροποποίηση **Μεταβολή επωνυμίας ή/και νομικής μορφής** είναι δυνατόν να κοινοποιηθούν στην ΔΑ/ΕΦ με αυτοματοποιημένη διαδικασία ενημέρωσης του ΟΠΣΚΕ, μέσω διαλειτουργικότητας από άλλες βάσεις δεδομένων (πχ ΑΑΔΕ). Επισημαίνεται πως σε περίπτωση που η μεταβολή έδρας συνεπάγεται και μεταβολή του τόπου εγκατάστασης της επένδυσης, τότε η τροποποίηση αυτή εντάσσεται στις μείζονος σημασίας.

Τα αιτήματα τροποποίησης **υποβάλλονται από τους δικαιούχους ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ**, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενα από τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση (π.χ. νομιμοποιητικά έγγραφα, στοιχεία εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης και εκπροσώπησης, στοιχεία διαθεσιμότητας νέου τόπου εγκατάστασης εκτυπώσεις μητρώων, προσφορές προμηθευτών, αρχιτεκτονικά σχέδια κ.α.).

Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής της επένδυσης και **το αργότερο έως την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου, διαφορετικά απορρίπτονται χωρίς εξέταση**. Της παρούσας προθεσμίας εξαιρούνται τυχόν αιτήματα τροποποίησης ήσσονος σημασίας ή αιτήματα που κρίνεται απαραίτητο από το όργανο ελέγχου να υποβληθούν, αν κατά την τελική επαλήθευση διαπιστωθεί δαπάνη/ες εγκεκριμένη/ες σε λάθος κατηγορία ή τροποποίηση που δεν εντάσσεται στις ήσσονος σημασίας.

Σε υποβληθέν αίτημα τροποποίησης από τον δικαιούχο πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης, και γενική προϋπόθεση για να γίνει αποδεκτό είναι

<u>να τεκμηριώνεται η μη αλλοίωση των όρων/προϋποθέσεων και στόχων που έχουν τεθεί και εγκριθεί και να μην μεταβάλλεται η επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου</u>.

11.1. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως ήσσονος σημασίας και υποβάλλονται από τους δικαιούχους μέσω του δηλωθέντος συντονιστή με την ηλεκτρονική υποβολή αιτήματος τροποποίησης στο ΟΠΣΚΕ, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενα από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση (π.χ. νομιμοποιητικά έγγραφα, στοιχεία εκπροσώπησης, στοιχεία διαθεσιμότητας νέου τόπου εγκατάστασης, εκτυπώσεις μητρώων κ.α.):

1. Αλλαγή Νομίμου εκπροσώπου. (ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 03)
2. Αλλαγή Υπεύθυνου έργου. (ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 04)

Οι Τροποποιήσεις που χαρακτηρίζονται ως ήσσονος σημασίας, πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς αριθμητικό περιορισμό και παράλληλα με ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ (όπως ενέργειες του κυκλώματος Καταβολής Ενίσχυσης και Προκαταβολής).

11.2. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως μείζονος σημασίας και κοινοποιούνται με την ηλεκτρονική υποβολή ξεχωριστού αιτήματος τροποποίησης στο ΟΠΣΚΕ, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενα από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση (π.χ. νομιμοποιητικά έγγραφα, στοιχεία εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης και εκπροσώπησης, στοιχεία διαθεσιμότητας νέου τόπου εγκατάστασης, εκτυπώσεις μητρώων, προσφορές προμηθευτών, κ.α.):

1. Τροποποίηση δικαιούχου λόγω αλλαγής ΑΦΜ(ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 11)
2. Τροποποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 07)
3. Τροποποίηση τόπου εγκατάστασης της επένδυσης, εντός της ίδιας περιοχής (χωρικής ενότητας) ΕΣΔΙΜ στην οποία χορηγήθηκε η ενίσχυση (ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 02)
4. Τροποποίηση ΚΑΔ επένδυσης (προσθήκη/αφαίρεση/αντικατάσταση και εφόσον δεν αλλοιώνεται ο χαρακτήρας και η βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε και οι τυχόν νέοι ΚΑΔ είναι επιλέξιμοι και συμβατοί με τις εγκεκριμένες δαπάνες) (ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 02)
5. Τροποποίηση/μεταβολή εταιρικής ή μετοχικής σύνθεσης. (ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 05)

6. Τροποποίηση χρηματοδοτικού σχήματος που αφορά τρόπο κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής (ΚΩΔ ΟΠΣΚΕ 10)

Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ.

Σημειώνεται ότι τα είδη τροποποιήσεων που έχουν χαρακτηριστεί ως ήσσονος (παρ. 11.1) είναι διαθέσιμα και δύναται να συμπεριληφθούν σε ένα αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας.

11.2.1. Τροποποίηση δικαιούχου λόγω αλλαγής ΑΦΜ

Πρόκειται για τροποποιήσεις δικαιούχου λόγω αλλαγής ΑΦΜ, λόγω μετατροπής, συγχώνευσης ή διάσπασης. Εξετάζονται και γίνονται αποδεκτές υπό τους εξής όρους:

- Πρόθεση ολοκλήρωσης της επένδυσης από το νέο δικαιούχο.
- Καθολική διαδοχή του δικαιούχου από το νέο, ως προς όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις του ή, σε περίπτωση διάσπασης, κατ' ελάχιστον ως προς αυτές που απορρέουν από την απόφαση έγκρισης
- Τήρηση των όρων/προϋποθέσεων ένταξης της πρόσκλησης.
- Να μην προκύπτει θέμα σώρευσης ή υπέρβασης της έντασης ενίσχυσης του χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων ή άλλου άρθρου του ΓΑΚ.
- Να μη μεταβάλλονται οι όροι και οι προϋποθέσεις ένταξης.
- Να μην αλλοιώνεται ο χαρακτήρας της επένδυσης (μεταξύ άλλων εναίαο επενδυτικό έργο).
- Να πληρούται ο χαρακτήρας κινήτρου και η επένδυση να εξακολουθεί να συνιστά αρχική επένδυση.

11.2.2. Τροποποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ)

Αίτημα τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου υποβάλλεται σε περίπτωση:

1. μεταφοράς προϋπολογισμού μεταξύ επιλέξιμων δαπανών διαφορετικών κατηγοριών/υποκατηγοριών ή/και
2. προσθήκης νέας κατηγορίας/υποκατηγορίας ενισχυόμενης δαπάνης ή/και
3. μείωσης/μη υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου, σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού, μεγαλύτερης του 10% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης ή/και
4. μεταβολής των παγίων στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, σε περίπτωση επενδυτικού σχεδίου με χαρακτήρα αρχικής επένδυσης τη διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν.

Τα αιτήματα τροποποίησης ΦΟΑ υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής της επένδυσης **και το αργότερο έως την τυπική ημερομηνία λήξης του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, διαφορετικά απορρίπτονται χωρίς εξέταση.**

Επιτρέπονται **έως δύο (2) εγκεκριμένες τροποποιήσεις ΦΟΑ** υπό τις εξής προϋποθέσεις:

- δεν αλλοιώνεται ο χαρακτήρας της επένδυσης και εξακολουθεί να πληρούται ο όρος αρχικής επένδυσης.
- δεν αυξάνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου, η εγκεκριμένη επιχορήγηση (δημόσια δαπάνη) και το ποσοστό επιχορήγησης,
- δεν μειώνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου κάτω από το όριο των 5.000.000 €,
- δεν τροποποιούνται στοιχεία του φυσικού αντικειμένου, τα οποία επηρεάζουν τη φύση και τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου και τους όρους και τις προϋποθέσεις για την ένταξη του έργου στο πρόγραμμα,
- τηρούνται οι περιορισμοί στις κατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών, όπου αυτοί προβλέπονται,
- δεν επηρεάζονται/μεταβάλλονται μεγέθη που οδηγούν σε μείωση της βαθμολογίας που έλαβε η επιχείρηση κατά την ένταξη, με αποτέλεσμα είτε να πέφτει κάτω από την βάση εισαγωγής (65) είτε κάτω από την βαθμολογία του τελευταίου εγκεκριμένου έργου στον πίνακα κατάταξης.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο έχει εγκριθεί με χαρακτήρα αρχικής επένδυσης τη διαφοροποίηση της παραγωγής μιας εγκατάστασης σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν, οι επιλέξιμες δαπάνες που ενισχύονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του Καν. ΕΕ 651/20014 να συνεχίζουν να υπερβαίνουν κατά τουλάχιστον 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της έναρξης των εργασιών. Για τον λόγο αυτό επισυνάπτεται το μητρώο παγίων με τα στοιχεία ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται.

Διαφοροποιήσεις σε δαπάνες για τις οποίες τεκμηριώνεται από τον δικαιούχο, <u>σωρευτικά</u> ότι:

- εξυπηρετούν καλύτερα τις ανάγκες της επένδυσης,
- υλοποιούνται στον ίδιο τόπο υλοποίησης,
- εντάσσονται στην ίδια υποκατηγορία δαπανών,
- υπακούουν στους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών της υποκατηγορίας,
- δεν ξεπερνούν το εγκεκριμένο συνολικό κόστος της υποκατηγορίας δαπάνης που αφορούν,
- τηρούνται οι περιορισμοί στις υποκατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών, όπου αυτοί προβλέπονται,

δεν θεωρείται ότι συνιστούν τροποποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

11.2.3.Τροποποίηση τόπου εγκατάστασης της επένδυσης

Αίτημα τροποποίησης τόπου εγκατάστασης δύναται να εγκριθεί, εφόσον:

- ο τόπος εγκατάστασης διατηρηθεί εντός της Χωρικής Ενότητας Εδαφικού Σχεδίου Δίκαιης Μετάβασης στην οποία εγκρίθηκε
- τεκμηριώνεται από τον δικαιούχο η σκοπιμότητα του αιτήματος
- δεν αλλοιώνεται ο χαρακτήρας της επένδυσης και συνιστά αρχική επένδυση, σύμφωνα με τον οποίο κρίθηκε ως επιλέξιμη η Πράξη για ενίσχυση σύμφωνα με τον Καν. ΕΕ 651/2014 στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης. Προς τούτο προσκομίζεται αναλυτική έκθεση από αρμόδιο μηχανικό, στην οποία θα τεκμηριώνεται με στοιχεία η μη αλλοίωση του χαρακτήρα αρχικής επένδυσης (με αναφορά, κατά περίπτωση, στα στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου που τεκμηριώνουν την αρχική επένδυση π.χ. στη δυναμικότητα της μονάδας, στα στοιχεία ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται, κλπ).
- τεκμηριώνεται η άμεση διαθεσιμότητα του χώρου εγκατάστασης. Προκειμένου να τεκμηριώνεται η διαθεσιμότητα του χώρου εγκατάστασης προσκομίζονται κατά περίπτωση:
    - Για εγκατάσταση σε ιδιόκτητο χώρο της επιχείρησης εξετάζεται αν έχει υποβληθεί ο τίτλος κυριότητας του τόπου εγκατάστασης με βεβαίωση μεταγραφής,
    - Για εγκατάσταση σε μη ιδιόκτητο χώρο της επιχείρησης εξετάζεται αν έχει υποβληθεί η σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην αρμόδια ΔΟΥ.

11.2.4. Τροποποίηση ΚΑΔ επένδυσης

Τροποποιήσεις για αλλαγή ΚΑΔ επένδυσης (προσθήκη/ αφαίρεση) δύναται να εγκριθούν, εφόσον:

- Δεν αλλοιώνει τον χαρακτήρα αρχικής, επένδυσης όπως αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε και η βαθμολογία παραμένει μεγαλύτερη της βάσης ένταξης
- Ο/ Οι νέοι ΚΑΔ επένδυσης είναι συμβατός/οι με τις εγκεκριμένες δαπάνες, και ανήκει/ουν στους επιλέξιμους ΚΑΔ της δράσης.

11.2.5. Τροποποίηση/μεταβολή εταιρικής ή μετοχικής σύνθεσης

Αιτήματα τροποποίησης εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης του φορέα της επένδυσης κατά τη διάρκεια υλοποίησης γίνονται αποδεκτά, υπό τους εξής όρους:

i. Παραμένει σταθερό και **δεν μεταβάλλεται τουλάχιστον το 51% της αρχικά εγκεκριμένης μετοχικής/εταιρικής σύνθεσης** του φορέα της επένδυσης, δηλαδή οι μετοχές/τα εταιρικά μερίδια που μεταβιβάζονται δεν δύναται να ξεπερνούν το 49%. Σημειώνεται ότι η τήρηση της ανωτέρω προϋπόθεσης εξετάζεται σε κάθε αίτημα τροποποίησης εταιρικής/μετοχικής

σύνθεσης, σε σχέση με την αρχικά εγκεκριμένη (στο πλαίσιο της αξιολόγησης) εταιρική/μετοχική σύνθεση του φορέα της επένδυσης.

ii. Η επαναξιολόγηση βάσει της νέας εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης δεν οδηγεί σε μείωση της βαθμολογίας που έλαβε η επιχείρηση κατά την ένταξη, με αποτέλεσμα είτε να πέφτει κάτω από την βάση εισαγωγής (65) είτε κάτω από την βαθμολογία του τελευταίου εγκεκριμένου έργου στον πίνακα κατάταξης

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που πραγματοποιηθεί τροποποίηση στο διάστημα από την υποβολή της πρότασης έως και την έκδοση της απόφαση έγκρισης, πέρα από τα παραπάνω, εξετάζεται εξ' αρχής και η τήρηση του συνόλου των όρων ένταξης.

11.2.6. Τροποποίηση χρηματοδοτικού σχήματος που αφορά τρόπο κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής

Πρόκειται για τροποποιήσεις προσθήκης/αφαίρεσης/μεταβολής τραπεζικού δανεισμού από το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης.

Εξετάζονται και γίνονται αποδεκτές υπό τον όρο ότι η οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης για τις δαπάνες που επιχορηγούνται βάσει του άρθρου 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον 25% μέσω ιδίων πόρων ή μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής στήριξης.

11.3. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Τροποποιήσεις ως ανωτέρω εξετάζονται από τον ΕΦ και, κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων ή διευκρινίσεων, εγκρίνονται ή απορρίπτονται και συντάσσεται η σχετική έκθεση στο ΟΠΣΚΕ.

Εξαιρούνται:

1. τροποποιήσεις που διαφοροποιούν ουσιωδώς τα κριτήρια επιλεξιμότητας του επενδυτικού σχεδίου και δύνανται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου,
2. τροποποιήσεις ΦΟΑ στα οποία περιλαμβάνεται η μείωση/μη υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού, **σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης,**
3. τροποποιήσεις που δεν δύναται να περιληφθούν στα αναφερόμενα ανωτέρω.

Αυτές, με σχετική εισήγηση του ΕΦΕΠΑΕ, προσκομίζονται στη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» (ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ) προκειμένου η τελευταία να γνωμοδοτήσει και στη συνέχεια (κατόπιν των σχετικών εισηγήσεων) να εκδώσει απόφαση το αρμόδιο αποφασιστικό όργανο (σύμφωνα με τον ν. 4914/2022) και να προωθηθεί στον ΕΦΕΠΑΕ προκειμένου να αποτυπωθεί αυτή στο ΟΠΣΚΕ.

Σε κάθε περίπτωση, το πόρισμα της αξιολόγησης κοινοποιείται στο δικαιούχο με την αποστολή της σχετικής έκθεσης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της τροποποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις, **ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ**, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση τους. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του αποτελέσματος της αξιολόγησης.Σημειώνεται ότι σε περίπτωση αποδοχής του αποτελέσματος αξιολόγησης τροποποίησης ο δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.**

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται, αν απαιτείται, το τεχνικό παράρτημα της πράξης και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει).
Το Αίτημα Τροποποίησης, η Έκθεση Αξιολόγησης και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης

12. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η ολοκλήρωση και παραλαβή έργου για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο, τηρούμενων των όρων του παρόντος Οδηγού, γίνεται από τον ΕΦ.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι:

- Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο και λειτουργικό σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τους όρους ένταξης.

- Το υλοποιηθέν και πιστοποιηθέν Οικονομικό Αντικείμενο να είναι μεγαλύτερο ή ίσο των 5.000.000€.
- Η πιστοποίηση της καταβολής της ίδιας συμμετοχής.
- Η ύπαρξη κατάλληλου εγγράφου αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ενισχυόμενη, στο πλαίσιο της υλοποιηθείσας επένδυσης δραστηριότητά (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.).
- Η ύπαρξη υποδομών ελαχιστοποίησης των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία
- Η δημιουργία των νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας που απαιτούνται α) για την τήρηση της τυπικής προϋπόθεσης αύξησης της απασχόλησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ενότητα 4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» και β) για τη διατήρηση αμετάβλητου του βαθμού που τυχόν έλαβε ο δικαιούχος στο βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης Ε «Νέες Θέσεις Εργασίας», οι οποίες θα είναι πρόσθετες των ΕΜΕ της επιχείρησης, που αυτή διέθετε κατά το 12μηνο που προηγείτο του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
- Η τήρηση των υποχρεώσεων που αναφέρονται στο Κεφάλαιο 13.1

Επισημαίνονται τα εξής:

1. Σε περίπτωση που κατά την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου δεν είναι διαθέσιμο το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης, το έργο παραλαμβάνεται με την προσκόμιση, κατ' ελάχιστον, της υποβληθείσας στον αρμόδιο φορέα αίτησης έκδοσης εγγράφου αδειοδότησης. Το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης είναι υποχρεωτικό να υποβληθεί από το δικαιούχο στον ΕΦ το αργότερο μέχρι και έξι (6) μήνες από την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου. Ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εμπρόθεσμα τον ΕΦΕΠΑΕ τόσο για την έκδοση της άδειας λειτουργίας όσο και για πιθανές εμπλοκές ή καθυστερήσεις στη διαδικασία έκδοσής της.
2. Σε περίπτωση κατά την οποία η μη πιστοποίηση του φυσικού αντικειμένου κάποιας δαπάνης οδηγεί σε απώλεια του χαρακτήρα ενός επενδυτικού σχεδίου αρχικής επένδυσης, απεντάσσεται ολόκληρο το επενδυτικό σχέδιο και οι ενισχύσεις που έχουν καταβληθεί ανακτώνται πλήρως.
3. Με την ολοκλήρωση της επένδυσης, η δημιουργία των πρόσθετων θέσεων εργασίας τεκμηριώνεται με προσκόμιση δικαιολογητικών υφιστάμενων και νέων εργαζομένων και ο υπολογισμός τους σε ΕΜΕ γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τα εν ισχύ εβδομαδιαία προγράμματα εργασίας τους, με την παραδοχή ότι αυτά θα διατηρηθούν ως έχουν. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν δημιουργήθηκαν όλες οι απαιτούμενες νέες θέσεις εργασίας, **η δημόσια επιχορήγηση θα μειώνεται όσο χρειαστεί, ώστε να τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις της πρόσκλησης** (βλ. Παράρτημα XIII: ΑΥΞΗΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ).
4. Για να κριθεί το έργο ως ολοκληρωμένο και λειτουργικό, απαιτείται να έχουν τεθεί σε παραγωγική λειτουργία ο εξοπλισμός και το λογισμικό και να έχουν ενσωματωθεί στην παραγωγική διαδικασία

ή/και στις επιχειρησιακές λειτουργίες της επιχείρησης. Γι' αυτόν τον λόγο, δύναται να ζητηθεί από το όργανο ελέγχου υλικό τεκμηρίωσης, ανάλογα με το είδος της επένδυσης, το οποίο να αποδεικνύει τον ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα του υλοποιηθέντος έργου.

5. Με την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης, η επέκταση της δυναμικότητας δύναται να τεκμηριώνεται μέσω της υποβολής σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης από αρμόδιο Μηχανικό.
6. Με την ολοκλήρωση της επένδυσης, η δημιουργία των νέων θέσεων εργασίας τεκμηριώνεται με προσκόμιση δικαιολογητικών πρόσληψης νέων εργαζομένων
7. Ο ΕΦ υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων. Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των άνω προϋποθέσεων, ο ΕΦ προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο μέτρων.

Μετά την προσκόμιση των δικαιολογητικών τεκμηρίωσης νόμιμης λειτουργίας (ή αίτησης έκδοσης αυτών), τη σύνταξη της Τελικής Έκθεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης της Πράξης, την οριστική παραλαβή και αποπληρωμή, εκδίδεται η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης.

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της Πράξης.
- Βεβαιώνεται η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών της Πράξης.
- Αποτυπώνεται το συνολικό καταβληθέν ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης.
- Βεβαιώνεται η έκδοση των αδειών που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο περί αδειοδότησης.
- Βεβαιώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του Δικαιούχου που τέθηκαν στην απόφαση Ένταξης (π.χ. αύξηση απασχόλησης, δημοσιότητα ή/και ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία).
- Βεβαιώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ/ΕΦ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.).
- Ορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης των Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων του Δικαιούχου.

Η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης κοινοποιείται στον δικαιούχο μέσω του ΟΠΣΚΕ, με την αποστολή της μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την

εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

13. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Κατά το διάστημα υλοποίησης του έργου τους και για πέντε (5) έτη μετά την τελική πληρωμή της δημόσιας χρηματοδότησής, οι Δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πράξη προς την ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ/τον ΕΦ με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων.

Οι Δικαιούχοι ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση/αποτίμηση της δράσης στην οποία συμμετείχαν και στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτήθηκαν παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για τους ανωτέρω σκοπούς, πραγματοποιείται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679. Επίσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τα φυσικά πρόσωπα - υποκείμενα των δεδομένων- διατηρούν τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης, τα δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη), το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων, το δικαίωμα εναντίωσης και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (www.dpa.gr).

13.1. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Οι Δικαιούχοι των οποίων επενδύσεις θα υπαχθούν στη παρούσα Δράση κρατικής ενίσχυσης, μετά την ένταξή τους και μέχρι και την έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης της πράξης τους, οφείλουν να τηρούν τους όρους της απόφασης ένταξης και τις εφαρμοζόμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου.

Ειδικότερα οι Δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τουλάχιστον τις παρακάτω ενδεικτικά αναφερόμενες υποχρεώσεις:

i. να τηρούν τους όρους της χρηματοδότησης και της παρούσας πρόσκλησης,

ii. να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης και της εκμετάλλευσης της λειτουργίας της,

iii. να μην μεταβιβάζουν για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα, ανάλογης αξίας και τουλάχιστον ισοδυνάμου αποτελέσματος, ώστε να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση των στόχων της επένδυσης (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ),

iv. να παρέχουν στοιχεία για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της ενισχυθείσας επένδυσης,

v. να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά στην πρόσβαση από άτομα με αναπηρίες, στην ισότητα των φύλων, να λαμβάνουν υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του Κανονισμού 1060/2021,

vi. να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΚΕ,

vii. να τηρούν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, καθώς και να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις πραγματικές δαπάνες που δηλώνονται στον Ενδιάμεσο Φορέα ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση,

viii. να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης τους και για όσο χρόνο υποχρεούνται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στον ΕΦΕΠΑΕ, στην ΕΥΔΑΜ, την Αρχή Πιστοποίησης, στην Αρχή Ελέγχου, στην Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ix. έως την τελική πιστοποίηση, να δημιουργήσουν τον απαιτούμενο αριθμό νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας α) για την τήρηση της τυπικής προϋπόθεσης αύξησης της απασχόλησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ενότητα 4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» και β) για τη διατήρηση αμετάβλητου του βαθμού που τυχόν έλαβε ο δικαιούχος στο βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης Ε «Νέες Θέσεις Εργασίας», οι οποίες θα είναι πρόσθετες αυτών που διέθεταν το τελευταίο 12μηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (βλ. Παράρτημα XIII: ΑΥΞΗΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ),

x. να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν

τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί,

xi. να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και το παράρτημα IX του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:

- να παρέχουν στον επίσημο ιστότοπο που διατηρούν, εάν διατηρούν, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης, σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και επισημαίνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση.
- να παρέχουν δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση, κατά τρόπο εμφανή, επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες.
- να αναρτούν ανθεκτικές πλάκες ή πινακίδες ευδιάκριτες στο κοινό, οι οποίες παρουσιάζουν το έμβλημα της Ένωσης σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο παράρτημα IX του Κανονισμού 1060/2021, αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση των πράξεων που περιλαμβάνει φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί.
- να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία ή/και ο ΕΦ, στις διαδικτυακές πύλες www. eydam.gr, www.espa.gr, www.efepae.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο αναφέρονται: η επωνυμία του δικαιούχου, ο τίτλος, ο σκοπός και τα επιτεύγματα της πράξης, η ημερομηνία έναρξης και η ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης, το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης, η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωντοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα, ο τύπος της παρέμβασης για την πράξη.
- **για πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 10.000.000€:** να διοργανώνουν εκδηλώσεις ή δραστηριότητες επικοινωνίας, όπως κρίνεται σκόπιμο, με τη συμμετοχή της Επιτροπής και της αρμόδιας διαχειριστικής αρχής σε εύθετο χρόνο.

Αναλυτικές οδηγίες για τις υποχρεώσεων των δικαιούχων των έργων ως προς την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως αυτές προκύπτουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, μπορείτε να βρείτε στον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027 εδώ.

xii. να μην μεταβάλουν τον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης εκτός της περιοχής (χωρικής ενότητας) ΕΣΔΙΜ στην οποία χορηγήθηκε η ενίσχυση,

xiii. να μην μεταβάλουν την νομική τους μορφή ή/και την εταιρική/μετοχική τους σύνθεση με τρόπο που να επηρεάζει την επιλεξιμότητα και τα κριτήρια ένταξης του επενδυτικού τους σχεδίου, χωρίς προηγούμενη έγκριση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 11 «Διαδικασία Τροποποιήσεων»,

xiv. να γνωστοποιούν στον ΕΦΕΠΑΕ κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας,

xv. να παρακολουθούν ανελλιπώς την ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλωθεί στα στοιχεία επικοινωνίας του δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ,

xvi. να μην διακόπτουν την υλοποίηση και λειτουργία της ενισχυθείσας επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ),

xvii. να μην συστεγάζονται κατά τρόπο που θα επέτρεπε τη χρήση των παγίων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από την άλλη επιχείρηση,

xviii. να τηρούν και να ενημερώνουν το φάκελο της πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα και παραστατικά σχετικά με τις δαπάνες για διάστημα δέκα (10) ετών από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης, ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της Πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

13.2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ)

Ο Δικαιούχος, πέραν των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης, υποχρεούται για πέντε (5) έτη μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης, σε εφαρμογή του άρθρου 65 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2021 και των όρων της απόφασης ένταξης, στα ακόλουθα:

α) να μην προβεί σε παύση ή μεταφορά της παραγωγικής δραστηριότητας της ενισχυθείσας επένδυσης εκτός της περιοχής (χωρικής ενότητας) του Εδαφικού Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση,

β) να μην προβεί σε αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στοιχείου της επένδυσης, η οποία να παρέχει σε μια επιχείρηση αδικαιολόγητο πλεονέκτημα,

γ) να μην προβεί σε ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της χρηματοδότησης,

δ) να μην μεταβιβάσει για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα, ανάλογης αξίας και τουλάχιστον ισοδυνάμου αποτελέσματος, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση των στόχων της επένδυσης, (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ),

ε) σε περίπτωση που η επένδυση περιλαμβάνει δαπάνες χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού (leasing), να αποκτήσει την κυριότητά του με τη λήξη της οικείας σύμβασης,

στ) να μην εκμισθώνει μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης και της εκμετάλλευσης της λειτουργίας της,

ζ) να λειτουργεί πραγματικά (ενδεικτικά αναφέρονται: απαιτούμενες άδειες, εγκατεστημένος εξοπλισμός, παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών, υποβολή φορολογικών δηλώσεων κτλ),

η) να αποδέχεται όλους τους προβλεπόμενους από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ 2021-2027 επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να παρέχει σε αυτά όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που ζητούνται,

θ) να διατηρεί όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και το παράρτημα IX του Κανονισμού 1060/2021, όπως περιεγράφηκαν στην παραπάνω ενότητα 13.1.

Η επένδυση διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή για τουλάχιστον πέντε έτη, ή τρία έτη για τις ΜΜΕ, μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης. Αυτό δεν εμποδίζει την αντικατάσταση μονάδας παραγωγής ή εξοπλισμού που κατέστησαν παρωχημένα ή υπέστησαν βλάβες κατά την περίοδο αυτή, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή για την ελάχιστη απαιτούμενη περίοδο. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται ολική δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις

Επιπλέον, ο δικαιούχος, για πέντε (5) έτη μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης, οφείλει να διατηρήσει τις ΕΜΕ μισθωτής εργασίας, βάσει των οποίων το έργο κρίθηκε παραληφθέν (ΕΜΕ μισθωτής εργασίας που διέθετε κατά το 12μηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, προσαυξημένες με τις ΕΜΕ που δημιουργήθηκαν από την τήρηση των όρων της πρόσκλησης και της ένταξης της πράξης).

Σε περίπτωση παράβασης του όρου διατήρησης των ΕΜΕ και ανάλογα με το είδος και το μέγεθος της παράβασης, επιστρέφεται μέρος ή το σύνολο της ενίσχυσης που έλαβε ο δικαιούχος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα XII: ΑΥΞΗΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ).

Για τον έλεγχο των μακροχρονίων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος της ενίσχυσης, πρέπει να αποστέλλει στην ΕΥΔΑΜ/ ΕΦ όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται να υποβληθούν εγγράφως ή μέσω ΟΠΣΚΕ από αυτήν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών επιβάλλεται επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

13.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που έχει ο Δικαιούχος μετά την ολοκλήρωση της Πράξης, πραγματοποιείται με ευθύνη της ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ ή του ΕΦ, λαμβάνοντας υπόψη τις διαδικασίες που καθορίζονται στο ΣΔΕ.

Η παρακολούθηση διενεργείται ετησίως, με την υποβολή στοιχείων από τους φορείς των επενδυτικών σχεδίων ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ, εντός δύο (2) μηνών από την ηλεκτρονική ειδοποίηση που θα λάβουν από τη ΔΑ/ΕΦ. Τα στοιχεία που υποβάλλονται αφορούν στα εξής:

α) τεκμηρίωση της νόμιμης και παραγωγικής λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης, εντός της περιοχής της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση

β) τεκμηρίωση των θέσεων απασχόλησης,

γ) τεκμηρίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων,

δ) τεκμηρίωση τήρησης όλων των μέτρων πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και το παράρτημα IX του Κανονισμού 1060/2021,

ε) έκθεση ορκωτού ελεγκτή λογιστή από το Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4449/2017 (Α΄ 171), στην οποία πιστοποιείται η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων.

Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των Δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση και όπου είναι δυνατόν μπορεί να γίνεται και χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων (π.χ. πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ, ΓΕ.ΜΗ. κλπ.).

Η ΔΑ/ Ο ΕΦ καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα διοικητικών επαληθεύσεων και ενημερώνει ηλεκτρονικά τους Δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Με την ολοκλήρωση της διοικητικής επαλήθευσης των Πράξεων του ετήσιου Προγράμματος, η ΔΑ/ο ΕΦ επιλέγει δείγμα πράξεων για τις οποίες η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων θα επαληθευτεί και επιτοπίως. Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν του ΕΦ και της ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΔΑ ΕΣΠΑ

ΔΑΜ έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση έκαστου έργου.

Τα αποτελέσματα της διοικητικής ή/ και επιτόπιας επαλήθευσης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων αποτυπώνονται στο Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων, το οποίο αποτελεί τυποποιημένο έντυπο που παράγεται από το ΟΠΣΚΕ, ενώ ενημερώνεται το ΟΠΣ. Στο Έντυπο δύναται να περιλαμβάνονται και τυχόν συστάσεις που βασίζονται σε σαφή και τεκμηριωμένη ανάλυση των εντοπισμένων προβλημάτων και των συνεπειών τους.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως.

Για παραβάσεις που διαπιστώνονται:

α) λόγω μη συμμόρφωσης με την υποχρέωση διατήρησης της λειτουργίας της επιχειρηματικής δραστηριότητας της ενισχυθείσας επιχείρησης, της παραγωγικής λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης, καθώς και της διατήρησης των χρηματοδοτούμενων παγίων, επιβάλλεται ολική δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις,

β) λόγω μη συμμόρφωσης με τον όρο διατήρησης των ΕΜΕ, το ύψος της δημοσιονομικής διόρθωσης και τα προς ανάκτηση ποσά θα υπολογίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα XIII: ΑΥΞΗΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ),

γ) λόγω μη τήρησης των λοιπών μακροχρόνιων υποχρεώσεων, το ύψος της δημοσιονομικής διόρθωσης και τα προς ανάκτηση ποσά θα είναι αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Η ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ / Ο ΕΦ κοινοποιεί το Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων στο Δικαιούχο, μέσω του ΟΠΣΚΕ ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή του, προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις. Ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επόμενη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων.

Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από τη ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ/ ΕΦ (το όργανο επαλήθευσης και το όργανο έγκρισής του) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που

διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή, το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των, το Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων οριστικοποιείται.

Όταν το οριστικό Έντυπο δεν προτείνει δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, εγκρίνεται από τον/την Προϊστάμενο/μένη του φορέα που διενήργησε την επαλήθευση, καταχωρίζεται στο ΟΠΣΚΕ με παράλληλη ενημέρωση του ΟΠΣ και κοινοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ στον δικαιούχο.

Όταν στο οριστικό Έντυπο προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, αυτή εγκρίνεται από τον Διοικητή της ΕΥΔΑΜ. Με την έγκριση του οριστικού Εντύπου, η ΔΑ/ο ΕΦ συντάσσει στο ΟΠΣ Δελτίο Καταχώρισης Διορθώσεων για το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρηθεί.

Στην περίπτωση αυτή, ο δικαιούχος δύναται να επιστρέψει οικειοθελώς, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την παραλαβή της οριστικής έκθεσης, το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό στον λογαριασμό «ΠΔΕ Αδιάθετα Υπόλοιπα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών» που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, με την αναγραφή του Αναλυτικού Λογαριασμού Εσόδων (ΑΛΕ) δημοσιονομικών διορθώσεων και του ευάριθμου της πράξης. Το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει.

Ο δικαιούχος ενημερώνει τη ΔΑ/ΕΦ για την καταβολή του ποσού, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, με την προσκόμιση σε αυτήν των στοιχείων τεκμηρίωσης του καταβληθέντος ποσού.

Εφόσον δεν επιστραφεί το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό εντός της προθεσμίας, η ΔΑ εισηγείται στον Διοικητή της ΕΥΔΑΜ την έκδοση Απόφασης Δημοσιονομικής Διόρθωσης και Ανάκτησης, η οποία αποτελεί νόμιμο τίτλο βεβαίωσης του χρέους και κοινοποιείται στο Δικαιούχο, στη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και στην Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων», κατά τα προβλεπόμενα στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022.

Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση που στο πλαίσιο της επαλήθευσης, εντοπίζεται παρατυπία που κρίνεται ότι ενέχει ένδειξη απάτης, ενεργοποιείται η καθοριζόμενη από το ΣΔΕ διαδικασία.

Οι ανωτέρω διοικητικές/επιτόπιες επαληθεύσεις και δημοσιονομικές διορθώσεις/ανακτήσεις μετά από επαλήθευση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων, διενεργούνται σύμφωνα προς τη διαδικασία που ορίζεται στην υπ' αρ. 5483/30-1-2023 Κοινή Υπουργική Απόφαση για τις Διαδικασίες Δημοσιονομικών Διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022.

Ο ΕΦ διατηρεί λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί δέκα (10) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων.

14. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679

Ο Δικαιούχος με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης του στο ΟΠΣΚΕ μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων, παρέχει στην ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και στον ΕΦΕΠΑΕ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών, τη ρητή συγκατάθεση του για την νόμιμη επεξεργασία κατ΄ άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα, τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχεται ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής πράξης του.

Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και τον ΕΦΕΠΑΕ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών, αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021-2027 ΕΣΠΑ, διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών, νόμων και κανονιστικών πράξεων, της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης, σε συνδυασμό με την υπ΄αριθμ. C(2022) 3943 final/16-6-2022 Απόφαση της Επιτροπής που αφορά την έγκριση του προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση».

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ, κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης του δικαιούχου, ο οποίος υπέχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, ο Δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής του (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας τους, καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής ορίζονται στην Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης. Η ηλεκτρονική υποβολή θα γίνει στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (https://app.opske.gr/).

2. Η πρόσκληση της Δράσης θα αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔΑΜ www.eydam.gr, του ΕΣΠΑ www.espa.gr και του ΕΦΕΠΑΕ www.efepae.gr, καθώς και των εταίρων του ΕΦΕΠΑΕ με Γεωγραφική Αρμοδιότητα τις περιοχές Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης, συγκεκριμένα α) για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ΚΕΠΑ-ΑΝΕΜ www.kepa-anem.gr β) για τους δήμους της Περιφέρειας Πελοποννήσου Διαχειριστική Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων www.diaxeiristiki.gr.

3. Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται:

- Για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας: ΚΕΠΑ-ΑΝΕΜ: info@kepa-anem.gr / info@e-kepa.gr / 2310480000
- Για τους δήμους της Περιφέρειας Πελοποννήσου: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ: efd@diaxeiristiki.gr / 2610622711

16. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	Ενδεικτικό έντυπο ηλεκτρονικής υποβολής
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	Δικαιολογητικά υποβολής / ένταξης
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	Κριτήρια αξιολόγησης πράξεων
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	Ορισμός ΜΜΕ & Δήλωση μεγέθους
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	Παραδοτέα πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII	Δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII	Ορισμός της προβληματικής επιχείρησης
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX	Πίνακας για τη συμμόρφωση πράξεων με το χάρτη θεμελιώδων δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X	Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI	Τεκμηρίωση κλιματικής ανθεκτικότητας
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII	Περιεχόμενα οικονομοτεχνικής μελέτης
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII	Αύξηση απασχόλησης – Έλεγχος κατά την τελική πιστοποίηση / Έλεγχος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV	Επιλέξιμοι τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV	Οδηγίες καταγραφής και τεκμηρίωσης της ΕΣΕΕ (RIS3)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΡΑΣΗΣ

1.	Γενικά Στοιχεία Αίτησης Χρηματοδότησης

Κωδικός Αίτησης	
Τίτλος Πράξης	
Τίτλος Πράξης (Αγγλικά)	
Κατάσταση Αίτησης	
Ημερομηνία Υποβολής Αίτησης	
Διάρκεια Επενδυτικού Σχεδίου	

2. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

2.	Γενικά Στοιχεία Δικαιούχου

2.1	Γενικά Στοιχεία Δικαιούχου
Κωδικός Δικαιούχου	
ΑΦΜ Δικαιούχου	
Tax Identification Number (T.I.N.)	
ΔΟΥ	
Επωνυμία Δικαιούχου	
Επωνυμία Δικαιούχου (Αγγλικά)	
Διακριτικός Τίτλος Δικαιούχου	
Αριθμός ΓΕΜΗ	
Είδος Φορέα	
Είδος Επιχείρησης	
Είδος Προσώπου	
Ένδειξη Επιτηδευματία	
Νομική Μορφή	
Είδος Βιβλίων	
Ημερομηνία Έναρξης Δραστηριότητας	
Συντονιστής Δικαιούχος	
Κωδικός Κανονισμού	
Περιγραφή Κανονισμού	

2.2	Νόμιμοι Εκπρόσωποι
Όνομα	
Επώνυμο	
ΑΦΜ	
Tax Identification Number (T.I.N)	
Τηλέφωνο	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση	
Θέση στο Φορέα	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	

Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κωδικός	

2.3	**Εγκαταστάσεις**
Τίτλος Εγκατάστασης	
Περιγραφή Εγκατάστασης	
Κατηγορία Εγκατάστασης	
Εγκατάσταση Επένδυσης	
ΔΟΥ	
Κωδικός Κατηγορίας Περιφέρειας	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κωδικός	
Τηλέφωνο	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση	

2.4	**Αναλυτικός Κατάλογος ΚΑΔ ανωτέρω Εγκατάστασης**					
Α/Α	**Κωδικός ΚΑΔ**	**Τύπος ΚΑΔ**	**Μη Ανακτήσιμο ΦΠΑ**	**Ημερομηνία Προσθήκης**	**Αφορά Οδικές**	**ΚΑΔ Επένδυσης**
1		Κύρια/Δευτερεύουσα Δραστηριότητα				
2		Κύρια/Δευτερεύουσα Δραστηριότητα				

2.5	**Στοιχεία Δικαιούχου / Εταίρων / Μεόχων**	
Ποσοστό Συμμετοχής	**Ονοματεπώνυμο ή Επωνυμία**	**Είδος Μετόχου**
		Φυσικό/ Νομικό πρόσωπο
ΜΕΤΟΧΟΣ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ		
Α.Φ.Μ.		
ΤΙΝ (Εκτός Ελλάδος)		
ΤΥΠΟΣ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Α.Δ.Τ./ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ**	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗΣ		

	Δ.Ο.Υ.	
	ΘΕΣΗ ΣΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	ΧΩΡΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ/ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	
	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	
	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
	ΔΗΜΟΣ	
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	
	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ	
	ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	
	e-mail	
	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ	Αφορά μετόχους νομικά πρόσωπα
	Α.Φ.Μ. ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ	Αφορά μετόχους νομικά πρόσωπα
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧ/ΣΗΣ	Αφορά μετόχους νομικά πρόσωπα

2.6	Πραγματικοί Δικαιούχοι	
	Όνομα	
	Επίθετο	
	Ημερομηνία Γέννησης	
	Α.Φ.Μ.	
	Tax Identification Number (T.I.N)	
	Α.Φ.Μ. Νομικού Προσώπου	

Tax Identification Number (T.I.N) Νομικού Προσώπου	
Είδος Δικαιώματος	• Έλεγχος μέσω ιδιοκτησίας • Δικαίωμα ψήφου • Ανώτερο Διοικητικό Στέλεχος • Άλλα μέσα
Είδος Ελέγχου	• Άμεσος • Έμμεσος • Άμεσος & Έμμεσος
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Ημερομηνία Δήλωσης	

2.7	**Οικονομικά Στοιχεία ***	**Ν-1**	**Ν-2**
	Έτος		
	Φορολογικό Έτος Από		
	Φορολογικό Έτος Έως		
	Αριθμός Δήλωσης		
	Συνολικός Κύκλος Εργασιών (€)		
	Σύνολο Ετήσιου Ισολογισμού (€)		
	Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)		
	Κέρδη Προ Τόκων, Φόρων και Αποσβέσεων (EBITDA)		

*(διαλειτουργικά από ΑΑΔΕ)

2.8	**ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ**	
2.8.1	**Η επιχείρηση είναι Franchise;** *Σε περίπτωση που απαντήσετε ΝΑΙ παρακαλούμε επιβεβαιώστε ότι επισυνάφθηκε η σχετική σύμβαση δικαιόχρησης (franchise), η δήλωση ΜΜΕ υπογεγραμμένη από Ορκωτό Λογιστή, καθώς και τυχόν εκτελεστικές συμβάσεις οι οποίες έχουν συναφθεί δυνάμει της βασικής σύμβασης δικαιόχρησης*	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**

3. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΜΜΕ

Οι καρτέλες της Δήλωσης συμπληρώνονται με τα στοιχεία για κάθε μια από τις συνεργαζόμενες ή / και συνδεδεμένες επιχειρήσεις με την αιτούσα επιχείρηση (δικαιούχος ενίσχυσης) σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ ανεξάρτητα αν περιλαμβάνονται σε ενοποιημένους λογαριασμούς ή όχι.

3	**Ηλεκτρονική Δήλωση ΜμΕ**

3.1	**Στοιχεία Αιτούσας Επιχείρησης**	
	Διαχειριστική Χρήση	
	Επωνυμία	
	ΑΦΜ	
	Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
	Κύκλος Εργασιών	
	Σύνολο Ισολογισμού	
	Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση υπάρχει μεταβολή των στοιχείων της αιτούσας επιχείρησης που επιφέρει αλλαγή μεγέθους	
	Τύπος Επιχείρησης	Ανεξάρτητη Συνεργαζόμενη

	Συνδεδεμένη Συνεργαζόμενη και Συνδεδεμένη
Μέγεθος Επιχείρησης	

3.2	**Στοιχεία Διευθυντικών Στελεχών Αιτούσας Επιχείρησης**
Ονοματεπώνυμο	
Ιδιότητα	
ΑΦΜ	
Tax Identification Number (T.I.N)	

3.3	**Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις** *Πίνακας Εταιρικής Σχέσης Συνεργαζόμενης (καθώς και των συνδεδεμένων αυτής) με την αιτούσα επιχείρηση και των συνεργαζόμενων των συνδεδεμένων της αιτούσας επιχείρησης*
Επωνυμία ή Εταιρική Επωνυμία	
Α.Φ.Μ	
Tax Identification Number (T.I.N.)	
Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
Κύκλος Εργασιών	
Σύνολο Ισολογισμού	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ) Κατ' αναλογία	**(**Αυτόματα υπολογιζόμενο**)**
Κύκλος Εργασιών κατ' αναλογία	**(**Αυτόματα υπολογιζόμενο**)**
Σύνολο Ισολογισμού κατ' αναλογία	**(**Αυτόματα υπολογιζόμενο**)**

3.4	**Στοιχεία Διευθυντικών Στελεχών Συνεργαζόμενων Επιχειρήσεων**
Ονοματεπώνυμο	
Ιδιότητα	
ΑΦΜ	
Tax Identification Number (T.I.N.)	

3.5	**Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις** *Πίνακας Συνδεδεμένης επιχείρησης (καθώς και των συνδεδεμένων αυτής) με την αιτούσα επιχείρηση σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ ανεξάρτητα αν περιλαμβάνονται σε ενοποιημένους λογαριασμούς ή όχι.*
Επωνυμία ή Εταιρική Επωνυμία	
Α.Φ.Μ	
Tax Identification Number (T.I.N.)	
Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
Κύκλος Εργασιών	
Σύνολο Ισολογισμού	
Είστε συνδεδεμένη με άλλη επιχείρηση μέσω διατήρησης μιας εκ των ακολούθων σχέσεων	☞ *μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης*

	☞ *μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης* ☞ *μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας* ☞ *μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης*
Τεκμηρίωση	

3.6	**Στοιχεία Διευθυντικών Στελεχών Συνδεδεμένης Επιχείρησης**
Ονοματεπώνυμο	
Ιδιότητα	
ΑΦΜ	
Tax Identification Number (T.I.N.)	

3.7	**Στοιχεία για τον προσδιορισμό Κατηγορίας Επιχείρησης**	**Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)**	**Κύκλος Εργασιών**	**Σύνολο Ισολογισμού**
Στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης				
Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία όλων των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων				
Άθροισμα στοιχείων όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων				
Σύνολο				

4. Ενισχύσεις Ήσσονος & Μη Ήσσονος

4	**ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΜΜΕ**

Επωνυμία Επιχείρησης	
Α.Φ.Μ	
Tax Identification Number (T.I.N.)	
Αντιγραφή από Δήλωση ΜΜΕ	
Επωνυμία Δικαιούχου Πρότασης	
Επωνυμία Επιχείρησης	

4.2	**Ενισχύσεις De Minimis (Ησσονος Σημασίας) για τις οποίες η Αιτούσα Επιχείρηση και οι Συνδεδεμένες της έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης.**						
Πρόγραμμα/Μέτρο/ Δράση (ή σύμβαση) από το οποίο η επιχείρηση έχει αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης (τρέχον	Αριθμός και ημερομηνία Απόφασης ένταξης / υπαγωγής / σύμβασης ή άλλου	ΑΔΑ Απόφασης Ένταξης/Λήψης του έννομου δικαιώματος ενίσχυσης	Πρόγραμμα/Μέτρο/ Δράση (ή σύμβαση) από το οποίο η επιχείρηση έχει αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης (τρέχον	Αριθμός και ημερομηνία Απόφασης ένταξης / υπαγωγής / σύμβασης ή άλλου εγγράφου	ΑΔΑ Απόφασης Ένταξης/Λήψης του έννομου δικαιώματος ενίσχυσης	Πρόγραμμα/Μέτρο/ Δράση (ή σύμβαση) από το οποίο η επιχείρηση έχει αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης (τρέχον	Αριθμός και ημερομηνία Απόφασης ένταξης / υπαγωγής / σύμβασης ή άλλου εγγράφου από το οποίο τεκμαίρεται η λήψη του έννομου δικαιώματος.

και τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης)	εγγράφου από το οποίο τεκμαίρεται η λήψη του έννομου δικαιώματος.		και τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης)	από το οποίο τεκμαίρεται η λήψη του έννομου δικαιώματος.		και τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης)	

4.3	Ενισχύσεις De Minimis (Ησσονος Σημασίας) για τις οποίες η Αιτούσα Επιχείρηση και οι Συνδεδεμένες της έχουν υποβάλει Αίτηση και είναι σε στάδιο Αξιολόγησης ή Ένταξης.			
Πρόγραμμα/ Μέτρο/ Δράση στο οποίο/α η επιχείρηση έχει υποβάλλει αίτηση λήψης ενίσχυσης και φορέας χορήγησης ενίσχυσης	**Ημ/νία Υποβολής αίτησης λήψης ενίσχυσης**	**Ποσό αιτούμενης δημόσιας χρηματοδότησης**	**Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης**	**ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης.**

5. Στοιχεία Ταυτότητας Επενδυτικού Σχεδίου

5	Στοιχεία Ταυτότητας Επενδυτικού Σχεδίου

5.1	Στοιχεία Υπεύθυνου Έργου
Όνομα	
Επώνυμο	
ΑΦΜ	
Tax Identification Number (T.I.N.)	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
Τηλέφωνο	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση	

5.2	Περιγραφή Συνόλου Επενδυτικού Σχεδίου
Περιγραφή της προτεινόμενης επένδυσης Περιγραφή Φυσικού Αντικειμένου	
Επικοινωνιακή περιγραφή της επένδυσης Σύντομη περιγραφή	
Μεθοδολογία υλοποίησης έργου	
Αναμενόμενα αποτελέσματα	
Στόχοι της επένδυσης	
Δραστηριότητες επικοινωνίας/δημοσιότητας της επένδυσης	

Κρισιμότητα επένδυσης	
Προστιθέμενη αξία επένδυσης	
Τρόποι επίτευξης στόχων επένδυσης	
Αναμενόμενα οφέλη από την επένδυση	

5.3	**Αναλυτικός Πίνακας Δαπανών (Δικαιούχος)**																			
Κανονισμός	**Εγκατάσταση Επένδυσης**	**Κωδικός Κατηγορίας Δαπάνης**	**Κατηγορία Δαπάνης**	**Κωδικός Υποκατηγορίας Δαπάνης**	**Υποκατηγορία Δαπάνης**	**Κωδικός ΚΑΔ**	**Τίτλος Δαπάνης**	**Περιγραφή Δαπάνης**	**Ποσότητα**	**Μονάδα Μέτρησης**	**Τιμή Μονάδας**	**Συνολικό Ποσό χωρίς ΦΠΑ**	**Ποσό ΦΠΑ**	**Συνολικό Ποσό με ΦΠΑ**	**Επιλέξιμη Δαπάνη**	**Επιχορηγούμενη Δαπάνη**	**Μη Επιχορηγούμενη Δαπάνη**	**Ένταση Ενίσχυσης**	**Δημόσια Δαπάνη**	**Ιδιωτική Συμμετοχή**	**Προσφορά - Τεκμηρίωση**

5.4	**Συγκεντρωτικός Πίνακας Δαπανών**		
Κατηγορία δαπάνης	**Συνολικός Επιλέξιμος ΠΥ**	**Επιχορηγούμενος Π/Υ**	**Δημόσια Δαπάνη**
Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Εργαζομένων Με Αναπηρία			
Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων			
Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο			
Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών			
Δαπάνες Λογισμικού			
Δαπάνες Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας			
Σύνολο έργου			

5.5	**Χρηματοδοτικό Σχήμα (Σύνολο Αίτησης)**
Α. Ιδιωτική Συμμετοχή (Α1+Α2)	
Α1. Ίδια Κεφάλαια	
Α2. Δάνεια	
Β. Αιτούμενη Επιχορήγηση (Δημόσια Δαπάνη)	
Γ. Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός	
Δ. Μη Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός	
Συνολικός Επιλέξιμος ΠΥ	
Ποσοστό Ενίσχυσης	

5.6	Αποδεικτικά στοιχεία εξασφάλισης της ιδιωτικής συμμετοχής
Δικαιούχοι	
Α/Α	
Ποσό (€)	
Τρόπος Κάλυψης Ιδιωτικής Συμμετοχής	
Τεκμηρίωση	

5.7	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΔΕΙΕΣ΄Η ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ	
Υπάρχουν για την υλοποίηση της πράξης όλες οι απαιτούμενες άδειες;		NAI/ OXI
Απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης ειδικές άδειες ή εγκρίσεις;		NAI/ OXI
Αριθμός άδειας λειτουργίας ή ισοδυνάμου εγγράφου (ή αίτηση για έκδοση / ανανέωση άδειας λειτουργίας)		
Ημερομηνία έγκρισης		
Ημερομηνία Λήξης		
Εκδούσα αρχή		
Παρατηρήσεις που αφορούν τις άδειες		

5.8	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	
Κωδικός Δείκτη	**Περιγραφή Δείκτη**	**Τιμή Δείκτη**
RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	
RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	
RCO05	Νέες επιχειρήσεις που υποστηρίζονται	
RCR01	Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες	

5.9	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ		
Α/Α	**Περιγραφή Κριτηρίου**	**Τιμή**	**Βαθμός**
	Α. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ		
1	Διαθεσιμότητα χώρου εγκατάστασης		
2	Απαιτήσεις Αδειοδότησης		
	Β. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ		
1	Διαθέσιμα κεφάλαια για το Επενδυτικό Σχέδιο		
	Γ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΡΕΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ		

1	Επαγγελματική εμπειρία εταίρων / μετόχων της επιχείρησης που είναι συναφής με την/τις δραστηριότητα/ες της επένδυσής		
2	Γενική επαγγελματική εμπειρία εταίρων / μετόχων της επιχείρησης		
	Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ		
1	Εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR)		
2	Ικανότητα Αποπληρωμής Τοκοχρεολυσίων Δανείων (ΙΑΤΔ)		
	Ε. ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
1	Αύξηση της Απασχόλησης και ιδίως δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εξαρτημένης εργασίας μετά την υλοποίηση της επένδυσης		
	ΣΤ. ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ		
1	Τομείς προτεραιότητας ΕΣΔΙΜ		

6. ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ	
6.1 ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ (ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ)	
Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για τη δημοσιότητα, την πληροφόρησης και τη διάχυση των αποτελεσμάτων	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων που αφορούν κρατικές ενισχύσεις	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει του εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις κατ το στάδιο της πρόσκλησης**,** της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τους Εθνικούς και Ενωσιακούς Κανόνες κατά την εκτέλεση της πράξης, εξασφαλίζοντας την διαφάνεια, την αποτροπή κάθε διάκρισης, την πρόσβαση από άτομα με αναπηρίες, διασφαλίζοντας την ισότητα των φύλων, και λαμβάνοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών	ΝΑΙ/ΟΧΙ

Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης, και την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 11 και το άρθρο 191 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές και να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
6.2 ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (Μόνο για Επενδυτικά Σχέδια που εντάσσονται στον Καν. ΕΕ 651/2014 (ΓΑΚ))	
Α. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ι ΚΑΝ. ΕΕ 651/2014 Ο δικαιούχος καλείται να απαντήσει με «ΝΑΙ/ ΟΧΙ» στα ακόλουθα πεδία	
Εκκρεμεί κατά της επιχείρησης διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση χορηγούμενη από το ίδιο κράτος μέλος κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν ΝΑΙ, αριθμός απόφασης ανάκτησης και ΑΔΑ:	
Είναι η επιχείρηση προβληματική; Διευκρινίζεται ότι αυτό εξετάζεται τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης όσο και σε επίπεδο ομίλου επιχειρήσεων στον οποίο ανήκει.	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν ΝΑΙ, επεξηγήσεις (προαιρετικά):	
Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί».	Εάν η επιχείρηση απαντήσει ΝΑΙ τότε της ανοίγουν οι 3 επιλογές και διαλέγει την μία.
Η επιχείρηση δραστηριοποιείται και σε μη επιλέξιμους τομείς και μη επιλέξιμες δραστηριότητες από τον Καν. ΕΕ 651/2014 και από τα εφαρμοζόμενα άρθρα στην συγκεκριμένη πρόσκληση;	Εάν ΝΑΙ τότε ενεργοποιείται η από κάτω ερώτηση

Η επιχείρηση δηλώνει ότι εφόσον δραστηριοποιείται και σε μη επιλέξιμους τομείς και μη επιλέξιμες δραστηριότητες από τον Καν. ΕΕ 651/2014, καθώς και από τα εφαρμοζόμενα άρθρα του Καν. ΕΕ 651/2014 στην συγκεκριμένη πρόσκληση, εφαρμόζονται κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης που χορηγείται δυνάμει του κανονισμού Ε.Ε. 651/2014.		
Ο δικαιούχος υποβάλει την αίτηση ενίσχυσης, χωρίς να έχει προβεί σε έναρξη των εργασιών της επένδυσης όπως αυτή ορίζεται στο αρ. 2 παρ. 23 του Καν. ΕΕ 651/2014.		
Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΡΘΡΩΝ 14 ΤΟΥ ΚΑΝ. ΕΕ 651/2014 Ο δικαιούχος καλείται να απαντήσει με «ΝΑΙ/ ΟΧΙ» στα ακόλουθα πεδία. Συγκεκριμένα για τα πεδία Ι έως IV, εφόσον η απάντηση είναι «ΝΑΙ», ο δικαιούχος καλείται να τεκμηριώσει την απάντησή του, αποτυπώνοντας στο αντίστοιχο πεδίο συνοπτική περιγραφή της επένδυσης που περιλαμβάνεται στο επενδυτικό σχέδιο.		
Χαρακτήρας αρχικής επένδυσης (Καν. ΕΕ 651/2014 (ΓΚΑΚ)) **Απαιτείται σχετική τεκμηρίωση για όποιο/α από τα Ι έως IV επιλεγούν**		
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τον χαρακτήρα της αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου όπως αυτός αναλύεται στο παρόν πεδίο	**ΝΑΙ / ΟΧΙ (ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ)**	
Ι. Η επένδυση αφορά σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σε σχέση με τη δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης	**ΝΑΙ / ΟΧΙ (ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ)**	
ΙΙ. Η επένδυση αφορά σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σε σχέση με την επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης	**ΝΑΙ / ΟΧΙ (ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ)**	

III. Η επένδυση αφορά σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σε σχέση με τη διαφοροποίηση της παραγωγής μίας επιχειρηματικής εγκατάστασης σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτή οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν κατά τουλάχιστον 200 % τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της έναρξης των εργασιών (υπολογίζεται επί του συνολικού κόστους των δαπανών που ενισχύονται με αρ.14 του Καν.(ΕΕ)651/2014.	**ΝΑΙ / ΟΧΙ (ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ)**	
IV. Η επένδυση αφορά σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σε σχέση με τη θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας των προϊόντων ή στη συνολική παροχή των υπηρεσιών που αφορά η επένδυση στην εγκατάσταση	**ΝΑΙ / ΟΧΙ (ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ)**	
Ο δικαιούχος καλείται να απαντήσει με «ΝΑΙ/ ΟΧΙ» και να δηλώσει υπεύθυνα τα ακόλουθα σημεία:		
1 Η επένδυση θα διατηρηθεί στην περιοχή για τουλάχιστον πέντε έτη		
2. Τα αποκτώμενα στοιχεία ενεργητικού είναι καινούρια		

3. Δεν έχει πραγματοποιηθεί αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου), σε άλλη ενισχυόμενη επένδυση εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών στον ίδιο νομό.		
Εάν η απάντηση στο προηγούμενο ερώτημα είναι ΟΧΙ αναφέρατε τις αρχικές επενδύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί (σε επίπεδο ομίλου) εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών στον ίδιο νομό.	**Εάν ΟΧΙ στην προηγούμενη ερώτηση συμπληρώστε τον ακόλουθο Πίνακα. Πρέπει να ανοίγει πίνακας με στήλες ΑΦΜ επιχείρησης ομίλου, ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, φορέας χορήγησης της ενίσχυσης, Δράση στην οποία χορηγήθηκε η ενίσχυση, Π/Υ έργου, Ποσό ενίσχυσης κ.λ.π.**	
4.Η συμμετοχή του δικαιούχου ανέρχεται τουλάχιστον στο 25% των επιλέξιμων δαπανών. Για το ποσοστό αυτό, δεν πρέπει να υπάρχει κανενός είδους στοιχειοκρατικής ενίσχυσης.		
5. Ο δικαιούχος επιβεβαιώνει ότι, κατά τα δύο έτη που προηγούνται της αίτησης για ενίσχυση, δεν έχει προβεί σε μετεγκατάσταση στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα		

πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, και δεσμεύεται ότι δεν θα το πράξει εντός μέγιστης περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση.		
6 Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού που θα αποκτηθούν στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, θα πληρούν όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία χορηγείται η ενίσχυση· β) θα θεωρούνται αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού· γ) θα αγοραστούν σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή· δ) θα περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένα με το έργο για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση επί τουλάχιστον τρία έτη.		
Ε. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡ. 33 ΤΟΥ ΚΑΝ. ΕΕ 651/2014 Ο δικαιούχος καλείται να απαντήσει με «ΝΑΙ/ ΟΧΙ» στα ακόλουθα πεδία.		
ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΥΠΟ ΜΟΡΦΗ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΜΙΣΘΟΥ		
Τηρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 33 του Καν. Ε.Ε. 651/2014 • Όταν η πρόσληψη δεν αντιπροσωπεύει καθαρή αύξηση του αριθμού των εργαζομένων της οικείας επιχείρησης, σε σχέση με τον μέσο όρο		

του δωδεκαμήνου που προηγήθηκε, η θέση ή οι θέσεις εργασίας πρέπει να έχουν μείνει κενές λόγω εθελοντικής αποχώρησης, αναπηρίας, συνταξιοδότησης λόγω ηλικίας, εθελοντικής μείωσης του χρόνου εργασίας ή νόμιμης απόλυσης για πειθαρχικούς λόγους και όχι λόγω κατάργησης των θέσεων εργασίας • Εκτός από την περίπτωση νόμιμης απόλυσης για πειθαρχικούς λόγους, οι εργαζόμενοι με αναπηρία δικαιούνται να απασχοληθούν σε συνεχή βάση για την ελάχιστη περίοδο που προβλέπεται στην οικεία εθνική νομοθεσία ή στις ενδεχόμενες συλλογικές συμβάσεις που είναι νομικά δεσμευτικές για την επιχείρηση και διέπουν τις συμβάσεις εργασίας.		
ΣΤ. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡ. 41 ΤΟΥ ΚΑΝ. ΕΕ 651/2014 Ο δικαιούχος καλείται να απαντήσει με «ΝΑΙ/ ΟΧΙ» στα ακόλουθα πεδία.		
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ		
Τηρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 41 του Καν. Ε.Ε. 651/2014 Οι επενδυτικές ενισχύσεις για έργα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας χορηγούνται σε συνδυασμένα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αποθήκευσης (μη συνδεδεμένα με τον μετρητή), όταν αμφότερα τα στοιχεία αποτελούν συνιστώσες μιας ενιαίας επένδυσης ή όταν η αποθήκευση συνδέεται με υφιστάμενη εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Η συνιστώσα της αποθήκευσης απορροφά τουλάχιστον το 75 % της ενέργειάς της από άμεσα συνδεδεμένη εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σε ετήσια βάση.΄		

Όλες οι επενδυτικές συνιστώσες (παραγωγή και αποθήκευση) θεωρούνται ότι αποτελούν ένα ενιαίο ολοκληρωμένο έργο για σκοπούς επαλήθευσης της συμμόρφωσης με τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 4 του ΓΑΚ Οι ίδιοι κανόνες ισχύουν για την αποθήκευση θερμότητας που συνδέεται άμεσα με εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές		

6.3	ΑΠΟΔΟΧΗ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ

- Όλα τα δηλούμενα στην ηλεκτρονική αίτηση χρηματοδότησης που θα υποβληθεί μέσω του ΟΠΣΚΕ για τη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης», καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που τη συνοδεύουν είναι ακριβή και αληθή.
- Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές.
- Έχω λάβει σαφή και πλήρη γνώση του περιεχομένου της πρόσκλησης της Δράσης.
- Η επιχείρηση έχει υποβάλλει μόνο μία πρόταση στην παρούσα Δράση ως δικαιούχος.
- Η επιχείρηση δε συμμετέχει σε παραπάνω από ένα (1) επενδυτικό σχέδιο που να αφορά υπό σύσταση επιχείρηση.
- Η επιχείρηση τηρεί ή θα τηρήσει από τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου διπλογραφικό λογιστικό σύστημα.
- Η επιχείρηση θα δραστηριοποιηθεί στον/στους επιλέξιμους ΚΑΔ επένδυσης έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της επιχορήγησης.
- Το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου και οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στην συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης:
    - δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους,
    - εφόσον εγκριθούν και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
- Εξαιρούνται οι αιτήσεις / εγκρίσεις χρηματοδότησης που αφορούν χρηματοδοτικά προϊόντα (δάνεια ή εγγυήσεις) που υλοποιούνται με εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, τα οποία δύνανται

συμπληρωματικά να χρηματοδοτούν το ίδιο επενδυτικό σχέδιο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν οδηγούν σε υπέρβαση των μέγιστων ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στον Καν. ΕΕ 651/2014, όπως ισχύει.

- Δεν έχει πραγματοποιηθεί έναρξη φυσικού ή οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου (όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο 23 του ΓΑΚ) πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
- Η ημερομηνία έναρξης του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου θα είναι μεταγενέστερη των τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης οποιασδήποτε άλλης ενισχυόμενης αρχικής επένδυσης του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου) για την ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα, στην ίδια περιφέρεια επιπέδου 3 της ονοματολογίας εδαφικών στατιστικών μονάδων ανεξαρτήτως καθεστώτος ενίσχυσης. Σε διαφορετική περίπτωση γνωρίζω ότι τα επενδυτικά σχέδια θεωρούνται ως ένα ενιαίο σχέδιο και σε περίπτωση που αθροιστικά το επιλέξιμο κόστος τους υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια ευρώ (50.000.000 €) το συνολικό ποσό της ενίσχυσης δεν δύναται να υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης για μεγάλα επενδυτικά έργα. Για το λόγο αυτό παραθέτω τα κάτωθι στοιχεία των υπολοίπων επενδυτικών σχεδίων που εμπίπτουν στον ανωτέρω περιορισμό της τριετίας:
- Ενδεικτικά αναφέρονται για κάθε επενδυτικό σχέδιο:
    - Περιοχή υλοποίησης κατά NUTS 3
    - Επωνυμία και ΑΦΜ επιχείρησης
    - Αρ πρωτ/λου και ημ/νία Αίτησης:
    - Αρ πρωτ/λου και ημ/νία Ένταξης
    - Ημερομηνία έναρξης εργασιών:
    - αρ πρωτ/λου και ημ/νία Απ. Ολοκλήρωσης:
    - Συνολικό επιλέξιμο κόστος επενδυτικού σχεδίου και συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο (βάσει είτε της υποβληθείσας αίτησης, είτε της τελευταίας τροποποιημένης απόφασης ένταξης, είτε της απόφασης ολοκλήρωσης (παρατίθενται τα στοιχεία ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται το επενδυτικό σχέδιο).
- Υποβάλλω τα ανωτέρω στοιχεία για τα επενδυτικά σχέδια αρχικής επένδυσης που έχουν ήδη ενταχθεί προς ενίσχυση ή για τα οποία έχουν υποβληθεί αιτήσεις, για λογαριασμό του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και των συνεργαζόμενων ή/και συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.
- Το 25% τουλάχιστον του κόστους των επιλέξιμων δαπανών που επιχορηγούνται βάσει του άρθρου 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 θα καλυφθεί μέσω ιδίων κεφαλαίων ή εξωτερικής χρηματοδότησης που δεν θα περιέχει κανένα στοιχείο κρατικής ενίσχυσης, δημόσιας στήριξης ή παροχής.
- Η επιχείρηση (περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων) έχει την ιδιότητα της Μεγάλης Επιχείρησης.

- Η επιχείρηση δεν είναι προβληματική επιχείρηση (τόσο σε επίπεδο αιτούσας όσο και σε επίπεδο ομίλου επιχειρήσεων - αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), και δεν συντρέχει καμία από τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στον ορισμό του σημείου 18 του άρθρου 2 του Καν. ΕΕ 651/2014.
- Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.
- Δεσμεύομαι ότι η επιχείρηση, μέχρι την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης, θα προχωρήσει στη δημιουργία του ελάχιστου αριθμού νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας (ΕΜΕ) που απορρέουν από τους όρους συμμετοχής στην πρόσκληση, καθώς και των επιπλέον θέσεων που δηλώθηκαν στην αίτηση και αποτέλεσαν βαθμολογικό κριτήριο ένταξης στη Δράση, οι οποίες θα είναι πρόσθετες αυτών που διέθετε το τελευταίο 12μηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Επιπλέον, γνωρίζω ότι είναι υποχρέωση της επιχείρησης η διατήρηση των εν λόγω θέσεων εργασίας για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 5 ετών μετά την τελική εκταμίευση της επιχορήγησης και ότι σε διαφορετική περίπτωση θα επιβληθούν οι προβλεπόμενες από την πρόσκληση ποινές.
- Η επιχείρηση τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- Δε συντρέχουν για την επιχείρηση λόγοι αποκλεισμού του Ν.4488/2017 (Α137/13.09.2017) άρθρο 39 παρ. 1-4 και άρθρο 40 παρ. 1.
- Η επιχείρηση δεν έχει διαπράξει μία ή περισσότερες από τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (μόνο για την περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας).
- Δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης διαδικασία ανάκτησης προηγούμενης παράνομης και ασυμβίβαστης με την εσωτερική αγορά κρατικής ενίσχυσης, κατόπιν απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής ένωσης.
- Η επιχείρηση δεν έχει προβεί, κατά τα δύο έτη που προηγούνται της αίτησης για ενίσχυση, σε μετεγκατάσταση στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, και δεν θα το πράξει εντός μέγιστης περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση.
- Η επιχείρηση δεν πραγματοποιεί το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.
- Αποδέχομαι ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή μου ή σε περίπτωση διαπίστωσης υποβολής στην ΕΥΔΑΜ/ΕΦ ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων, ή αποσιώπηση στοιχείων, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της ένταξης της αίτησης

χρηματοδότησης στη Δράση, ή θα οδηγούσε στο να ενταχθεί με όρους ουσιωδώς διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση ένταξης θα ανακληθεί και:
α. εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τη χορηγηθείσα ενίσχυση,
β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.

- 23. Αποδέχομαι ότι η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στη Δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς την ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-ΝΑΤ, κ.α.) και σε λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων, καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επίσης, γνωρίζω ότι τα δεδομένα από εθνικές βάσεις δεν μπορούν να καλύψουν απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής, όπως αυτά αποτυπώνονται στο σχετικό παράρτημα της πρόσκλησης της Δράσης, αλλά εφόσον ληφθούν τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα έντυπα που συνοδεύουν την αίτηση.
- Σε περίπτωση έγκρισης/ένταξης της πράξης που αφορά η αίτηση χρηματοδότησης, συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των Δικαιούχων της Δράσης, που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το Άρθρο 49, παρ. 3 του Καν. 1060/2021 και το Παράρτημα IX αυτού.
- Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από το ΟΠΣΚΕ, την ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και τον ΕΦ, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας του δικαιούχου, επέχουν θέση επίσημων εγγράφων και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών και αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/νσης.
- Αποδέχομαι ότι στην περίπτωση κοινοποιήσεων – επιδόσεων εγγράφων που αφορούν την Πράξη, τούτες λαμβάνουν χώρα στην φορολογική έδρα της επιχείρησης, η οποία δηλώνεται στην αίτηση χρηματοδότησης και αναφέρεται στο εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα. Περαιτέρω αναλαμβάνω την υποχρέωση να γνωστοποιώ οποιαδήποτε μεταβολή της φορολογικής έδρας της επιχείρησης στον ΕΦ/ΕΥΔΑΜ. Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης οιαδήποτε μεταβολής της φορολογικής έδρας, η κοινοποίηση - επίδοση θα συντελείται στην φορολογική έδρα που αναφέρεται στο ισχύον εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα.
- Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση της πράξης, η επικοινωνία με τον ΕΦ/ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πράξης δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (onscreen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από τον ΕΦ/ΕΥΔΑΜ.
- Είμαι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλω είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 651/2014.

- Δεσμεύομαι ότι αν η επιχείρηση δραστηριοποιείται ή δραστηριοποιηθεί σε τομείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Καν. 651/2014 και σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, θα διασφαλίζει, με κατάλληλα μέσα, όπως με διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή με διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης που χορηγείται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης, ούτε επωφελούνται από αυτήν.
- Παρέχω ρητά τη συναίνεση και συγκατάθεσή μου για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για τη Προστασία Δεδομένων) [EEEE L 119 σελ.1-88] σε όλα τα στάδια της υποβαλλόμενης αίτησης χρηματοδότησης, δηλαδή από την υποβολής της ως και, στην περίπτωση ένταξης, οριστικοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης επένδυσής, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα στην ενότητα 14 της Πρόσκλησης της Δράσης.
- Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων και δεσμεύομαι ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα διασφαλιστούν:
    - ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και η συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
    - η ισότητα των φύλων και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου,
    - η αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού,
    - η διαφάνεια,
    - η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τα αναφερόμενα στο παράρτημα Χ της πρόσκλησης της Δράσης,
    - η τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.
- Δεσμεύομαι ότι κατά την υλοποίηση του έργου θα τηρηθούν τα προβλεπόμενα στην Ανακοίνωση της επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027.

Αποδέχομαι όλους τους παραπάνω όρους	**ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ**

6.4	**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΗΜΜΕΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ

Α/Α	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΠΟΥ ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΟΠΣΚΕ ΓΙΑ ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
1.	**Δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης:** **Για Α.Ε.:** - Βεβαίωση καταχώρησης και μεταβολών του φορέα στο ΓΕΜΗ (Γενικό Πιστοποιητικό) (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 02.01) - Ισχύον Κωδικοποιημένο Καταστατικό που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 02.02) - Συγκρότηση ΔΣ & Ορισμού Νομίμου Εκπροσώπου που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία(Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 02.07) - Πρακτικό της πιο πρόσφατης Γενικής Συνέλευσης, από την οποία προκύπτει η ισχύουσα μετοχική σύνθεση. Σε περίπτωση μεταβολής της μετοχικής σύνθεσης, μετά την τελευταία Γ.Σ., απόσπασμα του βιβλίου Μετόχων για τη μεταβολή, με υπογραφή του λογιστή. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 02.04) - Εκτύπωση της βεβαίωσης υποβολής δήλωσης πραγματικών δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α΄ 139), από την οποία θα προκύπτουν τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 02.06) **Για Ε.Π.Ε, ΙΚΕ, Ο.Ε., Ε.Ε.:** - Βεβαίωση καταχώρησης και μεταβολών του φορέα στο ΓΕΜΗ, έκδοσης τελευταίου μηνός από την υποβολή της (Γενικό Πιστοποιητικό) (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 02.01) - Ισχύον Κωδικοποιημένο Καταστατικό που να φέρει ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 02.02) - Πράξη εκπροσώπησης, σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω Καταστατικό (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 02.05) - Εκτύπωση της βεβαίωσης υποβολής δήλωσης πραγματικών δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α΄ 139), από την οποία θα προκύπτουν τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 02.06) Σε περίπτωση φορέα που έχει την έδρα του στο εξωτερικό και υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια, τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται για την αλλοδαπή εταιρεία-φορέα ενώ για το υποκατάστημα υποβάλλονται τα στοιχεία που έχουν εφαρμογή (Βεβαίωση ΓΕΜΗ & Στοιχεία Εκπροσώπησης, λήψη ΑΦΜ). Σε περίπτωση που στη χώρα εγκατάστασης της αλλοδαπής εταιρείας δεν εκδίδονται ίσης νομιμοποιητικής βαρύτητας δικαιολογητικά, υποβάλλεται βεβαίωση

	της οικείας προξενικής αρχής. Τα άνω έγγραφα φέρουν, εφ' όσον απαιτείται, τη σφραγίδα της Χάγης και συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα.
2.	**Στοιχεία φερεγγυότητας:** - Ενιαίο Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, έκδοσης τελευταίου μηνός από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 08.04) - Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για κάθε νόμιμη χρήση, σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 08.03) - Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 08.02) Σε περίπτωση φορέα που έχει την έδρα του στο εξωτερικό και υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια, τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται για το υποκατάστημα ενώ για την αλλοδαπή εταιρεία-φορέα υποβάλλονται τα αντίστοιχα δικαιολογητικά ίσης νομιμοποιητικής βαρύτητας. Σε περίπτωση που στη χώρα εγκατάστασης της αλλοδαπής εταιρείας δεν εκδίδονται ίσης νομιμοποιητικής βαρύτητας δικαιολογητικά, υποβάλλεται βεβαίωση της οικείας προξενικής αρχής. Τα άνω έγγραφα φέρουν, εφ' όσον απαιτείται, τη σφραγίδα της Χάγης και συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα.
3.	**Οικονομικά στοιχεία** - **μόνο για νέες επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εντός του έτους 2025** **Για επιχειρήσεις με βιβλία Γ' κατηγορίας** - Προσωρινές οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2025, υπογεγραμμένες από το λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας, ή εφόσον υπάρχουν, δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2025 (Ισολογισμός/αποτελέσματα χρήσης/Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης περιόδου/πίνακας ταμειακών ροών – προσάρτημα - έκθεση διαχείρισης - πιστοποιητικό ορκωτού λογιστή (όπου υπάρχει)) με το σχετικό προσάρτημα (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 07.01) - Προσωρινό ισοζύγιο (τουλάχιστον 2θμιας ανάλυσης) της χρήσης 2025 ή εφόσον έχει οριστικοποιηθεί, οριστικό ισοζύγιο της χρήσης του 2025 υπογεγραμμένο από το λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας. (ανάλογα με το έτος έναρξης). (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 07.01) - Ισοζύγιο (τουλάχιστον 2θμιας ανάλυσης) του προηγούμενου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, υπογεγραμμένο από το λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 07.01)

	- Ανάλυση του λογαριασμού λογιστικής 15 «Ακινητοποιήσεις υπό Εκτέλεση» για τα υποβληθέντα ισοζύγια α) της χρήσης 2025 και β) του ισοζυγίου του προηγούμενου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Σε περίπτωση που εμφανίζονται χρεωστικά υπόλοιπα, υποβάλλεται αναλυτική περιγραφή των δαπανών και των έργων στα οποία αφορούν και σχετική τεκμηρίωση (π.χ. παραστατικά δαπανών, δελτία αποστολής, συμβάσεις έργου, κ.α). (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 07.01) **<u>Για επιχειρήσεις με βιβλία Β' κατηγορίας</u>** - Ε3 (με αριθμό Δήλωσης) της χρήσης 2025). (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 07.01) - Ν (με αριθμό Δήλωσης) της χρήσης 2025. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 07.01) - συμπληρωμένα, σύμφωνα με τα ΕΛΠ, τα Υποδείγματα Β5 (Υπόδειγμα Β.5: Ισολογισμός πολύ μικρών οντοτήτων) και Β6 (Κατάσταση Αποτελεσμάτων για πολύ μικρές οντότητες) και στα οποία απεικονίζονται σωρευμένα τα «αποτελέσματα εις νέον» (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 07.01) - συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από τον νόμιμο εκπρόσωπο και τον λογιστή της επιχείρησης, τον πίνακα οικονομικών στοιχείων που εμφανίζεται στο Προσάρτημα του παρόντος Παραρτήματος για τη χρήση 2025. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 07.01) Σε περίπτωση φορέα που έχει την έδρα του στο εξωτερικό και υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια, τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται για το υποκατάστημα ενώ για την αλλοδαπή εταιρεία - φορέα υποβάλλονται οι οικονομικές καταστάσεις.
4.	**<u>Κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης σε ισχύ</u>** (π.χ. άδεια λειτουργίας, υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί, απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης αυτής. Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται έγγραφο αδειοδότησης, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, όπου θα βεβαιώνεται ότι για τη δραστηριότητα της επιχείρησης και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία δεν απαιτείται η έκδοση αδειοδοτικού εγγράφου ή εγγράφου απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση, με σχετική τεκμηρίωση. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.01)
5.	**<u>Οικονομοτεχνική μελέτη</u>** η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τις ενότητες που περιγράφονται στο Παράρτημα XII (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 06.04)
6.	**Στοιχεία τεκμηρίωσης του χαρακτήρα της αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο 19 της ενότητας 4 της πρόσκλησης της δράσης.**

	- Στην περίπτωση επέκτασης δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας: Επίσημα στοιχεία από τα οποία μπορεί να πιστοποιηθεί η υφιστάμενη δυναμικότητα της μονάδας ή Υπεύθυνη Δήλωση μηχανικού σε περίπτωση που η υφιστάμενη δυναμικότητα δεν προβλέπεται/πιστοποιείται από επίσημα έγγραφα (π.χ. άδεια λειτουργίας ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο δημόσιας αρχής με αναφορά στην παραγωγική δυναμικότητα). (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.10) - Στην περίπτωση διαφοροποίησης της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ ή υπηρεσίες που δεν έχουν παρασχεθεί από αυτήν: Απόσπασμα του Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων της επιχείρησης, υπογεγραμμένο από το λογιστή, το οποίο περιλαμβάνει την αναπόσβεστη αξία, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος πριν την υποβολή της αίτησης, των στοιχείων ενεργητικού που θα χρησιμοποιηθούν εκ νέου για την παραγωγική λειτουργία του επενδυτικού σχεδίου, σε πλήρη συμφωνία με την περιγραφή τους στην οικονομοτεχνική μελέτη. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.10)
7.	Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης υπογεγραμμένη ψηφιακά (με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr), σύμφωνα με το **υπόδειγμα Α** στο Παράρτημα V. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 09.02) Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.
8.	Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης υπογεγραμμένη ψηφιακά (με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr) που αφορά στο μέγεθος της, σύμφωνα με το **υπόδειγμα** στο Παράρτημα IV, με τα στοιχεία της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης (2025). (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 09.02) Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα. Σε περίπτωση που, σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων που επηρεάζει το χαρακτηρισμό του μεγέθους της επιχείρησης, θα πρέπει να επισυναφθεί η δήλωση μεγέθους για όσα έτη απαιτούνται ώστε να εξάγεται με ασφάλεια το μέγεθος της επιχείρησης.
9.	**Στις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων** σύμφωνα τον ορισμό του Παραρτήματος IV, θα υποβάλλονται τα εξής:

	1. Απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την εταιρική/μετοχική σύνθεση, νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης (βλ. δικαιολογητικά με α/α 1). Για ατομικές επιχειρήσεις υποβάλλεται εκτύπωση στοιχείων μητρώου από το my aade. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) 2. Οικονομικά στοιχεία και συγκεκριμένα: - Για επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων: • Ισχύον, υποβεβλημένο έντυπο Ε3 (με αριθμό Δήλωσης) των χρήσεων 2024 & 2025. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) • Ισχύον, υποβεβλημένο έντυπο Ν (με αριθμό Δήλωσης) για την χρήση 2025 (μόνο για συνδεδεμένες). (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) • Συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από τον νόμιμο εκπρόσωπο και τον λογιστή της επιχείρησης, τον πίνακα οικονομικών στοιχείων που εμφανίζεται στο Προσάρτημα του παρόντος Παραρτήματος για τις χρήσεις 2023, 2024 & 2025. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.0307.01) - Για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων: • Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2023 & 2024 με το σχετικό προσάρτημα. Για επιχειρήσεις τα αποτελέσματα των οποίων ενοποιούνται στα αποτελέσματα ομίλου επιχειρήσεων, υποβάλλονται οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του ομίλου, με απόσπασμα του παραρτήματός τους όπου εμφανίζονται οι συμμετοχές.(Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) • Προσωρινές οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2025 υπογεγραμμένες από το λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας ή εφόσον υπάρχουν, δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2025. Για επιχειρήσεις τα αποτελέσματα των οποίων ενοποιούνται στα αποτελέσματα ομίλου επιχειρήσεων, υποβάλλονται οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του ομίλου, με απόσπασμα του παραρτήματός τους όπου εμφανίζονται οι συμμετοχές (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) 3. Στοιχεία προσωπικού για τις χρήσεις 2023, 2024 & 2025 και συγκεκριμένα: - Αποδεικτικό υποβολής δήλωσης αποδοχών & συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους, στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) - Υποβεβλημένες Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακες προσωπικού) Ε4, από τις οποίες θα προκύπτουν οι μέρες και το ωράριο εργασίας και τυχόν μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν τα έτη ενδιαφέροντος, για το σύνολο των εργαζομένων που

	εμφανίζονται στην συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους (ετήσιοι πίνακες, τυχόν αρχικοί και τροποποιητικοί αν απαιτείται). (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) 4. <u>Μόνο για τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις:</u> Ενιαίο Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, έκδοσης τελευταίου τριμήνου από την υποβολή του. Σε περίπτωση που η αιτούσα επιχείρηση είναι μέλος ομίλου, τότε επισυνάπτεται, επιπλέον του Ενιαίου Πιστοποιητικού Δικαστικής Φερεγγυότητας για την αιτούσα επιχείρηση (βλέπε δικαιολογητικά με α/α 2 του παρόντος πίνακα), Ενιαίο Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, έκδοσης τελευταίου τριμήνου από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, μόνο για την μητρική εταιρεία του ομίλου στον οποίο συμμετέχει. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) Για τις περιπτώσεις συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας υποβάλλονται τα αντίστοιχα δικαιολογητικά ίσης νομιμοποιητικής βαρύτητας.
10.	**Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης:** - <u>Σε περίπτωση επένδυσης σε **υφιστάμενη ή νέα ιδιόκτητη εγκατάσταση της επιχείρησης**</u>, τίτλο κυριότητας και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 03.02) - <u>Σε περίπτωση επένδυσης σε **υφιστάμενη εγκατάσταση σε μη ιδιόκτητο χώρο**</u>, την υφιστάμενη σύμβαση μίσθωσης ή παραχώρησης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην ΑΑΔΕ (με απόδειξη υποβολής και αποδοχής από τους δύο συμβαλλόμενους). (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 03.02) - <u>Σε περίπτωση επένδυσης σε **νέα εγκατάσταση σε μη ιδιόκτητο χώρο**</u>, προσύμφωνο αγοράς ή μίσθωσης ακινήτου, στο οποίο θα γίνεται αναλυτική αναφορά στα στοιχεία του ακινήτου (χωροθεσία, τετραγωνικά, ΑΤΑΚ κλπ), καθώς και ότι το προσύμφωνο συντάσσεται για την υποβολή της συγκεκριμένης αίτησης χρηματοδότησης και η αγορά ή η μίσθωση θα προχωρήσει μόνο εφόσον η αίτηση εγκριθεί. **<u>Το προσύμφωνο δε θα πρέπει να αποτελεί ανάληψη υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση.</u>** (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 03.02) Σε περίπτωση εγκατάστασης σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.Π.Ε), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.), υποβάλλεται <u>επιπλέον</u> βεβαίωση νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας του ειδικού φορέα υποδοχής. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 03.02)
11.	**Τεκμηρίωση ωριμότητας επενδυτικού σχεδίου:** Υπεύθυνη δήλωση μηχανικού με διακριτή αναφορά στην απαίτηση ή όχι έκδοσης οικοδομικής άδειας για την υλοποίηση των προτεινόμενων δαπανών, η οποία να συνοδεύεται από την

	εγκεκριμένη οικοδομική άδεια σε ισχύ εφόσον έχει εκδοθεί ή τη σχετική προέγκριση ή τη βεβαίωση όρων δόμησης κατά περίπτωση. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 03.02)
12.	**Στοιχεία τεκμηρίωσης υφιστάμενων δανείων και συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing)** - Για τα υφιστάμενα δάνεια του φορέα, υποβάλλεται επίκαιρη επιστολή του φορέα χορήγησης κάθε δανείου, για τις μελλοντικές τοκοχρεωλυτικές δόσεις μέχρι την αποπληρωμή τους. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 03.01) - Για τις υφιστάμενες μισθώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης υποβάλλεται επίκαιρη επιστολή του φορέα χορήγησης στην οποία αναφέρονται τα μελλοντικά μισθώματα (με ανάλυση τοκοχρεολυσίου) (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 03.01)
13.	**Τεκμηρίωση αξιολόγησης φορέα επενδυτικού σχεδίου**: Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της επαγγελματικής εμπειρίας των τριών (3) μεγαλύτερων σε ποσοστό συμμετοχής εταίρων / μετόχων της επιχείρησης και της συνάφειας αυτής με την δραστηριότητα της επένδυσης: - Εκτύπωση λογαριασμού ασφάλισης από το e-ΕΦΚΑ ή Βεβαίωση χρόνου ασφάλισης από τον ασφαλιστικό φορέα (για εταίρους/ μετόχους φυσικά πρόσωπα) (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 03.04) - Πρόσφατη προσωποποιημένη πληροφόρηση από το gsis.gr (για εταίρους μετόχους νομικά πρόσωπα) (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 03.04) Επιπλέον μπορεί να προσκομισθεί οποιοδήποτε άλλο στοιχείο τεκμηριώνει την δηλωθείσα επαγγελματική εμπειρία (όπως βεβαιώσεις των τυχόν εργοδοτών για το χρονικό διάστημα και την ειδικότητα της απασχόλησης **με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr**).
14.	**Στοιχεία τεκμηρίωσης δαπανών:** Πραγματικές, σαφείς και ορισμένες προσφορές για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού. Ειδικά για την κατηγορία δαπάνης 03.14 αρκεί η υποβολή προσύμφωνου αγοράς (στο οποίο θα αναφέρεται ρητά ότι η αγορά θα πραγματοποιηθεί μόνο σε περίπτωση έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου) ή επιστολή πρόθεσης του πωλητή στην οποία θα περιγράφεται το ακίνητο, η εκτιμώμενη τιμή πώλησης και τα στοιχεία ταυτότητας του (διεύθυνση, ΚΑΕΚ, Επιφάνειες, Περιγραφή χρήσης κλπ) (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.09)
15.	Στις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α (σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β΄841/2022)):

	Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας του επενδυτικού σχεδίου, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το πρότυπο και τις παρεχόμενες οδηγίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XI «Τεκμηρίωση Κλιματικής Ανθεκτικότητας». (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 06.05) Σε διαφορετική περίπτωση υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση αρμόδιου μηχανικού στην οποία θα τεκμηριώνονται οι λόγοι για τους οποίους δεν απαιτείται η υποβολή του συγκεκριμένου δικαιολογητικού.
16.	**Δικαιολογητικά Εξασφάλισης Ιδιωτικής Συμμετοχής του Επενδυτικού Σχεδίου (Συνολικό Κόστος Επένδυσης – Επιχορήγηση) από το φορέα μέσω ιδίων κεφαλαίων ή εξωτερική χρηματοδότηση.** **<u>1. Αύξηση κεφαλαίου με νέες εισφορές</u>** (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.04) Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με αύξηση κεφαλαίου του φορέα από νέες εισφορές σε μετρητά των εταίρων / μετόχων, η οποία θα πραγματοποιηθεί μετά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, υποβάλλεται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) (για κεφαλαιουχικές εταιρίες) ή ΥΔ του νομίμου εκπροσώπου (για προσωπικές εταιρίες) για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης στη δράση και τον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου εφόσον η αίτηση εγκριθεί (<u>θα πρέπει να γίνεται ρητή αναφορά ότι η αύξηση θα λάβει χώρα μόνο εφόσον η αίτηση εγκριθεί</u>). Επιπλέον: - Αν οι εταίροι/μέτοχοι του φορέα είναι Φυσικά Πρόσωπα: • τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των φυσικών προσώπων και τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα του προηγούμενου ημερολογιακού μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, Το ποσό που γίνεται αποδεκτό είναι το μικρότερο από τα δύο παραπάνω. • βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών) στις οποίες αποτιμάται η τρέχουσα αξία τους και η μέση αξία του προηγούμενου ημερολογιακού μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Το ποσό που γίνεται αποδεκτό είναι αυτό της τρέχουσας αποτίμησης. Οι βεβαιώσεις θα πρέπει **να αναφέρουν όλες την ίδια ημερομηνία διαθέσιμων υπολοίπων ή και αποτίμησης αξιών** (πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης). Σε περίπτωση βεβαιώσεων σε ξένο νόμισμα, η μετατροπή αυτών θα πραγματοποιείται με βάση την επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία (βάσει της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας) που ίσχυε κατά την ημερομηνία έκδοσης της εκάστοτε προσκομισθείσας βεβαίωσης.

	Τα συνολικά διαθέσιμα κεφάλαια των μετόχων προκύπτουν αθροιστικά από το σύνολο των παραπάνω πηγών. - Αν οι εταίροι/μέτοχοι του φορέα είναι Νομικά πρόσωπα υποβάλλονται για το καθένα: • οικονομικές καταστάσεις και οριστικό ισοζύγιο της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης για εταιρείες που τηρούν βιβλία Γ΄ κατηγορίας ή, για εταιρείες που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας, καταρτισθείς προς τούτο ισολογισμός της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης και ισοζύγιο λογαριασμών του προηγούμενου μήνα υπογεγραμμένα από το λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας. Σε περίπτωση που η συμμετοχή του νομικού προσώπου στην αύξηση κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, δεν προέρχεται από υφιστάμενα διαθέσιμα, αλλά απαιτείται για το σκοπό αυτό προηγούμενη αύξηση του κεφαλαίου από νέες εισφορές των μετόχων/εταίρων του, υποβάλλονται για το καθένα: • απόφαση της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) της μετόχου/εταίρου (για κεφαλαιουχικές εταιρίες) ή ΥΔ του νομίμου εκπροσώπου (για προσωπικές εταιρίες) για τη συμμετοχή της στην αύξηση κεφαλαίου του φορέα για τους σκοπούς της επένδυσης, εφόσον η αίτηση εγκριθεί (θα πρέπει να γίνεται ρητή αναφορά ότι η αύξηση θα λάβει χώρα μόνο εφόσον η αίτηση εγκριθεί). • κατά περίπτωση (για φυσικό ή νομικό πρόσωπο), τα δικαιολογητικά των προηγούμενων εδαφίων. *Σε περίπτωση που βεβαιώσεις διαθεσίμων από ίδιους λογαριασμούς ή βεβαιώσεις κατοχής ίδιων κινητών αξιών ή οικονομικά στοιχεία των ίδιων επιχειρήσεων χρησιμοποιηθούν για την τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους περισσότερων του ενός επενδυτικών σχεδίων, καθώς και τη βαθμολόγηση κριτηρίου αξιολόγησης, τότε θα πρέπει σε κάθε μία από τις αιτήσεις να ορίζεται ρητά το ποσό που θα χρησιμοποιηθεί για κάθε έργο και το άθροισμα αυτών α) να μην ξεπερνά το ποσό της τελευταίας χρονικά εκδοθείσας βεβαίωσης διαθεσίμων ή κατοχής κινητών αξιών ή β) να διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής σε έκαστο σχέδιο.* - Σε περίπτωση επενδυτικών φορέων εισηγμένων σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, απόφαση του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την έγκριση της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, η οποία θα τεθεί σε ισχύ μόνο εφόσον η αίτηση εγκριθεί (θα πρέπει να υπάρχει ρητή αναφορά).

	2. Εξασφάλισης Ιδιωτικής Συμμετοχής με εξωτερική χρηματοδότηση(Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.04) **Προσοχή: κατά την υποβολή της αίτησης και προκειμένου να πληρείται ο χαρακτήρας κινήτρου θα πρέπει να υποβληθεί αποκλειστικά προέγκριση ή πρόθεση χορήγησης δανείου και όχι τελική σύμβαση δανείου.** - Προέγκριση/πρόθεση χορήγησης δανείου προς την επιχείρηση από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Στο σχετικό έγγραφο που θα υποβληθεί θα πρέπει να αναφέρονται οι βασικοί όροι της δανειοδότησης, όπως: • Αντικείμενο και προϋπολογισμός της δανειοδοτούμενης επένδυσης • Το ύψος του δανείου • Η διάρκεια και ο χρόνος αποπληρωμής του • Το επιτόκιο • Οι απαιτούμενες εξασφαλίσεις για τη χορήγησή του. Σε περίπτωση προέγκρισης/πρόθεσης χορήγησης δανείου από fund υποβάλλονται επιπλέον τα εξής: • Απόφαση της επενδυτικής επιτροπής του fund για την πρόθεση χορήγησης δανείου χρηματοδότησης της επένδυσης, εφόσον η αίτηση χρηματοδότησης εγκριθεί. • Βεβαίωση καταχώρησης του fund από την αρμόδια Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια, προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης. Επιπλέον, δεν θα πρέπει να αναφέρεται στο σχετικό δικαιολογητικό ότι το δάνειο θα χορηγείται στο πλαίσιο του προγράμματος με εκχώρηση της επιχορήγησης. - Για χρήση ομολογιακού δανείου (εκδιδόμενου με δημόσια ή μη εγγραφή) από Τράπεζα ή άλλο χρηματοδοτικό οργανισμό επισυνάπτονται: Απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου της Α.Ε. (Δ.Σ. ή Γ.Σ.) για την έκδοση ομολογιακού δανείου με ρητή αναφορά ότι το δάνειο θα εκδοθεί μόνο σε περίπτωση έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου που θα αιτηθεί η επιχείρηση στο πλαίσιο της δράσης. Στην απόφαση αναφέρεται ο σκοπός, το είδος, το ύψος, οι εξουσιοδοτήσεις και λοιποί όροι του δανείου. **Προσοχή: Από τα παραπάνω δικαιολογητικά θα πρέπει να καλύπτεται τουλάχιστον το 25% του συνολικού Π/Υ, ενώ επιπλέον θα πρέπει να τεκμηριώνεται ότι το 25% του Π/Υ των**

	δαπανών που επιχορηγούνται βάσει του άρθρου 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 καλύπτεται με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής στήριξης, δημόσιας ενίσχυσης ή παροχής.

Α/Α	**ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΠΟΥ ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΟΠΣΚΕ** **ΓΙΑ ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**
1.	Υπεύθυνες δηλώσεις από όλους τους μετόχους/εταίρους της υπό σύσταση επιχείρησης (που υπογράφονται ψηφιακά ή από το gov.gr από τους εταίρους/μετόχους (φυσικά πρόσωπα) ή από τους νόμιμους εκπροσώπους (νομικά πρόσωπα)), για τον ορισμό του/των εκπροσώπων της αναφορικά με την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και των απαιτούμενων στοιχείων / δικαιολογητικών στο ΟΠΣΚΕ. Βλ. **Υποδείγματα Γ1 & Γ2 στο Παράρτημα V**. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 09.02)
2.	**Οικονομοτεχνική μελέτη** η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τις ενότητες που περιγράφονται στο Παράρτημα XII (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 06.04)
3.	Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της υπό σύσταση επιχείρησης υπογεγραμμένη ψηφιακά (με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr), σύμφωνα με το **υπόδειγμα Β** στο Παράρτημα V. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 09.02) Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση θα ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους θα έχουν την ιδιότητα.
4.	Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της υπό σύσταση επιχείρησης υπογεγραμμένη ψηφιακά (με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr) που αφορά στο μέγεθος της, σύμφωνα με το **υπόδειγμα** στο Παράρτημα IV, με τα στοιχεία της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης (2024 ή 2025). (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 09.02) Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση θα ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους θα έχουν την ιδιότητα.
5.	**Για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις** σύμφωνα τον ορισμό του Παραρτήματος IV, θα υποβάλλονται τα εξής: 1. Απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την εταιρική/μετοχική σύνθεση, νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης (βλ. δικαιολογητικά για νέες επιχειρήσεις με α/α 1). Για ατομικές επιχειρήσεις υποβάλλεται εκτύπωση στοιχείων μητρώου από το my aade. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03)

	2. Οικονομικά στοιχεία και συγκεκριμένα: - Για επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων: • Ισχύον, υποβεβλημένο έντυπο Ε3 (με αριθμό Δήλωσης) των χρήσεων 2024 και 2025 εφόσον έχει υποβληθεί. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) • Ισχύον, υποβεβλημένο έντυπο Ν (με αριθμό Δήλωσης) της χρήσης 2025 εφόσον έχει υποβληθεί. (μόνο για συνδεδεμένες). (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) • Συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από τον νόμιμο εκπρόσωπο και τον λογιστή της επιχείρησης, τον πίνακα οικονομικών στοιχείων που εμφανίζεται στο Προσάρτημα του παρόντος Παραρτήματος για τις χρήσεις 2023, 2024 & 2025. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) - Για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων: • Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2023 & 2024 με το σχετικό προσάρτημα. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) • Προσωρινές οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2025 υπογεγραμμένες από το λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας ή εφόσον υπάρχουν, δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2025. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) 3. Στοιχεία προσωπικού για τις χρήσεις 2023, 2024 & 2025 και συγκεκριμένα: • Αποδεικτικό υποβολής δήλωσης αποδοχών & συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους, στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) • Υποβεβλημένες Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακες προσωπικού) Ε4, από τις οποίες θα προκύπτουν οι μέρες και το ωράριο εργασίας και τυχόν μεταβολές που πραγματοποιήθηκαν τα έτη ενδιαφέροντος, για το σύνολο των εργαζομένων που εμφανίζονται στην συγκεντρωτική κατάσταση τέλους έτους (ετήσιοι πίνακες, τυχόν αρχικοί και τροποποιητικοί αν απαιτείται). (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) 4. Μόνο για τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις: Ενιαίο Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, έκδοσης τελευταίου τριμήνου από την υποβολή του. Σε περίπτωση που η αιτούσα επιχείρηση είναι μέλος ομίλου, τότε επισυνάπτεται, επιπλέον του Ενιαίου Πιστοποιητικού Δικαστικής Φερεγγυότητας για την αιτούσα επιχείρηση (βλέπε δικαιολογητικά με α/α 2 του παρόντος πίνακα), Ενιαίο Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας, έκδοσης τελευταίου τριμήνου από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, μόνο για την μητρική εταιρεία του ομίλου στον οποίο συμμετέχει. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03) Για τις περιπτώσεις συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας υποβάλλονται τα αντίστοιχα δικαιολογητικά ίσης νομιμοποιητικής βαρύτητας. **Σε περίπτωση που από τα στοιχεία των ετών 2024 & 2025 (ΕΜΕ, Κύκλος Εργασιών, Σύνολο ισολογισμού), δεν εξάγεται με ασφάλεια το μέγεθος της επιχείρησης, επισυνάπτονται τα**

	σχετικά δικαιολογητικά για όσα έτη απαιτούνται (βλ. Παράρτημα IV «Ορισμός ΜΜΕ & Δήλωση Μεγέθους»).
6.	**Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης:** Προσύμφωνο αγοράς ή μίσθωσης ακινήτου, στο οποίο θα γίνεται αναλυτική αναφορά στα στοιχεία του ακινήτου (χωροθεσία, τετραγωνικά, ΑΤΑΚ κλπ), καθώς και ότι το προσύμφωνο συντάσσεται για την υποβολή της συγκεκριμένης αίτησης χρηματοδότησης και η αγορά ή η μίσθωση θα προχωρήσει μόνο εφόσον η αίτηση εγκριθεί. **Το προσύμφωνο δε θα πρέπει να αποτελεί ανάληψη υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση.** (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.05) Σε περίπτωση εγκατάστασης σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.Π.Ε), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.), υποβάλλεται επιπλέον βεβαίωση νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας του ειδικού φορέα υποδοχής. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.05)
7.	**Τεκμηρίωση ωριμότητας επενδυτικού σχεδίου:** Υπεύθυνη δήλωση μηχανικού με διακριτή αναφορά στην απαίτηση ή όχι έκδοσης οικοδομικής άδειας για την υλοποίηση των προτεινόμενων δαπανών, η οποία να συνοδεύεται από την εγκεκριμένη οικοδομική άδεια σε ισχύ εφόσον έχει εκδοθεί ή την σχετική προέγκριση ή τη βεβαίωση όρων δόμησης κατά περίπτωση. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 04.03)
8.	**Τεκμηρίωση αξιολόγησης φορέα επενδυτικού σχεδίου**: Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της επαγγελματικής εμπειρίας των τριών (3) μεγαλύτερων σε ποσοστό συμμετοχής εταίρων / μετόχων της επιχείρησης και της συνάφειας αυτής με την δραστηριότητα της επένδυσης: - Εκτύπωση λογαριασμού ασφάλισης από το e-ΕΦΚΑ ή Βεβαίωση χρόνου ασφάλισης από τον ασφαλιστικό φορέα (για εταίρους/ μετόχους φυσικά πρόσωπα) (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 03.04) - Πρόσφατη προσωποποιημένη πληροφόρηση από το gsis.gr (για εταίρους μετόχους νομικά πρόσωπα) (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.03)
9.	**Στοιχεία τεκμηρίωσης δαπανών:**

	Πραγματικές, σαφείς και ορισμένες προσφορές για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου. Ειδικά για την κατηγορία δαπάνης 03.14 αρκεί η υποβολή προσύμφωνου αγοράς (στο οποίο θα αναφέρεται ρητά ότι η αγορά θα πραγματοποιηθεί μόνο σε περίπτωση έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου) ή επιστολή πρόθεσης του πωλητή. Σε κάθε περίπτωση (προσύμφωνο ή επιστολή) πρέπει να περιγράφεται το ακίνητο, η αντικειμενική τιμή πώλησης και τα στοιχεία ταυτότητας του (διεύθυνση, ΚΑΕΚ, Επιφάνειες, Περιγραφή χρήσης κλπ) .(Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.09).)
10.	Στις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α (σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β΄841/2022)): Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας του επενδυτικού σχεδίου, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το πρότυπο και τις παρεχόμενες οδηγίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XI «Τεκμηρίωση Κλιματικής Ανθεκτικότητας». (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 06.05) Σε διαφορετική περίπτωση υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση αρμόδιου μηχανικού στην οποία θα τεκμηριώνονται οι λόγοι για τους οποίους δεν απαιτείται η υποβολή του συγκεκριμένου δικαιολογητικού. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 06.05)
11.	**Δικαιολογητικά Εξασφάλισης Ιδιωτικής Συμμετοχής του Επενδυτικού Σχεδίου (Συνολικό Κόστος Επένδυσης – Επιχορήγηση) από το φορέα μέσω ιδίων κεφαλαίων ή εξωτερική χρηματοδότηση.** **<u>1. Καταβολή κεφαλαίου από εισφορές των εταίρων/μετόχων</u>** Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με σχηματισμό κεφαλαίου του φορέα από εισφορές σε μετρητά των εταίρων / μετόχων, υποβάλλεται ΥΔ του νομίμου εκπροσώπου της υπό σύσταση επιχείρησης για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης στη δράση και τον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου εφόσον η αίτηση εγκριθεί. Επιπλέον: - Αν οι εταίροι/μέτοχοι του φορέα θα είναι Φυσικά Πρόσωπα: • τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των φυσικών προσώπων και τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα του προηγούμενου ημερολογιακού μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, Το ποσό που γίνεται αποδεκτό είναι το μικρότερο από τα δύο παραπάνω. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.04) • βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών) στις οποίες αποτιμάται η τρέχουσα αξία τους και η μέση αξία του προηγούμενου ημερολογιακού μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Το ποσό

	που γίνεται αποδεκτό είναι αυτό της τρέχουσας αποτίμησης. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.04) • Υπεύθυνες Δηλώσεις του συνόλου των μετόχων/εταίρων του υπό σύσταση φορέα ότι τα διαθέσιμα υπόλοιπα θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για να καλύψουν την Ιδιωτική Συμμετοχή του επενδυτικού σχεδίου που υποβάλλεται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 09.02) Οι βεβαιώσεις θα πρέπει **να αναφέρουν όλες την ίδια ημερομηνία διαθέσιμων υπολοίπων ή και αποτίμησης αξιών** (πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης). Σε περίπτωση βεβαιώσεων σε ξένο νόμισμα, η μετατροπή αυτών θα πραγματοποιείται με βάση την επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία (βάσει της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας) που ίσχυε κατά την ημερομηνία έκδοσης της εκάστοτε προσκομισθείσας βεβαίωσης. Τα συνολικά διαθέσιμα κεφάλαια των μετόχων προκύπτουν αθροιστικά από το σύνολο των παραπάνω πηγών. - Αν οι μέτοχοι-εταίροι του φορέα θα είναι Νομικά πρόσωπα υποβάλλονται για το καθένα: • οικονομικές καταστάσεις και οριστικό ισοζύγιο της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης για εταιρείες που τηρούν βιβλία Γ΄ κατηγορίας ή, για εταιρείες που τηρούν βιβλία Β΄ κατηγορίας, καταρτισθείς προς τούτο ισολογισμός της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης και ισοζύγιο λογαριασμών του προηγούμενου μήνα υπογεγραμμένα από το λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας. (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 07.01) Σε περίπτωση που η συμμετοχή του νομικού προσώπου στο σχηματισμό κεφαλαίου του υπό σύσταση φορέα του επενδυτικού σχεδίου, δεν προέρχεται από υφιστάμενα διαθέσιμα, αλλά απαιτείται για το σκοπό αυτό προηγούμενη αύξηση του κεφαλαίου από νέες εισφορές των μετόχων/εταίρων του, υποβάλλονται για το καθένα: • απόφαση της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) της μετόχου/εταίρου (για κεφαλαιουχικές εταιρίες) ή ΥΔ του νομίμου εκπροσώπου (για προσωπικές εταιρίες) για τη συμμετοχή της στην αύξηση κεφαλαίου του φορέα για τους σκοπούς της επένδυσης, εφόσον η αίτηση εγκριθεί (<u>θα πρέπει να γίνεται ρητή αναφορά ότι η αύξηση θα λάβει χώρα μόνο εφόσον η αίτηση εγκριθεί</u>). (Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.04) • κατά περίπτωση (για φυσικό ή νομικό πρόσωπο), τα δικαιολογητικά των προηγούμενων εδαφίων. *<u>Σε περίπτωση που βεβαιώσεις διαθεσίμων από ίδιους λογαριασμούς ή βεβαιώσεις κατοχής ίδιων κινητών αξιών ή οικονομικά στοιχεία των ίδιων επιχειρήσεων χρησιμοποιηθούν για την τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους περισσότερων του</u>*

	ενός επενδυτικών σχεδίων, καθώς και τη βαθμολόγηση κριτηρίου αξιολόγησης, τότε θα πρέπει σε κάθε μία από τις αιτήσεις να ορίζεται ρητά το ποσό που θα χρησιμοποιηθεί για κάθε έργο και το άθροισμα αυτών α) να μην ξεπερνά το ποσό της τελευταίας χρονικά εκδοθείσας βεβαίωσης διαθεσίμων ή κατοχής κινητών αξιών ή β) να διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής σε έκαστο σχέδιο. - Σε περίπτωση επενδυτικών φορέων εισηγμένων σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, απόφαση του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την έγκριση της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, η οποία θα τεθεί σε ισχύ μόνο εφόσον η αίτηση εγκριθεί (θα πρέπει να υπάρχει ρητή αναφορά). **2. Εξασφάλισης Ιδιωτικής Συμμετοχής με εξωτερική χρηματοδότηση** **Προσοχή: κατά την υποβολή της αίτησης και προκειμένου να πληρείται ο χαρακτήρας κινήτρου θα πρέπει να υποβληθεί αποκλειστικά προέγκριση ή πρόθεση χορήγησης δανείου και όχι τελική σύμβαση δανείου.** - **Προέγκριση/Πρόθεση** χορήγησης δανείου από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς στην επωνυμία του υπό σύσταση φορέα.(Κωδικός δικ/κου ΟΠΣΚΕ 01.04). Στο σχετικό έγγραφο που θα υποβληθεί θα πρέπει να αναφέρονται οι βασικοί όροι της δανειοδότησης, όπως: • Αντικείμενο και προϋπολογισμός της δανειοδοτούμενης επένδυσης • Το ύψος του δανείου • Η διάρκεια και ο χρόνος αποπληρωμής του • Το επιτόκιο • Οι απαιτούμενες εξασφαλίσεις για τη χορήγησή του. Σε περίπτωση **προέγκρισης/πρόθεσης** χορήγησης δανείου από fund υποβάλλονται επιπλέον τα εξής: • Απόφαση της επενδυτικής επιτροπής του fund για την πρόθεση χορήγησης δανείου χρηματοδότησης της επένδυσης, εφόσον η αίτηση χρηματοδότησης εγκριθεί. • Βεβαίωση καταχώρησης του fund από την αρμόδια Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου

	και με ίδια κεφάλαια, προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης. Επιπλέον, δεν θα πρέπει να αναφέρεται στο σχετικό δικαιολογητικό ότι το δάνειο θα χορηγείται στο πλαίσιο του προγράμματος με εκχώρηση της επιχορήγησης. **<u>Προσοχή</u>: Από τα παραπάνω δικαιολογητικά θα πρέπει να καλύπτεται τουλάχιστον το 25% του συνολικού Π/Υ, ενώ επιπλέον θα πρέπει να τεκμηριώνεται ότι το 25% του Π/Υ των δαπανών που επιχορηγούνται βάσει του άρθρου 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 καλύπτεται με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής στήριξης, δημόσιας ενίσχυσης ή παροχής.**

<u>ΠΡΟΣΟΧΗ! Ο ηλεκτρονικός φάκελος υποψηφιότητας θα περιλαμβάνει υποχρεωτικά όλα τα απαιτούμενα ως ανωτέρω δικαιολογητικά – κατά περίπτωση – του Παραρτήματος ΙΙ «Δικαιολογητικά Υποβολής/Ένταξης» σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (πχ αρχείο τύπου pdf).</u>

<u>Η υποβολή ελλιπούς ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας από τον δυνητικό δικαιούχο δύναται να έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη του επενδυτικού του σχεδίου.</u>

Προσάρτημα Παραρτήματος ΙΙ (αφορά μόνο εταιρίες που τηρούν απλογραφικό λογιστικό σύστημα)

Υπόδειγμα πίνακα οικονομικών στοιχείων από τα στοιχεία του οποίου προκύπτει η βαθμολογία των κριτηρίων

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**Ποσά κλεισμένης χρήσεως**			**ΠΑΘΗΤΙΚΟ**	**Ποσά κλεισμένης χρήσεως**
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Αξία κτήσεως	Αποσβέσεις	Αναπ. αξία	**ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ**	
Ενσώματες ακινητοποιήσεις				Κεφάλαιο Αποτελέσματα εις νέο	
Σύνολο Παγίου ενεργητικού				Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				**ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**	
Αποθέματα				Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	
Απαιτήσεις				Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	
Διαθέσιμα					
Σύνολο Κυκλοφορ. Ενεργητικού				Σύνολο Υποχρεώσεων	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ				**ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ**	

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

	Ποσά κλεισμένης χρήσεως
Κύκλος εργασιών (Πωλήσεις)	
Μείον: κόστος πωληθέντων	
Μικτά αποτελέσματα	
Συν: Λοιπά Έσοδα	
Σύνολο	
ΜΕΙΟΝ	
1. Έξοδα διοίκησης & διάθεσης	
2. Λοιπά έξοδα	
Σύνολο	
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	

Ο ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Τα κριτήρια αξιολόγησης πράξεων διακρίνονται στα κριτήρια επιλεξιμότητας και στα βαθμολογούμενα κριτήρια.

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας σχετίζονται με την τήρηση των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη Δράση και πρέπει να αξιολογούνται θετικά στο σύνολό τους, προκειμένου μια αίτηση να χαρακτηριστεί επιλέξιμη.

Τα βαθμολογούμενα κριτήρια εξετάζουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου και του Φορέα της επένδυσης, αξιολογώντας και βαθμολογώντας εξειδικευμένους δείκτες από τους οποίους προκύπτει και η συνολική βαθμολογία του κάθε επενδυτικού σχεδίου.

Οι επιμέρους Ομάδες Κριτηρίων που χρησιμοποιούνται και το εύρος της βαθμολογίας ανά Ομάδα αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα:

Ομάδες Κριτηρίων Αξιολόγησης	**Ελάχιστη – Μέγιστη Βαθμολογία**
Α. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	0 - 13
Β. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ	0 - 15
Γ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΡΕΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	0 - 12
Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	0 - 20
Ε. ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	0 - 30
ΣΤ. ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	0 - 10

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

Α/Α	**Τυπική Προϋπόθεση/Σημείο ελέγχου**	**ΝΑΙ**	**ΟΧΙ**	**ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ**
1.	Ο δυνητικός δικαιούχος έχει υποβάλλει μία και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης ανά ΑΦΜ.			
2.	Ο ίδιος φορέας επένδυσης (εταίρος/μέτοχος/επιχείρηση) δεν συμμετέχει σε παραπάνω από ένα (1) επενδυτικό σχέδιο που να αφορά υπό σύσταση επιχείρηση.			
3.	Ο δυνητικός δικαιούχος:			

	• δεν έχει υποβάλλει έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. κατά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης (υπό σύσταση επιχείρηση), • δεν διαθέτει, κατά την ημερομηνία έκδοσης της Πρόσκλησης, πλήρη κλεισμένη διαχειριστική χρήση (ημερομηνία έναρξης μεταγενέστερη της 1/1/2025) (νέες επιχειρήσεις).			
4.	Ο δυνητικός δικαιούχος δραστηριοποιείται ή θα δραστηριοποιηθεί στην ελληνική επικράτεια.			
5.	Η επένδυση θα πραγματοποιηθεί αποκλειστικά σε μία από τις περιοχές (χωρικές ενότητες) των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (Ε.Σ.ΔΙ.Μ.) Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης.			
6.	Ο δυνητικός δικαιούχος έχει την ιδιότητα της Μεγάλης Επιχείρησης (επιχειρήσεις που ΔΕΝ πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 2 του παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014), λαμβανομένων υπόψη των όρων για τη διατήρηση της ιδιότητας αυτής.			
7.	Ο δυνητικός δικαιούχος δεν είναι προβληματική επιχείρηση (τόσο σε επίπεδο αιτούσας όσο και σε επίπεδο ομίλου επιχειρήσεων - αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), σύμφωνα με το σημείο 18 του άρθρου 2 του Καν. ΕΕ 651/2014.			
8.	Ο δυνητικός δικαιούχος δηλώνει υπεύθυνα ότι: • δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης ή • ότι έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης ή • ότι έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και αυτή έχει ολοκληρωθεί.			
9.	Ο δυνητικός δικαιούχος λειτουργεί ή θα λειτουργήσει αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχειρήσεων: Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.), Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.), Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) κατά μετοχές, Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Μ.Ε.Π.Ε.), Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.), Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Μ.Α.Ε), Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.) Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Μ.Ι.Κ.Ε.).			

10.	Ο δυνητικός δικαιούχος δεν είναι χρηματοπιστωτικός και ασφαλιστικός οργανισμός, δημόσια επιχείρηση, δημόσιος φορέας, δημόσιος οργανισμός ή θυγατρική αυτών, Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) ή εξωχώρια (offshore) επιχείρηση.			
11.	Ο δυνητικός δικαιούχος τηρεί Απλογραφικά ή Διπλογραφικά βιβλία του Ν.4308/2014, όπως ισχύει. Οι νέες εταιρείες με απλογραφικό λογιστικό σύστημα, καθώς και οι υπό σύσταση εταιρείες δεσμεύονται ότι θα τηρούν από τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, διπλογραφικό λογιστικό σύστημα.			
12.	Ο δυνητικός δικαιούχος λειτουργεί νόμιμα, διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.).			
13.	Ο δυνητικός δικαιούχος έχει εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α΄ 139), ως ισχύει.			
14.	Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο αφορά σε έναν ή περισσότερους από τους επιλέξιμους ΚΑΔ που περιλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV: «Επιλέξιμοι τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ)» της πρόσκλησης, στον/στους οποίο/ους ο δυνητικός δικαιούχος δεσμεύεται ότι θα δραστηριοποιηθεί έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή).			
15.	Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο έχει χαρακτήρα αρχικής επένδυσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παρ. 49 του Καν. ΕΕ 651/2014 και ειδικότερα αφορά σε α) i. επένδυση σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σχετικά με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:Δημιουργία νέας εγκατάστασης. ii. Επέκταση της παραγωγικής ικανότητας υφιστάμενης εγκατάστασης. Η πρόσθετη ικανότητα της εγκατάστασης λόγω του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνον εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα μπορεί να πιστοποιηθεί από επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης. iii. Διαφοροποίηση της παραγωγής υφιστάμενης εγκατάστασης σε προϊόντα ή σε υπηρεσίες που δεν παρήγαγε προηγουμένος η,			

	εγκατάσταση, με τον όρο ότι οι ενισχυόμενες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά διακόσια τοις εκατό (200%) τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που επαναχρησιμοποιούνται, όπως η αξία αυτή έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της έναρξης των εργασιών.			
16.	Πληρείται ο χαρακτήρας κινήτρου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 6 του Καν. ΕΕ 651/2014 (ΓΑΚ). Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνο εφόσον η αίτηση χρηματοδότησής υποβάλλεται πριν από την έναρξη των εργασιών της επένδυσης (όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο 23 του ΓΑΚ).			
17.	Το ύψος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου είναι μεγαλύτερο από το κατώτατο όριο που ορίζεται στην πρόσκληση και οι δαπάνες της αίτησης συνδέονται με τον/τους ΚΑΔ του επενδυτικού σχεδίου και τις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών.			
18.	Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο είναι χρηματοοικονομικά βιώσιμο και συγκεκριμένα: i. η οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης ανέρχεται σε τουλάχιστον 25% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών, είτε μέσω ιδίων πόρων, είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, και ο δυνητικός δικαιούχος έχει υποβάλλει τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης, ii. ο δυνητικός δικαιούχος τεκμηριώνει ότι είναι φερέγγυος και υποβάλλει τα σχετικά δικαιολογητικά φερεγγυότητας (μόνο για τις νέες επιχειρήσεις), iii. ο δυνητικός δικαιούχος υποβάλει ρεαλιστικό επιχειρηματικό σχέδιο που πιστοποιεί τη μελλοντική βιωσιμότητα της επένδυσης.			
19.	Η οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης για τις δαπάνες που επιχορηγούνται βάσει του άρθρου 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον 25% μέσω ιδίων πόρων ή μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής στήριξης, δημόσιας ενίσχυσης ή παροχής.			
20.	Ο δυνητικός δικαιούχος δεσμεύεται ότι, μέχρι την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης, θα προχωρήσει στη δημιουργία ελάχιστου αριθμού νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας (ΕΜΕ), οι οποίες θα είναι πρόσθετες αυτών που διέθετε το τελευταίο 12μηνο			

	που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, και η αύξηση αυτή θα διατηρηθεί για τουλάχιστον 5 έτη μετά την τελική εκταμίευση της επένδυσης. Ως ελάχιστη υποχρέωση ορίζεται: • Για ίδρυση ή επέκταση μονάδας: 1 ΕΜΕ ανά 350.000€ επιχορήγησης. • Για διαφοροποίηση προς νέα προϊόντα: 1 ΕΜΕ ανά 500.000€ επιχορήγησης. Σε περίπτωση όπου στο επενδυτικό σχέδιο τεκμηριώνονται δύο περιπτώσεις αρχικής επένδυσης με διαφορετική υποχρέωση (π.χ. της επέκτασης μονάδας και της διαφοροποίησης προς νέα προϊόντα) ως ελάχιστη υποχρέωση ορίζεται αυτή της κατηγορίας «ίδρυση ή επέκταση μονάδας».			
21.	Ο δυνητικός δικαιούχος δεσμεύεται ότι, το επενδυτικό του σχέδιο δεν πραγματοποιείται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.			
22.	Ο δυνητικός δικαιούχος δεσμεύεται ότι το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου και οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης: – Δεν έχουν χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους. – Δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες επενδυτικού σχεδίου σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους. – Εφόσον λάβει χώρα έγκριση και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους. *Εξαιρούνται οι αιτήσεις / εγκρίσεις χρηματοδότησης που αφορούν χρηματοδοτικά προϊόντα (δάνεια ή εγγυήσεις) που υλοποιούνται με εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, τα οποία δύνανται συμπληρωματικά να χρηματοδοτούν το ίδιο επενδυτικό σχέδιο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν οδηγούν σε υπέρβαση των μέγιστων ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στον Καν. ΕΕ 651/2014, όπως ισχύει, με την*			

	προϋπόθεση ότι πληρούται ο όρος του χαρακτήρα κινήτρου και το όριο της ανώτατης έντασης ενίσχυσης.			
23.	Δεν εκκρεμεί κατά της επιχείρησης διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση χορηγούμενη από το ίδιο κράτος μέλος κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά			
24.	Ο δυνητικός δικαιούχος τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.			
25.	Ο δυνητικός δικαιούχος δεσμεύεται ότι δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 39, παρ. 1-4 και του άρθρου 40, παρ. 1, του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017).			
26.	Σε περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας ή της υδατοκαλλιέργειας δε χορηγούνται ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που έχουν διαπράξει μία ή περισσότερες από τις παραβάσεις, που προβλέπονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 και για τις πράξεις του άρθρου 11 του εν λόγω Κανονισμού, καθώς και στο άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ) και στην παράγραφο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 και για τις πράξεις του άρθρου 13 του εν λόγω Κανονισμού			
27.	Ο δυνητικός δικαιούχος δεν έχει προβεί, κατά τα δύο έτη που προηγούνται της αίτησης για ενίσχυση, σε μετεγκατάσταση στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, και δεσμεύεται ότι δεν θα το πράξει εντός μέγιστης περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση.			
28.	Ο δυνητικός δικαιούχος δεσμεύεται ότι θα υλοποιήσει την πράξη με τρόπο που θα διασφαλίζει: – τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης			

	– την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου – την αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού – τη διαφάνεια – την προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία – την τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.			
29.	Ο δυνητικός δικαιούχος δεσμεύεται ότι, μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης και ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης, θα μεριμνήσει για τις κατάλληλες παρεμβάσεις έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία (ΑμΕΑ) στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.			
30.	Ο δυνητικός δικαιούχος, τηρεί τα προβλεπόμενα στην Ανακοίνωση της επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027.			
31.	Πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων του Κεφαλαίου Ι και των εφαρμοζόμενων κατά περίπτωση άρθρων του Καν. ΕΕ 651/2014.			
32.	Υποβλήθηκε ηλεκτρονικά αίτηση χρηματοδότησης, η οποία συνοδεύεται από το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων.			
33.	Η αίτηση χρηματοδότησης συγκεντρώνει κατ' ελάχιστο συνολική βαθμολογία 65 στα βαθμολογούμενα κριτήρια αξιολόγησης.			
Απαιτείται θετική απάντηση (ΝΑΙ ή ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ) σε όλα τα παραπάνω προκειμένου η πρόταση να κριθεί επιλέξιμη.				

ΒΑΘΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Α/Α	Κριτήριο	Επεξήγηση κριτηρίου	Υπολογισμός
Α. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ			
1.	Διαθεσιμότητα χώρου εγκατάστασης	Εξετάζεται η διαθεσιμότητα του χώρου εγκατάστασης της επένδυσης και ειδικότερα η υποβολή των εξής[1]: • Σε περίπτωση επένδυσης σε υφιστάμενη ή νέα ιδιόκτητη εγκατάσταση της επιχείρησης (για νέες επιχειρήσεις): ο τίτλος κυριότητας του τόπου εγκατάστασης με βεβαίωση μεταγραφής • Σε περίπτωση επένδυσης σε υφιστάμενη εγκατάσταση σε μη ιδιόκτητο χώρο (για νέες επιχειρήσεις): σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην ΑΑΔΕ. • Σε περίπτωση επένδυσης σε νέα εγκατάσταση σε μη ιδιόκτητο χώρο (για νέες και υπό σύσταση επιχειρήσεις): Προσύμφωνο αγοράς ή μίσθωσης ακινήτου, στο οποίο θα γίνεται αναλυτική αναφορά στα στοιχεία του ακινήτου (χωροθεσία, τετραγωνικά, ΑΤΑΚ κλπ), καθώς και ότι το προσύμφωνο συντάσσεται για την υποβολή της συγκεκριμένης αίτησης χρηματοδότησης και η αγορά ή η μίσθωση θα προχωρήσει μόνο εφόσον η αίτηση εγκριθεί.	• Αν έχουν υποβληθεί: 5 βαθμοί • Αν δεν έχουν υποβληθεί: 0 βαθμοί

[1] Για εγκατάσταση σε οργανωμένους χώρους υποδοχής (ΟΥΜΕΔ) υποβάλλεται και η βεβαίωση νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας του φορέα υποδοχής

2.	Απαιτήσεις Αδειοδότησης	Εξετάζεται η ύπαρξη πολεοδομικής αδειοδότησης που τυχόν απαιτείται για την έναρξη υλοποίησης του Ε/Σ (οικοδομική άδεια). Υποβάλλεται ΥΔ μηχανικού με διακριτή αναφορά στην απαίτηση ή όχι έκδοσης οικοδομικής άδειας για την υλοποίηση των δαπανών, η οποία συνοδεύεται από την άδεια εφόσον έχει εκδοθεί ή την σχετική προέγκριση /βεβαίωση όρων δόμησης κατά περίπτωση.	• Εφόσον τεκμηριωμένα δεν απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου τότε λαμβάνεται η μέγιστη βαθμολογία 8. • Εφόσον απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου: - Υποβάλλεται άδεια: 8 βαθμοί - Υποβάλλεται προέγκριση/βεβαίωση όρων δόμησης: 4 βαθμοί - Δεν υποβάλλεται σχετικό έγγραφο: 0 βαθμοί
Β. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ			
3.	Διαθέσιμα κεφάλαια για το Επενδυτικό Σχέδιο	Εξετάζεται το ποσοστό Διαθέσιμων Κεφαλαίων (ΔΚ) (ιδίων κεφαλαίων ή/και εξωτερική χρηματοδότηση) στην Ιδιωτική Συμμετοχή του επενδυτικού σχεδίου (ΙΣ) (ΙΣ = Συνολικό Κόστος Επένδυσης – Επιχορήγηση)	ΔΚ ≥ ΙΣ: 15 βαθμοί ΙΣ*0,8 ≤ ΔΚ < ΙΣ : 12 βαθμοί ΙΣ*0,55 < ΔΚ < ΙΣ*0,8 : 7 βαθμοί ΔΚ ≤ ΙΣ*0,55 : 0 βαθμοί
Γ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΡΕΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ			
4.	Επαγγελματική εμπειρία εταίρων / μετόχων της επιχείρησης που είναι συναφής με την/τις δραστηριότητα/ες της επένδυσής	Αξιολογείται η εμπειρία των τριών (3) μεγαλύτερων σε ποσοστό συμμετοχής εταίρων / μετόχων του φορέα της επένδυσης, που είναι συναφής με την/τις δραστηριότητα/ες της επένδυσής. Η βαθμολογία θα προκύπτει από το σταθμισμένο μέσο όρο (Δ1) της βαθμολογίας των εταίρων/μετόχων, υπολογιζόμενος ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους στο εταιρικό/μετοχικό σχήμα. Εάν υπάρχουν λιγότεροι από τρεις (3) εταίροι / μέτοχοι, τότε ο δείκτης Δ1 θα εξάγεται από αυτούς. Εάν υπάρχουν περισσότεροι από τρεις (3) εταίροι / μέτοχοι, τότε ο δείκτης Δ1 θα προκύπτει από το σταθμισμένο μέσο όρο της βαθμολογίας των τριών (3) μεγαλύτερων σε ποσοστό συμμετοχής εταίρων / μετόχων, υπολογιζόμενος με σχετική αναγωγή του	Δ1 ≥ 10 έτη: 8 βαθμοί 5 έτη ≤ Δ1 < 10 έτη: 6 βαθμοί Δ1 < 5 έτη: 2 βαθμοί Δ1 = 0 έτη: 0 βαθμοί

		ποσοστού συμμετοχής τους στο εταιρικό/μετοχικό σχήμα. Σε περίπτωση ίσων ποσοστών, η επιχείρηση επιλέγει τους εταίρους/μετόχους που επιθυμεί να βαθμολογηθούν.	
5.	Γενική επαγγελματική εμπειρία εταίρων / μετόχων της επιχείρησης	Αξιολογείται η συνολική γενική εμπειρία (συναφής και μη) των τριών (3) μεγαλύτερων σε ποσοστό συμμετοχής εταίρων / μετόχων του φορέα της επένδυσης. Η βαθμολογία θα προκύπτει από το σταθμισμένο μέσο όρο (Δ2) της βαθμολογίας των εταίρων, υπολογιζόμενο ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους στο εταιρικό/μετοχικό σχήμα. Εάν υπάρχουν λιγότεροι από τρεις (3) εταίροι / μέτοχοι, τότε ο δείκτης Δ2 θα εξάγεται από αυτούς. Εάν υπάρχουν περισσότεροι από τρεις (3) εταίροι / μέτοχοι, τότε ο δείκτης Δ2 θα προκύπτει από το σταθμισμένο μέσο όρο της βαθμολογίας των τριών (3) μεγαλύτερων σε ποσοστό συμμετοχής εταίρων / μετόχων, υπολογιζόμενος με σχετική αναγωγή του ποσοστού συμμετοχής τους στο εταιρικό/μετοχικό σχήμα. Σε περίπτωση ίσων ποσοστών, η επιχείρηση επιλέγει τους εταίρους/μετόχους που επιθυμεί να βαθμολογηθούν.	Δ2 ≥ 10 έτη: 4 βαθμοί 5 έτη ≤ Δ2 <10 έτη: 2 βαθμοί Δ2 < 5 έτη: 1 βαθμοί Δ2 =0 έτη: 0 βαθμοί
Δ . ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ			
6.	Εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR)	Εξετάζεται ο εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR) επί του συνόλου των επενδυόμενων κεφαλαίων με βάση τις εισροές – εκροές της επένδυσης με βάση τις προβλέψεις για τα πρώτα 10 έτη λειτουργίας μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.	IRR ≥ 20%: 10 βαθμοί 15% ≤ IRR < 20%: 7 βαθμοί 10% ≤ IRR < 15%: 5 βαθμοί 5% ≤ IRR < 10%: 3 βαθμοί IRR < 5%: 0 βαθμοί
7.	Ικανότητα Αποπληρωμής Τοκοχρεολυσίων Δανείων (ΙΑΤΔ)	Εξετάζεται η ικανότητα αποπληρωμής τοκοχρεολυσίων που προκύπτει από το λόγο των τοκοχρεολυσίων των υφιστάμενων και των νέων δανείων προς το σύνολο των αποτελεσμάτων προ αποσβέσεων, τόκων και φόρων, υπολογισμένα με βάση	ΙΑΤΔ ≤ 0,5: 10 βαθμοί 0,5 < ΙΑΤΔ ≤ 0,6: 7 βαθμοί 0,6 < ΙΑΤΔ ≤ 0,7: 5 βαθμοί 0,7 < ΙΑΤΔ ≤ 0,8: 3 βαθμοί ΙΑΤΔ > 0,8: 0 βαθμοί

		τον μέσο όρο των προβλέψεων για τα πρώτα 10 έτη λειτουργίας μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.	
Ε. ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ			
8.	Αύξηση της Απασχόλησης και ιδίως δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εξαρτημένης εργασίας	Εξετάζεται ο δείκτης ΔΑ = Επιχορήγηση / Νέες Θέσεις Εργασίας, που προκύπτει από τον αριθμό των νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας (εκφρασμένων σε ΕΜΕ που στρογγυλοποιούνται στο δεύτερο δεκαδικό) που θα προκύψουν από την υλοποίηση της επένδυσης, σε σχέση με την επιχορήγηση, σε χιλιάδες ευρώ. Οι θέσεις θα πρέπει να είναι πρόσθετες αυτών που διέθετε ο δικαιούχος το τελευταίο 12μηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και να διατηρηθούν για τουλάχιστον 5 έτη μετά την τελική εκταμίευση της επιχορήγησης. Σε περίπτωση όπου για το επενδυτικό σχέδιο τεκμηριώνονται δύο περιπτώσεις αρχικής επένδυσης (π.χ. της επέκτασης μονάδας και της διαφοροποίησης προς νέα προϊόντα) για τον υπολογισμό της βαθμολογίας του δείκτη χρησιμοποιείται η κλίμακα βαθμολόγησης για «ίδρυση ή επέκταση μονάδας» *Ο δείκτης ΔΑ δεν δύναται να λάβει τιμή μεγαλύτερη του 350 ή του 500 ανάλογα με το είδος αρχικής επένδυσης.*	<u>Για ίδρυση ή επέκταση μονάδας</u> ΔΑ < 200: 30 βαθμοί 200 ≤ ΔΑ < 275: 20 βαθμοί 275 ≤ ΔΑ < 350: 10 βαθμοί ΔΑ = 350: 0 βαθμοί <u>Για διαφοροποίηση προς νέα προϊόντα</u> ΔΑ < 300: 30 βαθμοί 300 ≤ ΔΑ < 400: 20 βαθμοί 400 ≤ ΔΑ < 500: 10 βαθμοί ΔΑ = 500: 0 βαθμοί
ΣΤ. ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ			
9.	Τομείς προτεραιότητας ΕΣΔΙΜ	Εξετάζεται εάν ο/οι ΚΑΔ του επενδυτικού σχεδίου στον/στους οποίο/ους αντιστοιχεί ποσοστό άνω του 50% του οικονομικού αντικειμένου των δαπανών της επένδυσης εμπίπτει/ουν στους τομείς προτεραιότητας που έχουν αναδειχθεί στο ΕΣΔΙΜ της περιοχής παρέμβασης της επένδυσης (ΚΑΔ ΕΣΔΙΜ σύμφωνα με το παράρτημα XIV).	Εάν ο/οι ΚΑΔ εμπίπτει/ουν: 10 βαθμοί. Εάν ο/οι ΚΑΔ δεν εμπίπτει/ουν: 0 βαθμοί.
Οι τιμές των δεικτών, καθώς και η αποδιδόμενη βαθμολογία, λαμβάνεται υπόψη έως το δεύτερο δεκαδικό ψηφίο. **Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία που πρέπει να συγκεντρώσει κάθε επενδυτικό σχέδιο για να είναι επιλέξιμο ανέρχεται σε 65 βαθμούς.**			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ & ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014:

Άρθρο 1 Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυταπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2 Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα €50 εκ. και/ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα €43 εκ..

2. Στην κατηγορία των ΜμΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και /ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα €10 εκ..

3. Στην κατηγορία των ΜμΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα €2 εκ..

Άρθρο 3 Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών

1. "Ανεξάρτητη επιχείρηση" είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.

2. "Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις" είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (επιχειρηματικοί άγγελοι), εφόσον το σύνολο της επένδυσης των εν λόγω επιχειρηματικών αγγέλων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1.250.000 ευρώ·

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από €10 εκ. και λιγότερο από 5.000 κατοίκους.

3. "Συνδεδεμένες επιχειρήσεις" είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μια από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυρίαρχη επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που κατέχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή με τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις καθόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως όμορη αγορά θεωρείται η αγορά ενός προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατάντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜμΕ, εάν το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους οργανισμούς ή δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση δύναται να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4 Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση.

Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν το φαινόμενο επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5 Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής, επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιούνται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο·

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές, που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης, δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολουμένων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6 Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή -εφόσον υπάρχουν- τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης, ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με τις συνεργαζόμενες αυτές επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον

υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ: Η Δήλωση Μεγέθους θα πρέπει να είναι υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο και να συνοδεύεται από διάγραμμα συμμετοχών, όπου απεικονίζονται οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει ο φορέας και οι επιχειρήσεις - μέτοχοι του φορέα, καθώς και οι συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες όλων των παραπάνω επιχειρήσεων.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης (στοιχεία του δυνητικού δικαιούχου)

Επωνυμία: .....

Διεύθυνση έδρας: .....

ΑΦΜ ή VAT: .....

Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (Πρόεδρος, Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση) : .....

2. Τύπος της επιχείρησης (για να βρείτε τον τύπο της επιχείρησης ανατρέξτε στον Ορισμό ΜΜΕ)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση/εις στην/στις οποία/ες υπάγεται η αιτούσα:

☐ **Ανεξάρτητη επιχείρηση** — Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.

☐ **Συνεργαζόμενη επιχείρηση** — Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα Α (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.

☐ **Συνδεδεμένη επιχείρηση** — Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα Β (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

3. Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του ΕΕ 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς :

Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή του μεγέθους της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

☐ **Όχι**

☐ **Ναι** [να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση]

Υπογραφή

Ονοματεπώνυμο του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

……

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης, καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή και αληθή.

……(τόπος), …… (ημερομηνία)

Σφραγίδα επιχείρησης & Υπογραφή Εκπροσώπου:

(Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ: Δεν απαιτείται συμπλήρωση όταν ο δικαιούχος είναι ανεξάρτητη επιχείρηση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

- **Παράρτημα Α** εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

- **Παράρτημα Β** εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

- **Παράρτημα Γ:** εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη ή /και συνδεδεμένη επιχείρηση

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή/και συνδεδεμένη επιχείρηση

Περίοδος αναφοράς:

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
1. Στοιχεία ([1]) της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ([1]) όλων των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων			
3. Άθροισμα στοιχείων ([1]) όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης			
Σύνολο ([2])			

(1) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

(2)Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ([1])], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία)	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

([1]) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «**Σύνολο**» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης (στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης)

Επωνυμία: .....
Διεύθυνση έδρας: .....
ΑΦΜ ή VAT: .....
Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (Πρόεδρος, Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση) : .....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Ακαθάριστα στοιχεία			

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης. Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής* που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου: .....
Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής* που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):
.....
β) Να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού μεταφέρονται παρακάτω:

Πίνακας εταιρικής σχέσης

Ποσοστό: ...	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

* Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

☐ **Περίπτωση 1:** Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

☐ **Περίπτωση 2:** Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1):

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνδεδεμένη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	ΑΦΜ ή VAT	Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων
Α.			
Β.			
Γ.			

Δ.			
Ε.			

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης (συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β (1))

Επωνυμία: .....

Διεύθυνση έδρας: .....

ΑΦΜ ή VAT: .....

Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (Πρόεδρος, Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση) : .....

2. Στοιχεία της εν λόγω συνδεδεμένης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (σε χιλιάδες ευρώ)	Σύνολο ισολογισμού (σε χιλιάδες ευρώ)
Σύνολο			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης. Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Διάγραμμα συμμετοχών

Επισυνάπτεται σχετικό διάγραμμα εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη ή /και συνδεδεμένη επιχείρηση. Στο διάγραμμα απεικονίζονται οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει ο φορέας και οι επιχειρήσεις -μέτοχοι του φορέα, καθώς και οι συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες όλων των παραπάνω επιχειρήσεων. Σε περίπτωση που φυσικά πρόσωπα (μέτοχοι-εταίροι ή ασκούντες διοίκηση στο φορέα ή σε κάποια από τις παραπάνω εταιρείες) συμμετέχουν ή ασκούν διοίκηση και σε άλλες πέραν των προαναφερθεισών επιχειρήσεων, αυτές πρέπει επίσης να απεικονίζονται στο διάγραμμα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Α – Νέες επιχειρήσεις

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)
Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ[1]:	**ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ / ΕΦΕΠΑΕ**						
Όνομα:		Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
ΑΦΜ:		Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):					

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις[2], που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους της επιχείρησης με την επωνυμία «.....» δηλώνω ότι:

1. Όλα τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική μορφή του εντύπου υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που τη συνοδεύουν είναι ακριβή και αληθή.
2. Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές.
3. Έχω λάβει σαφή και πλήρη γνώση του περιεχομένου της πρόσκλησης της Δράσης.
4. Η επιχείρηση έχει υποβάλλει μόνο μία πρόταση στην παρούσα Δράση ως δικαιούχος.
5. Η επιχείρηση δε συμμετέχει σε παραπάνω από ένα (1) επενδυτικό σχέδιο που να αφορά υπό σύσταση επιχείρηση.
6. Η επιχείρηση τηρεί ή θα τηρήσει από τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου διπλογραφικό λογιστικό σύστημα.
7. Η επιχείρηση θα δραστηριοποιηθεί στον/στους επιλέξιμους ΚΑΔ επένδυσης έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της επιχορήγησης.
8. Το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου και οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στην συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης:

- δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους,
- εφόσον εγκριθούν και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.

Εξαιρούνται οι αιτήσεις / εγκρίσεις χρηματοδότησης που αφορούν χρηματοδοτικά προϊόντα (δάνεια ή εγγυήσεις) που υλοποιούνται με εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, τα οποία δύνανται συμπληρωματικά να χρηματοδοτούν το ίδιο επενδυτικό σχέδιο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν οδηγούν σε υπέρβαση των μέγιστων ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στον Καν. ΕΕ 651/2014, όπως ισχύει.

9. Δεν έχει πραγματοποιηθεί έναρξη φυσικού ή οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου (όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο 23 του ΓΑΚ) πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
10. Η ημερομηνία έναρξης του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου θα είναι μεταγενέστερη των τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης οποιασδήποτε άλλης ενισχυόμενης αρχικής επένδυσης του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου) για την ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα, στην ίδια περιφέρεια επιπέδου 3 της ονοματολογίας εδαφικών στατιστικών μονάδων ανεξαρτήτως καθεστώτος ενίσχυσης. Σε διαφορετική περίπτωση γνωρίζω ότι τα επενδυτικά σχέδια θεωρούνται ως ένα ενιαίο σχέδιο και σε περίπτωση που αθροιστικά το επιλέξιμο κόστος τους υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια ευρώ (50.000.000 €) το συνολικό ποσό της ενίσχυσης δεν δύναται να υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης για μεγάλα επενδυτικά έργα. Για το λόγο αυτό παραθέτω τα κάτωθι στοιχεία των υπολοίπων επενδυτικών σχεδίων που εμπίπτουν στον ανωτέρω περιορισμό της τριετίας:
    Ενδεικτικά αναφέρονται για κάθε επενδυτικό σχέδιο:
    - Περιοχή υλοποίησης κατά NUTS 3
    - Επωνυμία και ΑΦΜ επιχείρησης
    - Αρ πρωτ/λου και ημ/νία Αίτησης:
    - Αρ πρωτ/λου και ημ/νία Ένταξης
    - Ημερομηνία έναρξης εργασιών:
    - αρ πρωτ/λου και ημ/νία Απ. Ολοκλήρωσης:
    - Συνολικό επιλέξιμο κόστος επενδυτικού σχεδίου και συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο (βάσει είτε της υποβληθείσας αίτησης, είτε της τελευταίας τροποποιημένης απόφασης ένταξης, είτε της απόφασης ολοκλήρωσης (παρατίθενται τα στοιχεία ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται το επενδυτικό σχέδιο).

    Υποβάλλω τα ανωτέρω στοιχεία για τα επενδυτικά σχέδια αρχικής επένδυσης που έχουν ήδη ενταχθεί προς ενίσχυση ή για τα οποία έχουν υποβληθεί αιτήσεις, για λογαριασμό του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και των συνεργαζόμενων ή/και συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.
11. Το 25% τουλάχιστον του κόστους των επιλέξιμων δαπανών που επιχορηγούνται βάσει του άρθρου 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 θα καλυφθεί μέσω ιδίων κεφαλαίων ή εξωτερικής χρηματοδότησης που δεν θα περιέχει κανένα στοιχείο κρατικής στήριξης, δημόσιας ενίσχυσης ή παροχής.
12. Η επιχείρηση (περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων) έχει την ιδιότητα της Μεγάλης Επιχείρησης.
13. Η επιχείρηση δεν είναι προβληματική επιχείρηση (τόσο σε επίπεδο αιτούσας όσο και σε επίπεδο ομίλου επιχειρήσεων - αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), και δεν συντρέχει καμία από τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στον ορισμό του σημείου 18 του άρθρου 2 του Καν. ΕΕ 651/2014.

14. Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.
15. Δεσμεύομαι ότι η επιχείρηση, μέχρι την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης, θα προχωρήσει στη δημιουργία του ελάχιστου αριθμού νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας (ΕΜΕ) που απορρέουν από τους όρους συμμετοχής στην πρόσκληση, καθώς και των επιπλέον θέσεων που δηλώθηκαν στην αίτηση και αποτέλεσαν βαθμολογικό κριτήριο ένταξης στη Δράση, οι οποίες θα είναι πρόσθετες αυτών που διέθετε το τελευταίο 12μηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Επιπλέον, γνωρίζω ότι είναι υποχρέωση της επιχείρησης η διατήρηση των εν λόγω θέσεων εργασίας για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 5 ετών μετά την τελική εκταμίευση της επιχορήγησης και ότι σε διαφορετική περίπτωση θα επιβληθούν οι προβλεπόμενες από την πρόσκληση ποινές.
16. Η επιχείρηση τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
17. Δε συντρέχουν για την επιχείρηση λόγοι αποκλεισμού του Ν.4488/2017 (Α137/13.09.2017) άρθρο 39 παρ. 1-4 και άρθρο 40 παρ. 1.
18. Σε περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας ή της υδατοκαλλιέργειας δε χορηγούνται ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που έχουν διαπράξει μία ή περισσότερες από τις παραβάσεις, που προβλέπονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 και για τις πράξεις του άρθρου 11 του εν λόγω Κανονισμού, καθώς και στο άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ) και στην παράγραφο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 και για τις πράξεις του άρθρου 13 του εν λόγω Κανονισμού
19. Δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης διαδικασία ανάκτησης προηγούμενης παράνομης και ασυμβίβαστης με την εσωτερική αγορά κρατικής ενίσχυσης, κατόπιν απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής ένωσης.
20. Η επιχείρηση δεν έχει προβεί, κατά τα δύο έτη που προηγούνται της αίτησης για ενίσχυση, σε μετεγκατάσταση στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση για την οποία ζητείται η ενίσχυση, και δεν θα το πράξει εντός μέγιστης περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση.
21. Η επιχείρηση δεν πραγματοποιεί το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.
22. Αποδέχομαι ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή μου ή σε περίπτωση διαπίστωσης υποβολής στην ΕΥΔΑΜ/ΕΦ ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων, ή αποσιώπηση στοιχείων, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της ένταξης της αίτησης χρηματοδότησης στη Δράση, ή θα οδηγούσε στο να ενταχθεί με όρους ουσιωδώς διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση ένταξης θα ανακληθεί και:
α. εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τη χορηγηθείσα ενίσχυση,
β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.
23. Αποδέχομαι ότι η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στη Δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς την ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-ΝΑΤ, κ.α.) και σε λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων, καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Επίσης, γνωρίζω ότι τα δεδομένα από εθνικές βάσεις δεν μπορούν να καλύψουν απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής, όπως αυτά αποτυπώνονται στο σχετικό παράρτημα της πρόσκλησης της Δράσης, αλλά εφόσον ληφθούν τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα έντυπα που συνοδεύουν την αίτηση.

24. Σε περίπτωση έγκρισης/ένταξης της πράξης που αφορά η αίτηση χρηματοδότησης, συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των Δικαιούχων της Δράσης, που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το Άρθρο 49, παρ. 3 του Καν. 1060/2021 και το Παράρτημα IX αυτού.
25. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από το ΟΠΣΚΕ, την ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και τον ΕΦ, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας του δικαιούχου, επέχουν θέση επίσημων εγγράφων και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών και αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/νσης.
26. Αποδέχομαι ότι στην περίπτωση κοινοποιήσεων – επιδόσεων εγγράφων που αφορούν την Πράξη, τούτες λαμβάνουν χώρα στην φορολογική έδρα της επιχείρησης, η οποία δηλώνεται στην αίτηση χρηματοδότησης και αναφέρεται στο εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα. Περαιτέρω αναλαμβάνω την υποχρέωση να γνωστοποιώ οποιαδήποτε μεταβολή της φορολογικής έδρας της επιχείρησης στον ΕΦ/ΕΥΔΑΜ. Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης οιαδήποτε μεταβολής της φορολογικής έδρας, η κοινοποίηση - επίδοση θα συντελείται στην φορολογική έδρα που αναφέρεται στο ισχύον εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα.
27. Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση της πράξης, η επικοινωνία με τον ΕΦ/ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πράξης δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (onscreen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από τον ΕΦ/ΕΥΔΑΜ.
28. Είμαι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλω είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 651/2014.
29. Δεσμεύομαι ότι αν η επιχείρηση δραστηριοποιείται ή δραστηριοποιηθεί σε τομείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Καν. 651/2014 και σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, θα διασφαλίζει, με κατάλληλα μέσα, όπως με διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή με διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης που χορηγείται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης, ούτε επωφελούνται από αυτήν.
30. Παρέχω ρητά τη συναίνεση και συγκατάθεσή μου για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για τη Προστασία Δεδομένων) [ΕΕΕΕ L 119 σελ.1-88] σε όλα τα στάδια της υποβαλλόμενης αίτησης χρηματοδότησης, δηλαδή από την υποβολής της ως και, στην περίπτωση ένταξης, οριστικοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης επένδυσής, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα στην ενότητα 14 της Πρόσκλησης της Δράσης.
31. Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων και δεσμεύομαι ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα διασφαλιστούν:
    - ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και η συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

- η ισότητα των φύλων και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου,
- η αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού,
- η διαφάνεια,
- η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τα αναφερόμενα στο παράρτημα Χ της πρόσκλησης της Δράσης,
- η τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.

32. Δεσμεύομαι ότι κατά την υλοποίηση του έργου θα τηρηθούν τα προβλεπόμενα στην Ανακοίνωση της επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027.
33. Παρέχω τη ρητή συγκατάθεσή μου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, ώστε οι φορείς υλοποίησης των Δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας, καθώς και τα αρμόδια όργανα αυτών, να αντλούν μέσω διαλειτουργικότητας με την ΑΑΔΕ και λοιπούς αρμόδιους φορείς, όλα τα αναγκαία στοιχεία (οικονομικά, φορολογικά, στοιχεία προσωπικού, ηλεκτρονικά τιμολόγια από φορείς του Δημοσίου και Αναθέτουσες Αρχές κ.ά.), με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθότητας και πληρότητας των δηλούμενων δεδομένων, για τις ανάγκες αξιολόγησης, ελέγχου και καταβολής της ενίσχυσης.

Ημερομηνία: ...../...../202..

Για την επιχείρηση

(Στοιχεία Νόμιμου εκπροσώπου, υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
(2) Γνωρίζω ότι «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Β – Υπό σύσταση επιχειρήσεις

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)
Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ[1]:	**ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ / ΕΦΕΠΑΕ**						
Όνομα:		Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
ΑΦΜ:		Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):					

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις[2], που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους της υπό σύσταση επιχείρησης με την επωνυμία «.....» δηλώνω ότι:

1. Όλα τα αναγραφόμενα στην ηλεκτρονική μορφή του εντύπου υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που τη συνοδεύουν είναι ακριβή και αληθή.
2. Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές.
3. Έχω λάβει σαφή και πλήρη γνώση του περιεχομένου της πρόσκλησης της Δράσης.
4. Οι δηλωθέντες στην αίτηση εταίροι/μέτοχοι δε συμμετέχουν σε παραπάνω από ένα (1) επενδυτικό σχέδιο που να αφορά υπό σύσταση επιχείρηση.
5. Η επιχείρηση θα τηρήσει από τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου διπλογραφικό λογιστικό σύστημα.
6. Η επιχείρηση θα δραστηριοποιηθεί στον/στους επιλέξιμους ΚΑΔ επένδυσης έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της επιχορήγησης.
7. Το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου και οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στην συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης:

- δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους,
- εφόσον εγκριθούν και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.

Εξαιρούνται οι αιτήσεις / εγκρίσεις χρηματοδότησης που αφορούν χρηματοδοτικά προϊόντα (δάνεια ή εγγυήσεις) που υλοποιούνται με εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, τα οποία δύνανται συμπληρωματικά να χρηματοδοτούν το ίδιο επενδυτικό σχέδιο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν οδηγούν σε υπέρβαση των μέγιστων ποσών ενίσχυσης που προβλέπονται στον Καν. ΕΕ 651/2014, όπως ισχύει.

8. Δεν έχει πραγματοποιηθεί έναρξη φυσικού ή οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου (όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο 23 του ΓΑΚ) πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
9. Η ημερομηνία έναρξης του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου θα είναι μεταγενέστερη των τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης οποιασδήποτε άλλης ενισχυόμενης αρχικής επένδυσης του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου) για την ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα, στην ίδια περιφέρεια επιπέδου 3 της ονοματολογίας εδαφικών στατιστικών μονάδων ανεξαρτήτως καθεστώτος ενίσχυσης. Σε διαφορετική περίπτωση γνωρίζω ότι τα επενδυτικά σχέδια θεωρούνται ως ένα ενιαίο σχέδιο και σε περίπτωση που αθροιστικά το επιλέξιμο κόστος τους υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια ευρώ (50.000.000 €) το συνολικό ποσό της ενίσχυσης δεν δύναται να υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης για μεγάλα επενδυτικά έργα. Για το λόγο αυτό παραθέτω τα κάτωθι στοιχεία των υπολοίπων επενδυτικών σχεδίων που εμπίπτουν στον ανωτέρω περιορισμό της τριετίας:
   Ενδεικτικά αναφέρονται για κάθε επενδυτικό σχέδιο:
   - Περιοχή υλοποίησης κατά NUTS 3
   - Επωνυμία και ΑΦΜ επιχείρησης
   - Αρ πρωτ/λου και ημ/νία Αίτησης:
   - Αρ πρωτ/λου και ημ/νία Ένταξης
   - Ημερομηνία έναρξης εργασιών:
   - αρ πρωτ/λου και ημ/νία Απ. Ολοκλήρωσης:
   - Συνολικό επιλέξιμο κόστος επενδυτικού σχεδίου και συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο (βάσει είτε της υποβληθείσας αίτησης, είτε της τελευταίας τροποποιημένης απόφασης ένταξης, είτε της απόφασης ολοκλήρωσης (παρατίθενται τα στοιχεία ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται το επενδυτικό σχέδιο).

   Υποβάλλω τα ανωτέρω στοιχεία για τα επενδυτικά σχέδια αρχικής επένδυσης που έχουν ήδη ενταχθεί προς ενίσχυση ή για τα οποία έχουν υποβληθεί αιτήσεις, για λογαριασμό του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, καθώς και των συνεργαζόμενων ή/και συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.
10. Το 25% τουλάχιστον του κόστους των επιλέξιμων δαπανών που επιχορηγούνται βάσει του άρθρου 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 θα καλυφθεί μέσω ιδίων κεφαλαίων ή εξωτερικής χρηματοδότησης που δεν θα περιέχει κανένα στοιχείο κρατικής στήριξης, δημόσιας ενίσχυσης ή παροχής.
11. Η επιχείρηση (περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων) έχει την ιδιότητα της Μεγάλης Επιχείρησης.
12. Η επιχείρηση δεν είναι προβληματική επιχείρηση (σε επίπεδο ομίλου επιχειρήσεων - περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), και δεν συντρέχει καμία από τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στον ορισμό του σημείου 18 του άρθρου 2 του Καν. ΕΕ 651/2014.

13. Δεσμεύομαι ότι η επιχείρηση, μέχρι την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης, θα προχωρήσει στη δημιουργία του ελάχιστου αριθμού νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας (ΕΜΕ) που απορρέουν από τους όρους συμμετοχής στην πρόσκληση, καθώς και των επιπλέον θέσεων που δηλώθηκαν στην αίτηση και αποτέλεσαν βαθμολογικό κριτήριο ένταξης στη Δράση. Επιπλέον, γνωρίζω ότι είναι υποχρέωση της επιχείρησης η διατήρηση των εν λόγω θέσεων εργασίας για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 5 ετών μετά την τελική εκταμίευση της επιχορήγησης και ότι σε διαφορετική περίπτωση θα επιβληθούν οι προβλεπόμενες από την πρόσκληση ποινές.
14. Η επιχείρηση δεν θα προβεί, εντός μέγιστης περιόδου δύο ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση, σε μετεγκατάσταση.
15. Η επιχείρηση δεν πραγματοποιεί το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.
16. Αποδέχομαι ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή μου ή σε περίπτωση διαπίστωσης υποβολής στην ΕΥΔΑΜ/ΕΦ ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων, ή αποσιώπηση στοιχείων, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της ένταξης της αίτησης χρηματοδότησης στη Δράση, ή θα οδηγούσε στο να ενταχθεί με όρους ουσιωδώς διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση ένταξης θα ανακληθεί και:
α. εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τη χορηγηθείσα ενίσχυση,
β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.
17. Αποδέχομαι ότι η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στη Δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς την ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-ΝΑΤ, κ.α.) και σε λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων, καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επίσης, γνωρίζω ότι τα δεδομένα από εθνικές βάσεις δεν μπορούν να καλύψουν απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής, όπως αυτά αποτυπώνονται στο σχετικό παράρτημα της πρόσκλησης της Δράσης, αλλά εφόσον ληφθούν τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα έντυπα που συνοδεύουν την αίτηση.
18. Σε περίπτωση έγκρισης/ένταξης της πράξης που αφορά η αίτηση χρηματοδότησης, συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας της υπό σύσταση επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των Δικαιούχων της Δράσης, που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το Άρθρο 49, παρ. 3 του Καν. 1060/2021 και το Παράρτημα IX αυτού.
19. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από το ΟΠΣΚΕ, την ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ και τον ΕΦ, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας του δικαιούχου, επέχουν θέση επίσημων εγγράφων και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών και αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/νσης.
20. Αποδέχομαι ότι στην περίπτωση κοινοποιήσεων – επιδόσεων εγγράφων που αφορούν την Πράξη, τούτες λαμβάνουν χώρα στην φορολογική έδρα της επιχείρησης, η οποία δηλώνεται στην αίτηση χρηματοδότησης και αναφέρεται στο εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα. Περαιτέρω αναλαμβάνω την υποχρέωση να γνωστοποιώ οποιαδήποτε μεταβολή της φορολογικής έδρας της επιχείρησης στον ΕΦ/ΕΥΔΑΜ. Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης οιαδήποτε μεταβολής της φορολογικής έδρας, η κοινοποίηση - επίδοση θα συντελείται στην φορολογική έδρα που αναφέρεται στο ισχύον εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα.

21. Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση της πράξης, η επικοινωνία με τον ΕΦ/ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πράξης δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (onscreen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από τον ΕΦ/ΕΥΔΑΜ.
22. Είμαι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλω είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 651/2014.
23. Δεσμεύομαι ότι αν η επιχείρηση δραστηριοποιηθεί εκτός από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Καν. 651/2014 και σε τομείς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, θα διασφαλίσει, με κατάλληλα μέσα, όπως με διαχωρισμό των δραστηριοτήτων ή με διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης που χορηγείται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης, ούτε επωφελούνται από αυτήν.
24. Παρέχω ρητά τη συναίνεση και συγκατάθεσή μου για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για τη Προστασία Δεδομένων) [ΕΕΕΕ L 119 σελ.1-88] σε όλα τα στάδια της υποβαλλόμενης αίτησης χρηματοδότησης, δηλαδή από την υποβολής της ως και, στην περίπτωση ένταξης, οριστικοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης επένδυσής, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα στην ενότητα 14 της Πρόσκλησης της Δράσης.
25. Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων και δεσμεύομαι ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα διασφαλιστούν:
    - ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και η συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
    - η ισότητα των φύλων και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου,
    - η αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού,
    - η διαφάνεια,
    - η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τα αναφερόμενα στο παράρτημα Χ της πρόσκλησης της Δράσης,
    - η τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.
26. Δεσμεύομαι ότι κατά την υλοποίηση του έργου θα τηρηθούν τα προβλεπόμενα στην Ανακοίνωση της επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027.
27. Παρέχω τη ρητή συγκατάθεσή μου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, ώστε οι φορείς υλοποίησης των Δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας, καθώς και τα αρμόδια όργανα αυτών, να αντλούν μέσω διαλειτουργικότητας με την ΑΑΔΕ και λοιπούς αρμόδιους φορείς, όλα τα αναγκαία στοιχεία (οικονομικά, φορολογικά, στοιχεία προσωπικού, ηλεκτρονικά τιμολόγια από φορείς του Δημοσίου και Αναθέτουσες Αρχές κ.ά.), με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθότητας και πληρότητας των δηλούμενων δεδομένων, για τις ανάγκες αξιολόγησης, ελέγχου και καταβολής της ενίσχυσης.

Ημερομηνία: ...../...../202..

Για την υπό σύσταση επιχείρηση

(Στοιχεία Νόμιμου εκπροσώπου, υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
(2) Γνωρίζω ότι «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Γ1 – Υπό σύσταση Επιχειρήσεις - Μέτοχοι/Εταίροι Νομικά Πρόσωπα

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)
Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ[1]:	**ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ / ΕΦΕΠΑΕ**						
Όνομα:		Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
ΑΦΜ:		Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):					

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις[2], που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους της επιχείρησης με την επωνυμία «.....» η οποία θα συμμετέχει ως μέτοχος/εταίρος στην υπό σύσταση επιχείρηση με την επωνυμία «.....», η οποία υποβάλλει αίτηση χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης – φάση Γ'» δηλώνω ότι:

Ως νόμιμος εκπρόσωπος της υπό σύσταση επιχείρησης που υποβάλλει αίτηση χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης – φάση Γ'» και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα στοιχεία / δικαιολογητικά στο ΟΠΣΚΕ ορίζεται ο/η κος/κα ..... με ΑΦΜ .....

Ημερομηνία: ...../...../202...

Για την επιχείρηση

(Στοιχεία Νόμιμου εκπροσώπου, υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) 2) Γνωρίζω ότι «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Γ2 – Υπό σύσταση Επιχειρήσεις - Μέτοχοι/Εταίροι Φυσικά Πρόσωπα

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)
Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ[1]:	**ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ / ΕΦΕΠΑΕ**						
Όνομα:		Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
ΑΦΜ:		Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):					

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις[2], που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, ως μέτοχος/εταίρος στην υπό σύσταση επιχείρηση με την επωνυμία «.....», η οποία υποβάλλει αίτηση χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης – φάση Γ'» δηλώνω ότι:

Ως νόμιμος εκπρόσωπος της υπό σύσταση επιχείρησης που υποβάλλει αίτηση χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης – φάση Γ'» και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα στοιχεία / δικαιολογητικά στο ΟΠΣΚΕ ορίζεται ο/η κος/κα ..... με ΑΦΜ .....

Ημερομηνία: ...../...../202...

Ο Δηλών

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Γνωρίζω ότι «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Για την επαλήθευση/πιστοποίηση των δαπανών του έργου απαιτείται τεκμηρίωση με τα ακόλουθα παραδοτέα, τα οποία υποβάλλονται με την αίτηση επαλήθευσης/πιστοποίησης:

Γενικά Παραδοτέα

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ	ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ	ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ
1.	Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr, στην οποία θα αναφέρεται ότι όλα τα υποβληθέντα παραστατικά και δικαιολογητικά που συνοδεύουν το αίτημα επαλήθευσης είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτοτύπων και δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα.	✓	✓
2.	Ψηφιακή βεβαίωση μητρώου επιχειρήσεων μέσω της ψηφιακής πύλης myAADE στην οποία θα εμφανίζονται τα τρέχοντα στοιχεία της επιχείρησης και των τυχόν εγκαταστάσεων που διατηρεί.	✓	✓
3.	Βεβαίωση μεταβολών από ΓΕΜΗ και εφόσον απαιτούνται, παραδοτέα τεκμηρίωσης τροποποιήσεων ήσσονος σημασίας των στοιχείων του τεχνικού παραρτήματος, όπως αυτές ορίστηκαν στην ενότητα 11.1 της παρούσας (π.χ τροποποίηση καταστατικού, τροποποίηση υποβολής δήλωσης πραγματικών δικαιούχων, πιστοποιητικό εκπροσώπησης κλπ., ανάλογα και με το είδος της τροποποίησης).	✓	✓
4.	Τυχόν έγγραφο/α που επιβάλλονται να προσκομισθούν σύμφωνα με τους ειδικούς όρους της απόφασης ένταξης.	✓	✓
5.	Εφόσον στο χρηματοδοτικό σχήμα περιλαμβάνεται δάνειο: - Σύμβαση του δανείου και τροποποιήσεις αυτής από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο	✓	✓

	αφορά την χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης. - Πρόσφατη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το επενδυτικό δάνειο στην οποία θα αναφέρονται ο σκοπός και αναλυτικά, οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με τις αντίστοιχες ημερομηνίες τους και το ανεξόφλητο υπόλοιπο δανείου. - Λογιστική απεικόνιση του δανείου.		
6.	Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση επιχορήγησης: - Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και τυχόν τροποποιήσεις - Πρόσφατη βεβαίωση της τράπεζας που έχει χορηγήσει το δάνειο έναντι επιχορήγησης, στην οποία θα αναφέρονται οι εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με τις αντίστοιχες ημερομηνίες τους, το τρέχον ανεξόφλητο υπόλοιπο και το IBAN του λογαριασμού στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η καταβολή της επιχορήγησης. - Λογιστική απεικόνιση του δανείου.	✓	✓
7.	Παραδοτέα τεκμηρίωσης τήρησης των μέτρων πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και το παράρτημα IX του Κανονισμού 1060/2021 και ορίζονται στον Οδηγό Επικοινωνίας του ΕΣΠΑ 2021-2027 (εκτυπώσεις ισοτσελίδας και σελίδων κοινωνικών δικτύων, φωτογραφίες πινακίδων/πλακών κλπ)		✓
8.	Στοιχεία τεκμηρίωσης της κάλυψης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με Ίδια Κεφάλαια: **1. Αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου με νέες εισφορές των μετόχων/εταίρων σε μετρητά:** Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (Α.Ε. - Ε.Π.Ε. - Ι.Κ.Ε.) - Απόφαση Γενικής Συνέλευσης Μετόχων/ Εταίρων για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με σαφή αναφορά του σκοπού της αύξησης και τη σχετική ανακοίνωση στο ΓΕΜΗ.		✓

	- Πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου (για τις Α.Ε.) για την πιστοποίηση της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου και δημοσίευσή του στο ΓΕΜΗ. - Λογιστική απεικόνιση της πράξης αύξησης κεφαλαίου. - Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο τραπεζικό λογαριασμό όψεως της εταιρείας. - Κίνηση του τραπεζικού λογαριασμού. - Αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου στην αρμόδια ΔΟΥ. <u>Προσωπικές Εταιρείες (Ο.Ε. – Ε.Ε.)</u> - Τροποποίηση του καταστατικού της εταιρείας για την αύξηση του κεφαλαίου με σαφή αναφορά του σκοπού της αύξησης και τη σχετική καταχώρηση στο ΓΕΜΗ - Λογιστική απεικόνιση της πράξης αύξησης κεφαλαίου. - Αποδεικτικά κατάθεσης της εισφοράς μετρητών στο τραπεζικό λογαριασμό όψεως της εταιρείας. - Κίνηση του τραπεζικού λογαριασμού. - Αποδεικτικό καταβολής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου στην αρμόδια ΔΟΥ. **2. Αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον** - Αντίγραφο απόφασης του αρμοδίου οργάνου του φορέα (Γενική Συνέλευση Μετόχων κ.λπ.) για τη δέσμευση του ποσού που θα χρησιμοποιηθεί για κάλυψη της ιδίας συμμετοχής από τα υπάρχοντα φορολογηθέντα αποθεματικά του φορέα. - Καταχώρηση στο ΓΕΜΗ της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) του φορέα (ή άλλου αρμόδιου οργάνου) ανάλογα με την νομική μορφή του φορέα. - Λογιστική απεικόνιση των πράξεων δημιουργίας των αποθεματικών (ενδεικτικά αναφέρονται: καρτέλες, ισοζύγια, Ισολογισμοί, Οικονομικές καταστάσεις). **3. Με ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών και κερδών εις νέον:**		

	- Αντίγραφο απόφασης του αρμοδίου οργάνου του φορέα (Γενική Συνέλευση Μετόχων κ.λπ.) για τη δέσμευση του ποσού που θα χρησιμοποιηθεί για κάλυψη της ιδίας συμμετοχής από τα υπάρχοντα αποθεματικά του φορέα ή/και κερδών εις νέον. - Καταχώρηση στο ΓΕΜΗ της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) του φορέα (ή άλλου αρμόδιου οργάνου) ανάλογα με την νομική μορφή του φορέα. - Λογιστική απεικόνιση (ενδεικτικά αναφέρονται: καρτέλες, ισοζύγια, Ισολογισμοί, Οικονομικές καταστάσεις).		
9.	Αδειοδοτικό έγγραφο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ενισχυόμενη, στο πλαίσιο της υλοποιηθείσας επένδυσης δραστηριότητά (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Σε περίπτωση που κατά την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου δεν είναι διαθέσιμο το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης, υποβάλλεται, κατ' ελάχιστον, η υποβληθείσα στον αρμόδιο φορέα αίτηση έκδοσης αυτού.		✓
10.	Για την πιστοποίηση της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης υποβάλλονται αντίγραφα τιμολογίων αγοράς πρώτων υλών και πώλησης προϊόντων/παροχής υπηρεσιών στο βαθμό που να τεκμηριώνουν τη λειτουργία της μονάδας, συνοδευόμενα από τις αντίστοιχες λογιστικές καταχωρήσεις.		✓
11.	Σε περίπτωση λήψης ενδιάμεσης δόσης επιχορήγησης, αντίγραφο της σχετικής εγγραφής στα βιβλία της επιχείρησης.		✓

Παραδοτέα Φυσικού & Οικονομικού Αντικειμένου ανά κατηγορία δαπάνης

Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλων χώρος

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ	ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ	ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ
1.	Παραστατικά τιμολόγησης (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice) και, εφόσον απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία διακίνησης (και στις περιπτώσεις αυτεπιστασίας), και λοιπά σχετικά παραστατικά. Στα παραστατικά θα πρέπει να περιγράφεται αναλυτικά η προμήθεια υλικών ή η εκτέλεση των εργασιών και τα επί μέρους κόστη. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να συνοδεύονται από ανάλυση κόστους εργασιών του προμηθευτή.	✓	✓
2.	Παραστατικά εξόφλησης, όπως αναλυτικά αναφέρονται στην ενότητα 10.2 «Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου».	✓	✓
3.	Λογιστικές εγγραφές: - Ημερολογιακές εγγραφές παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών. - Αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) για τα έτη που διενεργήθηκαν και εξοφλήθηκαν οι δαπάνες.	✓	✓
4	Μητρώο παγίων.	✓	✓
5.	Αντίγραφο τίτλου ιδιοκτησίας και μεταγραφή αυτού στο Υποθηκοφυλακείο/Κτηματολόγιο. Σε περίπτωση που οι κτιριακές επεμβάσεις υλοποιηθούν σε μη ιδιόκτητο χώρο τότε πρέπει να υποβληθεί συμφωνητικό μίσθωσης ή σύσταση επικαρπίας ή παραχώρηση χρήσης διάρκειας τουλάχιστον εννέα (9) ετών από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Ειδικά για ανέγερση/επέκταση κτιρίου το συμφωνητικό μίσθωσης πρέπει να είναι διάρκειας τουλάχιστον δώδεκα (12) ετών από την ημερομηνία	✓	✓

	έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Τα ανωτέρω συμφωνητικά μίσθωσης πρέπει να έχουν υποβληθεί στην ΑΑΔΕ και να έχουν γίνει αποδεκτά από τα συμβαλλόμενα μέρη.		
6.	Άδεια δόμησης με τις τυχόν αναθεωρήσεις ή έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας ή όποια άλλη μορφή έγκρισης εργασιών απαιτείται από τις πολεοδομικές διατάξεις ή ηλεκτρονική βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού ότι δεν απαιτείται κάποιου είδους έγκριση. Επιπλέον, τακτοποίηση / νομιμοποίηση χώρου σε ισχύ, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση. Σε περίπτωση ανέγερσης, κατά την ολοκλήρωση απαιτείται Πιστοποιητικό Ελέγχου Κατασκευής (Π.Ε.Κ.) ή Τελική Θεώρηση από την αρμόδια ΥΔΟΜ. Κατά την ενδιάμεση επαλήθευση δύναται να υποβληθεί η σχετική αίτηση/βεβαίωση περί υποβολής αίτησης έκδοσης πολεοδομικής άδειας, όπου απαιτείται.	✓	✓
7.	Τα εγκεκριμένα από την Πολεοδομία σχέδια (τοπογραφικό διάγραμμα, διάγραμμα κάλυψης/δόμησης, κατόψεις, τομές, όψεις, σχέδιο διάταξης μηχανολογικού εξοπλισμού) όπου απαιτούνται. Κατά την ενδιάμεση επαλήθευση δύναται να υποβληθούν τα σχέδια που συνοδεύουν την αίτηση έκδοσης πολεοδομικής άδειας, όπου απαιτείται.	✓	✓
8.	Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990, εφόσον αυτά συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία.	✓	✓
9.	Τεχνική έκθεση/βεβαίωση καλής εκτέλεσης με περιγραφή των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν μέχρι το χρόνο υποβολής του αιτήματος καταβολής, συνοδευόμενη από αναλυτικές επιμετρήσεις και υπογεγραμμένη από αρμόδιο μηχανικό. Στην τελική έκθεση θα πρέπει να πραγματοποιείται και αναφορά στον τρόπο διασφάλισης της προσβασιμότητας	✓	✓

	των ΑμεΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αντίστοιχη εθνική νομοθεσία (Ν.4067/2012 ως ισχύει - άρθρα 26 και 27, σχετικές Υπουργ. Αποφάσεις και ερμηνευτικές εγκύκλιοι ΥΠΕΚΑ, νομοθεσία τουριστικών καταλυμάτων κλπ.).		
10.	Φωτογραφικό υλικό του έργου. Συστήνεται η προσκόμιση φωτογραφικού υλικού και για τη φάση κατασκευής, ειδικά για την τεκμηρίωση των αφανών εργασιών.	✓	✓

Αγορά Κτιρίου

1.	Συμβολαιογραφική πράξη αγοράς και εξόφλησης	✓	✓
2.	Πιστοποιητικό ιδιοκτησίας	✓	✓
3.	Πιστοποιητικό μεταγραφής/καταχώρισης στο Κτηματολόγιο	✓	✓
4.	Δήλωση Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτου	✓	✓
5.	Άδεια δόμησης όπως ισχύει πριν την προκήρυξη της Δράσης και από την οποία προκύπτει η επαγγελματική χρήση του κτιρίου.	✓	✓
6.	Μητρώο παγίων	✓	✓
7.	Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της δικαιούχου επιχείρησης, στην οποία δηλώνεται ότι ο πωλητής του κτιρίου δεν έχει συγγενική, εταιρική, μετοχική, διοικητική ή ελεγκτική σχέση με τη δικαιούχο επιχείρηση, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο κεφ. 6.2 της αναλυτικής πρόσκλησης, ούτε υφίσταται άμεσος ή έμμεσος έλεγχος ή κοινή διοίκηση, ούτε υφίστατο τέτοια σχέση κατά τα δύο (2) έτη που προηγούνται της δημοσίευσης της πρόσκλησης.	✓	✓

Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ	ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ	ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ
1.	Παραστατικά τιμολόγησης (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice) και, εφόσον απαιτείται, παραστατικά στοιχεία διακίνησης και εγκατάστασης και λοιπά σχετικά παραστατικά (Δελτία αποστολής, CMR, Packing List, Bill of Lading, Documento di Transporto, παραστατικά εκτελωνισμού και οποιοδήποτε άλλο παραστατικό μεταφοράς απαιτείται κατά περίπτωση, ανάλογα με τον τόπο προέλευσης και τον τρόπο μεταφοράς).	✓	✓
2.	Απαλλακτικό ΦΠΑ για τις περιπτώσεις απαλλαγής.	✓	✓
3.	Παραστατικά εξόφλησης, όπως αναλυτικά αναφέρονται στην ενότητα 10.2 «Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου».	✓	✓
4.	Λογιστικές εγγραφές: - Ημερολογιακές εγγραφές παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών. - Αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) για τα έτη που διενεργήθηκαν και εξοφλήθηκαν οι δαπάνες.	✓	✓
5.	Μητρώο παγίων.	✓	✓
6.	Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργιες, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης κυριότητας του εξοπλισμού που περιλαμβάνεται στα παραστατικά της επένδυσης. Στην βεβαίωση θα πρέπει να γίνεται αναλυτική αναφορά στον εξοπλισμό και να αναγράφονται τα serial number, όπου αυτά υφίστανται και δεν αναγράφονται στα παραστατικά τιμολόγησης. Επίσης θα πρέπει να φέρει σφραγίδα και υπογραφή του προμηθευτή. Για δαπάνες προμήθειας μεταφορικών μέσων, αρκεί η προσκόμιση άδειας κυκλοφορίας, στην οποία θα	✓	✓

	αναφέρεται η ημερομηνία πρώτης κυκλοφορίας, καθώς και ότι δεν υπάρχει παρακράτηση κυριότητας του οχήματος.		
7.	Σε περίπτωση δαπάνης χρηματοδοτικής μίσθωσης: - αντίγραφο της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης - Πρωτότυπη βεβαίωση της εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης στην οποία θα αναφέρεται ο εξοπλισμός που έχει παραδοθεί και η αξία αυτού, με επισυναπτόμενη κατάσταση των σχετικών τιμολογίων, καθώς και οι καταβληθείσες από τον φορέα δόσεις με τις αντίστοιχες ημερομηνίες.	✓	✓
8.	Αντίγραφο πιστοποιητικού CE (Ευρωπαϊκής Ένωσης) ή δήλωση συμμόρφωσης για τον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό.	✓	✓
9.	Για δαπάνες εξοπλισμού που δεν δύναται η απόσπαση του από τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης, χωρίς αυτός να χάσει μέρος ή το σύνολο της αξίας του (π.χ. προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού γεωθερμίας, συστήματος θέρμανσης, κεντρικού κλιματισμού, ασφαλείας, παραγωγής ενέργειας κλπ), θα πρέπει να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον εννέα (9) ετών. Η περίοδος της εννιαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης.	✓	✓
10.	Για δαπάνες προμήθειας μεταφορικών μέσων: Αντίγραφο άδειας κυκλοφορίας, από την οποία θα προκύπτει ότι το όχημα είναι επαγγελματικής ή μικτής χρήσης.	✓	✓
11.	Για την περίπτωση δαπάνης εγκατάστασης φωτοβολταϊκού σταθμού από αυτοπαραγωγό με σύστημα αποθήκευσης απαιτείται: - Ηλεκτρομηχανολογική μελέτη της εγκατάστασης.	✓	✓

	- Σύμβαση Σύνδεσης με τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ). - Σύμβαση συμψηφισμού με πάροχο επιλογής δικαιούχου. - Βεβαίωση ενεργοποίησης του σταθμού. Κατά την ενδιάμεση επαλήθευση δύναται να υποβληθεί μόνο η αίτηση για σύμβαση συμψηφισμού και ενεργοποίησης του σταθμού.		
12.	Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990, εφόσον αυτά συντάχθηκαν.	✓	✓
13.	Φωτογραφίες.		✓

Δαπάνες Λογισμικού

α/α	**ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ**	**ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ**	**ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ**
1.	Παραστατικά τιμολόγησης (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice). Σε περίπτωση τιμολογίου υπηρεσιών ανάπτυξης λογισμικού που οι υπηρεσίες δεν περιγράφονται θα πρέπει να συνοδεύονται από ανάλυση εργασιών του προμηθευτή.	✓	✓
2.	Παραστατικά εξόφλησης, όπως αναλυτικά αναφέρονται στην ενότητα 10.2 «Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου».	✓	✓
3.	Λογιστικές εγγραφές: - Ημερολογιακές εγγραφές παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών. - Αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) για τα έτη που διενεργήθηκαν και εξοφλήθηκαν οι δαπάνες.	✓	✓

4.	Άδειες χρήσης λογισμικού/ εφαρμογών ή οι αντίστοιχες βεβαιώσεις των κατασκευαστών για την άδεια χρήσης.	✓	✓
5.	Εκτυπώσεις (printscreen) από τη χρήση του λογισμικού.	✓	✓
6.	Μητρώο παγίων.	✓	✓
7.	Σε περίπτωση λογισμικού/εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, δικαιολογητικά από τα οποία τεκμηριώνεται η λήψη μέριμνας για την εξυπηρέτηση των αναγκών ατόμων με αναπηρία.	✓	✓
8.	Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990, εφόσον αυτά συντάχθηκαν	✓	✓

Δαπάνες Πιστοποίησης

α/α	**ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ**	**ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ**	**ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ**
1.	Παραστατικά τιμολόγησης, στα οποία θα πρέπει να περιγράφονται οι υπηρεσίες που παρασχέθηκαν (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice). Σε περίπτωση που οι υπηρεσίες δεν περιγράφονται θα πρέπει να συνοδεύονται από ανάλυση εργασιών του προμηθευτή.	✓	✓
2.	Παραστατικά εξόφλησης, όπως αναλυτικά αναφέρονται στην ενότητα 10.2 «Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου».	✓	✓
3.	Λογιστικές εγγραφές: - Ημερολογιακές εγγραφές παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών.	✓	✓

	- Αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) για τα έτη που διενεργήθηκαν και εξοφλήθηκαν οι δαπάνες.		
4.	Μητρώο παγίων	✓	✓
5.	Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990, εφόσον αυτά συντάχθηκαν.	✓	✓
6.	Αντίγραφα μελετών, εγχειριδίων, αποτελεσμάτων δοκιμών κλπ. ανάλογα και με τη φύση της υπηρεσίας	✓	✓
7.	Αντίγραφο πιστοποιητικού από διαπιστευμένο φορέα/ Αντίγραφο του κατοχυρωμένου σήματος/ Αντίγραφο διαπίστευσης	✓	✓

Δαπάνες Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας

α/α	**ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ**	**ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ**	**ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ**
1.	Παραστατικά τιμολόγησης (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice).	✓	✓
2.	Παραστατικά εξόφλησης, όπως αναλυτικά αναφέρονται στην ενότητα 10.2 «Εξόφληση δαπανών επενδυτικού σχεδίου».	✓	✓
3.	Λογιστικές εγγραφές: - Ημερολογιακές εγγραφές παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών. - Αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) για τα έτη που διενεργήθηκαν και εξοφλήθηκαν οι δαπάνες.	✓	✓
4.	Μητρώο παγίων	✓	✓

5.	Αντίγραφα συμφωνητικών και η υποβεβλημένη κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990, εφόσον αυτά συντάχθηκαν.	✓	✓
6.	Για δαπάνες κατοχύρωσης: Αντίγραφο κατοχυρωμένης ευρεσιτεχνίας.	✓	✓
7.	Για απόκτηση κατοχυρωμένης ευρεσιτεχνίας: - Αντίγραφο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας. - Σύμβαση/ συμφωνητικό πώλησης ή αποκλειστικής παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης ευρεσιτεχνίας.	✓	✓

Δαπάνες προσωπικού

α/α	**ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ**	**ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ**	**ΤΕΛΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ**
1.	Αναγγελία πρόσληψης του νέου εργαζομένου και πίνακες προσωπικού (Ε4) για το επιδοτούμενο διάστημα.	✓	✓
2.	Κάρτας Αναπηρίας του νέου εργαζομένου σε ισχύ	✓	✓
3.	Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr, όπου θα δηλώνεται ότι: - η υποβαλλόμενη δαπάνη νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού, δεν αφορά εργαζόμενους που είναι σύζυγοι ή συγγενείς α' και β' βαθμού με τον επιχειρηματία ή τους εταίρους/μετόχους και των ασκούντων τη διοίκηση/ εκπροσώπηση της επιχείρησης - η υποβαλλόμενη δαπάνη νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού αφορά εργαζόμενους που δεν έχουν επιχορηγηθεί από άλλο φορέα.	✓	✓
4.	Μηνιαίες συγκεντρωτικές μισθοδοτικές καταστάσεις, για το διάστημα κατά το οποίο επιδοτείται η θέση απασχόλησης, από τις οποίες θα προκύπτουν οι μικτές	✓	✓

	αποδοχές, οι ασφαλιστικές και φορολογικές κρατήσεις, οι λοιπές κρατήσεις, το καθαρό πληρωτέο ποσό και οι μέρες εργασίας/ασφάλισης.		
5.	Αντίγραφο κίνησης εταιρικού/επαγγελματικού λογαριασμού (extrait), από το οποίο θα προκύπτουν οι καταβολές της μισθοδοσίας σε τραπεζικό λογαριασμό του εργαζόμενου.	✓	✓
6.	Λογιστικές εγγραφές: Ημερολογιακές εγγραφές καταχώρησης και πληρωμής μισθοδοσίας.	✓	✓
7.	Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ), συνοδευόμενες από το αποδεικτικό υποβολής, για το επιδοτούμενο διάστημα και αποδεικτικά εξόφλησης ασφαλιστικών εισφορών εργαζόμενου και εργοδότη, π.χ. ασφαλιστική ενημερότητα με ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της αιτούμενης περιόδου. Σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει ρυθμίσει τις ασφαλιστικές οφειλές της για το επιδοτούμενο διάστημα και η ρύθμιση δεν έχει ολοκληρωθεί, θα πρέπει να υποβληθούν επιπλέον δικαιολογητικά από τα οποία θα προκύπτει ότι η ρύθμιση εξυπηρετείται κανονικά (π.χ. Εκτύπωση ηλεκτρονικής καρτέλας και πίνακα χρεών οφειλέτη από την ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΦΚΑ).	✓	✓
8.	Εφόσον η επιχορηγούμενη θέση εργασίας επιβαρύνεται με ΦΜΥ, προσωρινές δηλώσεις παρακρατούμενων φόρων για το επιδοτούμενο διάστημα της θέσης απασχόλησης και αποδεικτικά εξόφλησης ΦΜΥ π.χ. φορολογική ενημερότητα. Σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει ρυθμίσει τις φορολογικές οφειλές της για το επιδοτούμενο διάστημα και η ρύθμιση δεν έχει ολοκληρωθεί, θα πρέπει να υποβληθούν επιπλέον δικαιολογητικά από τα οποία θα προκύπτει ότι η ρύθμιση εξυπηρετείται κανονικά (π.χ. Εκτύπωση καρτέλας (printscreen) «Στοιχείων ρύθμισης και πληρωμών» από το my AADE).	✓	✓

9.	Έγγραφη γνωστοποίηση, του εργοδότη προς τον εργαζόμενο, ότι το μισθολογικό του κόστος συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η γνωστοποίηση θα πρέπει να φέρει τις υπογραφές εργοδότη και εργαζόμενου	✓	✓

Γενικές επισημάνσεις:

- Για όλα τα είδη των πραγματοποιούμενων δαπανών, η υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου επιβεβαιώνεται από τις καταγεγραμμένες περιγραφές και ποσότητες στα αντίστοιχα παραστατικά. Για το λόγο αυτό, κατά την έκδοση των παραστατικών θα πρέπει να αναγράφονται αναλυτικά τα επιμέρους στοιχεία του φυσικού αντικειμένου και οι ποσότητες (ή η διάρκεια των υπηρεσιών) που τιμολογούνται και να είναι σε συμφωνία με τον τρόπο παρουσίασης του φυσικού αντικειμένου στην αντίστοιχη απόφαση ένταξης (ισχύον Τεχνικό παράρτημα). Επιπλέον, σε όλα τα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία και το ΑΦΜ του προμηθευτή, ενώ θα πρέπει να είναι εμφανείς ή να μπορούν να εξαχθούν σαφώς οι καθαρές αξίες χωρίς ΦΠΑ.
- Ο εξοπλισμός πρέπει, μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης, να βρίσκεται εγκατεστημένος και σε πλήρη λειτουργία και να συμβαδίζει με τα αναγραφόμενα στα αντίστοιχα παραστατικά και στην αντίστοιχη βεβαίωση του προμηθευτή για το καινούργιες, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης της κυριότητας. Επίσης, να συνάδει με το δηλούμενο προς ενίσχυση ΚΑΔ.
- Τα ιδιωτικά συμφωνητικά, εφόσον απαιτούνται θα πρέπει να:
  α) έχουν υποβληθεί σε κατάσταση συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 Ν.1882/1990
  β) είναι εξοφλημένα στο σύνολο τους για τις αιτηθείσες δαπάνες, ανεξαρτήτως του ισχύοντος εγκεκριμένου ποσού για αυτές. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το ποσό που θα υποβληθεί για τις αιτηθείσες δαπάνες είναι μικρότερο ή μεγαλύτερο από το αναφερόμενο στο ιδιωτικό συμφωνητικό και δεν υπάρχει άλλη απαίτηση από τα δύο μέρη, τότε θα προσκομίζεται λύση του συμφωνητικού ή Υ.Δ και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, στις οποίες θα αναγράφεται ότι δεν υπάρχει άλλη οικονομική ή οποιασδήποτε μορφής απαίτηση για τις εν λόγω δαπάνες.
- Για τον υπολογισμό των ΕΜΕ και τον έλεγχο η ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ δύναται να λαμβάνει και να κάνει χρήση δεδομένων που αφορούν σε απασχόληση εργαζομένων από το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «ΕΡΓΑΝΗ».
- Σε ενδιάμεση επαλήθευση και για δαπάνες που αθροιστικά δε θα υπερβαίνουν το 30% του συνολικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού, δύναται να γίνουν αποδεκτά παραστατικά προκαταβολών (π.χ. Προτιμολόγιο, Προσφορά, Έντυπο παραγγελίας, Ιδιωτικό Συμφωνητικό Proforma invoice), χωρίς τα συνοδευτικά παραστατικά, τα οποία όμως θα πρέπει να εκδοθούν εντός του χρονικού πλαισίου που ορίζεται στις σχετικές φορολογικές διατάξεις και σε κάθε περίπτωση να φέρουν ημερομηνία έκδοσης έως την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου, ενώ θα πρέπει να υποβληθούν το αργότερο κατά το στάδιο της τελικής επαλήθευσης. **ΠΡΟΣΟΧΗ** παραστατικά,

αποδεικτικά προκαταβολών, συμβάσεις, κλπ, θα πρέπει να φέρουν ημερομηνία **μεταγενέστερη** της ημερομηνίας έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών.

- Οι δικαιούχοι θα πρέπει να τηρούν τα στοιχεία του οικονομικού αντικειμένου διακριτά και κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής διαδρομή ελέγχου (να είναι σαφής και διαχωρίσιμη κάθε δαπάνη μέχρι επιπέδου Κατηγορίας Δαπανών για κάθε παραστατικό που εκδίδεται από πλευράς προμηθευτών).
- Τα όργανα ελέγχου κατά την πιστοποίηση του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου μπορούν να ζητήσουν, με αιτιολόγηση της αναγκαιότητας, οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης απόφασης ένταξης.
- Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των οργάνων ελέγχου, παρέχοντας κάθε δυνατό στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση υποβοηθά την ορθή και ακριβή ολοκλήρωση του ελέγχου και να παρίστανται κατά την επιτόπια επαλήθευση (τουλάχιστον ο Υπεύθυνος Έργου).

Πέραν των παραδοτέων Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου που καθορίστηκαν στις προηγούμενες σελίδες, επισημαίνεται ότι για την ολοκλήρωση και παραλαβή ενός έργου απαιτείται να πληρούνται όσα αναφέρονται στην Ενότητα 12. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΠΡΑΞΕΩΝ του κυρίως σώματος της Αναλυτικής Πρόσκλησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Για την καταβολής επιχορήγησης απαιτείται η προσκόμιση των κάτωθι παραδοτέων:

1. **Φορολογική ενημερότητα σε ισχύ**, για είσπραξη χρημάτων από φορείς Κεντρικής Διοίκησης. Διευκρινίζεται ότι, στην φορολογική ενημερότητα δε θα πρέπει να υπάρχει όρος παρακράτησης, βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν. 4914/2022, παρ.2 & 3/ ΦΕΚ 61/21.03.2022.
2. **Ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ,** για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο.
3. Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr στην οποία θα αναφέρονται:

   i. **ότι η δημόσια επιχορήγηση του προγράμματος δεν έχει εκχωρηθεί.**

   Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση υποβάλλεται υποχρεωτικώς η σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευσης αυτού, στην οποία θα αναγράφεται η ημερομηνία εκταμίευσης, το ισχύον υπόλοιπο του κεφαλαίου του δανείου και το IBAN του λογαριασμού στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η καταβολή της επιχορήγησης.

   ii. **ότι δεν έχουν μεταβληθεί / τροποποιηθεί τα στοιχεία της επιχείρησης** σε σχέση με τα αναφερόμενα στο ισχύον εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα.

   Σε περίπτωση που έχουν τροποποιηθεί τα στοιχεία της επιχείρησης τότε γίνεται σχετική αναφορά στην ΥΔ και υποβάλλονται επιπρόσθετα στοιχεία τεκμηρίωσης των τροποποιήσεων (ανάλογα με τη νομική μορφή και το είδος της τροποποίησης: Τελευταίο ισχύον καταστατικό κατατεθειμένο στην αρμόδια υπηρεσία / Πρόσφατο πρακτικό ΓΣ με σφραγίδα και υπογραφή της επιχείρησης / Απόφαση εκλογής ΔΣ κατατεθειμένο στην αρμόδια υπηρεσία / Αναλυτικό πιστοποιητικό εκπροσώπησης / τροποποίηση υποβολής δήλωσης πραγματικών δικαιούχων / Ψηφιακή βεβαίωση μητρώου επιχειρήσεων μέσω της ψηφιακής πύλης myAADE κλπ).

   iii. **ότι δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης εντολή ανάκτησης** προηγούμενης παράνομης και ασυμβίβαστης με την εσωτερική αγορά κρατικής ενίσχυσης, κατόπιν απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής ένωσης

   iv. **ότι οι δαπάνες για τις οποίες η επιχείρηση λαμβάνει επιχορήγηση** δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, δεν έχουν ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους

   v. **ότι το IBAN του λογαριασμού στον οποίο η επιχείρηση επιθυμεί να κατατεθεί το ποσό της** επιχορήγησης είναι ..... της τράπεζας ..... και πρόκειται για εταιρικό λογαριασμό της επιχείρησης.

4. **Αντίγραφο Τραπεζικού εγγράφου** (πχ. εκτύπωση από το e-banking) με τον αριθμό IBAN του εταιρικού λογαριασμού της επιχείρησης (όψεως ή εμπορικός), που δηλώνεται στην ως άνω υπεύθυνη δήλωση για την κατάθεση του ποσού της επιχορήγησης.
5. **Γενικό πιστοποιητικό** από ΓΕΜΗ έκδοσης τελευταίου διμήνου από την κατάθεσή του.
6. **Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας** έκδοσης τελευταίου διμήνου από την κατάθεσή του.
7. Στην περίπτωση καταβολής **προκαταβολής**, πέραν των ανωτέρω απαιτείται η υποβολή ισόποσης Εγγυητικής Επιστολής, σύμφωνα με την ενότητα 10.3 σημείο Α της αναλυτικής πρόσκλησης.

Για την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση, συνίσταται οι ενημερότητες και τα πιστοποιητικά να διατηρούν την ισχύ τους για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία προσκόμισης τους.

Σημειώνεται ότι, ο χρόνος καταβολής της επιχορήγησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν. 4914/2022, παρ.2 & 3/ ΦΕΚ 61/21.03.2022 «το ποσό που καταβάλλεται στους δικαιούχους για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από το Προγράμματα και το ΣΣ ΚΑΠ, δεν υπόκειται σε παρακράτηση ή κατάσχεση στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν εισπράττεται οποιαδήποτε άλλη ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του ποσού που οφείλεται στους δικαιούχους.»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

όπως αυτή ορίζεται στον ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΕ) αριθ. 651/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, άρθρο 2, σημείο 18

Προβληματική Επιχείρηση: η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β)[2] και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ιδίως στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, κάθε διαφορά από έκδοση εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο.·

---

[2] Σημείο (β) παρ.3 άρθρ.21: Επιχειρήσεις που αποτελούν μη εισηγμένες ΜΜΕ και πληρούν, τη στιγμή της αρχικής επένδυσης για τη χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου και δραστηριοποιούνται σε οποιαδήποτε αγορά για οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

i) λιγότερο από 10 έτη μετά την καταχώρισή τους, ή

ii) λιγότερο από επτά έτη μετά την πρώτη εμπορική τους πώληση.

Όταν έχει εφαρμοστεί μία από τις περιόδους επιλεξιμότητας που αναφέρονται στα σημεία i) και ii) σε μια δεδομένη επιχείρηση, μόνο αυτή η περίοδος μπορεί να εφαρμόζεται και σε κάθε μεταγενέστερη ενίσχυση για χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου προς την ίδια επιχείρηση. Για επιχειρήσεις που έχουν εξαγοράσει άλλη επιχείρηση ή έχουν συσταθεί μέσω συγχώνευσης, η περίοδος επιλεξιμότητας που εφαρμόζεται περιλαμβάνει επίσης τις δραστηριότητες της εξαγορασθείσας επιχείρησης ή των συγχωνευθεισών επιχειρήσεων, αντίστοιχα, με εξαίρεση τις εξαγορασθείσες ή συγχωνευθείσες επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος εργασιών αντιστοιχεί σε λιγότερο από το 10 % του κύκλου εργασιών της αποκτώσας επιχείρησης κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της εξαγοράς ή, στην περίπτωση επιχειρήσεων που έχουν συσταθεί μέσω συγχώνευσης, λιγότερο από το 10 % του συνδυασμένου κύκλου εργασιών των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων κατά το οικονομικό έτος που προηγείται της συγχώνευσης. Όσον αφορά την περίοδο επιλεξιμότητας που αναφέρεται στο σημείο i), εφόσον εφαρμόζεται, για τις επιχειρήσεις που δεν υπόκεινται σε καταχώριση, η περίοδος επιλεξιμότητας αρχίζει από τη στιγμή που η επιχείρηση ξεκινά την οικονομική της δραστηριότητα ή από τη στιγμή που καθίσταται υπόχρεη καταβολής φόρου για την οικονομική της δραστηριότητα, όποια από τις δύο χρονικές στιγμές προηγείται·

2. εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β) και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφαίνεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 2013/34/ΕΕ·
3. εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της·
4. εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης·
5. εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:
    - ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και
    - ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Β. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση είναι προβληματική και πρέπει να προσκομισθούν ανάλογα με την ιδιότητα της επιχείρησης και τα έτη λειτουργίας της είναι τα ακόλουθα:

1. Υφιστάμενη ΜΜΕ ανεξαρτήτως νομικής μορφής κάτω της τριετίας:
    - Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας
2. Υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής με χρόνο λειτουργίας άνω των 3 ετών, με βιβλία Γ κατηγορίας:
    - Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας
    - Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου ισολογισμό τελευταίας κλεισμένης χρήσης πριν τη χορήγηση της ενίσχυσης. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάση Κ.Α.Χ.

3. Υφιστάμενες επιχειρήσεις ΜΜΕ ανεξαρτήτως νομικής μορφής με χρόνο λειτουργίας άνω των 3 ετών με βιβλία Β κατηγορίας:
    - Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας
    - Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος από την αρμόδια Οικονομική Αρχή (Δ.Ο.Υ.) και ισολογισμό τελευταίας κλεισμένης χρήσης πριν τη χορήγηση της ενίσχυσης (Σχετικό υπόδειγμα οικονομικών καταστάσεων μικρών οντοτήτων ΕΛΠ) . Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάση Κ.Α.Χ..

4. Υφιστάμενες επιχειρήσεις ΜΜΕ ανεξαρτήτως νομικής μορφής με χρόνο λειτουργίας άνω των 3 ετών λειτουργίας με βιβλία Γ κατηγορίας:
    - Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας
    - Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου ισολογισμό τελευταίας κλεισμένης χρήσης πριν τη χορήγηση της ενίσχυσης. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάση Κ.Α.Χ.

5. Υφιστάμενες Μεγάλες επιχειρήσεις ανεξαρτήτως νομικής μορφής και χρόνου λειτουργίας ανεξαρτήτως κατηγορίας βιβλίων:
    - Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας
    - Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου ισολογισμό τελευταίας κλεισμένης χρήσης πριν τη χορήγηση της ενίσχυσης. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάση Κ.Α.Χ
    - Για τον έλεγχο του εδαφίου (ε) του ως άνω σημείου Οικονομικές καταστάσεις των 2 τελευταίων κλεισμένων οικονομικών χρήσεων πριν τη χορήγηση της ενίσχυσης. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνονται τα οικονομικά στοιχεία που απαιτούνται για τον υπολογισμό των συγκεκριμένων δεικτών.

6. Το σύνολο των επιχειρήσεων θα δηλώνουν υπευθύνως ότι: *«Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί»*.

Η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων). Επομένως το σύνολο των οικονομικών στοιχείων που αναφέρονται στο Παράρτημα αυτό θα πρέπει να λαμβάνονται και από τις επιχειρήσεις με τις οποίες η αιτούσα επιχείρηση είναι συνδεδεμένη. Αντίστοιχα πιστοποιητικό

φερεγγυότητας θα πρέπει να λαμβάνεται και από την μητρική του ομίλου επιχειρήσεων (ανώτερο επίπεδο) στον οποίο τυχόν υπάγεται η αιτούσα, εφόσον υπάγεται σε όμιλο επιχειρήσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX: ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
Τίτλος I **«ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ»**	1. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια	Εγείρονται κίνδυνοι για : • την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή και την σωματική και διανοητική ακεραιότητα του προσώπου (εμπλεκόμενων, εργαζόμενων, ωφελούμενων); • βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία; • αναγκαστική εργασία ή εμπορία ανθρώπινων όντων; • (βιο)ηθικά ζητήματα (κλωνοποίηση, μετατροπή του ανθρώπινου σώματος ή μερών του σε πηγή κέρδους, γενετική έρευνα/δοκιμή, χρήση γενετικών πληροφοριών;
	2. Δικαίωμα στη ζωή κάθε προσώπου	
	3. Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου	
	4. Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης	
	5. Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας	
Τίτλος II **«ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ»**	6. Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια	Θίγονται τα δικαιώματα της ελευθερίας και της ασφάλειας του ατόμου;
	7. Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής	Γίνεται σεβαστή η ιδιωτική ζωή του ατόμου (συμπεριλαμβανομένων της κατοικίας και επικοινωνίας του);
	8. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	Σε περίπτωση συλλογής προσωπικών δεδομένων, διασφαλίζεται: • η ασφάλεια των δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων σε τεχνικό και οργανωτικό επίπεδο; • ότι η παρέμβαση καθίσταται σχετικά με την προστασία των δεδομένων αναλογική και αναγκαία; • ότι υπάρχουν κατάλληλοι/ειδικοί μηχανισμοί ελέγχου και εποπτείας;
	9. Δικαίωμα γάμου και δημιουργία οικογένειας	Θίγονται τα δικαιώματα • της σκέψης, συνείδησης, θρησκείας; • της έκφρασης και πληροφόρησης; • της τέχνης και επιστήμης; • της εκπαίδευσης;
	10. Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείες	
	11. Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης	
	12. Ελευθερία του συνέρχεστε και του συνεταιρίζεσθαι	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
	13. Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης	• της εργασίας και της ελευθερίας του επαγγέλματος; • του συνέρχεστε και του συνεταιρίζεσθαι; • του γάμου και δημιουργίας οικογένειας ή τη νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας; Γίνεται σεβαστή η ελεύθερη κυκλοφορία του ατόμου στο εσωτερικό της ΕΕ;
	14. Δικαίωμα εκπαίδευσης	
	15. Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία	
	16. Επιχειρηματική ελευθερία	Θίγεται η επιχειρηματική ελευθερία ή επιβάλλονται πρόσθετες απαιτήσεις οι οποίες αυξάνουν το κόστος των συναλλαγών για τους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς;
	17. Δικαίωμα Ιδιοκτησίας	Θίγονται τα δικαιώματα ιδιοκτησίας (γη, κινητά αγαθά, υλικά/άυλα στοιχεία ενεργητικού) ή περιορίζεται η αγορά, πώληση ή χρήση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας; Εάν ναι, προκύπτει πλήρης απώλεια ιδιοκτησίας; Δικαιολογείται από την υλοποίηση της δράσης; Διασφαλίζεται η αποζημίωσή της μέσω μηχανισμών;
	18. Δικαίωμα Ασύλου	Θίγεται το δικαίωμα ασύλου και υπάρχουν εγγυήσεις για την απαγόρευση απελάσεων ή έκδοσης ατόμων προς κράτη όπου διατρέχουν κίνδυνο να τους επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθούν σε βασανιστήρια ή εξευτελιστική μεταχείριση;
	19. Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης	
Τίτλος III **«ΙΣΟΤΗΤΑ»**	20. Ισότητα έναντι του Νόμου	Διασφαλίζονται οι αρχές της • ισότητας έναντι του νόμου; • απαγόρευσης των διακρίσεων; • ίσης μεταχείρισης; • ισότητας των φύλων; • ίσων ευκαιριών για όλους;
	21. Απαγόρευση Διακρίσεων	
	22. Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία	
	23. Ισότητα γυναικών και ανδρών	
	24. Δικαιώματα του παιδιού	Θίγεται η αρχή του υπέρτατου συμφέροντος του παιδιού; Προάγεται η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και τα

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
		δικαιώματα της Σύμβασης Δικαιωμάτων του Παιδιού των Ηνωμένων Εθνών;
	25. Δικαιώματα των ηλικιωμένων	Διασφαλίζονται τα δικαιώματα των ηλικιωμένων;
	26. Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες	Διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες;
Τίτλος IV **«ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ»**	27. Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης	Γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως : • ενημέρωση και διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης; • συλλογική διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων; • πρόσβαση στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας; • προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης; • δίκαιων και πρόσφορών συνθηκών εργασίας; • απαγόρευση εργασίας παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία; • πρόσβαση στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικών υπηρεσιών (υγεία, γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος);
	28. Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων	
	29. Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας	
	30. Προστασία σε περιπτώσεις αδικαιολόγητης απόλυσης	
	31. Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας	
	32. Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία	
	33. Οικογενειακή και επαγγελματική ζωή	
	34. Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή	
	35. Προστασία της υγείας	
	36. Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος	
	37. Προστασία του περιβάλλοντος	Διασφαλίζεται η επίτευξη υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας και η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης;
	38. Προστασία του καταναλωτή	Υπάρχει συμμόρφωση ως προς την προστασία του καταναλωτή;
	39. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ
Τίτλος V **«ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»**	40. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές	
	41. Δικαίωμα χρηστής διοίκησης	Τα εμπλεκόμενα πρόσωπα δικαιούνται αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας την εξέταση υποθέσεών τους από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και ιδίως διασφαλίζεται τα δικαίωμα της: • προηγούμενης ακρόασης πριν τη λήψη μέτρου σε βάρους τους; • πρόσβασης στα σχετικά έγγραφα ή στο φάκελο όπου διατηρούνται, τηρουμένων των νόμιμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου; Υποχρεώνεται η διοίκηση να αιτιολογεί τις αποφάσεις της;
	42. Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα	
	43. Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	
	44. Δικαίωμα αναφοράς	
	45. Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής	Θίγεται το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών στο έδαφος των Κ-Μ (συμπεριλαμβανομένων και των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος κράτους μέλους και τους χορηγείται η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής);
	46. Διπλωματική και προξενική προστασία	
Τίτλος VI **«ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ»**	47. Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου	Θίγεται το δικαίωμα της προσφυγής των πολιτών στη δικαιοσύνη; Προβλέπεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, στην περίπτωση που θίγονται δικαιώματα και ελευθερίες;
	48. Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης	
	49. Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιοποίνων πράξεων και ποινών	
	50. Δικαίωμα του προσώπου να μην δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη	

* Τα δικαιώματα 39, 40, 43, 46, 48, 49 και 50 δεν συνδέονται με πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2021-2027. Διασφαλίζονται ωστόσο από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Το δικαίωμα 46 συνδέεται με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων

** Τα δικαιώματα τα σχετικά με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (1 έως 5) είναι απόλυτα δικαιώματα που δεν υπόκεινται σε κανένα περιορισμό. Στα απόλυτα δικαιώματα περιλαμβάνονται επίσης και το 49 και το 50. Τα δικαιώματα 1 έως 5 δεν νοείται ότι μπορούν να παραβιαστούν από τις πράξεις Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 ούτε και από τα άλλα Ταμεία του Καν. 1060/2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η πράξη ικανοποιεί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τους κανόνες ασφαλείας για όλες τις κατηγορίες ατόμων με αναπηρία.

Σημειώνεται ότι, ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης, οι κάτωθι περιπτώσεις (Α΄ έως και ΣΤ΄) δύνανται να εφαρμόζονται συνδυαστικά.

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον και στους εξωτερικούς χώρους συμπεριλαμβανομένων αρχαιολογικών χώρων, παραλιών, χώρων πρασίνου, αλσών κ.λπ.

(1) πρόβλεψη οριζόντιας ή/και κατακόρυφης προσβασιμότητας (π.χ. προσβάσιμες διαδρομές, 'οδηγοί τυφλών', ράμπες/'σκάφες', αναβατόρια κ.λπ.)
(2) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών/εγκαταστάσεων για χρήση κοινού (π.χ. παιδικές χαρές, καθιστικά, εξοπλισμοί παραλιών, αποδυτήρια, χώροι υγιεινής, παρατηρητήρια πουλιών κ.λπ.)
(3) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και στους υπαίθριους χώρους οικοπέδων

(1) πρόβλεψη οριζόντιας προσβασιμότητας (σύνδεση πεζοδρομίου με είσοδο, προσβάσιμη είσοδος, προσβασιμότητα εσωτερικών χώρων, διαδρομές ισόπεδες ή με ράμπες, ικανοποιητικό άνοιγμα θυρών, ικανοποιητικό πλάτος διαδρόμων κ.λπ.)
(2) πρόβλεψη κατακόρυφης προσβασιμότητας (ανελκυστήρας/ αναβατόριο, κλιμακοστάσιο κ.λπ.)
(3) πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής
(4) πρόβλεψη χώρων αναμονής σε περίπτωση κινδύνου και διαδικασιών διαφυγής προσαρμοσμένων στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία
(5) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)
(6) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών (χαμηλά γκισέ, προσβάσιμες οθόνες πληροφοριών κ.λπ.)

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

(1) πρόβλεψη προσβασιμότητας σταθμών/στάσεων επιβατών (βλ. περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων")
(2) πρόβλεψη προσβασιμότητας οχημάτων/βαγονιών/πλοίων κ.λπ. (δυνατότητα εισόδου, δυνατότητα κίνησης και στάσης εντός, προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, προσβάσιμοι θάλαμοι, προσβάσιμοι χώροι εστίασης κ.λπ.)
(3) πρόβλεψη προσβάσιμου εξοπλισμού (μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων, οπτική και ηχητική πληροφόρηση κοινού, τηλεματικές εφαρμογές, ιστοσελίδες κ.λπ.)

(4) πρόβλεψη προσβάσιμων διαδικασιών (π.χ. προσβάσιμη υπηρεσία εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία και ατόμων μειωμένης κινητικότητας, προσβάσιμες διαδικασίες έκδοσης εισιτηρίων, διαδικασίες εκτάκτων αναγκών προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία κ.λπ.)

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες

(1) δυνατότητα χρήσης της υπηρεσίας αυτόνομα από άτομα με αναπηρία (π.χ. από άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο ή, άτομα τυφλά ή κωφά ή με λοιπές αναπηρίες), πρόβλεψη εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία (π.χ. πρόβλεψη προσβάσιμων ετικετών σε προϊόντα, πρόβλεψη διάθεσης αναπηρικού αμαξιδίου για χρήση εντός της επιχείρησης από άτομα δυνάμενα να διανύσουν μικρές μόνο αποστάσεις, πρόβλεψη παραγγελίας μέσω προσβάσιμης ιστοσελίδας και παράδοσης εμπορευμάτων κατ' οίκον, πρόβλεψη διαδικασίας παραπόνων μέσω SMS/ e-mail/ τηλέφωνου κ.λπ.) ή/και πρόβλεψη 'ζωντανής βοήθειας και ενδιαμέσων' (πχ. διερμηνείας στη νοηματική, συνοδείας τυφλών ατόμων κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη προσβάσιμων, στα άτομα με αναπηρία [ως δυνητικά ωφελούμενων], διαδικασιών υποβολής αίτησης (π.χ. προσβάσιμο ηλεκτρονικό εργαλείο, εναλλακτικός τρόπος εξυπηρέτησης μέσω συγκεκριμένης υπηρεσίας κ.λπ.).

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

(1) σε περίπτωση ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές, θα πρέπει να τηρούνται οι αρχές της προσβασιμότητας, στις οποίες περιλαμβάνονται οι εξής επιμέρους αρχές (α) αντιληπτικότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και τα συστατικά στοιχεία της διεπαφής με τον χρήστη παρουσιάζονται στους χρήστες με τρόπους που αυτοί μπορούν να αντιληφθούν, (β) χρηστικότητα, που σημαίνει ότι τα συστατικά στοιχεία διεπαφής με τον χρήστη, καθώς και η πλοήγηση είναι εύχρηστα, (γ) κατανοησιμότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και η λειτουργία της διεπαφής με τον χρήστη είναι κατανοητές, (δ) στιβαρότητα, που σημαίνει ότι το περιεχόμενο είναι αρκετά στιβαρό, ώστε να ερμηνεύεται αξιόπιστα από ευρύ φάσμα πρακτόρων χρηστών, συμπεριλαμβανομένων και υποστηρικτικών τεχνολογιών.
Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται η συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 9), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά, γεγονός που συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την πλήρη συμμόρφωση με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού, έκδοση 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines 2.1) του Διεθνή Οργανισμού World Wide Web Consortium (W3C), κατ' ελάχιστο στο μεσαίο επίπεδο προσβασιμότητας "ΑΑ". Επισημαίνεται ότι για τις ειδικές περιπτώσεις ιστότοπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές που απευθύνονται ειδικά σε άτομα με αναπηρία, απαιτείται συμμόρφωση με τις ως άνω Οδηγίες στο ανώτατο επίπεδο προσβασιμότητας "ΑΑΑ". Επιπλέον, ειδική μέριμνα απαιτείται για τη συμμόρφωση του περιεχομένου που αναρτάται προς

μετάπτωση (non-web documents) στους ιστότοπους και στις εφαρμογές για φορητές συσκευές, για το οποίο επίσης απαιτείται συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 10).

(2) στην περίπτωση διαδικτυακών τόπων ή των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών που προορίζονται για χρήση κυρίως μέσω κινητών και φορητών συσκευών (πχ. wearables, tablets, έξυπνα τηλέφωνα κ.λπ.) συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (Mobile Web Best Practices 1.0) του W3C

(3) σε περίπτωση λογισμικού user agents, δηλαδή λογισμικού που αναλαμβάνει να συλλέξει, εξάγει και διευκολύνει την αλληλεπίδραση του χρήστη με τα περιεχόμενα του Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents, έκδοση 2.0 (User Agent Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(4) σε περίπτωση εργαλείων συγγραφής και διαχείρισης περιεχομένου Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για Εργαλεία Συγγραφής, έκδοση 2.0 (Authoring Tool Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(5) σε περίπτωση τεχνολογικών λύσεων και προϊόντων που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία διαδικτυακών τόπων ή διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών (π.χ. υλικό/hardware, αυτόματοι πωλητές, κιόσκια πληροφόρησης κ.λπ.) είναι απαραίτητη η σχεδίασή τους βάσει των αρχών του «Καθολικού Σχεδιασμού» όπως αποτυπώνονται στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαια 4-8 και 11-13), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά.

(6) σε κάθε περίπτωση, εξασφάλιση συμβατότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και συστημάτων με διαδεδομένες υποστηρικτικές τεχνολογίες και τεχνικά βοηθήματα που χρησιμοποιούν τα άτομα με αναπηρία (π.χ. αναγνώστες οθόνης, ειδικοί διακόπτες και συστήματα αλληλεπίδρασης, μεγεθυντές οθόνης).

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία -πληροφόρηση και εκδηλώσεις

(1) πρόβλεψη προσβάσιμων μορφών διάδοσης πληροφορίας - πληροφόρησης (όπως προσβάσιμες ιστοσελίδες ως περίπτωση Ε- "Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα", έντυπα σε γραφή Braille, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, κασέτες ή CD, DVD με πρόβλεψη υπότιτλων, πρόβλεψη διερμηνείας στη νοηματική, πρόβλεψη απλοποιημένων κειμένων, συμπλήρωση κάθε περιεχόμενου που δεν είναι κείμενο με εναλλακτική παρουσίαση του συγκεκριμένου περιεχομένου, διάθεση πληροφοριών με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη προσβασιμότητας πάσης φύσεως εκδηλώσεων (πρόβλεψη προσβάσιμων κτιριακών υποδομών ως περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων", προσβάσιμων εντύπων και εξοπλισμού, διερμηνείας στη νοηματική κ.λπ.

Σχετικό θεσμικό πλαίσιο και πρότυπα για την προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία

Οι παρακάτω αναφορές αφορούν στο **βασικό** ισχύον θεσμικό πλαίσιο, το οποίο ανάλογα με τη φύση της πράξης ισχύει ταυτόχρονα με τυχόν ισχύον **ειδικό** θεσμικό πλαίσιο και προδιαγραφές (π.χ. ειδική νομοθεσία/ προδιαγραφές για τουριστικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, εκπαιδευτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λπ.).

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον

Α.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Α.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" -ΜΕΡΟΣ Δ'

Α.3 Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

Α.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

Α.5 ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β' Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».

Α.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

Α.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Α.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών",

Α.9. Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ 1052758/1451/Β0010 (1)/2012 ΦΕΚ 1411 Β' "Συμπλήρωση της υπ' αριθ. 1038460/2439/Β0010/15−4−2009 (ΦΕΚ 792 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών",

Α.10 Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ Αριθμ. 28492/2009 ΦΕΚ 931 Β' "Καθορισμός των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την κατασκευή και τη λειτουργία των παιδικών χαρών των Δήμων και των Κοινοτήτων, τα όργανα και η διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου τους, τη διαδικασία συντήρησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια".

Α.11. Αριθ. 151344/165/2017 ΦΕΚ 206 Β' Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών χάραξης, σήμανσης, διάνοιξης και συντήρησης των ορειβατικών - πεζοπορικών μονοπατιών

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

Β.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Β.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" -ΜΕΡΟΣ Δ'

Β.3. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

Β.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

Β.5. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β' Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».

Β.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

Β.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Β.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών",

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

Γ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Γ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" -ΜΕΡΟΣ Δ'

Γ.3. Κανονισμοί (ΕΕ) με αρ. 1107/2006, 1371/2007, 1177/2010 και 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών

Γ.4. Κανονισμός (ΕΕ) με αρ. 1300/2014 της 18ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας για την προσβασιμότητα του σιδηροδρομικού συστήματος της Ένωσης για τα άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα

Γ.5. ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4784/2021 ΦΕΚ 40 Α' Η Ελλάδα σε κίνηση: Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα - Μικροκινητικότητα - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό, την απλούστευση και την ψηφιοποίηση διαδικασιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και άλλες διατάξεις.

Γ.6. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

Γ.7. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

Γ.8. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

Γ.9. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Γ.10. Απόφαση Αριθμ. 42863/438 / 2019 ΦΕΚ 2040 Β' Καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την εγκατάσταση συσκευών φόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων (σημεία επαναφόρτισης), στις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων, σε δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης κατά μήκος του αστικού, υπεραστικού και εθνικού οδικού δικτύου καθώς και σε χώρους στάθμευσης δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων.

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες:

Δ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Δ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" -ΜΕΡΟΣ Δ'

Δ.3. Πρότυπο ΕΛΟΤ 1439 "Οργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία –Απαιτήσεις και συστάσεις" (προαιρετικά)

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

Ε.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Ε.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" -ΜΕΡΟΣ Δ'

Ε.3 Ν. 4727/2020 ΦΕΚ 184 Α' "Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις"

Ε.4. Αριθ. ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 ΦΕΚ 1301 Β' "Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης"

*Ε.5. Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού WCAG 2.1 ((*Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1 (w3.org)

Ε.6. Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (http://www.w3.org/TR/mobile-bp/ - Αγγλικά)

Ε.7. Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents UAAG 2.0 (http://www.w3.org/TR/UAAG20/ - Αγγλικά)

Ε.8. Οδηγίες Προσβασιμότητας για Συγγραφή Περιεχομένου Ιστού ATAG 2.0 (http://www.w3.org/TR/ATAG20/ - Αγγλικά)

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία -πληροφόρηση και εκδηλώσεις

ΣΤ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"- άρθρα 2, 9 και 21 της Σύμβασης

Στ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" -ΜΕΡΟΣ Δ'

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI: ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Μόνο για τις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α, η αξιολόγηση τόσο της κλιματικής ουδετερότητας όσο και της κλιματικής ανθεκτικότητας θα πραγματοποιείται με βάση την «Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας του επενδυτικού σχεδίου», η οποία συντάσσεται σύμφωνα με τον παρακάτω οδηγό.

Στην ιστοσελίδα της Δράσης παρέχεται και βοηθητικό αρχείο Excel, που έχει κατασκευαστεί προς υποβοήθηση των δικαιούχων να εκπονήσουν εκθέσεις κλιματικής ανθεκτικότητας, για όσα έργα απαιτείται μια τέτοια έκθεση.

Οδηγός περιεχομένων για την εκπόνηση έκθεσης τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας του επενδυτικού σχεδίου

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Περιγραφή του Έργου

Η περιγραφή του Έργου μπορεί να προέρχεται από τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή από άλλα τεχνικά έγγραφα του φακέλου του Έργου. Θα πρέπει να αναφέρονται η περιβαλλοντική ταξινόμηση αυτού (ΦΕΚ 841Β/24-2-2022) και ο προϋπολογισμός.

1.2. Χωροθέτηση

Η χωροθέτηση του Έργου όπως αποτυπώνεται σε χάρτες στην Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ή σε άλλα τεχνικά έγγραφα του φακέλου του Έργου.

1.3. Περιληπτική απόδοση του τρόπου αντιμετώπισης των ζητημάτων κλιματικής αλλαγής

Στην περίληψη των βασικών σημείων των κεφαλαίων 2 και 3 που περιγράφονται στη συνέχεια θα πρέπει να αναφέρεται αν από τον προέλεγχο απαιτήθηκε η λεπτομερής ανάλυση του μετριασμού και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Εφόσον έχει απαιτηθεί, θα πρέπει να δίνονται τα βασικά συμπεράσματα.

Σε αυτή την παράγραφο θα πρέπει κατ' ελάχιστο να δίνονται τα συνοπτικά αποτελέσματα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του έργου, εφόσον αυτά έχουν υπολογιστεί με λεπτομερή ανάλυση, καθώς και τα αποτελέσματα του προελέγχου προσαρμογής και της ανάλυσης διακινδύνευσης.

Επίσης, θα πρέπει να αναφέρεται η συμβατότητα του Έργου με την κλιματική ουδετερότητα και η συνέπεια αυτού με υφιστάμενες στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

2. ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Σε αυτή την ενότητα αναλύεται ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής, δηλαδή η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και η συμβολή της υποδομής στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, σύμφωνα με το Ελληνικό και το Ευρωπαϊκό δίκαιο.

Συνολικά προβλέπεται έλεγχος δύο φάσεων, όπου η πρώτη φάση είναι ο προέλεγχος από τον οποίο μπορεί να προκύψει ότι απαιτείται λεπτομερής ανάλυση (δεύτερη φάση).

2.1. Προέλεγχος

Κατά τον προέλεγχο εξετάζεται εάν το έργο εμπίπτει στις κατηγορίες οι οποίες εξαιρούνται από τον υπολογισμό του ανθρακικού αποτυπώματος, με βάση τους σχετικούς Πίνακες 1,2 και 3 του προσωρινού πλαισίου. Εάν η πράξη εξαιρείται, η αξιολόγηση σταματά στην φάση του προελέγχου.

Στην αντίθετη περίπτωση, που απαιτείται ο αναλυτικός υπολογισμός του ανθρακικού αποτυπώματος , τότε συμπληρώνεται η παράγραφος *2.2 Λεπτομερής ανάλυση της παρούσας έκθεσης*.

Ειδικότερα, ο προέλεγχος θα πρέπει να καταλήξει κατά πόσο το Έργο αναμένεται να έχει εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου μεγαλύτερες από 20.000 tnCO2eq κατά τη διάρκεια ενός τυπικού έτους λειτουργίας του.

Στην περίπτωση που είναι σαφές ότι το έργο δεν ξεπερνά το προαναφερόμενο όριο δεν απαιτείται αξιολόγηση για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και ακολουθούνται τα αναφερόμενα στην παράγραφο *3 Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή*.

Στην περίπτωση που δεν είναι σαφές αν το Έργο ξεπερνά το παραπάνω όριο, θα πρέπει να γίνεται ένας στοιχειώδης έλεγχος με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία των σχετικών μελετών. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να υπολογίζονται:

- οι **άμεσες εκπομπές** αερίων του θερμοκηπίου του Έργου από την αναφερόμενη τυπική κατανάλωση ορυκτών καυσίμων και τυχόν διεργασίες που παράγουν αέρια του θερμοκηπίου (π.χ. διασπάσεις ανθρακικών αλάτων, αποδόμηση οργανικού υλικού, εκπομπές κτηνοτροφικών μονάδων)
- Οι **έμμεσες εκπομπές** αεριών του θερμοκηπίου από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας που θα εισάγεται στο Έργο. Για τον υπολογισμό των έμμεσων εκπομπών μπορεί να χρησιμοποιείται ο πλέον πρόσφατος συντελεστής εκπομπών του υπολειπόμενου ενεργειακού μείγματος της χώρας που δημοσιεύεται ετησίως από τον ΔΑΠΕΕΠ (https://www.dapeep.gr/dimosieuseis/eguiseis-proeleusis-energeiako/)

Αν οι εκτιμώμενες εκπομπές του Έργου σε ένα τυπικό έτος λειτουργίας δεν ξεπερνούν τους 20.000 tnCO2eq, τότε δεν απαιτείται να συμπληρωθεί η επόμενη παράγραφος.

2.2. Λεπτομερής ανάλυση

Στην περίπτωση που απαιτείται λεπτομερής ανάλυση του ανθρακικού αποτυπώματος του Έργου, τότε πρέπει:

- Να επιλεγούν διεθνώς αποδεκτά πρότυπα για τον έλεγχο των εκπομπών και τον υπολογισμό των αερίων του θερμοκηπίου του Έργου.
- Να επιλεγούν οι πλέον έγκυρες πηγές δεδομένων για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

2.2.1. Ανθρακικό αποτύπωμα του Έργου

Στην παράγραφο θα πρέπει να περιγράφονται αναλυτικά οι πηγές δεδομένων, τα πρότυπα που χρησιμοποιήθηκαν και τα αποτελέσματα των εκτιμώμενων εκπομπών του Έργου για τις εκπομπές:

- **Πεδίο 1: Οι άμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** που προκύπτουν από πηγές που χρησιμοποιούνται εντός των λειτουργικών ορίων του Έργου και ελέγχονται άμεσα από τον Οργανισμό που ελέγχει το ίδιο το Έργο.
- **Πεδίο 2: Έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** που προκύπτουν από την παραγωγή ενέργειας (ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας), η οποία εισάγεται από εξωτερικούς παρόχους και καταναλώνεται εντός των λειτουργικών ορίων του Έργου.
- **Πεδίο 3: Άλλες έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** που σχετίζονται με τη λειτουργία του έργου αλλά παράγονται από πηγές που δεν βρίσκονται στον έλεγχο του Οργανισμού που ελέγχει το έργο.

2.2.2. Σχετικές εκπομπές του Έργου

Οι απόλυτες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που υπολογίζονται για ένα τυπικό έτος λειτουργίας θα πρέπει στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό των σχετικών εκπομπών, όπου:

- Οι σχετικές εκπομπές είναι η διαφορά μεταξύ των απόλυτων εκπομπών και των εκπομπών βάσης (baseline emissions).
- Οι βασικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου είναι αυτές που θα προέκυπταν από ένα εκτιμώμενο βασικό σενάριο (baseline scenario) που θα συνέβαινε απουσία του Έργου, για ένα τυπικό έτος λειτουργίας.
- Εάν οι εκπομπές είναι θετικές τότε θα πρέπει να γίνει οικονομική αποτίμηση των εκπομπών. Σε αντίθετη περίπτωση δεν απαιτείται να γίνει οικονομική αποτίμηση.

2.2.3. Συμβατότητα με το στόχο της κλιματικής ουδετερότητας

Ο στόχος της τεκμηρίωσης είναι να ελεγχθεί αν το Έργο συμβάλλει στην επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας, έτσι όπως αυτός τίθεται από την Ελληνική (Νόμος 4936/2022 (ΦΕΚ 105Α/2022) και την Ευρωπαϊκή (Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119) νομοθεσία.

3. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Σε αυτή την ενότητα τεκμηριώνεται η ανθεκτικότητα του έργου στην κλιματική αλλαγή, δηλαδή η δυνατότητά του να ανταπεξέλθει και να προσαρμοστεί στους αναμενόμενους κλιματικούς κινδύνους.

Η τεκμηρίωση γίνεται σε δύο στάδια. Συνολικά προβλέπεται έλεγχος δύο φάσεων, όπου η πρώτη φάση είναι ο προέλεγχος από τον οποίο μπορεί να προκύψει ότι απαιτείται λεπτομερής ανάλυση (δεύτερη φάση).

3.1. Προέλεγχος

Πραγματοποιείται αξιολόγηση της τρωτότητας του έργου που προκύπτει συνδυάζοντας:

- την **ευαισθησία** του έργου στους κλιματικούς κινδύνους και
- την **έκθεση** της υποδομής λόγω της γεωγραφικής της θέσης σε αυτούς τους κινδύνους, δηλαδή εάν αυτοί οι κλιματικοί κίνδυνοι αναμένεται να εμφανιστούν στην τοποθεσία της υποδομής στο άμεσο και στο απώτερο μέλλον με βάση τις κλιματικές προβλέψεις.

Ειδικά όσο αφορά την περιοχή του Έργου, θα πρέπει να εξετάζεται η έκθεση σε κινδύνους λαμβάνοντας υπόψη τα τοπικά χαρακτηριστικά. Σχετικά στοιχεία μπορούν να αντληθούν από τα σχέδια και τις στρατηγικές που έχουν καταστρωθεί για την γεωγραφική περιοχή του Έργου. Μια ενδεικτική λίστα τέτοιων σχεδίων είναι:

- Τα Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- Τα Σχέδια διαχείρισης κινδύνων πλημμυρών (https://floods.ypeka.gr/)
- Τα πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης σε επίπεδο Περιφέρειας και οικονομικού κλάδου (όπου υφίσταται)
- Η εθνική στρατηγική για τα δάση

Οι κλιματικοί κίνδυνοι που πρέπει να εξετάζονται είναι όσοι αφορούν το Έργο. Ενδεικτικοί κλιματικοί κίνδυνοι (hazards) αποτυπώνονται στον πίνακα 5 του Προσωρινού Πλαισίου.

Οι αναλύσεις ευαισθησίας, έκθεσης και η επισκόπηση των αποτελεσμάτων τους (ανάλυση τρωτότητας) θα πρέπει να γίνονται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Προσωρινό Πλαίσιο Αξιολόγησης Κλιματικής Ανθεκτικότητας Έργων Υποδομών.

Σε περίπτωση που απαιτηθεί η χρήση δεδομένων, θα πρέπει να αναφέρονται ρητά οι πηγές που έχουν χρησιμοποιηθεί. Η ανάλυση τρωτότητας θα πρέπει να γίνει τόσο για τη σημερινή κλιματική κατάσταση όσο και για την εκτιμώμενη στο μέλλον. Σε περίπτωση που απαιτείται η χρήση κλιματικών μοντέλων, θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα σενάρια RCP4.5 και RCP8.5, όπως αναφέρονται στο Προσωρινό Πλαίσιο.

Η φάση του Προελέγχου καθορίζει αν θα απαιτηθεί Λεπτομερής Ανάλυση. Γενικά, απαιτείται Λεπτομερής Ανάλυση στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εντοπίστηκε τουλάχιστον ένας κλιματικός κίνδυνος για τον οποίο το επίπεδο τρωτότητας του Έργου εκτιμάται ότι είναι μέτριο ή υψηλό.

3.2. Λεπτομερής ανάλυση

Η λεπτομερής ανάλυση περιλαμβάνει τα εξής επιμέρους βήματα:

- Ανάλυση Διακινδύνευσης (risk analysis)
- Μέτρα για την ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή/Πρόγραμμα παρακολούθησης

3.2.1. Ανάλυση διακινδύνευσης

Η ανάλυση Διακινδύνευσης γίνεται για τους κλιματικούς κινδύνους που έχουν προσδιοριστεί από την ανάλυση τρωτότητας ως μέτριοι ή υψηλοί. Η ανάλυση Διακινδύνευσης θα πρέπει να δίδεται σε συνοπτικό πίνακα.

3.2.2. Μέτρα για την ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή

Στην περίπτωση που η ανάλυση Διακινδύνευσης αναγνωρίζει κλιματικούς κινδύνους μέτριους έως πολύ σημαντικούς, θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες για τον τρόπο που αυτοί αντιμετωπίζονται με κατάλληλα μέτρα προσαρμογής σε αποδεκτό επίπεδο.

3.2.3. Συνέπεια με στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής

Στόχος είναι να ελεγχθεί αν το Έργο συμβάλλει στην ευρύτερη προσπάθεια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγής σε Ευρωπαϊκό, Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο. Η συνέπεια του Έργου με τις στρατηγικές και τα σχέδια προσαρμογής μπορεί να εξεταστεί με βάση για παράδειγμα τα εγκεκριμένα Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή.

4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θα πρέπει να δίνονται οι πηγές δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Έργου καθώς και για τον υπολογισμό της προσαρμογής του Έργου στην κλιματική αλλαγή, ιδιαίτερα όσο αφορά την αναγνώριση και την ποσοτικοποίηση των κινδύνων που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII: ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΛΗΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ:

Η οικονομοτεχνική μελέτη πρέπει να περιλαμβάνει κατ΄ ελάχιστο τα ακόλουθα:

- Εισαγωγή:

Συνοπτική παρουσίαση του επενδυτικού σχεδίου (σύντομη περιγραφή αντικειμένου και χαρακτηριστικών επενδυτικού σχεδίου, τόπος εγκατάστασης, συνολικό κόστος, αναφορά της σκοπιμότητας και των στόχων της επιχείρησης από την υλοποίηση αυτού καθώς και τεκμηρίωση του χαρακτήρα αρχικής επένδυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο 19 της ενότητας 4 της πρόσκλησης της δράσης)

- Ενότητα Α: Στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου (υφιστάμενα στοιχεία για τις νέες εταιρίες, στοιχεία που θα ισχύσουν κατά την έναρξη για τους υπό σύσταση φορείς)

α. Στοιχεία ίδρυσης φορέα: χρόνος ίδρυσης – σύντομο ιστορικό ανάπτυξης, καταστατικός σκοπός.

β. Εταιρική - Μετοχική Σύνθεση

γ. Μετοχικό/ Εταιρικό κεφάλαιο

δ. Στοιχεία μετόχων / εταίρων του φορέα: σύντομη παρουσίαση της δραστηριότητας των βασικών συμμετεχόντων στο φορέα καθώς και των προσώπων που ασκούν διοίκηση και κυρίαρχη επιρροή.

ε. Δραστηριότητα του φορέα: Σύντομη αναφορά στη δραστηριότητα που ασκεί ο φορέας.

στ. Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου

Αναφορά στο μέγεθος του φορέα. Το μέγεθος του φορέα προσδιορίζεται σύμφωνα με τον ορισμό της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, με βάση την εταιρική/μετοχική σύνθεση. Ο φορέας θα πρέπει να προσδιορίσει τυχόν συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις και να υποβάλει τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έχει προκύψει μετά από διαδικασία συγχώνευσης υφιστάμενων εταιριών, το μέγεθος προσδιορίζεται αθροιστικά βάσει των συνολικών οικονομικών στοιχείων και στοιχείων απασχόλησης των υπό συγχώνευση εταιρειών, για κάθε χρήση πριν τη συγχώνευση που περιλαμβάνεται εντός των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

- Ενότητα Β: Τεχνική περιγραφή επενδυτικού σχεδίου

α. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, σύντομη περιγραφή της υφιστάμενης δραστηριότητας, της παραγωγικής διαδικασίας και του χρησιμοποιούμενου πάγιου ενεργητικού (με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού).

β. Περιγραφή του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου και της παραγωγικής διαδικασίας αυτού. Γενική παρουσίαση, στοιχεία οικοπέδου και κυριότητας αυτού, περιγραφή κτιριακών εγκαταστάσεων, τρόπος

κατασκευής, επιφάνειες και χρήσεις χώρων, περιγραφή παραγωγικής διαδικασίας και τεχνική περιγραφή των βασικών εργασιών και εξοπλισμού κατά κατηγορία δαπανών (σε αντιστοιχία με τον Πίνακα Ανάλυσης Κόστους του ΟΠΣΚΕ), με αναφορά σε επισυναπτόμενα δικαιολογητικά (προσφορές, σχέδια).

Αναφορά έργων ή/και εγκαταστάσεων, νέων είτε ήδη υφιστάμενων που θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται και μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι δεν δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

Ανάλυση και τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας των δαπανών.

γ. Δυναμικότητα - Ισχύς: Τεκμηρίωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού (συσχετισμός με τεχνική περιγραφή ή / και προσφορές).

Για την περίπτωση επενδυτικού σχεδίου υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση iii στο σημείο 19 της ενότητας 4 της πρόσκλησης της δράσης, (διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν), αναλύεται η υφιστάμενη δυναμικότητα αυτών (ονομαστική και πραγματική) και περιγράφονται τα στοιχεία ενεργητικού που θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται και μετά τη διαφοροποίηση της παραγωγής. Ειδικότερα γίνεται περιγραφή του υφιστάμενου πάγιου εξοπλισμού με σήμανση αυτού που θα χρησιμοποιηθεί και μετά την επένδυση, με αναφορά και στο τμήμα (%) κτιριακών και ειδικών εγκαταστάσεων που θα εξυπηρετήσουν τις δραστηριότητες του επενδυτικού σχεδίου και σε συμφωνία με το Μητρώο Παγίων που υποβάλλεται ως δικαιολογητικό.

- Ενότητα Γ: Κόστος επενδυτικού σχεδίου και πηγές χρηματοδότησης

α. Παρουσίαση συγκεντρωτικού πίνακα κόστους ανά κατηγορία και υποκατηγορία δαπάνης, σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο ΟΠΣΚΕ.
β. Παρουσίαση χρηματοδοτικού σχήματος, σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο ΟΠΣΚΕ.
γ. Ανάλυση των πηγών χρηματοδότησης.

   Ιδιαίτερα αναλύονται:

   - ο τρόπος κάλυψης των ιδίων κεφαλαίων, σε συσχετισμό με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά,
   - οι εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης, με ειδική αναφορά στις περιπτώσεις που αυτές περιέχουν κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή (π.χ. εγγυήσεις Δημοσίου, χαμηλότοκα δάνεια κ.λπ.).

-**Ενότητα Δ: Προβλέψεις βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου**

α. Ανάλυση των παραδοχών βιωσιμότητας και στοιχεία για την τεκμηρίωση αυτών (οικονομικά στοιχεία προηγούμενης λειτουργίας της επιχείρησης και του κλάδου, τεκμηρίωση της δυνατότητας διάθεσης των προϊόντων – υπηρεσιών του επενδυτικού σχεδίου στην ελληνική και ξένη αγορά κ.α.)
β. Τυχόν σχόλια–παρατηρήσεις επί των σχετικών πινάκων του Προσαρτήματος 1 της Οικονομοτεχνικής Μελέτης.

Η οικονομοτεχνική μελέτη συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα κάτωθι Προσαρτήματα που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής και συνυποβάλλονται μέσω του ΟΠΣΚΕ.

- **Προσάρτημα 1 Οικονομοτεχνικής Μελέτης**

Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας βάσει υποδείγματος αναρτημένου στην ιστοσελίδα του προγράμματος.

- **Προσάρτημα 2 Οικονομοτεχνικής Μελέτης:**

Σχέδια αποτύπωσης εγκαταστάσεων επενδυτικού σχεδίου: τοπογραφικό διάγραμμα οικοπέδου, διάγραμμα κάλυψης, βασικά αρχιτεκτονικά σχέδια υφιστάμενων και νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, και σχέδιο διάταξης υφιστάμενου και νέου μηχανολογικού εξοπλισμού (lay out).

Σε περίπτωση όπου στο προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνονται δαπάνες προς ενίσχυση που θα πραγματοποιηθούν επί κατασκευών που είχαν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις είτε του ν. 1337/1983 (Α΄33) είτε του ν. 4178/2013 (Α΄174) είτε του ν. 4495/2017 (Α΄167) κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης αναφορικά με τα αρχιτεκτονικά σχέδια υποβάλλονται:

1. Βεβαίωση οριστικής υπαγωγής συνοδευόμενη από την αντίστοιχη βεβαίωση μηχανικού.
2. Σειρά σχεδίων που έχουν υποβληθεί στο σύστημα του ΥΠΕΝ για την υπαγωγή στο νόμο των αυθαιρέτων (υπογεγραμμένα και σφραγισμένα από τον μηχανικό).
3. Υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού ότι τα σχέδια που έχουν προσκομισθεί είναι αυτά που έχουν υποβληθεί στο σύστημα του ΥΠΕΝ και συνοδεύουν την δήλωση για την υπαγωγή στον νόμο των αυθαιρέτων με αναφορά στον αριθμό της δήλωσης.

ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ:

Η οικονομοτεχνική μελέτη πρέπει να είναι αρχείο pdf που επισυνάπτεται στο ΟΠΣΚΕ και να περιλαμβάνει κατ΄ ελάχιστο τα ακόλουθα:

- **Εισαγωγή:**

Συνοπτική παρουσίαση του επενδυτικού σχεδίου (σύντομη περιγραφή αντικειμένου και χαρακτηριστικών επενδυτικού σχεδίου, τόπος εγκατάστασης, συνολικό κόστος, αναφορά της σκοπιμότητας και των στόχων της επιχείρησης από την υλοποίηση αυτού καθώς και τεκμηρίωση του χαρακτήρα αρχικής επένδυσης.

- **Ενότητα Α: Στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου**

α. Στοιχεία ίδρυσης φορέα: χρόνος ίδρυσης – σύντομο ιστορικό ανάπτυξης, καταστατικός σκοπός.

β. Εταιρική - Μετοχική Σύνθεση

Η εταιρική μετοχική σύνθεση θα πρέπει να αποτυπώνεται:

- κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής και
- όπως θα είναι κατά τον χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου

γ. Μετοχικό/ Εταιρικό (κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής).

δ. Στοιχεία μετόχων / εταίρων του φορέα: σύντομη παρουσίαση της δραστηριότητας των βασικών συμμετεχόντων στο φορέα καθώς και των προσώπων που ασκούν διοίκηση και κυρίαρχη επιρροή (κατά την αίτηση και κατά το χρόνο έναρξης εργασιών).

ε. Δραστηριότητα του φορέα: Σύντομη αναφορά στη δραστηριότητα που ασκεί ο φορέας και τυχόν σχόλια–παρατηρήσεις επί των απολογιστικών στοιχείων του Προσαρτήματος 1 της Οικονομοτεχνικής Μελέτης, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

στ. Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου

Αναφορά στο μέγεθος του φορέα. Το μέγεθος του φορέα προσδιορίζεται σύμφωνα με τον ορισμό της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, με βάση την εταιρική σύνθεση που δηλώνεται ότι αυτός έχει κατά την υποβολή και ένταξη. Για το λόγο αυτό ο φορέας θα πρέπει να προσδιορίσει τυχόν συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις με βάση την εταιρική σύνθεση όπως θα ισχύει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έχει προκύψει μετά από διαδικασία συγχώνευσης υφιστάμενων εταιριών, το μέγεθος προσδιορίζεται αθροιστικά βάσει των συνολικών οικονομικών στοιχείων και στοιχείων απασχόλησης των υπό συγχώνευση εταιρειών, για κάθε χρήση πριν τη συγχώνευση που περιλαμβάνεται εντός των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

- **<u>Ενότητα Β: Τεχνική περιγραφή επενδυτικού σχεδίου</u>**

α. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, σύντομη περιγραφή της υφιστάμενης δραστηριότητας, της παραγωγικής διαδικασίας και του χρησιμοποιούμενου πάγιου ενεργητικού (με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού).

β. Περιγραφή του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου και της παραγωγικής διαδικασίας αυτού. Γενική παρουσίαση, στοιχεία οικοπέδου και κυριότητας αυτού, περιγραφή κτιριακών εγκαταστάσεων, τρόπος κατασκευής, επιφάνειες και χρήσεις χώρων, περιγραφή παραγωγικής διαδικασίας και τεχνική περιγραφή των βασικών εργασιών και εξοπλισμού κατά κατηγορία δαπανών (σε αντιστοιχία με τον Πίνακα Ανάλυσης Κόστους του Πληροφοριακού Συστήματος ΟΠΣΚΕ), με αναφορά σε επισυναπτόμενα δικαιολογητικά (προσφορές, σχέδια).

Αναφορά έργων ή/και εγκαταστάσεων, νέων είτε ήδη υφιστάμενων που θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται και μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι δεν δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

Ανάλυση και τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας των δαπανών εντός και εκτός περιφερειακών ενισχύσεων.

γ. Δυναμικότητα - Ισχύς: Τεκμηρίωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτού (συσχετισμός με τεχνική περιγραφή ή / και προσφορές).

Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υπάρχουσες εγκαταστάσεις, αναλύεται η υφιστάμενη δυναμικότητα αυτών (ονομαστική και πραγματική). Ειδικότερα:

- <u>Στην περίπτωση διαφοροποίησης της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν:</u>

  Περιγραφή των στοιχείων ενεργητικού που θα εξακολουθήσουν να χρησιμοποιούνται και μετά τη διαφοροποίηση της παραγωγής. Περιγραφή του υφιστάμενου πάγιου εξοπλισμού με σήμανση αυτού που θα χρησιμοποιηθεί και μετά την επένδυση με αναφορά και στο τμήμα (%) κτιριακών και ειδικών εγκαταστάσεων που θα εξυπηρετήσουν τις δραστηριότητες του επενδυτικού σχεδίου και σε συμφωνία με το Μητρώο Παγίων που υποβάλλεται ως δικαιολογητικό .

- <u>Στην περίπτωση θεμελιώδους αλλαγής του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας:</u>

  Περιγραφή των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αναλυτική περιγραφή του υφιστάμενου πάγιου εξοπλισμού με σήμανση αυτού που συνδέεται με τη δραστηριότητα στην οποία αφορά η θεμελιώδης αλλαγή.

- **<u>Ενότητα Γ: Κόστος επενδυτικού σχεδίου και πηγές χρηματοδότησης</u>**

α. Παρουσίαση συγκεντρωτικού πίνακα κόστους ανά κατηγορία δαπάνης, ομάδα δαπάνης και χαρακτηρισμό αυτής ως περιφερειακής ή μη, σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο ΟΠΣΚΕ.

β. Παρουσίαση χρηματοδοτικού σχήματος, σε συμφωνία με τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί στο ΟΠΣΚΕ.

γ. Ανάλυση των πηγών χρηματοδότησης.

Ιδιαίτερα αναλύονται:

- ο τρόπος κάλυψης των ιδίων κεφαλαίων, σε συσχετισμό με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά,
- οι εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης, με ειδική αναφορά στις περιπτώσεις που αυτές περιέχουν κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή (π.χ. εγγυήσεις Δημοσίου, χαμηλότοκα δάνεια κ.λπ.).

- **<u>Ενότητα Δ: Προβλέψεις βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου</u>**

α. Ανάλυση των παραδοχών βιωσιμότητας και στοιχεία για την τεκμηρίωση αυτών (οικονομικά στοιχεία προηγούμενης λειτουργίας της επιχείρησης και του κλάδου, τεκμηρίωση της δυνατότητας διάθεσης των προϊόντων – υπηρεσιών του επενδυτικού σχεδίου στην ελληνική και ξένη αγορά κ.α.)

β. Τυχόν σχόλια–παρατηρήσεις επί των σχετικών πινάκων του Προσαρτήματος 1 της Οικονομοτεχνικής Μελέτης.

Η οικονομοτεχνική μελέτη συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα κάτωθι Προσαρτήματα που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής και συνυποβάλλονται μέσω του ΟΠΣΚΕ:

- **Προσάρτημα 1 Οικονομοτεχνικής Μελέτης**

Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας και Απολογιστικών Στοιχείων Φορέα βάσει υποδείγματος που θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του προγράμματος

- **Προσάρτημα 2 Οικονομοτεχνικής Μελέτης:**

Σχέδια αποτύπωσης εγκαταστάσεων επενδυτικού σχεδίου: τοπογραφικό διάγραμμα οικοπέδου, διάγραμμα κάλυψης, βασικά αρχιτεκτονικά σχέδια υφιστάμενων και νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, και σχέδιο διάταξης υφιστάμενου και νέου μηχανολογικού εξοπλισμού (lay out).

Σε περίπτωση όπου στο προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνονται δαπάνες προς ενίσχυση που θα πραγματοποιηθούν επί κατασκευών που είχαν ήδη υπαχθεί στις διατάξεις είτε του ν. 1337/1983 (Α΄33), είτε του ν. 4178/2013 (Α΄174), είτε του ν. 4495/2017 (Α΄167) κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής αναφορικά με τα αρχιτεκτονικά σχέδια υποβάλλονται:

1. Βεβαίωση οριστικής υπαγωγής συνοδευόμενη από την αντίστοιχη βεβαίωση μηχανικού

2. Σειρά σχεδίων που έχουν υποβληθεί στο σύστημα του ΥΠΕΝ για την υπαγωγή στο νόμο των αυθαιρέτων (υπογεγραμμένα και σφραγισμένα από τον μηχανικό)
3. Υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού ότι τα σχέδια που έχουν προσκομισθεί είναι αυτά που έχουν υποβληθεί στο σύστημα του ΥΠΕΝ και συνοδεύουν την δήλωση για την υπαγωγή στον νόμο των αυθαιρέτων με αναφορά στον αριθμό της δήλωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII: ΑΥΞΗΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ – ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Η διατήρηση και η αύξηση της απασχόλησης στις περιοχές Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης αποτελεί πρωταρχικό στόχο για το ΤΔΜ και κατ' επέκταση της παρούσας δράσης. Ως εκ τούτου έχουν προβλεφθεί όροι, προϋποθέσεις και διαδικασίες επιβεβαίωσης των οποίων η τήρηση διασφαλίζει την συνεισφορά της δράσης στην επίτευξη του εν λόγω στόχου.

Αναλυτικά:

- Τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στη Δράση αποτελεί η δέσμευση του δικαιούχου για δημιουργία ελάχιστου αριθμού νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας (ΕΜΕ), οι οποίες θα είναι πρόσθετες αυτών που διέθετε το τελευταίο 12μηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και η αύξηση αυτή να διατηρηθεί για τουλάχιστον 5 έτη μετά την τελική εκταμίευση της δημόσιας χρηματοδότησης. Ως ελάχιστη υποχρέωση ορίζεται:
    - Για ίδρυση ή επέκταση μονάδας: 1 ΕΜΕ ανά 350.000€ δημόσιας χρηματοδότησης.
    - Για θεμελιώδη αλλαγή παραγωγικής διαδικασίας ή διαφοροποίηση προς νέα προϊόντα: 1 ΕΜΕ ανά 500.000€ δημόσιας χρηματοδότησης.
- Βαθμολογικό κριτήριο με σημαντική «συνεισφορά» στην τελική βαθμολογία, αποτελεί η δήλωση/δέσμευση του δικαιούχου για περαιτέρω αύξηση της απασχόλησης (πέραν των Ε.Μ.Ε. που αποτελούν τυπική προϋπόθεση) και διατήρηση αυτής για τουλάχιστον 5 έτη μετά την τελική εκταμίευση της δημόσιας χρηματοδότησης (βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης Ε «Νέες Θέσεις Εργασίας»).
- Υποχρέωση του δικαιούχου είναι, έως την τελική πιστοποίηση, να δημιουργήσει τον απαιτούμενο αριθμό νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας α) για την τήρηση της τυπικής προϋπόθεσης αύξησης της απασχόλησης και β) για τη διατήρηση αμετάβλητου του βαθμού που τυχόν έλαβε κατά την αξιολόγηση της αίτησης στο βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης Ε «Νέες Θέσεις Εργασίας», οι οποίες θα είναι πρόσθετες αυτών που διέθετε το τελευταίο 12μηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
- Επιπλέον, υποχρέωση του δικαιούχου είναι να διατηρήσει τις ΕΜΕ μισθωτής εργασίας, βάσει των οποίων το έργο κρίθηκε παραληφθέν (ΕΜΕ μισθωτής εργασίας που διέθετε κατά το 12μηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, προσαυξημένες με τις ΕΜΕ που δημιουργήθηκαν από την τήρηση των όρων της πρόσκλησης), για πέντε (5) έτη μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης
- Η τήρηση των ως άνω υποχρεώσεων αποτελεί αντικείμενο ελέγχου, τόσο κατά την παραλαβή του έργου, όσο και κατά τον έλεγχο της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων και τυχόν μη τήρηση της δέσμευσης του δικαιούχου οδηγεί σε επιβολή ποινών.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Κατά τον τελικό έλεγχο και για την παραλαβή του έργου θα πρέπει να πιστοποιηθεί πως οι ΕΜΕ που **θα** συγκεντρώνουν οι υφιστάμενοι εργαζόμενοι της επιχείρησης, σύμφωνα με τα εν ισχύ εβδομαδιαία προγράμματα εργασίας τους, εφόσον αυτά διατηρηθούν ως έχουν για ένα έτος, είναι περισσότερες ή ισοδυναμούν με το αποτέλεσμα του αθροίσματος των ΕΜΕ της επιχείρησης που αυτή διέθετε το τελευταίο 12μηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, συν τις ελάχιστες θέσεις εργασίας που απαιτούνται α) για την τήρηση της τυπικής προϋπόθεσης αύξησης της απασχόλησης και β) για την διατήρηση του βαθμού που τυχόν λήφθηκε στο βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης Ε «Νέες Θέσεις Εργασίας». Σε διαφορετική περίπτωση θα επιβάλλεται ποινή και η δημόσια επιχορήγηση θα μειώνεται όσο χρειαστεί ώστε να τηρούνται οι σχετικές υποχρεώσεις**.** Τυχόν υπερβάλλουσα ήδη καταβληθείσα δημόσια χρηματοδότηση, θα λογίζεται ως αχρεωστήτως καταβληθείσα και θα πρέπει να επιστραφεί εντόκως (σύμφωνα προς τη διαδικασία που ορίζεται στην υπ' αρ. 5483/30-1-2023 Κοινή Υπουργική Απόφαση για τις Διαδικασίες Δημοσιονομικών Διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022).

Σημειώνεται ότι, όταν ικανοποιείται η υποχρέωση διατήρησης του βαθμού που λήφθηκε στο βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης Ε «Νέες Θέσεις Εργασίας», ταυτόχρονα ικανοποιείται και η τήρηση της τυπικής προϋπόθεσης αύξησης της απασχόλησης.

Ακολουθούν ενδεικτικά παραδείγματα:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1 :

Δικαιούχος εγκρίθηκε για αρχική επένδυση επέκτασης μονάδας με αναλογούσα επιχορήγηση 7.200.000€ και έλαβε βαθμό 10 στο βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης Ε «Νέες Θέσεις Εργασίας» (δηλαδή βάσει στοιχείων έγκρισης ίσχυε η ανισότητα 275 ≤ Επιχορήγηση σε χιλ. €/ Νέες Θέσεις Εργασίας (εκφρασμένες σε ΕΜΕ που στρογγυλοποιούνται στο δεύτερο δεκαδικό) < 350).

Κατά την τελική πιστοποίηση, ελέγχονται και πιστοποιούνται δαπάνες, στις οποίες αναλογεί επιχορήγηση ύψους 7.000.000€ και κατά την ημερομηνία του ελέγχου η επιχείρηση απασχολεί 125 εργαζομένους, 100 με εβδομαδιαίο πρόγραμμα 40 ωρών και οι υπόλοιποι με εβδομαδιαίο πρόγραμμα 20 ωρών. Οι εν λόγω εργαζόμενοι, εφόσον τα ωράρια τους διατηρηθούν χωρίς τροποποιήσεις για τους επόμενους δώδεκα (12) ολόκληρους μήνες, θα αθροίζουν 112,5 Ε.Μ.Ε.

Για να ελεγχθεί αν τηρούνται οι υποχρεώσεις της πρόσκλησης, θα πρέπει να υπολογιστούν οι ελάχιστες θέσεις εργασίας που απαιτούνται για την διατήρηση του βαθμού που λήφθηκε στο βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης Ε «Νέες Θέσεις Εργασίας», οι οποίες σε αυτή την περίπτωση και για να ισχύει η ανισότητα του κριτηρίου αξιολόγησης, υπολογίζονται από τον τύπο:

Νέες Θέσεις Εργασίας = (Επιχορήγηση σε χιλ. € / 350) +0,01= (7.000 / 350) + 0,01 = 20,01 ΕΜΕ

Δηλαδή για να αποδοθεί η πιστοποιημένη επιχορήγηση ύψους 7.000.000€ θα πρέπει η επιχείρηση να δείχνει αύξηση τουλάχιστον 20,01 ΕΜΕ.

Βάσει των παραπάνω:

1. *Εφόσον η επιχείρηση απασχόλησε 92,49 Ε.Μ.Ε. ή και λιγότερες κατά το έτος βάσης (το τελευταίο 12μηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης), τότε υπάρχει αύξηση θέσεων κατά τουλάχιστον 20,01 ΕΜΕ και πληρείται η υποχρέωση της πρόσκλησης για τη δημιουργία των απαιτούμενων νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας για τη διατήρηση αμετάβλητου του βαθμού που έλαβε ο δικαιούχος στο βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης Ε «Νέες Θέσεις Εργασίας», οι οποίες θα είναι πρόσθετες των ΕΜΕ της επιχείρησης, που αυτή διέθετε κατά το 12μηνο που προηγείτο της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (Επιχορήγηση σε χιλ. €/ Νέες Θέσεις Εργασίας = 7.000 /20,01=349,82 < 350).*
2. *Σε περίπτωση που η επιχείρηση απασχόλησε, κατά το έτος βάσης, περισσότερες από 92,49 Ε.Μ.Ε., έστω για το παράδειγμα 95 ΕΜΕ (άρα νέες θέσεις εργασίας 112,5 - 95=17,5 ΕΜΕ), τότε ΔΕΝ πληρείται η υποχρέωση της πρόσκλησης και επιβάλλεται ποινή μείωσης της επιχορήγησης ώστε να τηρείται η σχέση:*

   Νέα επιχορήγηση σε χιλ. €/ Νέες Θέσεις Εργασίας < 350 δηλαδή Νέα Επιχορήγηση σε χιλ. € < 350 Χ 17,5 = 6.125 άρα τελικά η μείωση της επιχορήγησης θα είναι μεγαλύτερη των 875.000€ (7.000-6.125=875 χιλ. €) έστω και κατά 1€. Η τελική καταβαλλόμενη επιχορήγηση διαμορφώνεται από 7.000.000€ σε 6.124.999€.

<u>ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2 :</u>

Δικαιούχος εγκρίθηκε για αρχική επένδυση διαφοροποίησης μονάδας σε νέα προϊόντα με αναλογούσα επιχορήγηση 5.500.000€ και έλαβε βαθμό 20 στο βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης Ε «Νέες Θέσεις Εργασίας» (δηλαδή βάσει στοιχείων έγκρισης ίσχυε η ανισότητα 300 ≤ Επιχορήγηση σε χιλ. €/ Νέες Θέσεις Εργασίας (εκφρασμένες σε ΕΜΕ που στρογγυλοποιούνται στο δεύτερο δεκαδικό)< 400).

Κατά την τελική πιστοποίηση, ελέγχονται και πιστοποιούνται δαπάνες, στις οποίες αναλογεί επιχορήγηση ύψους 4.800.000€ και κατά την ημερομηνία του ελέγχου η επιχείρηση απασχολεί 125 εργαζομένους, 100 με εβδομαδιαίο πρόγραμμα 40 ωρών και οι υπόλοιποι με εβδομαδιαίο πρόγραμμα 20 ωρών. Οι εν λόγω εργαζόμενοι, εφόσον τα ωράρια τους διατηρηθούν χωρίς τροποποιήσεις για τους επόμενους δώδεκα (12) ολόκληρους μήνες, θα αθροίζουν 112,5 Ε.Μ.Ε.

Για να ελεγχθεί αν τηρούνται οι υποχρεώσεις της πρόσκλησης, θα πρέπει να υπολογιστούν οι ελάχιστες θέσεις εργασίας που απαιτούνται για την διατήρηση του βαθμού που λήφθηκε στο βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης Ε «Νέες Θέσεις Εργασίας» οι οποίες σε αυτή την περίπτωση και για να ισχύει η ανισότητα του κριτηρίου αξιολόγησης, υπολογίζονται από τον τύπο:

Νέες Θέσεις Εργασίας = (Επιχορήγηση σε χιλ. € / 400) +0,01 = (4.800 / 400) + 0,01 = 12,01 ΕΜΕ

Δηλαδή για να αποδοθεί η πιστοποιημένη επιχορήγηση ύψους 4.800.000€ θα πρέπει η επιχείρηση να δείχνει αύξηση τουλάχιστον 12,01 ΕΜΕ.

Βάσει των παραπάνω:

1. *Εφόσον η επιχείρηση απασχόλησε 100,49 Ε.Μ.Ε. ή και λιγότερες κατά το έτος βάσης (το τελευταίο 12μηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης), τότε υπάρχει αύξηση θέσεων κατά τουλάχιστον 12,01 ΕΜΕ και πληρείται η υποχρέωση της πρόσκλησης για τη δημιουργία των απαιτούμενων νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας για τη διατήρηση αμετάβλητου του βαθμού που έλαβε ο δικαιούχος στο βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης Ε «Νέες Θέσεις Εργασίας», οι οποίες θα είναι πρόσθετες των ΕΜΕ της επιχείρησης, που αυτή διέθετε κατά το 12μηνο που προηγείτο της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (Επιχορήγηση σε χιλ. €/ Νέες Θέσεις Εργασίας = 4.800 /12,01=399,66 < 400).*
2. *Σε περίπτωση που η επιχείρηση απασχόλησε, κατά το έτος βάσης, περισσότερες από 100,49 Ε.Μ.Ε., έστω για το παράδειγμα 103,5 ΕΜΕ (άρα νέες θέσεις εργασίας 112,5 – 103,5=9 ΕΜΕ), τότε ΔΕΝ πληρείται η υποχρέωση της πρόσκλησης και επιβάλλεται ποινή μείωσης της επιχορήγησης ώστε να τηρείται η σχέση:*

   Νέα επιχορήγηση σε χιλ. €/ Νέες Θέσεις Εργασίας < 400 δηλαδή Νέα Επιχορήγηση σε χιλ. € < 400 Χ 9 = 3.600 άρα τελικά η μείωση της επιχορήγησης θα είναι μεγαλύτερη του 1.200.000€ (4.800-3.600=1.200 χιλ. €) έστω και κατά 1€. Άρα η τελική καταβαλλόμενη επιχορήγηση διαμορφώνεται από 4.800.000€ σε 3.599.999€.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο έλεγχος των μακροχρόνιων υποχρεώσεων πραγματοποιείται ετησίως, μετά το πέρας του πρώτου έτους που ακολουθεί την τελική πληρωμή της επιχορήγησης.

Κατά τον έλεγχο μακροχρόνιων υποχρεώσεων του πρώτου έτους θα πρέπει να πιστοποιηθεί πως οι ΕΜΕ που συγκεντρώνουν οι υφιστάμενοι εργαζόμενοι της επιχείρησης για τους πρώτους 12 μήνες που έπονται του μήνα της τελικής καταβολής της επιχορήγησης, είναι περισσότερες ή ισοδυναμούν με τις **ΕΜΕ μισθωτής εργασίας, βάσει των οποίων το έργο κρίθηκε παραληφθέν**. Σε διαφορετική περίπτωση θα επιβάλλεται ποινή και μέρος της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης, θα λογίζεται ως αχρεωστήτως καταβληθέν και θα πρέπει να επιστραφεί εντόκως.

Ο υπολογισμός της ποινής πραγματοποιείται με την ίδια μέθοδο που χρησιμοποιείται και κατά την τελική πιστοποίηση, δηλαδή το ποσό της επιχορήγησης που πρέπει να επιστραφεί υπολογίζεται με γνώμονα το βαθμό που έλαβε ο δικαιούχος στο βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης Ε «Νέες Θέσεις Εργασίας».

Κατά τον έλεγχο μακροχρόνιων υποχρεώσεων του δεύτερου έτους θα πρέπει να πιστοποιηθεί πως οι ΕΜΕ που συγκεντρώνουν οι υφιστάμενοι εργαζόμενοι της επιχείρησης για τους επόμενους 12 από τους πρώτους 12 μήνες που έπονται του μήνα της τελικής καταβολής της επιχορήγησης, είναι περισσότερες ή ισοδυναμούν με τις **ΕΜΕ μισθωτής εργασίας που διαπιστώθηκαν κατά τον έλεγχο μακροχρόνιων υποχρεώσεων του πρώτου έτους.**

Αντίστοιχα, κατά τον έλεγχο μακροχρόνιων υποχρεώσεων του τρίτου έτους θα πρέπει να πιστοποιηθεί πως οι ΕΜΕ που συγκεντρώνουν οι υφιστάμενοι εργαζόμενοι της επιχείρησης για τους επόμενους από τους πρώτους 24 μήνες που έπονται του μήνα της τελικής καταβολής της επιχορήγησης, είναι περισσότερες ή ισοδυναμούν με τις **ΕΜΕ μισθωτής εργασίας που διαπιστώθηκαν κατά τον έλεγχο μακροχρόνιων υποχρεώσεων του δεύτερου έτους κ.ο.κ.**

Ακολουθούν παραδείγματα σε συνέχεια και των παραπάνω παραδειγμάτων:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1 :

Δικαιούχος πιστοποιήθηκε για αρχική επένδυση επέκτασης μονάδας, έλαβε επιχορήγηση 7.000.000€, απασχόλησε 92,49 Ε.Μ.Ε. κατά το έτος βάσης (το τελευταίο 12μηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης), είχε βαθμό 10 στο βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης Ε «Νέες Θέσεις Εργασίας» (δηλαδή βάσει στοιχείων έγκρισης ίσχυε η ανισότητα 275 ≤ Επιχορήγηση σε χιλ. €/ Νέες Θέσεις Εργασίας (εκφρασμένες σε ΕΜΕ που στρογγυλοποιούνται στο δεύτερο δεκαδικό) < 350) και οι θέσεις μισθωτής εργασίας, βάσει των οποίων το έργο κρίθηκε παραληφθέν ήταν 112,5 ΕΜΕ, δηλαδή διαπιστώθηκε αύξηση απασχόλησης κατά 20,01 ΕΜΕ (Νέες Θέσεις Εργασίας).

Κατά τον έλεγχο του πρώτου χρόνου των μακροχρόνιων υποχρεώσεων διαπιστώνεται ότι η επιχείρηση, τους πρώτους 12 μήνες που έπονται του μήνα της τελικής καταβολής της επιχορήγησης, απασχόλησε 110 ΕΜΕ, δηλαδή 2,5 ΕΜΕ λιγότερες από την υποχρέωση που είχε. Για να υπολογιστεί η ποινή που θα επιβληθεί θα πρέπει να υπολογιστεί το ποσό της επιχορήγησης για να ισχύει η ανίσωση:

Επιχορήγηση σε χιλ. €/ Νέες Θέσεις Εργασίας < 350

Οι Νέες Θέσεις Εργασίας που πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι πλέον 17,51 ΕΜΕ (20,01 ΕΜΕ - 2,5 ΕΜΕ) άρα:

Επιχορήγηση σε χιλ. € < 350 Χ 17,51 = 6.128,5 και συνεπώς

Ποινή** = Αρχική επιχορήγηση – Τελική επιχορήγηση + 1€ = 7.000.000 - 6.128.500 + 1 = **871.501€.

Το ποσό της ποινής επιστρέφεται εντόκως

Κατά τον έλεγχο του δεύτερου χρόνου των μακροχρόνιων υποχρεώσεων διαπιστώνεται ότι η επιχείρηση, για *τους επόμενους 12 από τους πρώτους 12 μήνες που έπονται του μήνα της τελικής καταβολής της επιχορήγησης, εξακολουθεί να απασχολεί 110 ΕΜΕ, δηλαδή όσες ΕΜΕ απασχολούσε κατά τον έλεγχο του πρώτου χρόνου των μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Η υποχρέωση της τηρείται και δεν επιβάλλεται κάποια ποινή.*

Κατά τον έλεγχο του τρίτου χρόνου των μακροχρόνιων υποχρεώσεων διαπιστώνεται ότι η επιχείρηση, για *τους επόμενους 12 από τους πρώτους 24 μήνες που έπονται του μήνα της τελικής καταβολής της επιχορήγησης, απασχολεί 105 ΕΜΕ, δηλαδή 5 ΕΜΕ λιγότερες από την υποχρέωση που είχε. Για να υπολογιστεί η ποινή που θα επιβληθεί θα πρέπει να υπολογιστεί το ποσό της επιχορήγησης για να ισχύει η ανίσωση:*

Επιχορήγηση σε χιλ. €/ Νέες Θέσεις Εργασίας < 350

Οι Νέες Θέσεις Εργασίας που πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι πλέον 12,51 ΕΜΕ (17,51 ΕΜΕ - 5 ΕΜΕ) άρα:

Επιχορήγηση σε χιλ. € < 350 Χ 12,51 = 4.378,5 και συνεπώς

Ποινή** = Αρχική επιχορήγηση – Ποινή που υποβλήθηκε κατά τον πρώτο έλεγχο - Τελική επιχορήγηση + 1€ = 7.000.000 – 871.501 - 4.378.500 +1 = **1.750.000 €.

Το ποσό της ποινής επιστρέφεται εντόκως

Ο έλεγχος για τον τέταρτο και το πέμπτο χρόνο πραγματοποιείται με τον ίδιο τρόπο.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2 :

Δικαιούχος πιστοποιήθηκε για αρχική επένδυση διαφοροποίησης μονάδας σε νέα προϊόντα, έλαβε επιχορήγηση 4.800.000€, απασχόλησε 100,49 Ε.Μ.Ε. κατά το έτος βάσης (το τελευταίο 12μηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης), είχε βαθμό 20 στο βαθμολογούμενο κριτήριο αξιολόγησης Ε «Νέες Θέσεις Εργασίας» (δηλαδή βάσει στοιχείων έγκρισης ίσχυε η ανισότητα 300 ≤ Επιχορήγηση σε χιλ. €/ Νέες Θέσεις Εργασίας (εκφρασμένες σε ΕΜΕ που στρογγυλοποιούνται στο δεύτερο δεκαδικό)< 400) και οι θέσεις μισθωτής εργασίας, βάσει των οποίων το έργο κρίθηκε παραληφθέν ήταν 112,5 ΕΜΕ, δηλαδή διαπιστώθηκε αύξηση απασχόλησης κατά 12,01 ΕΜΕ (Νέες Θέσεις Εργασίας).

Κατά τον έλεγχο του πρώτου χρόνου των μακροχρόνιων υποχρεώσεων διαπιστώνεται ότι η επιχείρηση, τους πρώτους 12 μήνες που έπονται του μήνα της τελικής καταβολής της επιχορήγησης, απασχόλησε 110 ΕΜΕ, δηλαδή 2,5 ΕΜΕ λιγότερες από την υποχρέωση που είχε. Για να υπολογιστεί η ποινή που θα επιβληθεί θα πρέπει να υπολογιστεί το ποσό της επιχορήγησης για να ισχύει η ανίσωση:

Επιχορήγηση σε χιλ. €/ Νέες Θέσεις Εργασίας < 400

Οι Νέες Θέσεις Εργασίας που πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι πλέον 9,51 ΕΜΕ (12,01 ΕΜΕ - 2,5 ΕΜΕ) άρα:

Επιχορήγηση σε χιλ. € < 400 Χ 9,51 = 3.804 και συνεπώς

***Ποινή** = Αρχική επιχορήγηση – Τελική επιχορήγηση + 1€ = 4.800.000 - 3.804.000 + 1 = 996.001 €.*

Το ποσό της ποινής επιστρέφεται εντόκως

<u>Κατά τον έλεγχο του δεύτερου χρόνου</u> των μακροχρόνιων υποχρεώσεων διαπιστώνεται ότι η επιχείρηση, για τους επόμενους 12 από τους πρώτους 12 μήνες που έπονται του μήνα της τελικής καταβολής της επιχορήγησης απασχολεί 107 ΕΜΕ, δηλαδή 3 ΕΜΕ λιγότερες από την υποχρέωση που είχε. Για να υπολογιστεί η ποινή που θα επιβληθεί θα πρέπει να υπολογιστεί το ποσό της επιχορήγησης για να ισχύει η ανίσωση:

Επιχορήγηση σε χιλ. €/ Νέες Θέσεις Εργασίας < 350

Οι Νέες Θέσεις Εργασίας που πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι πλέον 6,51 ΕΜΕ (9,51 ΕΜΕ - 3 ΕΜΕ) άρα:

Επιχορήγηση σε χιλ. € < 400 Χ 6,51 = 2.604 και συνεπώς

Ποινή** = Αρχική επιχορήγηση – Ποινή που υποβλήθηκε κατά τον πρώτο έλεγχο - Τελική επιχορήγηση + 1€ = 4.800.000 – 996.001 – 2.604.000 +1 = **1.200.000 €.

<u>Το ποσό της ποινής επιστρέφεται εντόκως</u>

<u>Κατά τον έλεγχο του τρίτου χρόνου</u> των μακροχρόνιων υποχρεώσεων διαπιστώνεται ότι η επιχείρηση, για τους επόμενους 12 από τους πρώτους 24 μήνες που έπονται του μήνα της τελικής καταβολής της επιχορήγησης, εξακολουθεί να απασχολεί 107 ΕΜΕ, δηλαδή όσες ΕΜΕ απασχολούσε κατά τον έλεγχο του δεύτερου χρόνου των μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Η υποχρέωση της τηρείται και δεν επιβάλλεται κάποια ποινή.

Ο έλεγχος για τον τέταρτο και το πέμπτο χρόνο πραγματοποιείται με τον ίδιο τρόπο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV: ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΑΔ)

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι επιλέξιμες στο πλαίσιο της Δράσης δραστηριότητες, καθώς και οι δραστηριότητες που είναι σε συνάφεια και απαραίτητες για την υλοποίηση του Εδαφικού Σχεδίου Δίκαιης Μετάβασης κάθε περιοχής και πριμοδοτούνται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV: ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΣΕΕ (RIS3)

Εισαγωγή

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης ο δυνητικός δικαιούχος συμπληρώνει υποχρεωτικά στο ΟΠΣΚΕ μία τιμή RIS, ακολουθώντας την ιεραρχική δομή που είναι διαθέσιμη στο σύστημα, ή επιλέγει «Δεν Απαιτείται/Δεν Αφορά». Η καταχώριση συνοδεύεται από τεκμηρίωση της επιλογής σύμφωνα με το παρόν Παράρτημα. Η επιλογή πρέπει να αντιστοιχεί στο κύριο επενδυτικό αποτέλεσμα και να υποστηρίζεται από τα στοιχεία του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου. Στο αντίστοιχο πεδίο του ΟΠΣΚΕ περιγράφεται η συγκεκριμένη σύνδεση του επενδυτικού σχεδίου με την επιλεγείσα Προτεραιότητα. Η τεκμηρίωση αναφέρει το επενδυτικό αντικείμενο που συνδέεται με την επιλογή, τις σχετικές ενέργειες και δαπάνες και το αναμενόμενο αποτέλεσμα της επένδυσης. Σε περίπτωση επιλογής «Δεν Απαιτείται/Δεν Αφορά» τεκμηριώνεται η απουσία ουσιαστικής σύνδεσης με κάποια από τις διαθέσιμες Προτεραιότητες ΕΣΕΕ.

Η δηλωθείσα τιμή RIS και η σχετική τεκμηρίωση αποτελούν υποχρεωτικό στοιχείο κατηγοριοποίησης και παρακολούθησης του επενδυτικού σχεδίου ως προς την ΕΣΕΕ. Δεν αποτελούν βαθμολογούμενο κριτήριο και δεν συνιστούν αυτοτελή προϋπόθεση επιλεξιμότητας της παρούσας Πρόσκλησης.

Κατά το πρώτο στάδιο αξιολόγησης, ο αξιολογητής του ΕΦΕΠΑΕ ελέγχει τη συμβατότητα της δηλωθείσας τιμής RIS με τον ΚΑΔ επένδυσης, το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο, την περιγραφή του επενδυτικού σχεδίου, τις επιχορηγούμενες ενέργειες και δαπάνες και την τεκμηρίωση που έχει υποβληθεί στο αντίστοιχο πεδίο του ΟΠΣΚΕ. Ο έλεγχος διενεργείται επί της πλήρους ιεραρχικής επιλογής, δηλαδή του Τομέα, της Περιοχής Παρέμβασης και της ειδικότερης Προτεραιότητας, όπου αυτή έχει επιλεγεί.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης επανεξετάζει τον ανωτέρω έλεγχο κατά την οριστικοποίηση της αξιολόγησης και επιβεβαιώνει τη συμβατότητα της καταχώρισης με τα στοιχεία της αίτησης. Ο έλεγχος καταλαμβάνει και την επιλογή «Δεν Απαιτείται/Δεν Αφορά». Εφόσον διαπιστώνεται ασυμβατότητα, ο πρώτος αξιολογητής τεκμηριώνει στο φύλλο αξιολόγησης την ορθή κατάταξη. Η Επιτροπή Αξιολόγησης αποδέχεται ή τροποποιεί την εισήγηση και οριστικοποιεί την τιμή RIS που αποτυπώνεται στο ΟΠΣΚΕ. Η οριστικοποίηση της τιμής RIS δεν μεταβάλλει τη βαθμολογία και δεν επιφέρει αυτοτελώς απόρριψη της αίτησης, με την επιφύλαξη της πλήρωσης των λοιπών όρων και προϋποθέσεων της Πρόσκλησης.

Κατά την υλοποίηση του έργου, σε περίπτωση υποβολής αιτήματος τροποποίησης εξετάζεται εάν η προτεινόμενη μεταβολή επηρεάζει τα στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε η καταχώριση RIS. Επανέλεγχος της καταχώρισης απαιτείται όταν μεταβάλλεται ουσιωδώς ο ΚΑΔ επένδυσης, το προϊόν ή η υπηρεσία που αποτελεί αντικείμενο της επένδυσης, η παραγωγική ή λειτουργική διαδικασία, το κύριο φυσικό αντικείμενο ή οι ενέργειες που τεκμηριώνουν την επιλεγείσα Προτεραιότητα. Εφόσον από την εγκεκριμένη τροποποίηση προκύπτει διαφορετική ιεραρχική κατάταξη ή παύει να προκύπτει συνεισφορά στην ΕΣΕΕ, επικαιροποιούνται η τιμή RIS και η σχετική τεκμηρίωση στο ΟΠΣΚΕ.

1. Αντικείμενο και σκοπός της καταγραφής

Η Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης αποτελεί πλαίσιο συγκέντρωσης επενδύσεων σε συγκεκριμένες προτεραιότητες στις οποίες η χώρα και οι Περιφέρειες διαθέτουν ή επιδιώκουν να αναπτύξουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μέσω επιχειρηματικότητας, γνώσης, τεχνολογίας και καινοτομίας. Οι προτεραιότητες διαμορφώνονται και εξειδικεύονται μέσω της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης.

Για τον σκοπό της παρούσας η καταγραφή RIS δεν αποτελεί γενική κλαδική κατάταξη της επιχείρησης. Αφορά το συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο και αποτυπώνει εάν το επενδυτικό αποτέλεσμα συνδέεται ουσιαστικά με μία από τις προτεραιότητες που έχουν αναδειχθεί στο πλαίσιο της ΕΣΕΕ. Συνεπώς, η υπαγωγή ενός ΚΑΔ σε κλάδο που αντιστοιχεί ονομαστικά σε Τομέα ΕΣΕΕ δεν αρκεί για την τεκμηρίωση της επιλεγείσας τιμής.

2. Πλαίσιο αναφοράς για την επιλογή

Η επιλογή γίνεται με βάση τις τιμές που είναι ενεργές στο ΟΠΣΚΕ κατά τον χρόνο υποβολής. Η ιεραρχική διάρθρωση του συστήματος αποτυπώνει τον Τομέα ΕΣΕΕ ως πρωτοβάθμιο επίπεδο, την Περιοχή Παρέμβασης ως δευτεροβάθμιο επίπεδο και την ειδικότερη Προτεραιότητα ως το επίπεδο στο οποίο περιγράφεται το συγκεκριμένο πεδίο παρέμβασης.

Για την ουσιαστική τεκμηρίωση λαμβάνεται υπόψη η ισχύουσα κωδικοποίηση τριών επιπέδων ανάλυσης των προτεραιοτήτων της ΕΣΕΕ και το περιεχόμενο του κεφαλαίου «Εξειδίκευση Παρεμβάσεων ΔΕΑ» της υπ' αριθ. 66021/29.06.2022 απόφασης. Η «Εξειδίκευση Παρεμβάσεων ΔΕΑ» αποτυπώνει, ανά Τομέα, συγκεκριμένα είδη τεχνολογιών, μεθόδων, διεργασιών, συστημάτων και επιπέδων παρέμβασης που έχουν αναδειχθεί μέσω της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης. Η αναφορά αυτή χρησιμοποιείται για τον έλεγχο της ουσιαστικής συνάφειας και όχι ως αυτοματοποιημένη αντιστοίχιση ΚΑΔ με Τομέα ΕΣΕΕ.

3. Τομείς προτεραιότητας

Οι οκτώ τομείς προτεραιότητας της ΕΣΕΕ 2021-2027 είναι:

Κωδικός	**Τομέας**
01	Υλικά - Κατασκευές και Βιομηχανία
02	Τουρισμός - Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες
03	Αγροδιατροφική Αλυσίδα
04	Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία
05	Βιοεπιστήμες - Υγεία και Φάρμακα

06	Μεταφορές - Εφοδιαστική Αλυσίδα
07	Αειφόρος Ενέργεια
08	Ψηφιακές Τεχνολογίες

Για την παρούσα είναι διαθέσιμοι οι τομείς που έχουν προσδιοριστεί με βάση το αντικείμενο της Δράσης, τις επιλέξιμες οικονομικές δραστηριότητες και τα αποτελέσματα της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης.

Επιπλέον, προβλέπεται η επιλογή «**Δεν Απαιτείται/Δεν Αφορά»- Δεν υπάρχει συνεισφορά στην ΕΣΕΕ** για επενδυτικά σχέδια που δεν παρουσιάζουν συνεισφορά σε κανέναν από τους εφαρμοζόμενους τομείς της ΕΣΕΕ.

Διαδικασία προσδιορισμού της τιμής RIS

1. Προσδιορίζεται το κύριο επενδυτικό αποτέλεσμα. Εξετάζεται τι δημιουργείται, αναπτύσσεται, εκσυγχρονίζεται ή μεταβάλλεται ουσιωδώς με την ολοκλήρωση της επένδυσης, σε επίπεδο προϊόντος, υπηρεσίας, παραγωγικής διαδικασίας ή λειτουργικής ικανότητας.
2. Εξετάζεται ο ΚΑΔ επένδυσης ως στοιχείο οριοθέτησης της δραστηριότητας στην οποία υλοποιείται το σχέδιο. Όταν ο ΚΑΔ είναι ευρύς ή μπορεί να εξυπηρετεί διαφορετικά επενδυτικά αντικείμενα, η κατάταξη προσδιορίζεται από το πραγματικό περιεχόμενο της επένδυσης.
3. Αναζητείται στο ΟΠΣΚΕ η Περιοχή Παρέμβασης και η ειδικότερη Προτεραιότητα που περιγράφουν άμεσα το επενδυτικό αποτέλεσμα. Η επιλογή βασίζεται στο περιεχόμενο της Προτεραιότητας και όχι μόνο στον τίτλο του Τομέα.
4. Ελέγχεται εάν οι ενέργειες και οι επιχορηγούμενες δαπάνες υλοποιούν ουσιωδώς την επιλεγείσα Προτεραιότητα. Υποστηρικτικές δαπάνες λαμβάνονται υπόψη μόνο στον βαθμό που υπηρετούν το δηλωθέν επενδυτικό αποτέλεσμα.

Εφόσον δεν εντοπίζεται Προτεραιότητα που να περιγράφει με επαρκή σαφήνεια το επενδυτικό αποτέλεσμα, επιλέγεται «Δεν Απαιτείται/Δεν Αφορά».

4. Περιεχόμενο της τεκμηρίωσης

Η τεκμηρίωση πρέπει να επιτρέπει την άμεση επαλήθευση της επιλογής από τον αξιολογητή και την Επιτροπή Αξιολόγησης. Για τον σκοπό αυτό περιλαμβάνει, με συνεκτικό τρόπο, τον ΚΑΔ επένδυσης, το κύριο αντικείμενο του σχεδίου, τον κωδικό και την περιγραφή της επιλεγείσας Περιοχής Παρέμβασης και Προτεραιότητας, τις συγκεκριμένες ενέργειες και δαπάνες που συνδέονται με την επιλογή και το αναμενόμενο λειτουργικό, παραγωγικό ή τεχνολογικό αποτέλεσμα.

Η τεκμηρίωση δεν προϋποθέτει ότι ο δικαιούχος αναπτύσσει ο ίδιος πρωτογενώς την τεχνολογία ή την καινοτομία. Η υιοθέτηση ή ενσωμάτωση υφιστάμενης λύσης μπορεί να στηρίξει την επιλογή όταν η

αντίστοιχη Προτεραιότητα περιλαμβάνει ρητά αξιοποίηση, εφαρμογή ή ενσωμάτωση της συγκεκριμένης τεχνολογίας και η χρήση της μεταβάλλει ουσιωδώς το προϊόν, την υπηρεσία ή τη διαδικασία που αποτελεί αντικείμενο της επένδυσης. Η απλή προμήθεια συνήθους εξοπλισμού ή λογισμικού χωρίς τέτοια σύνδεση δεν αρκεί.

5. Επενδυτικά σχέδια με περισσότερες από μία πιθανές συνδέσεις

Όταν το επενδυτικό σχέδιο εμφανίζει συνάφεια με περισσότερες από μία Προτεραιότητες ή περισσότερους Τομείς, καταχωρίζεται μία τιμή RIS. Επιλέγεται η ιεραρχική διαδρομή που περιγράφει το κύριο επενδυτικό αποτέλεσμα και συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη άμεση συνάφεια με το φυσικό αντικείμενο. Η χρηματοδοτική βαρύτητα των σχετικών ενεργειών χρησιμοποιείται επικουρικά για την επιβεβαίωση της επιλογής και δεν εφαρμόζεται ως αυτοτελής αριθμητικός κανόνας.

Τεχνολογίες γενικής εφαρμογής, όπως λογισμικό, τεχνητή νοημοσύνη, αισθητήρες, αυτοματισμοί, τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας ή συστήματα ΑΠΕ, δεν μεταφέρουν από μόνες τους το σχέδιο στους Τομείς Ψηφιακών Τεχνολογιών ή Αειφόρου Ενέργειας. Εφόσον λειτουργούν ως μέσο για την επίτευξη επενδυτικού αποτελέσματος άλλου Τομέα, ακολουθούν την Προτεραιότητα που περιγράφει το συγκεκριμένο αποτέλεσμα.

6. Επιλογή «Δεν Απαιτείται/Δεν Αφορά»

Η επιλογή «Δεν Απαιτείται/Δεν Αφορά» χρησιμοποιείται όταν το επενδυτικό σχέδιο είναι επιλέξιμο σύμφωνα με τους λοιπούς όρους της Πρόσκλησης, αλλά το πραγματικό αντικείμενο της επένδυσης δεν συνδέεται ουσιαστικά με διαθέσιμη Προτεραιότητα ΕΣΕΕ. Η επιλογή είναι ιδίως πρόσφορη σε επενδύσεις συμβατικής ίδρυσης, επέκτασης ή εκσυγχρονισμού, όταν οι τεχνολογικές, ψηφιακές ή ενεργειακές δαπάνες έχουν υποστηρικτικό χαρακτήρα και δεν συγκροτούν επενδυτικό αποτέλεσμα που να περιγράφεται από συγκεκριμένη Προτεραιότητα.

Η επιλογή «Δεν Απαιτείται/Δεν Αφορά» τεκμηριώνεται με αναφορά στο κύριο αντικείμενο του σχεδίου και στους λόγους για τους οποίους οι διαθέσιμες Προτεραιότητες δεν περιγράφουν ουσιαστικά το επενδυτικό αποτέλεσμα.

7. Ενδεικτικά παραδείγματα εφαρμογής

Παράδειγμα 1. Τουριστική επένδυση με τεκμηριωμένη συνεισφορά στην ΕΣΕΕ

Ξενοδοχειακή επιχείρηση υλοποιεί επενδυτικό σχέδιο συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού 1.600.000 ευρώ. Το σχέδιο δεν περιορίζεται σε ανακαίνιση των εγκαταστάσεων. Περιλαμβάνει ανάπτυξη και εγκατάσταση ολοκληρωμένης εφαρμογής διαχείρισης του ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος της μονάδας, δίκτυο αισθητήρων για συνεχή καταγραφή κατανάλωσης και συνθηκών λειτουργίας, σύστημα πρόβλεψης ενεργειακών φορτίων, αυτοματοποιημένη διαχείριση κρίσιμου εξοπλισμού και ενιαίο περιβάλλον παρακολούθησης δεικτών βιωσιμότητας. Η εφαρμογή διασυνδέεται με τις λειτουργίες της μονάδας και χρησιμοποιείται για τη λήψη αποφάσεων και την ενεργειακή

βελτιστοποίηση σε πραγματικό χρόνο. Παράλληλα υλοποιούνται κτιριακές παρεμβάσεις και αντικατάσταση εξοπλισμού, οι οποίες υποστηρίζουν τη λειτουργία του ανωτέρω συστήματος.

Στο ΟΠΣΚΕ επιλέγεται η ιεραρχική διαδρομή 02 Τουρισμός, Πολιτισμός, Δημιουργικές Βιομηχανίες, 02.02 Τουρισμός και 02.02.12 Ανάπτυξη εφαρμογών για τη βελτίωση, πρόβλεψη και διαχείριση του ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος και θεμάτων βιωσιμότητας των τουριστικών υποδομών. Η επιλογή δεν στηρίζεται στο γεγονός ότι ο ΚΑΔ επένδυσης αφορά ξενοδοχειακό κατάλυμα. Στηρίζεται στο ότι σημαντικό και λειτουργικά αυτοτελές τμήμα του σχεδίου υλοποιεί ακριβώς το αντικείμενο της συγκεκριμένης Προτεραιότητας.

Ενδεικτική τεκμηρίωση στο ΟΠΣΚΕ: «Το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει ανάπτυξη και εγκατάσταση ολοκληρωμένης εφαρμογής διαχείρισης ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος της ξενοδοχειακής μονάδας, με δίκτυο αισθητήρων, συλλογή και ανάλυση δεδομένων λειτουργίας, πρόβλεψη ενεργειακών φορτίων και αυτοματοποιημένο έλεγχο κρίσιμου εξοπλισμού. Οι σχετικές δαπάνες συνδέονται άμεσα με τη δημιουργία λειτουργίας συνεχούς μέτρησης, πρόβλεψης και βελτιστοποίησης της περιβαλλοντικής και ενεργειακής επίδοσης της τουριστικής υποδομής. Για τον λόγο αυτό το σχέδιο συνδέεται με την Προτεραιότητα 02.02.12 της ΕΣΕΕ».

Παράδειγμα 2. Βιομηχανία τροφίμων με αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών

Βιομηχανική μονάδα παραγωγής και συσκευασίας τροφίμων υλοποιεί σχέδιο ύψους 2.400.000 ευρώ για την αναβάθμιση της παραγωγικής διαδικασίας. Το σχέδιο περιλαμβάνει νέα γραμμή παραγωγής, σύστημα μηχανικής όρασης για τον έλεγχο ποιοτικών χαρακτηριστικών, αισθητήρες στις κρίσιμες φάσεις της παραγωγής, συλλογή δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, αλγορίθμους πρόβλεψης αποκλίσεων, ψηφιακή ιχνηλασιμότητα παρτίδων και διασύνδεση των δεδομένων παραγωγής με την αποθήκευση και τη διανομή. Το λογισμικό και τα συστήματα ανάλυσης χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη βελτίωση της παραγωγής τροφίμων και δεν αποτελούν αυτοτελές εμπορεύσιμο ψηφιακό προϊόν.

Στο ΟΠΣΚΕ επιλέγεται η ιεραρχική διαδρομή 03 Αγροδιατροφική Αλυσίδα, 03.05 Βιομηχανία Τροφίμων 4.0, Τεχνολογίες Μεταποίησης και 03.05.02 Αξιοποίηση αναδυόμενων και σύγχρονων τεχνολογιών, όπως IoT, Blockchain, τεχνητή νοημοσύνη και Big Data, στην αγροδιατροφική αλυσίδα. Δεν επιλέγεται ο Τομέας 08 Ψηφιακές Τεχνολογίες, επειδή η ψηφιακή τεχνολογία αποτελεί το μέσο υλοποίησης της επένδυσης και το επενδυτικό αποτέλεσμα αφορά την παραγωγική διαδικασία τροφίμων, την ποιότητα και την ιχνηλασιμότητα.

Ενδεικτική τεκμηρίωση στο ΟΠΣΚΕ: «Το σχέδιο αφορά την ψηφιακή αναβάθμιση της παραγωγικής διαδικασίας τροφίμων μέσω αισθητήρων, μηχανικής όρασης, ανάλυσης δεδομένων, τεχνητής νοημοσύνης και συστήματος ιχνηλασιμότητας. Οι τεχνολογίες ενσωματώνονται στη γραμμή παραγωγής και χρησιμοποιούνται για συνεχή έλεγχο ποιότητας, έγκαιρη ανίχνευση αποκλίσεων, μείωση απωλειών και ψηφιακή παρακολούθηση των παρτίδων από την παραγωγή έως την αποθήκευση. Το επενδυτικό αποτέλεσμα αντιστοιχεί στην Προτεραιότητα 03.05.02 και όχι στον Τομέα Ψηφιακών Τεχνολογιών, καθώς δεν παράγεται αυτοτελές ψηφιακό προϊόν ή υπηρεσία».

Παράδειγμα 3. Ανάπτυξη αυτοτελούς ψηφιακού προϊόντος

Επιχείρηση ανάπτυξης λογισμικού υλοποιεί επενδυτικό σχέδιο ύψους 1.200.000 ευρώ για την ανάπτυξη νέας πλατφόρμας τεχνητής νοημοσύνης που θα διατίθεται εμπορικά σε επιχειρήσεις διαφορετικών κλάδων. Η πλατφόρμα συλλέγει δεδομένα από βιομηχανικό εξοπλισμό, εκπαιδεύει μοντέλα μηχανικής μάθησης, προβλέπει βλάβες και προτείνει ενέργειες προληπτικής συντήρησης. Το σχέδιο περιλαμβάνει ανάπτυξη λογισμικού, μοντέλων τεχνητής νοημοσύνης, υποδομής δεδομένων, περιβάλλοντος δοκιμών και λειτουργιών ασφάλειας και επαλήθευσης. Το κύριο αποτέλεσμα της επένδυσης είναι το ίδιο το νέο ψηφιακό προϊόν, το οποίο θα παρέχεται σε τρίτους και δεν αποτελεί εσωτερικό εργαλείο άλλης παραγωγικής δραστηριότητας.

Στο ΟΠΣΚΕ επιλέγεται η ιεραρχική διαδρομή 08 Ψηφιακές Τεχνολογίες, 08.03 Τεχνητή Νοημοσύνη και 08.03.04 Συστήματα τεχνητής νοημοσύνης από επιχειρήσεις για ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών. Το γεγονός ότι η πλατφόρμα μπορεί να χρησιμοποιείται και από επιχειρήσεις της βιομηχανίας δεν μεταβάλλει την κατάταξη, επειδή το άμεσο επενδυτικό αποτέλεσμα είναι η ανάπτυξη εμπορεύσιμου συστήματος τεχνητής νοημοσύνης.

Ενδεικτική τεκμηρίωση στο ΟΠΣΚΕ: «Το επενδυτικό σχέδιο έχει ως κύριο αντικείμενο την ανάπτυξη νέας εμπορεύσιμης πλατφόρμας τεχνητής νοημοσύνης για προγνωστική συντήρηση βιομηχανικού εξοπλισμού. Η επένδυση περιλαμβάνει ανάπτυξη μοντέλων μηχανικής μάθησης, υποδομής δεδομένων, μηχανισμών πρόβλεψης και περιβάλλοντος διάθεσης της υπηρεσίας σε τρίτους. Το παραγόμενο αποτέλεσμα αποτελεί αυτοτελές ψηφιακό προϊόν και συνδέεται άμεσα με την Προτεραιότητα 08.03.04 της ΕΣΕΕ».

Παράδειγμα 4. Δημιουργία νέου τουριστικού καταλύματος με επιλογή «Δεν Απαιτείται/Δεν Αφορά»

Επενδυτής υποβάλλει σχέδιο ύψους 2.000.000 ευρώ για τη δημιουργία νέου τουριστικού καταλύματος. Ο προϋπολογισμός αφορά κυρίως κτιριακές εργασίες, διαμόρφωση δωματίων και κοινόχρηστων χώρων, επίπλωση, εξοπλισμό κουζίνας και λοιπό ξενοδοχειακό εξοπλισμό. Περιλαμβάνονται επίσης τυπικό σύστημα κρατήσεων και διαχείρισης μονάδας, δικτυακός εξοπλισμός, σύστημα ελέγχου πρόσβασης και φωτοβολταϊκή εγκατάσταση για ιδιοκατανάλωση. Τα συστήματα αυτά είναι αναγκαία για τη λειτουργία και την ενεργειακή απόδοση της μονάδας, χωρίς όμως να αναπτύσσεται ή να ενσωματώνεται επενδυτικό αποτέλεσμα που να αντιστοιχεί σε συγκεκριμένη Προτεραιότητα του Τουρισμού, των Ψηφιακών Τεχνολογιών ή της Αειφόρου Ενέργειας.

Στο ΟΠΣΚΕ επιλέγεται «Δεν Απαιτείται/Δεν Αφορά». Δεν επιλέγεται ο Τομέας 02 μόνο επειδή ο ΚΑΔ επένδυσης αφορά τουριστικό κατάλυμα. Δεν επιλέγεται ο Τομέας 08 λόγω του συστήματος κρατήσεων και δεν επιλέγεται ο Τομέας 07 λόγω της φωτοβολταϊκής εγκατάστασης. Οι συγκεκριμένες δαπάνες έχουν υποστηρικτικό χαρακτήρα και δεν συγκροτούν από μόνες τους επενδυτικό αποτέλεσμα που να εμπίπτει σε συγκεκριμένη Προτεραιότητα ΕΣΕΕ.

Ενδεικτική τεκμηρίωση στο ΟΠΣΚΕ: «Το επενδυτικό σχέδιο αφορά τη δημιουργία και τον συμβατικό εξοπλισμό νέου τουριστικού καταλύματος. Το πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης, ο δικτυακός

εξοπλισμός και η φωτοβολταϊκή εγκατάσταση αποτελούν υποστηρικτικές υποδομές της μονάδας. Από το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο δεν προκύπτει ανάπτυξη, ουσιαστική υιοθέτηση ή εφαρμογή επενδυτικού αποτελέσματος που να αντιστοιχεί σε συγκεκριμένη Προτεραιότητα της ΕΣΕΕ. Για τον λόγο αυτό επιλέγεται «Δεν Απαιτείται/Δεν Αφορά».

8. Σχέση με το ΕΣΔΙΜ

Η καταγραφή RIS είναι διακριτή από την εξέταση της συνάφειας του επενδυτικού σχεδίου με τους Τομείς Προτεραιότητας του οικείου ΕΣΔΙΜ. Η κατάταξη στην ΕΣΕΕ δεν υποκαθιστά και δεν μεταβάλλει την εφαρμογή του σχετικού κριτηρίου ΕΣΔΙΜ που προβλέπεται στην Πρόσκληση.